Թիւ 9

ա ցանկք ճառընտրի ...

ասն Ծննդեանն Քրի․
զԾերան
ասն Հերովդի զմանկունսն կոտորելոյ ․
ասն փախստեանն Հերովդի ։
ասն յի կոչմանն մկրտելոյ ․
ասն երանութեանց այլ բարոյացն ․
ասն աղաւնակերպ աւանդ հոգւոյն ․
ասն Հարսանեաց ...
ասն ...
ասն բժշկութեան ...
ասն ...
ասն ...
ասն ...
ասն ...
ասն ...
ասն ...
ասն ...
ասն ...
ասն ...

վասն առաքելոցն յովհաննու [illegible]
վասն որ ունէր զձեռն ցամաքեալ [illegible]
վասն դիւահարին եւ կուրին [illegible]
վասն զնշանն. խնդրողաց [illegible]
վասն առակացն [illegible]
վասն հերովդէի եւ յովհաննու [illegible]
վասն հինգ նկանակացն եւ երկու ձկանցն [illegible]
վասն գնալոյն ի վերայ ծովուն քի [illegible]
վասն անցանելոյ զպատուիրանաւն [illegible]
վասն քանանացւոյն [illegible]
վասն բժշկութեան կաղաց եւ կուրաց [illegible]
վասն եւթն նկանակին [illegible]
վասն խմորոյն փարիսեցւոց [illegible]
վասն կեսարու ու հարցուածոյն [illegible]
վասն այլակերպութեանն քի [illegible]
վասն լուսնոտին [illegible]
վասն որ պահանջէին զդրամն երկդրամեանն [illegible]
վասն ասելոցն թէ ով մեծ է [illegible]
վասն հարիւր ոչխարացն [illegible]
վասն պարտապանին պարտեցելոյ հազարու [illegible]
տաղանդաց

վն հարցանելոյ թէ արձակել կանանց արժան իցէ . ՂԹ
վն հարցանելոյ մեծատանն ղպր . Ճ
վն վարձաւոր մշակացն . ՃԲ
վն որդւոցն զեբեդեայ . ՃԳ
վն կուրացն . ՃԴ
վն էշին եւ աւանակին . ՃԵ
վն կուրացն եւ կաղացն . ՃԶ
վն չորանալոյ թզենւոյն . ՃԷ
վն հարցանելոյ քահանայապետացն . ՃԸ
վն երկու որդւոցն . ՃԹ
վն այլ այգւոյն . ՃԺ
վն կոչելոյ ի հարսանիսն . ՃԺԱ
վն հարկին կայսեր . ՃԺԲ
վն սադուկեցւոցն . ՃԺԳ
վն հարցանելոյն օրինականին . ՃԺԴ
վն դաւթի . ՃԺԵ
վն յանդիմանելոյ զփարիսեցիսն եւ զդպիրսն . ՃԺԶ
վն կատարածի աշխարհի . ՃԺԷ
վն աւուրն եւ ժամուն . ՃԺԸ
վն տասն կուսանացն . ՃԺԹ
վն այնոցիկ որոց քանքարն ետ . ՃԻ
վն կոչելոյն դատաստանին . ՃԻԱ
վն ամանոյ կնոջն իւղոյ . ՃԻԲ

Վասն գաղտնի խորհրդոյն յուդայի։ ԿԳ

Վասն պատրաստելոյ զպասեքն։ ԿԴ

Վասն մատնելոյ յդյի։ ԿԵ

Վասն ուրացութեան պետրոսի։ ԿԶ

Վասն խնդրելոյն յովսեփայ զմարմինն։ ԿԷ

Վասն փառաւոր յարութեան։ ԿԸ

Մատթէոս աւետարանիչ [illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible] ։ Մատթէոս [illegible]

համ ծնաւ զԻ
սահակ.
Իսահակ ծնաւ
զՅակովբ.
Յակովբ ծնաւ
զՅուդա եւ զեղբարս
նորա.
Յուդա ծնաւ
զՓարէս եւ զԶարա
ի Թամարայ.
Փարէս ծնաւ զԵ
սրոմ.
Եսրոմ ծնաւ զԱ
րամ.
Արամ ծնաւ զԱ
մինադաբ.
Ամինադաբ ծ
նաւ զՆաասոն.
Նաասոն ծնաւ
զՍաղմոն.
Սաղմոն ծնաւ

զԲոոս ի Ռախաբայ.
Բոոս ծնաւ զՈվ
բեդ ի Հռութայ.
Ովբեդ ծնաւ
զՅեսսէ.
Յեսսէ ծնաւ զԴ
աւիթ արքայ.
Դաւիթ ծնաւ զՍ
ողոմոն ի կնոջէն
Ուրիայ.
Սողոմոն ծնաւ
զՌոբովամ.
Ռոբովամ ծնաւ
զԱբիա.
Աբիա ծնաւ
զԱսափ.
Ասափ ծնաւ
զՅովսափատ.
Յովսափատ ծնաւ
զՅովրամ.
Յովրամ ծնաւ զՈ
զիա.
Ոզիա ծնաւ զՈ

զեւնոյ որում եւառ
սերեալ զմանուկեամ
կոյս ։ յամէն ծնողն
յն որդուածէ

ցաւքն

Որ ամենայն
արարչին յարբանահա
մէ մինչեւ երդաւ իթ
սրբէր Հօր էր աստուածոր
Երդաւ թէ մեւ
չեւ եղերութեան բա
րէլ արգուոց արարէ
Հօր էր աստուածոր
Երդերութե
նէն բարբեւացոյց
մինչեւ եղէ արարէ
Հօր էր աստուածոր

ալէլ ծնող
դնէկ. գրեալ

Ա ասեալ զմայր

Նորա մարմնով յղի
սեփոս. Մինչ չե
եկեալ առ մեծամեծս
զգաստ յղացեալ ի
Հոգւոյն սրբոյ

Ո յանիկեմ ալլիդնս
բա քանդչի արդարն
եր. եւ ոչ կարմեր առա
նէլ զնա եուրհեցա
լուեցեալն արժա
Կեն զնա
Մինչ չզետնադա
յս ա Ծնր զմայր ա
հահրեշա ակիրն. ի
աեաշեանն եկեւ
զամենիմաւէ յով
սեփ որդի դաւթի
Մի երկնչիր առնուլ
առ քեզ զմարիամ
կինքո. քանզի որ ի
նմայն ծնեալ է ի Հո

գւոյն սրբոյ է. ծն
ցի որդի և կոչեսցես
զանուն նորա յս. զի
նա փրկեսցէ զժողո
վուրդս իւր ի մեղաց
իւրեանց:
Այս ամենայն
եղև զի լցցի որ ասա
ցաւն ի տէ. ի ձեռն
մարգարէին որ ասէ.
ահա կոյս յղասցի և
ծնցի որդի. և կոչես
ցեն զանուն նորա
էմմանուէլ. որ թարգ
մանի ընդ մեզ ած:
Զարթուցեալ
յովսէփ ի քնոյ անտի
արար. որպէս հրամ
այեաց նմա հրեշտակն
տն. և առ յինքն զկին
կնութեան. և ոչ գիտէր

զնա մինչև ծնաւ
զորդին իւր. զանդ
րանիկ: և կոչեաց
զանուն նո
րա յս:
Իսկ ի ծնանելն
յի ի բեթղե
հէմ հրէաստանի
յաւուրս. հերովդէ
արքայի.
Ահա մոգք յարև
ելից եկին. յէմ.
ասեն. ուր է որ ծնաւ
արքայն հրէից. զի
տեսաք զաստղն
նորա յարևելս: եկ
աք երկիր. պագա
նել նմա:
Եւ լուեալ ար
քայ հերովդէս խռո
վեցաւ և ամենայն էմ

ընդ Հայրն · եւ ծագեալ է
ու զամենայն գեր
հանապազապէսն եւ
[illegible]
ամս հարցանէր ի
նոյնժամ Թագաւոր ձեռա
ւրեց ի քեզ ·
Է Օրհնեա ամենեցուն
նա ի Բեթղահեմ
Հրեշտակաւն ·
Ով այս ... պէս զի
լսաւ ի Յիսուս մայր
գալստեանն · եւ ընդ բեթ
ղահեմ եւկեր յազգաց ·
[illegible]
յԹեսաւն յարգոյ · ի
քննելոց ընդ Յիսուսն
որ Հայլ եւգէ զնորս
ծնունդն գեթ
Զ Այն ժամ Հերովդ
ական կատարեցաւ

զմարդն եւ առ աստեղցն
Եւ նոյնժամ զմանկանս
Քն աստեղն երեւեալ
եւ ազդեցեալ զմոգս ի
բեթղահեմ ասէ զի
նազովրեցի կոչեսցի
վասն մանկանն · եւ յայ
ժամ զատանեցեր միայն
բանիւ քո ... եւ
կեանս երկնից պարգեւ
Ողորմեա :
Անմահ Բանդ ...
[illegible]
գին · եւ Հայ աստուծոյ
զարուեստն յարեւելս
... ուղղեցելոց
[illegible]
... մանկունս
Բարեխօսութեամբ
... յոյժ ...
բարեխօսութեան ձեր ·

մ մ դ
է դ
դ / ձգ

Եւ եկեալ մտին ի տունն տեսին զմանուկն հանդերձ Մարեմաւ մարբ իւրով։ Եւ անկեալ երկիր պագանէին նմա։ Եւ բացեալ զգանձս իւրեանց մատուցանէին նմա պատարագս ոսկի եւ կնդրուկ եւ զմուռս ։

Եւ հրամանս առեալ ի տեսլեան չդառնալ անդրէն առ Հերովդէս ընդ այլ ճանապարհ գնացին յաշխարհն իւրեանց ։

Եւ իբրեւ գնացին նոքա ան-

տի ։ ահա Հրեշտակ տն երեւի Յովսեփու ի տեսլեան եւ ասէ ։ արի առ զմանուկդ եւ զմայր նորա ։ եւ փախիր յեգիպտոս ։ եւ անդ կացցես մինչեւ յորժամ ասացից քեզ։ Քանզի խնդրելոց է Հերովդէս կորուսանել զմանուկդ ։

Եւ նա յարուցեալ առ զմանուկն եւ զմայր նորա գիշերի եւ գնաց յեգիպտոս ։ եւ անդ էր մինչեւ ցվախճան Հերովդի ։

Զի լցցի ասացեալն ի տէ ի ձեռն մարգարէին որ ասէ յեգիպտոսէ կոչեցի զորդի իմ ։

Յայնժամ իբրեւ ետես Հերովդէս թէ խաբեցաւ ի մոգուցն

որ· բարեխաւսութեամբ· սր
և առաքելոց կուսա
ծնի զանձինս մեր
կենաց որ են երկնային
հետ կենդանեայն աւր
ժամանակս· յերկնէ
ննջ և հանգստեան ըստ
ժամանակաց· զարդա
րեալ է մարդոյն·

Յ(ո)յն ժամանակաւ միա
ցան· ապաշխարեալ ի Քս
երեւելոյն մարգարէ

Եւ որդւոյ

Զայն գաւառաց· ի
հաւատոյ սուրբ կեր
պարտ և ամենայն ազգ
մեզ· հաւատալ· սր
յս զրուցեցաք և աշխա
րհ միաբանութեամբ զն

ոչ են

Ն...ն

հեղուլինս· ահա հրեշ
տակ իմն խաւսեցաւ և
ընդ իս· յայտնեաց ինձ
զխորհուրդս և ասէր· ո
ը մարդ զմտածութիւն· և
զմեղս իւր· և զծնող յետ
հեռն իմս· զկենդանին որ
խորհուրդ զանձն մեր

կանչ

Նա յարուցեալ
ամենայն զմտածութիւն և զմեղս
նորա· և ելին յերկինս·

Եւ

Ն...րե յաւէտ
ամէն երկրայ թագաւոր
ըստ հրեշտակաց
փոխ ... հեղուլինս
հաւատոյ· երկինս
երկին· և հրա
մանն ... երկնա
ըստ· ... կող

մանս գալիլեացւոց
և եկեալ բնակեցաւ ի
քաղաքին · որ կոչէր Նա
զարեթ · զի լցցի
բանն մարգարէին թէ
Նազովրեցի կո
չեսցի ։

Յաւուրսն յայ
նոսիկ գայ

յով Հաննէս մկրտիչ
քարոզել յանապա
տին Հրէաստանի և
ասէր ապաշխարե
ցէք · մերձեալ է ար
քայութիւն երկնից ։
Սա է վասն որոյ ա
սացաւ ի ձեռն եսայ
եայ մարգարէի որ ասէ ·
Ձայն բարբառոյ
յանապատի պատ
րաստ արարէք զճա
նապարհ տեառն · և ուղիղ
արարէք զշաւիղս նո
րա ։
Եւ ինքն յովհաննէս
ունէր հանդերձ ի
ստեւոյ ուղտու · և գօ
տի մաշկեղէն ընդ մէջ
իւր · և կերակուր նո
րա էր մարախ և մեղր
վայրենի ։
Յայնժամ ելանէ
ին առ նա ամենայն
երուսաղէմ և ամենայն
Հրէաստան · և ամե
նայն կողմն յորդանա
նու · մկրտէին ի նմա
նէ ի յորդանան գետ ·
և խոստովան լինէին
զմեղս իւրեանց ։
Իբրեւ ետես զբա
զումս ի փարիսեցւոցն

եկեալս ի մկրտութի
նորա ։ ասէ ցնոսա
ծնունդք իժից ո՞ ցուց
ձեզ փախչել ի բար
կութենէն ։ որ գալո
ցն է

[Ա]րարէք այսու
հետեւ պտուղս ար
ժանիս ապաշխարու
թեան ։ եւ մի համարի
ցիք ասել յանձինս
թէ ունիմք մեք հայր
զաբրահամ ։ ասեմ
ձեզ ։ զի կարող է ած
ի քարանցս յայսցանէ
յարուցանել որդիս
աբրահամու ։

[Ե]ւ ահաւասիկ տա
պար առ արմին ծա
ռոցն կայ ։ ամենայն
ծառ որ ոչ առնէ պտ

ուղ բարի ։ հատանի
եւ ի հուր արկանի ։

[Ե]ս մկրտեմ զձեզ
ջրով յապաշխարութի
ւն ։ բայց որ զկնի իմ
գայ հզաւրագոյն է
քան զիս ։ եւ ես չեմ բա
ւական բառնալ զ
կաւշիկս նորա ։ նա
մկրտեսցէ զձեզ ի հո
գւով սրբով եւ հրով ։

[Ո]րոյ հեծանոցն ի
ձեռին իւրում է եւ սրբես
ցէ զկալ իւր ։ եւ ժողո
վեսցէ զցորեանն իւր
ի շտեմարանս ։ եւ զյարդ
դն այրեսցէ անշէջ
հրով ։

[Յ]այնժամ գայ յս
ի գալիլեէ ի յորդանան
առ յոհաննէս մկր

մ	մր	ղ	յ
ժա	դ	ժ	—
ժբ			ղ ժբ ժգ
ժգ			

տել ի նմանէ·
Իսկ յովհաննէս ար-
գելոյր զնա եւ ասէ
ինձ պիտոյ է ի քէն մկր-
տել· եւ դու առ իս գաս·
Պատասխանի ետ
յս եւ ասէ ցնա·
Թոյլ տուր այժմ զի այս
պէս վայել է մեզ լնուլ
զամենայն արդարու-
թիւն· եւ ապա թոյլ ետ
նմա·
Եւ իբրեւ մկրտեցաւ
յս· ել վաղվաղակի
ի ջրոյ անտի· եւ ահա
բացան նմա երկինք
եւ ետես զհոգին այ
զի իջանէր իբրեւ զա-
ղաւնի եւ գայր ի վե-
րայ նորա·
Եւ ահա ձայն յերկ-
նից որ ասէր դա է որ-
դի իմ սիրելի ընդ որ
հաճեցայ·
Յայն ժամ վարեցաւ
յս· յանապատ ի հոգ-
ւոյն փորձել ի սատա-
նայէ·
Եւ պահեալ զքա-
ռասուն տիւ եւ զքա-
ռասուն գիշեր· ա-
պա քաղցեաւ·
Եւ մատուցեալ
փորձիչն· ասէ ցնա
եթէ որդի ես այ ասա
զի քարինքս այս հաց
լինիցին·
Եւ նա պատասխա-
նի ետ եւ ասէ· գրեալ
է թէ ոչ հացիւ
միայն կեցցէ մարդ
այլ ամենայն բանիւ

Մ Մր Ղ
Մգ Մա

Մ Մր Ղ Յ
ԺԵ Ե Մգ ԺԵ
Մզ Ղ ԺԵ

որ ելանէ ի բերանոյ այ:
Յայնժամ առեալ
տանէ զնա սատանայ
ի քաղաքն սբ · և կա
ցուցանէ զնա ի վե
րայ աշտարակի տա
ճարին և ասէ ցնա
եթէ որդի ես այ · արկ
զքեզ աստի ի խոնարհ
զի գրեալ է · թէ հրեշ
տակաց իւրոց պա
տուիրեսցէ վասն քո
և ի ձեռս բարձ
ցեն զքեզ ·
զի մի երբեք հար
ցես զքարի զոտս քո:
Ասէ ցնա յս · դար
ձեալ գրեալ է ·
թէ ոչ փորձեսցես
զտր այ քո ·
Դարձեալ ա
ծէ զնա սատանայ ի
լեառն մի բարձր յոյժ
և ցուցանէ նմա զամե
նայն թագաւորութիւն
աշխարհի և զփառս
նոցա և ասէ ցնա · զա
յս ամ քեզ տաց · եթէ
անկեալ երկիր պագա
նիցես ինձ :
Յայնժամ ասէ ցնա
յս · երթ յետս իմ
սատանայ · զի գրեալ է ·
տն այ քո երկիր պագա
նցես · և զնա միայն
պաշտեսցես ·
Յայնժամ եթող զնա
սատանայ · և ահա
հրեշտակք մատեան
և պաշտէին զնա :
Իբրև լուաւ
յս · եթէ յովհան

ննէս մատնեցաւ
մեկնեցաւ գնաց ի Գա
ԺԲ լիլեա։ Եւ թողեալ
զՆազարէթ։
Եկեալ բնակեաց ի Կա
փառնայում ի ծով
եզերն ի սահմանս
զաբուղոնի եւ նեփ
թաղիմայ։
Զի լցցի բանն որ ա
սացաւ ի ձեռն եսայ
եա մարգարէի․ եր
կիր զաբուղոնի․ եւ
երկիր նեփթաղիմա․
ճանապարհ ծովու
յայնկոյս յորդանա
նու՝ գալիլեա հեթա
նոսաց․ ժողովուրդ
որ նստէր ի խաւարի
լոյս մեծ ետես․ եւ
նստելոց յաշխար

հի եւ ստուերս
մահու լոյս ծագեաց
նոցա։
Յայնմ հետէ սկս
աւ քարոզել յս
եւ ասել ապաշխարեցէք
զի մերձեցաւ արքայու
թի երկնից։
Եւ մինչ շրջէր
առ․ ծովեզերն
գալիլեացւոց․ ետես
երկուս եղբարս․ զսի
մոն զանուանեալն
պետրոս․ եւ զանդր
էաս եղբայր նորա
արկեալ ուռկան ի
ծով․ քանզի ձկնորս
էին։
Եւ ասէ ցնոսա
եկայք զկնի իմ․ եւ ա
րարից զձեզ որսորդս

մ մր յ մ մր
կը ա ևր ի ը
[illegible] խա

ատենս մատնեսցեն · ԻԴ
Եւ ժողովս թագաւորաց
վասն վասն անձին զձեզ
ծնան զնոսա. Եւ զդ
Հեթանոսս ·
ԻԲ Մատուցեալ
անձն յառաջ · Եւ
մի եղբայր եղբօր
զդատասցեն զերէ
զեւ եւ զհայր հանդերձ
զորդւոց նոցա · Ի
նոսա զերեսցեն ·
հանդերձ հարցեն
նախ յերեանց մեռց զեր
կացմեն զառ կա
նախ յերեանց եւ կոչ
եանց զնոսա · ·
Եւ ալա թագաւոր
վասն վասն անձին զնոսան
Եւ զհայրն նորանց
զնոսա զՀեթանոսս ·

Եւ ամենայն ի
նայն · կողմն զամենայն
ատելոց · ասացեալ
նէր ի մողովրդեանն
ցա · Եւ զատեալ
զաւ եւր առաւել ան
քարոզեն · Եւ զմեծար
զամենայն Հեթանոսս
ութիւն Եւ զամենայն
աստուած ի մող ովէր
զեւան ·
Եւ յորժամ նորա ընդ
ամենայն երկնաւոր
րոց · Եւ մատուցանել
ին առնել զամենայն
Հեթանոսս · որ է
զեւալին եւ դես այսպ
ցուս · Եւ առաքինն
Եւ զգեւս հարցանելով
նոսա · Եւ զամենայն
մի ծա Եւ ժողովեան

զնոսա ·
իգ ւերթայեւցհետ
նորա ժողովեալ ընդ
բաղդատեն եղանակեն
իէ եւերգեին պատմեին · եւ
յեսեն եւ հրեշտասա
նէ · եւ այն հայս յոր
իը դամնամն եւ բաշ
կեաց զնոսա
իգ ապեւտ կազմի
ժողովս ...
են իւեաց · եւ հերիւ
իթ նոսա ա. ամս · մա
տեան առանս աշա
կերող նորա ։
իէ ւքայ եան՝ դէ
է քան լիր ասուցանեք
զնոսա եւ աւեր ։
քանի ազ քառ
աց հաղաւ · զնո
ցայ է ածէ այաւթն

եւ կենաց ։
քանի՛ ազատս
րաց զծնողս մանկ
ա ըեացին ։
քանի՛ հեղաց՝
զծնողս՛ ժամանն
զեւայենզէրերը ։
քանի՛ ոսքաղ
ցեալ եւ ծառայեալ ի
ցեն աղաղակեալ ·
զծնողս՛ յաղէս
ցեն ։
քանի՛ արիւմա -
ծաց զծնողս ոտո
մաւթն գոցեն ։
քանի՛ այնոցիկ
որ զերեն աղաւեալ՝ զե
նոսա՛ զմածաւեւ
ցեն ։
քանի՛ խաղա
ղաղողաց՝ զծնո

մ մո շ ի
իդ իզ
իէ իթ
իա

ձոյ՛ ամենեցուն հաւատա-
ցին ։

Բանն որ հաւա-
ծնեալ եղեն զատանձին
զաստուածն ։ զենոյն՛
հաւասարութեան
երկնից

Է Բանն եղեւ մար-
մին նախաստեղծին
զծեղ եւ հաւանած ես
ցեն ․ եւ սահեցին զամե-
նայն բան չար զԾեղ
առ ի փառս եւ ցնծա-
ցէք եւ ողորմութեամբ
զփառաց Ծեր բարձր-
եան յերկինս ․ զփառս-
աւոր հաւածեցին զԾ-
մարմնաւորեալն որ յա-
ւագ բանն զԾեղ եղեն

Թ Ծեր եղ ամ յերկ-
րի ազատութիւն ածն առ

հանդ ի շաղկեաց ․ ոչն
մեր արգելեց աստուածն
աւ բարեբանեն զնա
նոյն առաքեալ եւ կոչեն
զինքն իմաստականն ։

Ը Ադէն մեր աշխար-
հի ։ ողորմեա բարեբ-
թերեւս ոտքեր տանն
ըստ կարգէ ․ Եւ նոյն
ցանկն ծառայ եւ զնեն
ընդդէմ սատանայ այլ
մերոյ աշխարհ ահե
եւ մեզ առ ամենեցուն
որ խնամնեցեն ․ այն
աղետ ըստ սարդեցէ
ըստ Ծեր աստուածային
կան ․ որդեր զերդե
ցեն զդառն ծոցն Ծերբա-
րեւ ․ եւ խոստանան որդե-
ցեն զհայր Ծեր որ
յերկ նեսն է ։

ԺԴ Ս ւ Հանապազ:
ԻԱՅՆ ԷԿԻՍՈՒ

Ծառանէք զարքենակամ
զմարտուրես · ոչէին
լուծանել զայն ընդ:

ԺԵ Ամենակալ Տէր
մինչչեւ անցեալ էին եր
կինք եւ երկիր · յանձին
մի որ ըղձանախնամեալ մի
է · որ ամփոփ է յա
րինս աղ խնամ ...
ընթաց մինչեւ ամե
նայն եղելոց :

Է ընդ լուծայէ մի
նաչ խորհրդաւորաց
նայս յայս ցանէ
խորհրդոյ եւ սուսա
ցէ այնպէս զմար
դնել մարդ կոչեցայք
յարքայութեան
երկնից :

սկոր առ ամէն է եւ
ռսուսցէնաւ մեծ
կոչեցին յարքայու
թե երկնից :

այց ամենակալ Տէր:
զերթ ոչ առաւել
ուղիղ արդարութ
Տէր աւելի քանզի զգա
սրբոց նախանձաւոր
գոյ · ոչ միայն ի
ցէք յարքայութեան
երկնից :

ուսուցող զհա
սացաւ առաքելոյն
թէ մի ապաւանէր
զի որ ապաւանեցէ
պատրաստ առնա մեզ
զատ աստ անի :

Աւէս ամենակալ Տէր
եթէ ամենայն որ
բարկան այ եղծանի

Մ
Ա
Ա
Է

[illegible]

[illegible]

[illegible]

հայր երկնի մարդասէ
եցուցեալ ի նմայ.
անուան չնաշխարհ
նմանակցաւ խորհ.
Թէ ամենայն
թագաւորեալ ... քեզ
քեզ երկնայ զինա
կեամ երկին. զի քեզ
քեզ եթէ միայնոյ
սուրբ սուրբ սուրբ ես. և ամ
ամենայն. [illegible]
[illegible]
եթէ ամենայն
զայթակղեցուցա
նէ զ... հա...
և ... երկին. զի
եր... եթէ միայնոյ
սուրբ սուրբ սուրբ ես. և ամ
ամենայն [illegible]
[illegible]
[illegible]

ցեալ թէ որ ասէ հաւա
ցէ զ... . ասացէ
նմա զ... .
այլ և ամէն
Զեզ եթէ ամենայն
որ ասէ հաւատ զ...
... քանի ...
նչեցին , նա ասա.
նմա չէաղ. և արդար
հաւատոյն ամենեցուն.
... .
զի սատ...
նոյն. միերդնոյ
... . բայց հա
...յեմ ... զերդ
մասն քո.
... ամենայն
ամենեւին միա
նոյ. միայն ... զի
...ում ... . և ...
կեր զի ... ...

դանէ ոտից նորա :
եւ մի յԵմ զի քաղաքէ
մեծի թագի : եւ մի
ի գլուխ քո երդնու-
ցուս : զի ոչ կարես
մազ մի սպիտակ առ-
նել կամ սեւ :
Այլ եղիցի բանն ձեր
այո այո եւ ոչ ոչ
զի առաւելն քան զայս
ի չարէն է :
Լուարուք զի ասա-
ցաւ ակն ընդ ական
եւ ատամն ընդ ատա-
ման :
Ես ասեմ ձեզ
մի կալ հակառակ
չարին :
Որ եթէ ոք ած
ցէ ապտակ յաջ ծ-
նաւտ քո դարձո ն-

մա : եւ զմիւսն :
Եւ որ կամիցի դա-
տել եւ առնուլ զշա-
պիկդ : Թող դմա
եւ զբաճկոնդ :
Եւ որ տարապարհա-
կաւ հանիցէ զքեզ
մղոն մի երթ ընդ նմա
եւ երկուս : որ խնդ-
րէ ի քէն տուր : եւ որ
կամի փոխ առնուլ ի
քէն մի դարձուցանի-
ցես զերեսս :
Լուարուք զի ասա-
ցաւ առաջնոցն սի-
րեսցես զընկեր քո եւ
ատեսցես զթշնամին :
Ես ասեմ ձեզ
սիրեցէք զթշնամիս
ձեր աւրհնեցէք
զանիծիչս ձեր՝ բա

մ զ մ զ
ա ծդ խբ ծե

րի արարէք ատ
ելեաց ձերոց. և ա
ղաւթս ի վերայ այնո
ցիկ. որ լլկեն զձեզ
և հալածեն. զի
եղիջիք որդիք Հաւր
ձերոյ որ յերկինսն է.
զի զարեգակն իւր ծա
գէ ի վերայ չարաց և
բարեաց. և ածէ
անձրև ի վերայ ար
դարոց և մեղաւո
րաց:
Զի եթէ սիրեսջիք
զայնոսիկ որ սիրեն
զձեզ, զինչ վարձ
եղիցի. ոչ ապաքէն
և մաքսաւորք զնոյն
գործեն. և եթէ
ողջոյն տայցէք միայն
բարեկամաց ձերոց.
զինչ աւելի առնէք.
ոչ ապաքէն մաքսա
ւորք և միայն զնոյն
գործեն.
Եղերուք այսուհետև
կատարեալք. որպէս
և Հայրն ձեր երկնա
ւոր կատարեալ է:

վասն ողորմ
ութեան

ԻԵ

Զգոյշ լերուք մի ա
ռնել առաջի մարդկան
որպէս թէ ի ցուցանել
նոցա. ապա թէ ոչ վարձ
ձեր ոչ ընդունիք ի
Հաւրէն ձերմէ որ
յերկինսն է:
Այլ յորժամ առնի
ցես ողորմութիւն.
մի հարկանիցես փող
առաջի քո. որպէս

Ա ԻԱ Զ ԾԵ Ա ԻԲ

կեղծաւորքն առնեն
ի ժողովուրդս և ի հր
ապարակս· որպէս
զի փառաւորես
ցին ի մարդկանէ·
Ամէն ասեմ ձեզ
այն ընկալան վարձս
իւրեանց ։
Այլ դու յորժամ
ողորմութիւն առնիցես
մի գիտասցէ ձախ
քո· զինչ գործէ
աջ քո· որպէս զի
եղիցի ողորմութիւն քո
ի ծածուկ և Հայր
ն քո որ տեսանէ
ի ծածուկ հատուս
ցէ քեզ յայտնապէս։
Եւ յորժամ յաղաւ
թս կայցէք · մի լի
նիցիք որպէս կեղ
ծաւորքն · զի սիրեն
ի ժողովուրդս և յան
կիւնս · հրապարա
կաց կալ յաղաւթս
որպէս զի երևեսցին
մարդկան ։
Ամէն ասեմ ձեզ
այն ընկալան վարձս
իւրեանց ։
Դու յորժամ
կայցես յաղաւթս
մուտ ի սենեակ քո և
փակեա զդուրս քո
և կաց յաղաւթս առ
Հայր քո ի ծածուկ·
և Հայրն քո որ տեսա
նէ ի ծածուկ հա
տուսցէ քեզ յայտ
նապէս ։
Եա
է
Եւ յորժամ կայցէք
յաղաւթս · Մի շատա

խաւսք լինիցիք իբրեւ
զհեթանոսսն. զի հա
մարին եթէ ի բազում
խաւսից իւրեանց լսե
լի լինիցին. մի այսու
հետեւ նմանիցէք նոցա.
զի գիտէ Հայրն ձեր
զինչ պիտոյ է ձեզ. մինչ
չեւ ձեր խնդրեալ
ԽԷ
իցէ ի նմանէ.
Այսուհետեւ այսպէս կա
ցէք դուք յաղաւթս.
Հայր մեր որ յերկինս
ես. սուրբ եղիցի անուն
քո. եկեսցէ արքայու
թիւն քո. եղիցին կամք քո
որպէս յերկինս եւ յերկ
րի. զհաց մեր հանա
պազորդ. տուր մեզ այ
սաւր. եւ թող մեզ զպ
արտիս մեր. որպէս

եւ մեք թողումք մե
րոց պարտապանաց.
եւ մի տանիր զմեզ ի
փորձութիւն. այլ փրկեա
զմեզ ի չարէն.
զի քո է արքայութիւն
եւ զաւրութիւն եւ փա
ռք յաւիտեանս.
Զի եթէ թողուցուք
մարդկան զյանցանս
նոցա. թողցէ եւ
ձեզ Հայրն ձեր երկ
նաւոր.
Ապա թէ ոչ թո
ղուցուք մարդկան
զյանցանս նոցա.
եւ ոչ Հայրն ձեր թող
ցէ ձեզ զյանցանս
ձեր.
ԽԸ
Յորժամ պահիցէ
ցէք մի լինիցիք իբրեւ

Մ. Մր
Լուկ.
Եւ. Յով.

զկեղծաւորսն տրտ
մեալք · զի ապակա
նեն զերեսս իւրեանց
որպէս զի երևեսցին
մարդկան թէ պա
հեն ·
Ամէն ասեմ ձեզ
ընկալեն վարձս
նոցա ·
Դու յորժամ
պահիցես օծ զգ
լուխ քո · և լուա
զերեսս քո · զի մի
երևեսցիս մարդկան
իբրև պահող · այլ
հօր քում որ ի ծածուկ
է · և հայրն քո որ տեսա
նէ ի ծածուկ հա
տուսցէ քեզ ·
Մի գանձէք ձեզ
գանձս յերկրի · ուր

ցեց և ուտիճ ապա
կանեն · և ուր գող
քական հատանեն
և գողանան ·
ԽԴ / Է Այլ գանձեցէք
ձեզ գանձս յերկինս ·
ուր ոչ ցեց · և ոչ ուտ
իճ ապականեն · և ոչ
գողք ական հատա
նեն և գողանան ·
Զի ուր գանձք ձեր են ·
անդ և սիրտք ձեր
եղիցին ·
ԽԵ / Է Ճրագ մարմ
նոյ ակն է · ե
թէ ակն քո առատ է ·
ամենայն մարմինդ
լուսաւոր եղիցի · ապա
թէ ակն քո չար է · ամե
նայն մարմինդ խաւա
րին եղիցի ·

Մ / Խռ / Խէ
Ղ / Ճգ / ՃԽ

Արդ եթէ լոյսն
որ ի քեզ է խաւար է
խաւարն որչափ եւս:
ԽԲ Է Ո՛չ ոք կարէ երկուց
տերանց ծառայել ·
կամ զմին ատեսցէ · եւ
զմիւսն սիրեսցէ · կամ
զմին մեծարեսցէ եւ
զմիւսն արհամարհես
ցէ · ոչ կարէք այ ծա
ռայել եւ մամոնայի:
ԽԳ Ա Վասն այսորիկ ասեմ
ձեզ · մի հոգայք
վասն անձանց ձերոց ·
զինչ ուտիցէք կամ
զինչ ըմպիցէք · եւ մի
վասն մարմնոց ձե
րոց թէ զինչ զգենու
ցուք · ոչ ապաքէն ան
ձն առաւել է քան զկերա
կուր եւ մարմին քան

զհանդերձ ·
Հայեցարուք ի թռչունս
երկնից · զի
ոչ վարեն եւ ոչ հնձեն ·
եւ ոչ ժողովեն ի շտեմա
րանս · եւ հայրն
ձեր երկնաւոր կերակրէ
զնոսա · ոչ ապա
քէն դուք առաւել եք
քան զնոսա
Ո՞վ ոք ի ձէնջ
ահոգալով իւրով
յաւելուլ կարիցէ ի
հասակ իւր կանգուն մի:
Եւ վասն հանդեր
ձի զի հոգայք · հայ
եցարուք ի շուշանն
վայրենի · որպէս
աճեն ոչ ջանան եւ ոչ նիւ
թեն · ասեմ ձեզ · զի
եւ ոչ սողոմոն յամենայն

Է
ԽԲ
ԽԳ

Գ
Ժա

նայն ի փառսն իւրում
զգեցաւ իբրեւ զմի ի
նոցանէ:
Իսկ եթէ զխոտն ի
վայրի որ այսօր է
եւ վաղիւ ի հնոց ար
կանի. Ած այսպէս
զգեցուցանէ. որ
չափ եւս առաւել
զձեզ թերահաւա
տք:
Մի այսուհետեւ հո ծ է
գայք եւ ասիցէք
զինչ կերիցուք կամ
զինչ արբցուք. կամ
զինչ զգեցցուք. զի
զայդ ամենայն հե
թանոսք խնդրեն:
քանզի գիտէ Հայրն ծա ժ
ձեր երկնաւոր թէ պի
տոյ է ձեզ այդ ամենայն

Խնդրեցէք նախ
զարքայութիւն Այ եւ
զարդարութիւն նորա.
եւ այդ ամենայն յաւե
լցի ձեզ:
Մի այսուհետեւ հո
գայք վասն վաղուին.
զի վաղին վասն իւր
հոգասցի. շատ է
աւուրն չա
րիք իւր:
Մի դատիք զի
մի դատիցիք
զի որով դատաստա
նաւ դատիք դատես
ջիք. եւ որով չա
փով չափէք չափես
ցի ձեզ:
Զի տեսանես զշեղն
յական եղբաւր քո.
եւ ի քում ական զգե

մ դ
ծ ծէ
ծա

րանդ ոչ նշմարես ։
կամ զիա՞րդ ասես ցեղ
բայր քո՝ թող հանից
զշիւղդ յականէ քում
մէ · եւ ահա գերանդ
ի քում ականդ գե
րան կայ ։

Կեղծաւոր հան
նախ զգերանդ յակա
նէ քումմէ · եւ ապա
հայեսցես հանել
զշիւղդ յականէ եղ
բօր քո ։

ծը / Է

ի տայք զսրբու
թիւն շանց եւ մի արկա
նէք զմարգարիտս
ձեր առաջի խոզաց՝
զի մի առ ոտն կոխես
ցեն զնոսա ։ եւ դար
ձեալ պատառեսցեն
զձեզ ։

ծդ / Է

Խնդրեցէք եւ տա
ցի ձեզ · հայցեցէք
եւ գտջիք · բախեցէք
եւ բացցի ձեզ ։ զի ա
մենայն որ խնդրէ առ
նու · եւ որ հայցէ գտ
անէ · եւ որ բախէ
բացցի նմա ։

՞վ է ի ձէնջ մարդ
զոր խնդրեսցէ որդի
իւր հաց · միթէ քա՞ր
տայցէ նմա · եւ կամ
խնդրեսցէ ձուկն · մի
թէ օձ տայցէ նմա ։

սկ՝ եթէ դուքդ
չարքդ էք ։ գիտէք
պարգեւս բարիս տալ
որդւոց ձերոց ՝ որչափ
եւս առաւել հայրն
ձեր որ յերկինսն է՝
տացէ բարիս այնոցիկ

մ
ծը

մ
ծդ

որ խնդրեն ի նմանէ :

ծդ Զ ամենայն զոր
կամիք թէ արասցեն
ձեզ մարդ
իկ · այնպէս և դուք
արասջիք նոցա · զի
այս են օրէնք
և մարգարէք :

ծե Մ տէք ընդ նեղ դու
ռն · քանզի ընդարձակ
է դուռն · և համար
ձակ ճանապարհն որ
տանի ի կորուստ ·
և բազումք են որ մտա
նեն ընդ նա : քա
նզի անձուկ է դուռն
և նեղ ճանապարհն
որ տանի ի կեանս :
և սակաւք են որ գտա
նեն զնա :

ծզ Զ գոյշ լերուք ի
սուտ մարգարէից որ
գան առ ձեզ հան
դերձիւք ոչխարաց
և ի ներքոյ են գայլք
յափշտակողք · Ի պտղ
ոցն նոցա : ծանիջիք
զնոսա :

ծէ Մ իթէ քաղիցեն ի
փշոց խաղող · կամ ի
տատասկէ թուզ :

ծը Ա յսպէս ամենայն
ծառ բարի · պտուղ
բարի առնէ · և ծառ
չար · պտուղ չար
առնէ :

Ո չ կարէ ծառ բարի
պտուղ չար առնել :
և ոչ ծառ չար · պտ
ուղ բարի առնել :

Ա մենայն ծառ ո
րոչ · առնէ · պտուղ բա

րի · հատանի եւ
հուր արկանի ·
Ապա՝ ի պտղոց նո
ցա ծանիջիք զնոսա:
ծը Ոչ ամենայն որ ասէ
ցիս տր տր մտցէ յար
քայութիւն երկնից · այլ
որ առնէ զկամս հա
ւր իմոյ որ յերկինսն է ·
է Բազումք ասասցեն
ցիս յաւուր յայն
միկ · տր տր ոչ յա
նուն քո մարգարէա
ցաք · եւ յանուն քո դեւս
հանաք · եւ յանուն քո
զաւրութիւնս բազումս
արարաք · եւ յայնժամ
ասացից ցնոսա · եթէ
ոչ երբեք գիտէի զձ
զեզ ի բաց կացէք յի
նէն ամենեքեան որ

գործէք զանաւ
րէնութիւն ·
կա Ամենայն որ լսէ
զբանս իմ զայսոսիկ
եւ առնէ զսոսա · նմա
նեսցի առն իմաստ
նոյ որ շինեաց զ
տուն իւր ի վերայ վի
մի · իջին անձրեւք ·
եւ եկին գետք ·
շնչեցին հողմք եւ բա
խեցին զտունն եւ ոչ
կործանեցաւ · քան
զի ի վերայ վիմի հաս
տատեալ էր ·
Եւ ամենայն որ լսէ
զբանս իմ զայսոսիկ ·
եւ ոչ առնէ զսոսա ·
նմանեսցի առն յի
մարի · որ շինեաց
զտուն իւր ի վերայ

մ ծը է — ղ ճջէ — մ կա — ղ կդ

աւազոյ · իջին անձ
րեւք · եւ եկին
գետք ։ շնչեցին հող
մք · հարին զտունն
եւ անկաւ · եւ էր կոր
ծանումն նորա
մեծ յոյժ ·
ԿԵ Եւ եղեւ իբրեւ կա
տարեաց յս զայ
նոսիկ բանս · զարմա
նային · զարմանային
ժողովուրդքն ընդ
վարդապետութիւն
նորա · զի իշխանու
թեամբ ուսուցանէր ·
եւ ոչ որպէս դպիրք
նոցին ·
ԿԶ Իբրեւ էջ ի
լեռնէ անտի · գնա
ային զհետ նորա
ժողովուրդք բազ
ումք ·

Եւ ահա մատու
ցեալ բորոտն ·
երկիր · պագանէր
նմա եւ ասէր · տր ·
եթէ կամիս, կարող
ես զիս սրբել ։
Ձգեաց զձեռն
իւր · եւ հպեցաւ ի
նա յս · եւ ասէ · կա
միմ · սրբեաց ·
Եւ վաղվաղակի
սրբեցաւ ի նմանէ
բորոտութիւն ·
Եւ ասէ ցնա յս ·
զգոյշ լեր · մի ումեք
ասիցես · այլ երթ
ցոյց զանձն քահա
նային · եւ մա
տո զպատարագն զոր
հրամայեաց մով
սէս ի վկայութիւն նոցա ։

Մ Մր Ղ
ԿԵ ԺԴ ԵԺ
ԿԶ ԺԵ ԼԱ

կդ / դ / (5) Եւ մտեալ նորա
ի կափառնաում. մա
տեաւ առ նա հա
րիւրապետ մի. աղա
չէր զնա եւ ասէր.
տր. մանուկն իմ ան
կեալ կայ ի տանն ան
դամալոյծ չարա
չար տանջեալ։
Ասէ ցնա յս. ես
եկեալ բժշկեցից զնա։
Պատասխանի ետ
հարիւրապետն
եւ ասէ. տր. չեմ բա
ւական եթէ ընդ
յարկաւ իմով մտա
նիցես. այլ միայն
բանիւ. եւ բժշկեսցի
մանուկն իմ. քանզի
եւ ես այր մի եմ ընդ
իշխանութե. ունիմ
ընդ ինեւ զինուորս.
ասեմ սմա. երթ. եւ
երթայ. եւ այլում
թէ եկ. եւ գայ. եւ ծա
ռայի իմում. թէ ա
րա զայս. եւ առնէ։
Իբրեւ լուաւ յս. զար
մացաւ. եւ ասէ ցայ
նոսիկ որ զհետն եր
թային. ամէն ասեմ
ձեզ. եւ ոչ յիհի այս.
չափ հաւատս ո գտի
երբէք։
կե / Է Այլ ասեմ ձեզ. զի
բազումք յարեւելից.
եւ յարեւմտից եկեսցեն.
եւ բազմեսցին ընդ աբր
ահամու եւ ընդ իսա
հակայ եւ ընդ յակով
բայ. յարքայութեան
երկնից. եւ որդիքն ար

մ / կդ   դ / կե   Յ / կէ

եկեալ երկիր պագին նմա եւ ասեն. Արդարեւ Աստուծոյ Որդի ես.

կզ Եւ անցեալ եկին յերկիրն Գեննեսարեթայ.

Եւ ծանուցեալ զնա արք տեղւոյն այնորիկ,

կէ առաքեցին ընդ ամենայն կողմանս շուրջ, եւ մատուցին առ նա զամենայն հիւանդս. եւ աղաչէին զնա զի միայն ի քղանցս հանդերձի նորա մերձեսցին. եւ որք մերձեցան՝ ողջացան:

[illegible]

կը Յայնժամ մատուցեալ դպիրքն առ նա եւ փարիսեցիք, եւ ասեն. Ընդէ՞ր աշակերտքն քո անցանեն զաւանդութեամբ ծերոցն:

Մ Ղ Յ Մ Ղ

կզ. կը [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ուէ ցնծա յու․ ար
ուեստից՝ որ էքան․
ևթագաւոր երկնից
ըղձից․ այլ տուողն ամե
նից, ոչ գոյ որդի
ցէ ըղձականաց․
Մեծին յաշտեն
տուրքս՝ ամենեքեան
ուրենն հրամանս
զերբոյ նախնա
զնորոց զհայրեն․
ուէ ցնծա յու․ եկ
զնկնեն․ ևթոյլ տուր
մեկեղոյն թագաւոր
մեռելոցն երկնից․
կշ Արքայն մարդ ի
նան․ զնոյնս զհետ
նորա և աշակերտքն
նորա․ և աշխարհ
ժամն մեծ ծնեալ ի ծո
ցն․ Մինչ և նոյն

Ծածկեալ յարեւ
մտան․ և լոյսն նորին․
Աստուածային
շարականն յարուցեալ
զնա և աւետեն․ մո
ւրհեան զինեղ․ զի
խորհրդական․
Այսօր ցնծա․
ընդ որ վասն մարդկան
էր անկանել հանապազ․
խա Այսօր յարո
ցեալ սատանայ հա
մայն և ծաղկեալ․ և և
զեւ խաղաղութեամբ․
Մարդեղնացար
մարդկան և ամենեքեան
ողորմեալ փրկեցեալ․
զի և հոգւոյն և ծնող
Հնազանդեցան․
խբ Արքայն և ամենայն
յայնժամ՝ յերկինս

զերզգեսայսուց · սա
տուհեցին նման՝ դե
ւհարքերեւ · ե
լեալ ։ եւերեւեկամ
նացն՝ չարաչարե
յոյժ ։ որպես զկշեր
հնար մեղացնեղու
մեզ ընդ այն ձանա
պարհ · եւ ահա ա
ղաղակեցին եւ անէն
զի՞ կացեալ եւ ըզ
որդեաց՝ եկեք առա
քա ժամ տանձեղ ըզ
մեղ ·
Մեր հեւապայն
եկացանեւ՝ երամանկ
մեր հոգեւց արարատա
կան ·
զեւգն աղաչէ
հեղեա եւ անէն · ե
թէ հանեա զմեղաս

տե · Հրամանատու
մեզ եղեւ թալ յերա
ժանկ հոգւոցն ·
ճաշակեցաւ
երթայք ·
Մեզ առ եւ զե
նացեն յերամանկ
հոգեւոյն · եւ խնդաց
ամենայն երամանկն
երգեաց անուն · ի
ծաղկեալ եւ մեռանին ի
Լուսոյն ·
Լուսապսաւորն
փափուկն · եւ եր
թեալ եւր ալուն
պատանեցին զանձ
նայն · եւ զեւս զեա
հասայն ·
Տահա ամենայն
քաղ այն եղ ընդա
ռաջ յն · երբեմն

ունն զնա։ արդարեւն
ըմբռնեա, զերկնաւորն
խոստովանիմ այդ նոցա։
Մահու եկեալ հնա,
անց յայն երկիր, եւ
եկն երկրաւորն
Նահա մարմն
ցեն արամա՝ ամենա
մարմին, որդւոյ
խոսեցան
Աստուած ճոխ
հաստատ նոցա, ա
ւէ ցամաքանալ ծովն։
Թողեալ լիցին
մեղք մեր։
Նահա ուխտ
խորհրդոյն ամենայն
մարդ՝ հայհոյէ զնա։
Ածան ողջունեալ
զխորհուրդս նոցա՝
անէ ցնոսա։ զի

խոստովանք զօրութեամբ
խնդրանօքն։ զՔեզ.
դիւրին, անմեղ
Թողեալ լիցին մեղք
մեր, Քեզ ամէն
աւրհնեմք զՔեզ
Ո զիջեալդ ամենայն՝
Թագաւոր ամէն որ
նի, որ աշխարհի
յերկրի Թողութեան
մեղաց
Այն ժամանակ
ցամաքանալ ծովն։
ապն առ զխոհեմս
քո, եւ երկնաւորք
Աշխարհին
նոյն խոստովան եւ
Քրիստոսին Յաւ
մարդեղէն, զառ
մայրն. եւ փառս
տան ամենեքին զՔեզ

զաստուած որ ետ այնպիսի
իշխանութիւն
մարդկան :

[illegible]
[illegible] : Ե

ՁԶ Բ ետես այր մի, զի նստէր
անդ ի մաքսաւորու
թէ մաթէ անուն,
եւ ասէ ցնա, եկ զ
կնի իմ :
յարուցեալ
գնաց զկնի նորա :
ՁԷ Եւ եղեւ ի բազմա
նալ նորա ի տան, եւ
ահա բազում մաքսա
ւորք եւ մեղաւորք
եկեալ բազմեցան
ընդ յիսուսի եւ ընդ ա
շակերտսն նորա :
Եւ տեսեալ փարի
սեցիքն, ասեն

ցաշակերտսն նորա :
ընդէ՞ր ընդ մաքսաւո
րս եւ ընդ մեղաւորս
ուտէ վարդապետն
ձեր :
ՁԸ Բ Եւ նա լուեալ
ասէ ցնոսա. ոչ է պի
տոյ բժիշկ ողջոց,
այլ հիւանդաց :
Երթայք ուսարուք
զինչ է. ողորմու
թիւն կամիմ, եւ ոչ զո
հ. զի ոչ եկի կո
չել զարդարս, այլ
զմեղաւորս :
Յայնժամ մատեան
առ նա, աշակերտքն
յովհաննու եւ ասեն.
ընդէր մեք եւ փարի
սեցիքն պահեմք յա
ճախ, եւ քո աշակերտ

Մ Հա ԻԲ | Մր Խա ԽԲ | Ղ Ը ՃԽԿ

Մ ՀԿ | Մր ԽԿ | Ղ Խ

տքդ ոչ պահեն ։
Ասէ ցնոսա յս ։
Միթէ մարթ ինչ իցէ
մանկանց առագաս
տին սուգ առնել. մինչ
փեսայն ընդ նոսա ի
ցէ ։ այլ եկեսցեն
աւուրք յորժամ
բարձցի ի նոցանէ
փեսայն, և ապա
պահեսցեն ։
Ոչ ոք արկանէ կա
պերտ անթափ ի
վերայ հնացելոյ ձոր
ձոյ ։ զի բառնու կա
նէ զլրումն նորա
ի հնացելոյ ձորձէն ։ և
եւս չար պատառ
ումն լինի ։
Եւ ոչ ոք արկանէ
գինի նոր՝ ի տիկս
հինս ։ ապա թէ ոչ
տիկքն պատառին ։
գինին՝ հեղու, և տի
կքն կորընչին ։ այլ
արկանեն գինի նոր
ի տիկս նորս ։ և երկո
քեան պահին ։
Նոյ գ. է ...
ՀԳ
Ժե
Մինչդեռ նա
զայս խօ
սէր ընդ ժողովրդեա
նն ։ ահա իշխան մի
մատուցեալ երկիր
պագանէր նմա, և
ասէր ։ դուստր իմ
այժմ վախճանե
ցաւ ։ այլ եկեալ դի
ր զձեռն քո ի վերայ
նորա և կեցցէ ։
Յարուցեալ յս և գն
նաց զհետ նորա ։ աշա
կերտօքն հանդերձ.

Մ Մր Ղ
ԿԴ ԽԶ ԶԵ

Ապաշաւ կենամ ի
տեսաստնեն. երկո-
տասանն ասէր. մա
տուցեալ յերալ մեր
Ձեզամ երգապաշտ
Հանդերձեն նոքա.
քան զի սուրբ խորան
իւրում. Թէ մեծին մեր
Ձեռամբ ընդերձել.
նորա փրկեալ.
ակն երբեմն
Հաւ ևեռեւ ըղձա
ասէ. քաղաքերսմ Կ / Ժ
զօրաւոր. Հաւատք Ա
քո կեցուցին զքեզ
եւ փրկեցին. կենն ի խա
մեն յայն ժամէ.
երեւեցն յի խորան
Քրիստոսին. եռաւորն
փողատուն. եւ անդր
յայտ. ասէ ցնոսա. ի

բաց զնացեալ. զեղց
եւ մեռեալ անձինք.
այլ նոյն.
Եծաղը առնեն
ըղձա.
Փրկեալ ամբոխ
ենայ կալում ըղձէ
աւանէ նոքա. եւ
բերեալ անձինս.
Եւ Հաւատասցա
ընդ ամենայն երկիրն
ընդ այն.
Միւսչլեառն
յաւուր ընթացս
յու. զՀեռանելեն նո.
բանակցութ երկու. ա
ղաղակեցին. եւ առաջեն
տաճարն մեզ. որ
զի դարձի.
Փրկեսցին խառն
Մատթէոս ամենակցութ.

[Ա]սէ՛ ցնոսա յս·
հաւատայք: եթէ կա
րող եմ առնել զդ
զայդ·

[Ա]սեն ցնա· այո տր·
յայնժամ մերձե
ցաւ յաչս նոցա՛ եւ
ասէ՛, ըստ հաւա
տոց ձերոց եղիցի
ձեզ· եւ բացան
աչք նոցա·

[Ե]ւ սաստեաց նոցա
յս եւ ասէ· զգոյշ կա
ցէք· մի ոք գիտասցէ·

[Ն]ոքա ելեալ
համբաւեցին զնա
ընդ ամենայն երկի
րն ընդ այն·

Կր [Ե]ւ ընդ ելանելն նոցա
արտաքս, ահա մա
տուցին առ նա, այր
մի· համր դիւահար·
եւ իբրեւ ել դեւն,
խաւսեցաւ համրն·

[Զ]արմացան ժո
ղովուրդքն· եւ ա
սէին, երբէք ոչ երե
ւեցաւ այսպիսի
յիսրայէլ·

[Ի]սկ փարիսեցիքն ա
սէին· իշխանաւ
իշխանին դիւաց հանէ
զդեւս·

[Ե]ւ շրջէր յս
ընդ ամենայն
քաղաքս եւ ընդ գեւղս
ուսուցանէր ի
ժողովուրդս նոցա·
եւ քարոզէր զաւե
տարան արքայու
թեան· եւ բժշկէր
զամենայն ցաւս եւ

մ հգ
մր ծբ կա
ղ ճկր

և զամենայն հիւան
դութիւն ի ժողով
րդեանն:
ՃԺ Է Ի տեսեալ զժո
ղովուրդսն գթացաւ
նոցա. զի էին աշխա
տեալք և ցրուեալք
իբրև ոչխարք՝ որոց
ոչ իցէ հովիւ:
ՃԺԱ Դ Յայնժամ ասէ ցա
շակերտսն իւր. հուն
ձք բազում են. և մշ
ակք սակաւ. աղա
չեցէք զՏէր հնձոց.
զի հանցէ մշակս ի
հունձս իւր:
ՃԺԲ Եւ կոչեցեալ առ
ինքն զերկոտասան
աշակերտսն իւր.
ետ նոցա իշխանութի
ւն այսոց պղծոց հանել

զնոսա. և բժշկել զա
մենայն հիւանդութիւ
նս: Առաքելոցն եր
կոտասանից. են ա
նուանք այսոքիկ:
Առաջին Սիմոն.
անուանեալն Պետ
րոս. և Անդրէաս.
եղբայր նորա. Յակով
բոս Զեբեդեան. Յով
հաննէս եղբայր նո
րա. Փիլիպպոս և
Բարթողիմէոս. Թով
մաս. և Մատթէոս մաք
սաւորն. Յակովբոս
Ալփեայ. և Ղեբէոս որ
անուանեցաւ Թադէ
ոս. Սիմոն Կանանա
ցի. և Յուդա Իսկարի
ովտացի. որ մատ
նեացն զնա:

Մ ՃԺ ՃԺԱ ՃԺԲ   Մր ԿԸ Լ   Ղ   Մ Ճ   Մր Լ   Ղ

ձա Զնոսա երկոտա-
սանեսին առաքեաց
յս ։ պատուիրեաց
նոցա եւ ասէ ։
Ի ճանապարհս
հեթանոսաց մի
երթայցէք ։ եւ ի քա-
ղաքս սամարացւոց,
մի մտանիցէք ։ այլ
երթայք առաւել
առ ոչխարս կորու-
սեալս տանն իսրլի ։ ձբ
Եւ երթեւերթայ-
ցէք ։ քարոզեցէք
եւ ասացէք ։ թէ մեր-
ձեալ է արքայու-
թի երկնից ։
ձգ Զհիւանդս բժշ- ձդ
կեցէք ։ զբորոտս
սրբեցէք ։ զդեւս
հանէք ձրի առէք
ձրի տուք ։
Մի ստանայք ոսկի
եւ մի արծաթ ։ եւ մի
պղինձ ի գօտիս
ձեր ։ մի պարկ ի
ճանապարհ ։ եւ մի
երկուս հանդերձս ։
մի կօշիկս ։ մի
գաւազան ։ զի արժանի
է մշակն կերակրոյ
իւրոյ ։
Յոր քաղաք մտա-
նիցէք ։ կամ ի գեաղ
հարցանիցէք թէ
ով իցէ արժանի ։
եւ անդ կացէք մին-
չեւ ելանիցէք անտի ։
Եւ ընդ մտանել ի
տունն ։ ող-
ջոյն տայցէք նմա եւ
ասասջիք ։ ողջոյն

Մ	Մր	Ղ		Մ	Մր	Ղ
ձա ձբ	ծգ	ճեճզճբ ։	Է	ձգ ձդ	ձգ ձդ	ճձե ճէ

ԳԳ

տանն այնմիկ. եթէ
իցէ տունն արժանի,
եկեսցէ ողջոյնն ձեր
ի վերայ նորա. ապա
թէ ոչ իցէ արժանի.
ողջոյնն ձեր ի ձեզ
դարձցի։
Որ ոչ ընդունիցին
զձեզ. և ոչ լսի
ցէ բանից ձերոց.
ելեալ արտաքսի ի
քաղաքէն յայնմա
նէ. թօթափես
ջիք զփոշին յոտից
ձերոց։
Ամէն ասեմ ձեզ.
դիւրագոյն լիցի երկ
րին սոդոմացւոց և
գոմորացւոց յաւուր
դատաստանին
քան քաղաքին այնմիկ։

Ահա՛ ես առա
[illegible]
քեմ զձեզ իբրեւ զոչ
խարս ի մէջ գայլոց։
Եղերուք այսուհե
տեւ իմաստունք իբ
րեւ զօձս. և միա
միտք. իբրեւ զաղաւնի
Զգոյշ լերուք ի
մարդկանէ. զի մատ
նեսցեն զձեզ յա
տեանս. և ի ժողով
ուրդս իւրեանց տան
ջեսցեն զձեզ. և ա
ռաջի դատաւորաց
և թագաւորաց տա
նիցին զձեզ. վասն
իմ ի վկայութիւն նոցա
և հեթանոսաց։
Եւ յորժամ մատ
նեսցեն զձեզ. մի հո

Մ ՃԵ | Մր ՃԵ | Ղ ՃԽ ՃԸ

Մ ՃԴ ՃԵ ՃԸ | Մր ՃԻ ՃԻԱ | Ղ ՃԽ ՃԽԱ ՃԽԲ

հոգայցէք · Թէ զիարդ
կամ զինչ խօսիցիք ·
զի տացի ձեզ ի ժամ
ուն յայնմիկ · զինչ
խօսիցիքն · զի ոչ
եթէ դուք իցէք որ
խօսիցիքն · այլ հո
գին հօր ձերոյ
սեսցի ձեզ ·
[Մ]ատնեսցէ եղ
բայր զեղբայր ի
մահ · եւ հայր զոր
դի · եւ յարիցեն որ
դիք ի վերայ հարց
եւ սպանանիցեն զնո
սա · եւ եղիջիք ատե
ցեալ յամենեցունց
վասն անուան իմոյ ·
[Ա]յլ որ համբերես
ցէ ի սպառ նա կեցցէ ·
[Յ]որժամ հալա
ծիցեն զձեզ ի քաղա
քէ յայսմանէ · փա
խիջիք յայլ · եւ եթէ
յայնմանէ հալած
իցեն ՝ փախիջիք · փա
խիջիք ի միւսն ·
[Ա]մէն ասեմ ձեզ ·
ոչ կատարեսջիք զքա
ղաքս իսրայէլի · մինչեւ
եկեսցէ որդի մարդոյ ·
[Չ]է աշակերտ առա
ւել քան զվարդապետ
պետ · եւ ոչ ծառայ
քան զտէր իւր · Շատե
ցէ աշակերտին · եւ
Թէ եղիցի իբրեւ զվր
դապետն իւր · եւ
ծառային իբրեւ
զտէր իւր ·
[Ե]թէ զտանուտէրն
բէեղզեբուղ կոչեցին,

րչափ եւս առաւել
զընտանիս նորա։
ի այսուհետեւ
երկնչիցիք ի նոցանէ։
ՂԵ ի ոչ ինչ է ծա
ծուկ որ ոչ յայտնես
ցի, եւ գաղտնի
որ ոչ ծանիցի։
ՂԶ որ ասեմ ձեզ
ի խաւարի, ասա
ցէք ի լոյս․ եւ
զոր լսէք յականջս
քարոզեցէք ի վերայ
տանեաց։
մի երկնչեցեք
յայնցանէ որ սպա
նանեն զմարմին,
եւ զոգի ոչ կարեն
սպանանել։
յլ երկերուք առ
աւել յայնմա

նէ՛ որ կարողն է զ
հոգի եւ զմարմին կո
րուսանել ի գեհենի։
չ ապաքէն երկու
ճնճղուկ՛ դանկի վա
ճառին։ եւ մի ի
նոցանէ յերկիր ոչ ան
կանի առանց հաւր
ձերոյ։
ձեր, եւ մազք գլ
խոյ համարեալ են։
եւ արդ մի եր
կնչեցեք․ զի լաւ է
ք քան զբազում ճնճ
ղուկս։
մենայն որ խոս
տովանեսցի յիս ա
ռաջի մարդկան։
խոստովանեցայց
եւ ես զնմանէ առա
ջի հաւր իմոյ որ

Մ Մր Ղ Յ
ՂԵ Խս ՃԶ [illegible]
ՂԶ [illegible]

յերկինսն է։

ՂԴ Այլ որ ուրասցի զիս առաջի մարդկան, ուրացայց եւ ես զնա առաջի Հաւր իմոյ որ յերկինսն է։

ՂԵ Մի համարիք եթէ եկի արկանել խաղաղութիւն յերկիր. ոչ եկի արկանել խաղաղութիւն, այլ սուր։ Քանզի եկի քակել զայր ի հաւրէ, եւ զդուստր ի մաւրէ, եւ զհարսն ի սկեսրէ իւրմէ. եւ թշնամիք առն ընտանիք իւր։

ՂԶ Որ սիրէ զհայր կամ զմայր, առաւել քան զիս, չէ ինձ արժանի։ Եւ որ սիրէ զուստր կամ զդուստր առաւել քան զիս, չէ ինձ արժանի։ Եւ որ ոչ առնու զխաչ իւր եւ գայ զկնի իմ, չէ ինձ արժանի։

ՂԷ Որ գտանէ զանձն իւր, կորուսցէ զնա. եւ որ կորուսանէ զանձն իւր վասն իմ, գտցէ զնա։

ՂԸ Որ ընդունի զձեզ, զիս ընդունի. եւ զիս ընդունի, ընդունի զառաքիչն իմ։ Որ ընդունի զմարգարէ յանուն մարգարէի, զվարձս մարգարէի առցէ։

ՂԹ Եւ որ ընդունի զարդար յանուն արդարոյ.

Մ	Մր	Ղ
ՂԴ	[illegible]	[illegible]
ՂԵ		[illegible]
ՂԶ		

Մ	Մր	Ղ	Յ
ՂԷ	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ՂԸ		[illegible]	[illegible]
ՂԹ			

զվարձս արդարոյ առ
ցէ։
ՃԷ Եւ որ արբուսցէ
միում ի փոքրկանցս
յայսցանէ. բաժակ
մի ջուր ցուրտ. միայն
յանուն աշակերտի.
ամէն ասեմ ձեզ.
ոչ կորուսցէ զվ
արձս իւր։
ՃԸ Եւ եղև իբրև
կատարեաց
յս զպատուէր երկո
տասան աշակերտ
ացն իւրոց. գնաց
անտի քարոզել եւ ու
սուցանել ի քաղաքս
նոցա։
ՃԹ Եւ յովհաննէս իբրև
լուաւ ի բանդին զգ
ործսն քի. առաքեաց
ի ձեռն աշակերտաց
իւրոց. եւ ասէ ցնա.
դու ես որ գալոցդ ես.
եթէ այլում ակն կալ
ցուք։
Պատասխանի ետ
յս եւ ասէ ցնոսա.
գնացէք պատմեցէք
յովհաննու զոր լսէ
ք եւ տեսանէք. կոյր
տեսանեն. կաղք գն
ան. բորոտք սրբին.
խուլք լսեն. մեռ
եալք յառնեն. աղ
քատք աւետարանին.
եւ երանի է որ ոչ գայ
թագղեսցի յիս։
Բ Եւ նոցա գնացելոց
սկսաւ յս ասել ցժող
ովուրդսն վասն յով
հաննու. զինչ ելէք

Մ Մր Ղ
Ճ
Ճա ՂԸ ԿԹ
Կբ

տեսանել. յանապատ.
եղե՞գն շարժուն ի
հողմոյ. այլ զի՞նչ ելէք
տեսանել. մա՞րդ ի հան- ՃԽԵ / Է
դերձս փափկութեան
զարդարեալ. ահա
ամեն որ զփափուկն ունին
զգեցեալ են. ի տունս
թագաւորացն են. այլ
զի՞նչ ելէք տեսանել.
մարգարէ՞. այո՛. ա-
սեմ ձեզ. և առաւել
ևս. քան զմարգարէ. ՃԽԶ / Ե
ՃԽԶ / Ա Սա է. վասն որոյ
գրեալ է. ահաւասիկ ա-
ռաքեմ ես զհրեշտակ
իմ առաջի երեսաց քոց.
որ պատրաստեսցէ
զճանապարհս քո ա-
ռաջի քո.
ՃԽԷ / Է Ամէն ասեմ ձեզ.

չէ յարուցեալ ի ծնն-
ունդս կանանց մեծ
քան զյովհաննէս մկր-
տիչ. բայց փոքրիկն
յարքայութեան երկնից
մեծ է քան զնա.
Այլ յաւուրցն յով-
հաննու մկրտչի մին-
չև ցայժմ արքայութիւն
երկնից բռնադատի.
և բռնաւորք յափշտա-
կեն զնա.
Քանզի ամենայն
օրէնք և մարգարէքն
մինչև ցյովհաննէս
մարգարէացան.
Եւ եթէ կամիք ընդու-
նել. նա է Եղիա որ գա-
լոցն է.
Որ ունիցի ականջս
լսելոյ լուիցէ.

Մ Մ Ղ Մ Ղ
ՃԽ Ա Հ ՃԽ Հա
ՃԽ ՃԽ ՃԽ Է

ՃԷ
Ե

Ում նմանեցուց-
ից զազգս զայս· նման է
մանկանց որ նստիցին ի
հրապարակս· կոչի-
ցեն զընկերս իւ-
րեանց եւ ասիցեն·
փող հարաք ձեզ՝ եւ
կաքաւեցէք· ողբա-
ցաք ձեզ եւ ոչ կոծե-
ցարուք·
Եկն Յովհաննէս ոչ
ուտէր եւ ոչ ըմպէր·
եւ ասեն դեւ գոյ ի նմա·
Եկն որդի մարդոյ ու-
տէր եւ ըմպէր· եւ ասեն
ահա՛ այր կերող եւ
արբեցող· բարե-
կամ մաքսաւորաց
եւ մեղաւորաց· եւ ար-
դարացաւ իմաստ-
ութիւն· յորդւոց
իւրոց·

ՃԸ
Ե

Յայնժամ սկսաւ
նախատել զքաղաքս
սն յորս եղեն բա-
զում զաւրութիւնք նո-
րա· եւ ոչ ապաշխարեցին·
Վայ քեզ քորազին
վայ քեզ բեթսայիդա·
Զի եթէ ի Տիւրոս
եւ ի Սիդովն եղեալ էին
զաւրութիւնքն· որ ի ձեզ
եղեն· վաղուց եւս ար-
դեօք քրձով եւ մոխ-
րով ապաշխարեալ էին·
Բայց ասեմ ձեզ թէ
Տիւրոսի եւ Սիդովնի
անձուկ լիցի
յաւուր դատաստանի
քան ձեզ·
Եւ դու Կափառնաու-
մ մի մինչեւ յերկինս
բարձրացիս· այլ մինչեւ

Մ Ղ
ՃԷ ՂԹ

Մ Ղ
ՃԸ ՃԺ

չեւ ի դժոխս իջցես ։
Զի եթէ ի սոդոմ ե
ղեալ էին զաւրութիւնք
որ եղեն ի քեզ ապա
կային եւս մինչեւ
ցայսաւր ։
Այլ ասեմ ձեզ ե
թէ երկրին սոդոմա
ցւոց · դիւրագոյն
լինի յաւուր դատաստա
նի քան ձեզ ։

այն ժամանակի
պատասխանի ետ
Յիսուս եւ ասէ ։
Գոհանամ զքէն
Հայր ՝ տէր երկնի եւ երկ
րի · զի ծածկեցեր
զայս յիմաստնոց եւ ի
գիտնոց · եւ յայտնե
ցեր տղայոց · այո՛
Հայր · զի այսպէս հա
ճոյ եղեւ առաջի քո ։
Ամենայն ինչ · մատն
եալ է ի Հաւրէ իմմէ ։
Եւ ոչ ոք ճանաչէ զոր
դի եթէ ոչ Հայր · եւ ոչ
զՀայր ոք ճանաչէ · ե
թէ ոչ որդի · եւ որում
կամի որդին յայտնել ։
Եկայք առ իս ամե
նայն վաստակեալք
եւ բեռնաւորք · եւ ես
հանգուցից զձեզ ։
Առէք զլուծ իմ ի ձեզ
եւ ուսարուք յինէն զի
հեզ եմ եւ խոնարհ սրտի
ւ եւ գտջիք հան
գիստ անձանց · զի
լուծ իմ քաղցր է
եւ բեռն իմ փոքրոգի ։

Մ Ղ Յ Մ Ղ Յ

Ի նոյն ժամ գնց
նաւ յս ընդ
արտորաւր եալս նոցա.
ի շաբաթու. եւ աշա
կերտքն նորա. քաղցեան
եւ սկսան հասկ կու
զել եւ ուտել. փարի
սեցիքն իբրեւ տեսին.
ասեն ցնա. ահաւա
սիկ. աշակերտքդ.
գործեն զոր չէ ար
ժան գործել ի շաբա
թու.

Նա ասէ ցնոսա.
ոչ էք ընթերցեալ
ձեր. զոր արար դաւ
իթ. յոր ժամ քաղ
ցեաւ նա եւ որ ընդ նմ
մայն էին. զիարդ ե
մուտ. ի տունն այ. եւ
կեր զհաց առաջաւո

ութեան զոր չէր աւ
րէն նմա ուտել. եւ ոչ
որոց ընդ նմայն էին.
բայց միայն քահանայից.
Կամ թէ չիցէք ըն
թերցեալ յաւրէնս.
զի ի շաբաթս. քհ
հանայքն ի տաճա
րին պղծեն զշաբաթն.
եւ անմեղ են. բայց
ասեմ ձեզ. զի մեծ
քան զտաճարն է աստ.
եւ եթէ գիտէիք. զինչ է
ողորմութիւն կամիմ
եւ ոչ զոհ. ապա ոչ
դատապարտեալ էիք
զոր զանպարտսն.
զի տր է շաբաթու որ
դի մարդոյ.
Եւ գնացեալ անտի
եկն յս. ի ժողովուրդ

Մ Մր Ղ
Ճա Իդ Լա

ուրդն նոցա:
Եւ ահա այր մի
որոյ ձեռն իւր չորա-
ցեալ էր. Հարցին զնա ճ.ա / է
և ասեն. Եթէ պարտ ի-
ցէ ի շաբաթու բժշկել:
զի չարախաւսեսցեն
զնմանէ:
Նա ասէ ցնոսա՝
ով իցէ ի ձէնջ մարդ ո-
րոյ իցէ ոչխար մի. և ան- ճ.բ / է
կանիցի այն ի խորխո-
րատ ի շաբաթու. մի
թէ ոչ ունիցի և յա-
րուցանիցէ զնա. Որչ-
ափ ևս առաւե-
լէ մարդ քան զոչ-
խարն. ապա արժան
պարտ է ի շաբաթու
բարիս գործել:
Յայնժամ ասէ ցայ-
րն. Ձգեա զձեռն քո.
Եւ նա ձգեաց. և եղև
ողջ իբրև զմիւսն:
Ել փարիսեցիքն ե-
լեալ արտաքս խոր-
հուրդ առնէին ընդ
նմանէ թէ որպէս կո-
րուսցեն զնա:
Յիսուս իբրև գիտաց մի-
տս նոցա՝ անտի:
Եւ գնացին զհետ
նորա ժողովուրդք
բազումք. և բժշկեաց
զամենեսեան. և սաս-
տեաց նոցա զի մի յայտ-
նեսցեն զնմանէ. ո-
րպէս զի լցցի որ
ասացաւն ի ձեռն Եսայ-
եա մարգարէի. Ահա
մանուկ իմ զոր ընտրե-
ցի սիրելի իմ ընդ որ

հաճեցաւ անձն իմ·
եդից զհոգի իմ ի վերայ
նորա ։ եւ իրաւունս
ճի հեթանոսաց պատմ
եսցէ · ոչ հակառա
կեսցի եւ ոչ աղաղակ
եսցէ · եւ ոչ ոք լուիցէ
ի հրապարակս զձայն
նորա · զեղէգն
ջախջախեալ ոչ փշրես
ցէ · եւ զպատրոյգն
առկայծեալ ոչ շիջուս
ցէ · մինչեւ հանցէ ի
յաղթութիւն զիրաւունս
· եւ յանուն նո
րա հեթանոսք յու
սասցին ·
Յայն ժամ մա
տուցին առ
նա դիւահար մի կոյր
եւ համր · եւ բժշկեաց
զնա ։ մինչեւ զի համրն
եւ կոյրն ։ խօսել եւ տե
սանել ։
Զարմացեալ էին ամե
նայն ժողովուրդքն եւ
ասէին · միթէ սա իցէ
որդին Դաւթի ։
ճիա Այլ փարիսեցին
լուեալ ասէին ՝ ոչ
հանէ սա զդեւս
եթէ ոչ բէեղզեբուղաւ
իշխանաւն դիւաց ։
ճիբ Իբրեւ գիտաց զխոր
հուրդս նոցա ՝ ասէ
ցնոսա · ամենայն թա
գաւորութիւն բաժան
եալ յանձն իւր աւե
րի · եւ ամենայն քա
ղաք կամ տուն բաժա
նեալ յանձն իւր ոչ կաց
ցէ · եւ եթէ սատանայ

զաստուածն հաւանէ.
յանձնիւր բաժանէ
ցա՝ աստուածաբանեա
ցէ Թադէոս առաքեալն
նոսա.
Թէ եւ ըստեր
զերադաշա հանեալ էր
դես. առաքեալն ձեռն
հանեալ էն. վասն որ
նորին նոյն աղբերցն
ձեր զաստուածութ.
յս Թէ հարցեալ
եր հանեալ զբեա.
որեւն հանեալ էր իմ
բանձեր աստուածութեան.
ամենայն աստուածեսցէ
ձն անէլ իմ(ա)ն հը
զարքն. եւ զերկրձին
նոսա յանշ առնել. եւ
թեոզ նոտնեհասցէ
զհրաշքն. եւ ապա.

զնոտնեն նոսա յաւելիջ
տանեսցէ
ըստ ըստեա. հա
կառակեն. եւ որ
ժողովէ ընդ իս ցրուէ
ամենայն պղծեալ
ձեզ. ամենայն մեղք
եւ հա հայհոյութիւն թող
ցին մարդկան. բայց
զհոգւոյն հա հայհոյութի
մի թող ցի.
որ ըստ ամենայն
զաստուածոյ մարդոյ թող
ցի նմա. բայց որ
հոգւոյն սրբոյ ասացէ
մի թող ցի նմա մի յայս
աշխարհի եւ մի ի հան
դերձելումն
ամենայն որ դնա
ւն բարի. եւ զպտուղ
նորա բարի.

[illegible]

Նոյնպէս եղիցի եւ որ
դեմաւորեալ խոնարհեցեալ
ըստ գիրկս այսօր եւ այժմ
ըստ գիտելոյս :
Տէր ոչ նմա ու է այսօր
յարեայն իշխանաս
անմահ ընդ անզգալից
այսմիկ. եւ դատաստանաւ
անեցեն դաս. գերէ
Ջանան եկեղեցւոյ մերոյ
յայտնեսցէ :
Սուրբ առաջին
մեծ քահանայապետն.
Չորս հարսանց
յարեայն իշխանաս
անմահ ընդ անզգալից
այսմիկ. եւ դատաստանաւ
անեցեն դաս. զի եկեն
ի ծագաց երկրի լուսոյ
զօրութեան ամենայն ա
ռաքելոյ :

Եւ ասաց մեծ քահ
զայս ուսմանն է ասա.
եւ ... յօր ժամ այսմ
եղանակէ խնդրեսցէ
Զի ընդ ամենայն սուրբ
եկեղեցւոյ հանդիսաւոր
դասուն. յայնժամ
առն. դասմիջեաս
ձեռն առաջեցէն. եւ
կեալ դասուն առ
բազմութ մարդկա
եւ յաղթութեան. յայն
ժամ երգեսցեն
ընդ նոր. եւ նոյն այլ
այս շարական բանս
զնոյն. եւ մեծ եղբայր
կէ առն. եւ զնոյն ի
անուն մեր. ըստ այսմիկ
Նոր բան զատուցին.
Նոյնպէս եւ եղիցի եւ այլ
գիրս այսմիկ նման :

ՃԼ Է Մինչ դեռ նա ընդ
ժողովուրդսն խաւսէր.
ահա մայր նորա և եղ-
բարքն նորա կային ար-
տաքոյ. և խնդրէին
խաւսել ընդ նմա:
Ասաց ոմն ցնա. ա-
հաւասիկ մայր քո և եղբարք
քո կան արտաքոյ և
խնդրեն խաւսել
ընդ քեզ:
Նա պատասխանի
ետ այն միոյ որ ասացն
ցնա և ասէ. ով է իմ
մայր. կամ ովք են իմ
եղբարք:
Եւ ձգեաց զձեռն
իւր յաշակերտսն իւր
ասէ. ահաւասիկ մայր իմ
և եղբարքն իմ. զի որ
առնիցէ զկամս Հաւ-
րն իմոյ որ յերկինսն է.
նա է իմ եղբայր
և քոյր և մայր:
ՃԼԱ Է Յաւուր յայն-
միկ. ել Յս
ի տանէն նստէր առ ծով-
եզերբն. և ժողովեցան
առ նա ժողովուրդք
բազումք. մինչև նմա
մտանել ի նաւն և
նստել. և ամենայն
ժողովուրդն կայր առ
ծովեզերբն:
Եւ խաւսեր ընդ նոսա
բազում առակաւք և աս-
է:
ԿԴ Ահա ել սերմանա-
հան սերմանել. և ի սեր-
մանելն իւրում էր որ
անկաւ առ ճանապար-
հաւ. և եկին թռչունք
երկնից և կերին զնա:

Մտ ՃԼ Մր ԼԷ Ղ ՁԲ
Մտ ՃԼԱ Մր ԼԸ Ղ ՀԶ

Եւ այլն անկաւ յա
պառաժի. ուր ոչ գոյր
հող բազում. եւ վաղ
վաղակի բուսաւ
երկրոյն. հետ ոչ էր կ
քեն. Ի ծագել արեւուն
տապալեցաւ. եւ զի ոչ
գոյր արմատ ցամաքե
ցաւ:

Եւ այլն անկաւ ի մէջ
փշոց. եւ ելին փուշքն
եւ հեղձուցին զնոսա:
Եւ այլն անկաւ յեր
կիր բարի. եւ տայր պտ
ուղ. էր որ հարիւր
աւոր. եւ էր որ վաթսն
աւոր. եւ էր որ երեսն
աւոր:
Որ ունիցի ականջս
լսելոյ լուիցէ:
Մատուցեալ աշա

կերտքն ասեն ցնա ընդ
էր առակաւք խաւ
սիս ընդ դոսա:
Նա պատասխանի ետ
եւ ասէ ցնոսա. զի ձեզ
տուեալ է գիտել զխոր
հուրդս արքայութեանն երկնից
եւ նոցա չէ տուեալ:
Որ ունիցի տացի
նմա եւ յաւելցի. եւ
որ ոչն ունի եւ զոր
ունիցին բարձցի ի
նմանէ:
Վասն այսորիկ ա
ռակաւք խաւսիմ ընդ
դոսա. զի տեսանեն
եւ ոչ տեսանեն. եւ լ
սեն եւ ոչ լսեն. եւ ոչ
իմանան իմիք:
Եւ կատարի ի նոսա

ւս մարգարէութեանն
Եսայեա որ ասէ լսե-
լով լուիջիք. եւ մի ի-
մասջիք. եւ տեսանե-
լով տեսջիք. եւ մի տես-
ջիք. զի թանձրացա-
ւ սիրտ ժողովրդեանս
այսորիկ. եւ ականջօք
իւրեանց ծանրա-
լուան. եւ զաչս իւրեա-
նց կափուցին. գուցէ
երբեք տեսցեն աչօք.
եւ ականջօք լուիցեն.
եւ սրտիւք իմասցին. եւ
դարձցին եւ բժշկե-
ցից զնոսա.
Ճլբ Այլ ձեր երանի է
աչաց զի տեսանեն.
եւ ականջաց ձերոց
զի լսեն.
Ճլգ Ամէն ասեմ ձեզ
զի բազում մարգարէք
եւ արդարք. ցանկացան
տեսանել. զոր դուք տեսա-
նէքդ եւ ոչ տեսին. եւ
լսել զոր դուքդ լսէք. եւ ոչ լուան.
Արդ լուարուք դուք
զառակ սերմա-
նացանին. յամենայն
է որ լսէ զբանն արքա-
յութեանն. եւ ոչ իմանայ
գայ չարն. եւ յափշտա-
կէ զսերմանեալն ի սիր-
տէ նորա. այն է առ ճա-
նապարհաւն սերմա-
նեալն.
Իսկ որ յապառաժին
սերմանեցաւ. այն է
որ զբանն լսէ
եւ վաղվաղակի խնդու-
թեամբ ընդունի զնա.
բայց արմատ ոչ ունի

Ը
Ճլգ
Ճլէ

մասս · յԾննդեան · այլ
առ ժամանակ մեծ ի
մինչ ներգործէ · և հա
լածանաց վասն քա
նին · փոխ փոխանակն զայ
Թագաւորին ·
Սկիզբն եղեւ մշտնջենաւոր
մանկեցաւ · այնք որ
խրախուսէ զձայնն · և հո
գէ զմխիթարչեա և ապա
ւանք մեծութե հեղ
ձայնանմանն զձայնն · և
մինչ անապատ
սկիզբ յերկնից քա
րի սքանչանեցաւ ·
այնք որ երկրեալ
զձայնն · և խոնարհ առ
նու · և ահա պատուող
է որ հայրն եր · և էր
փառատուն · և է որ եղե
ալն ·

Մ ուծեցի անկանիլ
բերցէ լուեցէ ·
Յ [illegible] անկան
կանոն
ու և այլն ·
Ն ման եղեալ այրց
ութեան երկնից · առն
որոնք մանկացն սերմն
քարի յաղագս ակնեւ
ոռմ · և երանելի
մարդկան եկեղեցա
մենոր ա · և զանկեալ
խմբրայ որ մեծ խաղաղ
ցորենն ոյն և զծնող · և եր
կնքոս սաւ խոստ և
աղաղակ ալու առ · ապա
երևեցաւ և որոտմն ·
Ա ատու ցեալ ծա
ռայք սանտուղեանն
ասեն զնա · որ ամեն
մի բարի սերմանեցեր

յագարակի քում։
ուստի ուրեմն ունիցի
զորոմնն։
Նա ասէ ցնոսա
այր թշնամի արար զայն։
Ասեն ցնա ծառայ-
քն. կամիս զի երթի-
ցուք քաղեսցուք զնա
երթաք։
Նա ասէ ցնոսա ոչ.
գուցէ մինչ քաղի-
ցէք զորոմնն. եւ զ
ցորենն ընդ նմին
ի բաց խլիցէք. Թոյլ
տուք երկոցունց ա-
ճել խառնակ. մինչեւ
ի հունձս. եւ ի ժամա-
նակի հնձոց. ասա-
ցից ցհնձաւղսն. քա-
ղեցէք նախ զորոմնն
եւ կապեցէք զայդ խրձ-
ձունս առ յայրել. եւ
զցորեանն ժողովե-
ցէք ի շտեմարանս իմ։
ՃԼԷ Այլ առակ արկա-
նէր եւ ասէր. Նման է
արքայութիւն երկնից
հատոյ մանանխոյ.
զոր առեալ մարդոյ սեր-
մանեաց յագարակի
իւրում. որ փոքրագոյն
է քան զամենայն սերմանիս
եւ յորժամ աճիցէ մե-
ծ է քան զամենայն բան-
ջարս. եւ լինի ծառ.
մինչեւ գալ թռչնոց երկ-
նից. եւ հանգչել յոս-
տս նորա։
ՃԼԸ Այլ առակ խօսեցաւ
ընդ նոսա. եւ ասէ.
Նման է արքայութիւն
երկնից խմորոյ զոր

Մ	Մր	Ղ
ՃԼԷ	Խդ	ՃԽԵ
ՃԼԸ	Խե	ՃԽԶ

առեալ կնոջ թաքոյց
ի գրիւս երիս ալեր · մին
չեւ ամենայն խմորեցաւ:
ԾԱ Ժ [Զ]այս ամենայն խօսե
ցաւ յս առակօք
ընդ ժողովուրդսն · եւ
առանց առակաց ոչինչ
խօսէր ընդ նոսա · զի
լցցի ասացեալն ի ձեռն
մարգարէին · բացից առա
կօք զբերան իմ բղխե
ցից զծածկեալսն
ի սկզբանէ աշ
խարհի ::
ԾԲ Ժ Յայն ժամ թո
ղեալ զժո
ղովուրդսն եկն ի
տուն · մատեան առ
նա · աշակերտքն եւ աս
են · մեկնեա մեզ զառ
ակ որոմանցն ագա
րակին
[Ն]ա պատասխանի
ետ եւ ասէ · սերմն բա
րի · է որդի մարդոյ ·
եւ ագարակն աշխարհ
հս է · սերմն բարին ·
նոքա են · որդիք ար
քայութեան են · եւ
որոմն · որդիք չարին
են · եւ թշնամին որ սեր
մանեաց · զայն սատանայ է ·
եւ հունձքն · կատա
րած աշխարհի է ·
եւ հնձողքն · հրեշ
տակք են · որպէս ժո
ղովեն · որոմն եւ ի հրոյ
այրի · այնպէս եղի
ցի ի կատարածի
աշխարհիս · առա
քեսցէ որդին մարդոյ
զհրեշտակս իւր · եւ

Մ Մր
ԾԱ —
ԾԲ ԽԵ

ծառայեցելոյն յայտնեաց
ութեան նորա զանձն
նոյն զազգաբանութիւ
և զպատուեալն Ծնունդ
Ծնեալ զանսաքննութիւ
և արկեալն զհոգի է
Հօրդ Հոգդ

[Ն]ախնեացն լուսաւորեաց
և կոչեաց առաքեալս
նոյ
[Յ] այն ժամանակ
զն Ծագեցուցեն երկրն
զաւրհնաւորն յայտնեաց
ութե երկնից : որս
նոցի անձինս լուսոյ.
լուսեղէն

[Ա]րհնեալ նմանէ
ամենայն զաւրութե երկնից
զանձն Ծառ Ծնեալ ի յոյ
զորդին : մեծ զարմանս
մարդ ոչ Թագաւորն. եւ
խոնարհեցէ անունէր

Թեալ փառաւորեցաւ
Մեծացեալ ինչ զաւրութեր
և զՆեանց . պատուական
զայն :

[Ա]րհնեալ նմանէ
ամենայ զաւրութե երկնից
անուն փառաւորեալն է
որ խոնարհեցէ մար
զաւրհնաս պետեցելս .
և զաւետեալ միացաւ ա
կամն մարդ եղեւ . եւ
Թեալ փառաւորեալ
զամենայն ինչ զայս
ներ . և զՆեանց զայն .
մարդ եղեւ

[Ա]րհնեալ նմանէ
ամենայ զաւրութե երկնից
առաքեալն աւրհնեալ է
Ծոց : և զամենայն ազ
զայ մարդկան . զոր
երկն ի յառ Հաւեալ

ի ցամաքն. նստեալ
ժողովեցին զբարի
սն յամանս. և
զխոտանն ի բաց ըն
կեցին:
Այսպէս եղիցի ի ծխա
կատարածի աշխար
հի. Ելցեն հրեշ
տակք և որոշեսցեն
զչարս ի միջոյ արդա
րոց. և արկցեն զն
ոսա ի հնոց հրոյ:
Անդ եղիցի լալ և
կրճել ատամանց:
Իմացարուք զայս ա
մենայն. Ասեն ցնա. այ
ո՛ տր. Եւ նա ասէ ցնո
սա. վասն այսորիկ
ամենայն դպիր աշա
կերտեալ արքայու

թե երկնից. նմանէ
առն տանուտեառն, որ
հանէ ի գանձէ իւր
մէ, ըզնորն,
և զհինն:
Եւ եղև իբրև կատա
րեաց յս
զառակս զայս անցեալ
փոխեցաւ անտի: Եւ ե
կեալ ի գաւառն իւր,
ուսուցանէր զնոսա
ի ժողովրդեանն նոցա
մինչ և զարմանալ նո
ցա և ասել: ուստի՞ ս
մա իցէ այս իմաստու
թիւն և զօրութիւն: Ո՛չ
սա է հիւսանն որդի:
Ո՛չ մայր սորա կոչի
Մարիամ: Եւ եղբարք սո
րա, Յակոբոս, Յով
սէփ. և Սիմոն և Յուդա:

Մ Մր Ղ Յ
ծխա ե կա ծա

եւ քորք նորա, ոչ ամե-
նեքեան առ մեզ են. ուս-
տի է սմա այս ա-
մենայն. Եւ գայթագղ-
էին ի նմա.

ճխբ Յս ասէ ցնոսա.
Չէ մարգարէ անարգ
եթէ ոչ ի գաւառի իւրում
եւ ի տան իւրում. Եւ
ոչ արար անդ զաւ-
րութիւնս բազումս
վասն անհաւատու-
թեան նոցա.

ճխգ Յայնմ ժամա-
նակի լուաւ
Հերովդէս չորրորդա-
պետ զլուր Յի. Եւ աս-
է ցծառայս իւր.
Սա է Յովհաննէս մկր-
տիչ. Նա յարեաւ ի
մեռելոց. Եւ վասն այ-
նորիկ զաւրութիւնք
լինին նովաւ.

ճխդ Քանզի Հերովդէս
կալեալ զՅովհաննէս,
կապեաց զնա եւ եդ ի
բանտի. վասն Հերով-
դիայ կնոջ Փիլիպպոս-
ի եղբաւր նորա.
Քանզի ասէր ցնա Յով-
հաննէս. Չէ արժան քեզ
ունել զդա. Եւ կամէր
զնա սպանանել. բա-
յց երկնչէր ի ժողով-
րդենէ անտի. քան-
զի իբրեւ զմարգարէ
ունէին զնա.

ճխե Իբրեւ եղեւ ծնն-
նդն Հերովդի.
կաքաւեաց դուստրն
Հերովդիայ ի մէջ բազ-
մականացն. եւ հաճոյ

Մ	Մր	Ղ	Յ	Է	Մ	Մր	Ղ
ճխբ	ծա	խա	Ղ		ճխդ	Է	կէ
ճխգ	ծէ	Ղ			ճխե		

թուեցաւ հերովդի ·
ուստի երդմամբ խոստա-
ցաւ տալ նմա զինչ
եւ խնդրեսցէ ։
Եւ նա յառաջագոյն
խրատեալ ի մօրէ
իւրմէ · տուր ինձ ա-
սէ · աստ ի սկ-
տեղ զգլուխն յովհան-
նու մկրտչի · եւ տրտ-
մեցաւ թագաւորն ·
բայց վասն երդմանցն
եւ բազմականացն · հրա-
մայեաց տալ նմա ։
Եւ առաքեաց գլ-
խատեաց զյովհան-
նէս ի բանտին · եւ բե-
րին զգլուխն նորա ի սկ-
տեղ · եւ տուան աղջ-
կանն · եւ տարաւ առ
մայր իւր ։

Մատուցեալ ա-
շակերտքն նորա՝ բար-
ձին զմարմինն եւ թա-
ղեցին · եւ եկեալ
պատմեցին յիսուսի ։
Իբրեւ լուաւ յիսուս
գնաց անտի
նաւու յանապատ
տեղի առանձինն ։
Եւ իբրեւ լուան ժողո-
վուրդքն գնացին
զհետ նորա հետի
ի քաղաքաց անտի ։
Ելեալ յիսուսի ետես
ժողովուրդ բազում ·
գթացաւ ի նոսա · եւ
բժշկեաց զհիւանդս
նոցա ։
Եւ իբրեւ երեկոյ ե-
ղեւ · մատեան առ նա ա-
շակերտքն եւ ասեն · ան

ղիս անապատ է · և
ժամս տարաժամեալ
արձակեա զժողով
ուրդսդ · զի երթիցեն
շուրջ ի գեղսն · գնես
ցեն իւրեանց կերա-
կուր կուրս ·

Ասէ ցնս · ոչինչ
պիտոյէ դոցա եր
թալ · տուք դուք սոցա ուտ
ել · Եւ նոքա աս
ենն ցնա · ոչինչ ու
նիմք աստ · բայց հինգ
նկանակ · և երկուս
ձկունս ·

Ասէ ցնոսա ·
բերէք այսր զայն · և
հրամայեաց բազմե
ցուցանել զժողովուրդ
դն ի վերայ խոտոյ ·

ճիը

Առեալ զհինգ
նկանն առն · և զերկուս
ձկունսն · հայեցաւ
յերկինս · աւրհնեաց ·
և եբեկ · և ետ ցաշա
կերտսն զնկանն առն ·
և աշակերտքն ժողով
րդեանն · կերան ամե
նեքեան և յագեցան ·
և բարձին զնշխարս
կոտորոցն երկոտաս
ան · սակառս լի ·

Եւ որք կերանն · էին
արք · իբրև հինգ հա
զար ·

ճիը

Եւ ստիպեաց
վաղ վաղակի
զաշակերտսն մտանել
ի նաւ · և յառաջել յայն
կոյս · մինչդեռ նա զժողո
վուրդսն արձակեսցէ ·

ճիթ

Իբրև արձակեաց

Մ Մ Ղ Յ
ճիը կէ ճխա ծա
ճիթ կզ
կէ

[illegible] · եւ ի
[illegible]
· կալ յաղաւթս ·
Իբրեւ ընդ երեկս [illegible]
եղեւ · [illegible] ·
[illegible] ի
[illegible] · [illegible]
պարկեշտ [illegible]
[illegible] · քաղցրութեամբ
[illegible] · Հ[illegible] ·
[illegible]
Հա [illegible] · [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] ծննդեան ·
[illegible]
[illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] · [illegible] ·
[illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] · [illegible] · Հրա
[illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] · [illegible] ի
[illegible] · [illegible]
[illegible] · [illegible]
զՀ[illegible] · [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] զիւր ·
[illegible]
[illegible]
[illegible] · [illegible] ·
[illegible] · [illegible]

ժ
ԶԵ

ժ
ԶԵԱ

երկնայնոց եր
Մերն եւ կենդանին.
հանապազօրեայ հացն։
եւ որթ թուականն եղեն. մի
տեառն երկնից պաշտին
նմա եւ ասեն. այսօր
եւ ուրախ այ էս գա.
Յանցեալ եկեր ի
ցամաք խլեննեաւ
ըէթ. եւ կերակուր ծանեաւ
զնա ասէ տեղեացն այ
նորեկ. առաւել եղեն
ընդ ամենայն զնա
ատն. եւ ածին առնա
զամենայն հնանդա.
եւ առաքեցին զնա. զի
զանէ միայն ի բղխանցս
հանդերձ. նորա
մերձեցին. եւ որ մի
անդամ մերձեցանն
փրկեցան։

այն ժամ՝ մա
տեան առաջի
որ յետ միաւորութեան
եւ գալստեան. ըն
դէր աշակերտացն քո
անցանէին զառածո
թէ ծերոյն. զի ոչ լո
ւանան զձեռս յոր
ժամ հաց ուտեն։
Այսպիսի արարածի
եւ ասէ ցնոսա. ինկ
զոր ընդէր անցանէք
զպատուիրանս այն.
վասն ձերոյ աւանդու
թեան։
Ո՛վ իմաստ. պա
տուեա զհայր քո եւ
զմայր. եւ որ բամբա
սէ զհայր կամ զմայր
մահու վախճանեսցի.
եւ դուք ասէք. որ ասէ

Մ Մր Զ
Ձյն Կա ԿԶ
Ձյն ԿԻ

Մ Մր
Ձյն Կր

ցհայր իւր. կամ ցմայր
իւր. թէ պատարագ է.
զոր յինէն աւգտեսցիս.
և ոչ պատուէ զհայր
իւր. և զմայր իւր։ և խա
փանէք զպատուիրան վասն ձկէ / Է
ձերոյ աւանդութեան.
Կեղծաւորք բարւ
ոք մարգարէացաւ
վասն ձեր եսայի և ասէ.
ժողովուրդս այս շրթա
մբք պատուէ զիս. և սի
րտք նոցա հեռա
ցեալ մեկուսի են յինէն.
զուր պաշտեն զիս. և
ուսուցանեն վարդա
պետութիւնս. պատուի ձկզ / Է
րանս մարդկան.
Եւ կոչեցեալ զժո
ղովուրդն.
ասէ ցնոսա. լուարուք

և միտ առէք. ոչ որ
մտանէ ընդ բերան
պղծէ զմարդ. այլ որ
ելանէ ի բերանոյ.
այն պղծէ զմարդ.
Յայնժամ մատու
ցեալ աշակերտացն նո
րա. ասեն ցնա. գի
տես զի փարիսեցիքն
որ լուան զբանդ.
գայթագղեցան.
Նա պատասխանի ետ
և ասէ.
ամենայն տունկ զոր
ոչ տնկեաց Հայր իմ
երկնաւոր խլեսցի.
Թոյլ տուք զդոսա.
կոյրք են կուրաց ա
ռաջնորդք. կոյր կու
րի յորժամ առաջնոր
դէ. անկանի. և երկո

Մ ձկէ ձկզ   Հ ձէ

քին ի խորխորատ ան
կանին։
Պատասխանի ետ
նեա պետրոս եւ ասէ.
մեկնեա մեզ զառակ
դդ զայդ .
Ասէ յս̅ տակաւին
եւ դուք անմիտք էք։
եւ ոչ իմանայք. եթէ
ամենայն որ մտանէ
ի բերան. յորովայն եր
թայ . եւ այն արտաքս ե
լանէ . իսկ որ ելանէ ի
բերանոյ ի սրտէ ան
ելանէ . եւ այն պղծէ
զմարդն . զի ի սրտէ
ելանեն խորհուրդք
չարք . սպանութիւնք.
շնութիւնք . պոռնկու
թիւնք . գողութիւնք.
սուտ վկայութիւնք .

հայհոյութիւնք . այսա
մենայն են որ պղծեն
զմարդ . այլ անլուայ ձե
ռօք հաց ուտել ոչ
պղծէ զմարդ .
Եւ ելեալ անտի
յս̅ . գնաց ի կող
մանս տիւրոսի եւ սի
դոնի .
Եւ ահա կին մի քա
նանացի . ի սահմա
նացն այնոցիկ
ելեալ աղաղակէր . եւ
ասէր . ողորմեա ինձ
տր̅ որդի դաւթի . դուս
տր իմ չարաչար դիւ
ահարեալ է .
Եւ նա ոչ ետ նմա
պատասխանի .
Եւ մատուցեալ ա
շակերտքն աղա

չեմն զնա և տանեմն։
աղՃատեսն զնայ զի
աղաղակեն զՔահանայք։
ՃԿԲ [?] ա պատասխանեաց
եւ և ասէ։ ոչ ուրէք
աււպէ կցա, երէ ոչ
աււոշխպա կոչ ...ես
ես տանեմն կոչ ։
ՃԿԲ Ասա մասնուցէ[?]
երկեն պատգամեր նո[?]։ [illegible]
մա և ասեր։ սո[?] ատ
նեմ։ [illegible]։
[?] ատասխանեն եւ
նմա և ասէ։ [illegible]
բարի [illegible] ատենալ [illegible]
Հայր մանկանց և ա[?]
կանէ շանց։
[?] Ասա ասէ, այո
[illegible]։ [illegible] ի
[illegible] [illegible] ի
[illegible] [illegible]։ [illegible]

կերակրեն։
[?] այն ժամ պատատա
[illegible] [illegible] և ա
[illegible]։ [illegible] [illegible]
[illegible]։ [illegible]
[illegible] [illegible]։
[?] [illegible] [illegible]
առ նորա [illegible]
ժամու։
·աւետարան
[illegible]· [illegible] ի
[illegible] [illegible]
այսինք։
[?] [illegible] [illegible]։
նաւէր ա[illegible]։
[?] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]։
[illegible] [illegible],
կառս · կշիռս · Հասկս.
[illegible] · և այլս
բազում · և [illegible]

յոտսն առաջի նորա,
եւ բժշկեաց զնոսա:
Մինչեւ զարմանալ ժո-
ղովրդեանն որ տեսանէին.
զի համերն խաւսէ-
ին. կաղք գնային. մի
ակողմանիք բժշկէին.
կոյրք տեսանէին.
եւ փառաւոր առնէին

զԱծն իէլի:

Յս կոչեաց առ ին-
քն իւր. զաշակերտսն
սէ. գթամ ի ժողով-
ուրդս. զի ահա երեք
աւուրք են զի կան ա-
ռ իս եւ ոչ ունին զինչ
ուտել. եւ արձա-
կել զդոսա. նաւ-
թիս ոչ կամիմ. գուցէ.
նուաղիցեն ի ճանա-
պարհի.

Ասեն ցնա աշակերտ-
քն, ուստի մեզ յա-
նապատի աստ ուստի
իցէ այնչափ հաց մին-
չեւ յագեցուցանել
զայսչափ ժողովուրդ:
Ասէ ցնոսա յս.
քանի նկանակ ունիք.
Եւ նոքա ասեն. եւթն.
եւ երկու ձկունս:
Հրամայեաց ժո-
ղովրդեանն. բազմել
ի վերայ երկրի. եւ ա-
ռեալ զեւթն նկա-
նակն, եւ զերկու ձկ-
ունսն. գոհացաւ.
եբեկ. եւ ետ ցաշա-
կերտսն. եւ նոքա ժո-
ղովրդեանն:
Եւ կերան եւ յագեցան
ա. ամենեքեան. եւ առ

նշխարս կոտորոցն ·
բարձին եւս եւթն զամ
պիղ լի ·
Իսկ որ կերանն էին
արք իբրև չորք հա
զար · թող զկանայս
և զմանկտիս · Իբրև
արձակեաց զժողով
ուրդն · ել ի նաւ · և
եկն ի սահմանս մագ
դաղայ ·
ՃԿԱ Ժ Մատուցեալ փա
րիսեցիքն · և սադու
կեցիքն փորձելով
խնդրէին ի նմանէ
նշան յերկնից ցուցա
նել նոցա ·
ՃԿԲ Բ Ապա պատասխանի
ետ · և ասէ ցնոսա
Ազգ չար · և շնացող
նշան խնդրէ · և նշան

ոչ տացի նմա · բայց
նշանն յովնանու մար
գարէի · և թողեալ
զնոսա գնաց ·
ՃԿԳ Զ ԾԵ Գնացին և աշակերտ
ացն յայնկոյս · և մո
ռացան առնուլ հաց ·
ՃԿԴ Է Ասէ ցնոսա յս ·
տեսէք և զգոյշ լերուք
ի խմորոյ փարիսեց
ւոց · և սադուկեցւոց ·
Նոքա խորհէին ընդ
մի մեանս և ասէին ·
Թէ հաց ոչ բարձաք ·
ՃԿԵ Է Իմացեալ յս · և ասէ
զի° խորհիք ի միտս
ձեր թերահաւատք
եթէ հաց ոչ ունիք ·
տակաւին ոչ իմանայք
և ոչ յիշէք · զհինգ
նկանակսն ի հինգ հա

Մ ՃԿԱ ՃԿԲ · Մր ՀԵ ՀԶ · Յհ ԽԴ ԾԴ
Մ ՃԿԳ ՃԿԴ ՃԿԵ · Մր ՀԷ Հ · Ղկ ՃԴ

զարացն։ Եւ քանի՞ սա
կառի բարձէք։
Ոչ զեւթն նկա
նակն չորից հազարացն։
Եւ քանի՞ զամբիւղ բար
ձէք։ Զիա՞րդ ոչ
իմանայք եթէ ոչ վասն
հացի ասացի ձեզ
զգոյշ լինել ի խմորոյ
սադուկեցւոցն եւ
փարիսեցւոցն։
Յայն ժամ իմացա
ն։ եթէ ոչ ասաց
զգոյշ լինել ի խմորոյ։
այլ ՚ի վարդապետութ
ենէ փարիսեցւոցն եւ սադու
կեցւոցն։

ՃԿԵ / Է

Եկեալ յս ի
կողմանս փի
լիպեայ կեսարեայ։
հարցանէր ցաշա
կերտսն եւ ասէր։
Զո՞ ասեն զինէն
մարդիկ թէ իցէ որ
դի մարդոյ։
Եւ նոքա ասեն։ ոմն
զյովհաննէս մկրտիչ։
եւ այլք զեղիայ։ եւ այլք
զերեմիայ։ կամ զմի ՚ի
մարգարէիցն։
Ասէ ցնոսա։ դուք
զո՞ ասէք զինէն
թէ իցեմ։
Պատասխանի ետ սի
մոն պետրոս եւ
ասէ ցնա։ դու ես քս
որդի այ կենդանւոյ։
Պատասխանի ետ
յս եւ ասէ ցնա երա
նի է քեզ սիմոն բար
յովնանու։ զիմարմին
եւ արիւն ոչ յայտն

Ը ՃԿԵ   Թ ՃԷ   Լ ՃԿ   Ճ ՃԿԸ   Ը ՃԿԵ

նեաց ։ քեզ այլ հայր
իմ որ յերկինսն է ։
Եւ ես քեզ ասեմ ։
զի դու ես վէմ ։ եւ ի վե
րայ այդր վիմի շինեցից
զեկեղեցի իմ ։ եւ դրունք
դժոխոց զնա մի յաղ
թահարեսցեն ։
Եւ տաց քեզ զփ
ականս արքայու
թեան երկնից ։ եւ զոր մի ՃԿԲ
անգամ կապեսցես
յերկրի ։ եղիցի կա
պեալ յերկինս ։ եւ զոր
արձակեսցես յերկրի
եղիցի արձակեալ
յերկինս ։
ՃԿԲ Յայնժամ սաստեաց
Է աշակերտացն զի մի ու
մեք ասասցեն թէ նա է քս ։
Յայնմ հետէ սկսաւ

յս ցուցանել աշակեր
տացն ։ թէ պարտ է
նմա երթալ յԵմ ։ եւ բա
զում չարչարանս չար
չարել ի քահանայա
պետից ։ եւ ի դպրաց ։
եւ ի ծերոց ժողովրդ
եանն ։ եւ սպանանել ։
եւ յերրորդ աւուր յառ
նել ։
Եւ առեալ զնա մի
կուսն պետրոս ։ սկ
սաւ ։ սաստել ։ ընդդիմա
նալ ասել ։ քաւ լիցի տր ։
մի եղիցի քեզ այդ ։ եւ
նա դարձեալ ասէ ց
պետրոս ։ երթ յետս ի
իմ սատանայ ։ գայթ
ագղութիւն ես ։ զի ոչ
խորհիս զաստուծոյն ։ այլ
զմարդկանն ։

Մ Մր Ղ Մ
ՃԿԲ ՀԴ ՂԷ ՄԶ ՃԿԳ

ճկ
գ
Յայնժամ ասէ յս ցա-
շակերտսն իւր: Եթէ ոք
կամեսցի գալ զհետ
իմ, ուրասցի զանձն
իւր: Եւ առցէ զխաչն
իւր: Եւ եկեսցէ զհետ իմ:
Որ կամի զանձն
իւր կեցուցանել,
կորուսցէ զնա: Եւ որ
կորուսանէ զանձն իւր
վասն իմ, գտցէ զնա:
Զի՞նչ օգուտ է մարդոյ
եթէ զաշխարհս ամենայն շահեսցի,
եւ զանձն իւր տու-
ժեսցի: Կամ զինչ տա-
ցէ մարդ փրկանս ընդ
անձին իւրում:
Զի գալոց է որդի
մարդոյ փառօք հօր
իւրոյ. հանդերձ հրեշ-
տակօք իւրովք: Եւ
յայնժամ հատուսցէ
իւրաքանչիւր ըստ գոր-
ծս իւր:
Ամէն ասեմ ձեզ.
զի են ոմանք ի սո-
ցանէ որ աստ կան,
որք մի՛ ճաշակեսցեն
զմահ մինչեւ տեսցեն
զորդի մարդոյ եկեալ
արքայութեամբ իւրով:
Եւ յետ վեց աւուրց
առնու յս զպետրոս.
եւ զյակոբոս.
եւ զյովհաննէս զեղ-
բայր նորա: Եւ հանէ
զնոսա ի լեառն մի
բարձր առանձինն:
Եւ այլակերպեցաւ ա-
ռաջի նոցա: Եւ լու-
սաւորեցան երեսք

ճհա

մ ճկ ճհա
մր ձէ ձէ
ղ ղա
մ ճկբ

նորա իբրեւ զարեգակն.
ն. եւ հանդերձք նո-
րա եղեն սպիտակ իբ-
րեւ զլոյս. եւ ահա ե-
րեւեցան նոցա մովսէս
եւ եղիա խօսէին
ընդ նմա.
Պատասխանի ետ
պետրոս. եւ ասէ
ցյս. տէր բարւոք է
մեզ աստ լինել. եթէ
կամիս, արասցուք
երիս տաղաւարս.
մի քեզ. եւ մի մովսէսի
եւ մի եղիայի.
Մինչդեռ նա խօ-
սէր. ահա ամպ լու-
սաւոր հովանի եղե-
ւ ի վերայ նոցա.
Ձայն եղեւ յամպոյն
եւ ասէ. դա է որդի

իմ սիրելի ընդ որ հա-
ճեցայ, զնա լուարուք.
Եւ լուեալ աշա-
կերտացն, անկան ի
վերայ երեսաց իւ-
րեանց եւ երկեան յոյժ.
Մատուցեալ յս
բուռն եհար զնոսա-
նէ, եւ ասէ, յառնե
կացէք, եւ մի երկ-
նչիք. ամբարձեալ
զաչս իւրեանց, եւ ոչ
զոք տեսին, բայց մի-
այն զյս.
Մինչ իջանէին
ի լեռնէն, ասաց
պատուիրեաց նոցա
յս եւ ասէ, մի ումեք
ասիցէք զտեսիլդ.
մինչեւ որդի մարդոյ
ի մեռելոց յարիցէ.

Հարցին ցնա աշա- ՃԿԲ Ը
կերտքն և ասեն. զի՞
նչ դպիրքն ասեն,
եթէ եղիայի նախ պար
տ է գալ.
Պատասխանի ետ
Յս և ասէ ցնոսայ.
եղիայ գա և հաստա
տեսցէ զամենայն։
այլ ասեմ ձեզ. զի ե-
ղիայ եկեալ իսկ է.
և ոչ ծանեան զնա.
այլ արարին ընդ նմա
զոր ինչ կամեցան.
նոյնպէս և որդի մար
դոյ չարչարելոց է ի
նո ցանէ.
Յայն ժամ իմացա
ն աշակերտքն թէ
վասն յովհաննու մկ
կրտչի ասաց ցնոսա։

Եւ իբրև եկին
ի ժողովուրդն
մատեաւ այր մի. և
ծո՛ւնր կրկնեալ առաջի
նր աղաչելով որդ
ւոյ իմում. զի լուսնո
տ է և չարաչար հիւան
դանայ. բազում ան
գամ անկանի ի հուր
և բազում ի ջուր. և մա
տուցի զնա աշակեր
տացդ քո. և ոչ կա
րացին բժշկել։
Պատասխանի ետ
Յս և ասէ. ո՛վ ազգ
անհաւատ և թեւր.
մինչև յե՞րբ անսայցեմ
ձեզ. ա՛ծ զնա աստ։
Սաստեաց նմա
Յս և ել ի նմանէ դևն
և բժշկեցաւ մանուկն

ի ժամէն յայնմանէ ՃԿԴ

ՃԿԵ Յայն ժամ մատուցեալ
աշակերտքն առան
ձինն. եւ ասեն ցյս.
մեք ընդէ՞ր ոչ կարա–
ցաք հանել զնա:
Նա ասէ ցնոսա.
վասն թերահաւատու
թեան ձերոյ. ամէն
ասեմ ձեզ. եթէ ու– ՃԿԶ Է
նիցիք հաւատս քան
զհատ. մանանխոյ.
ասասջիք լերինս յայս
միկ. փոխեաց աստի
անդր եւ փոխեսցի.
եւ ոչինչ անհնարին
լինիցի ձեզ: Բայց այս
ազգ. ոչ ելանէ
եթէ ոչ աղօթ
իւք եւ պահօք:

Եւ մինչդեռ
շրջէին նոքա
ի Գալիլեա ասէ ցնո
սա յս. մատնելոց է
որդի մարդոյ ի ձեռս
մարդկան. եւ սպան
ցեն զնա. եւ յերրորդ ա–
ւուր յարիցէ::
Եւ տրտմեցան յոյժ:
ՃԿԷ Ը Եւ եկեալ նորա ի
կափառնաում. մա
տեան որք զերկդրա
մեանն պահանջէին
առ պետրոս եւ ասեն.
վարդապետն ձեր ոչ
տայ զերկդրամեանն:
Նա ասէ այո:
Եւ իբրեւ եմուտ ի
տուն յառաջագոյն
զնա յս. եւ ասէ. զի՞նչ
թուի քեզ սիմոն. թա–

Մ Մր Ղ
ՃԿԴ ՂԴ Մ
ՃԿԵ

գաւորք ազգաց յում
մէ առնուն զհարկս
կամ զհասս յորդւոց
իւրեանց թէ յօտա
րաց ·
Եւ նորա ասացեալ թէ
յօտարաց · ասէ
Յ̅ս · ապա ուրեմն
ազատ են որդիքն ·
Բայց զի մի գայ
թակղեցուսցուք
զնոսա · երթ ի ծով
եւ ընկեա կարթ եւ զա
ռաջին ձուկն որ ելա
նիցէ առ · եւ բաց
ցես զբերան նորա եւ գտա
նիցես սատեր · եւ
զայն առեալ տացես
նոցա ընդ իմ եւ ընդ քո :
Ի նմին ժամու մա
տեան աշակերտքն

առ Յ̅ս եւ ասեն · ո՞վ իցէ
մեծ յարքայու
թեան երկնից :
Կոչեաց առ ինքն
Յ̅ս մանուկ մի · կացոյ
ց զնա ի մէջ նոցա
եւ ասէ · ամէն ասեմ
ձեզ եթէ ոչ դարձջիք
իբրեւ զմանկունս · ոչ մի
տանիցէք յարքայու
թեան երկնից :
Որ՝ որ խոնար
հեցուսցէ զանձն
իբրեւ զմանուկս զայս
նա է մեծ յարքայու
թեան երկնից :
Եւ որ ընկալցի մի
մանուկ · այսպիսի
յանուն իմ զիս ընդունի
Եւ որ գայթակղ
եցուսցէ զմի ի փոքր

Մ Մր Ղ
ՃԿԵ ՂԵ ՃԽՆ

Մ Մր Ղ
ՃԿԶ ՂԶ ՃԴԷ

կանցս յայսցանէ ։
յիս հաւատասցեն ·
լաւ է նմա · եթէ կախի
ցէ երկանաքար ընդ պա
րանոց նորա · եւ ընկղ
մեսցի ի խորս ծովու ։
Վ այ աշխարհի ի գայ
թակղութեանց · բայց
վայ մարդոյն այնմիկ ·
յորոյ ձեռն գայցէ գայ ՃԱ
թակղութիւն
ՃԲ Զ Ա պա թէ ձեռն քո կամ
ոտն գայթակղեցուցա
նէ զքեզ · հատ զնա
եւ ընկեա ի քէն · լաւ
է քեզ միաձեռանի
կամ կաղ մտանել ի կեա
նս · քան թէ երկուս
ձեռս · եւ երկուս ոտս
ունել · եւ անկանել
ի հուրն յաւիտենա ՃԳ
կան ։ Ժ

Ե ւ եթէ աչքն քո գայ
թակղեցուցանէ զքեզ
հանեա զնա եւ ընկեա
ի քէն · լաւ է քեզ
միականի մտանել ի
կեանս · քան երկուս
աչս ունել եւ ան
կանել ի գե
հեն հրոյն ։
· ՃԻԲ ·
բան · Մի արհամարհել
Հայեցէք զմի ի փոքր
կանցս յայսցանէ ·
ասեմ ձեզ · զի հրեշ
տակք նոցա յերկինս
հանապազ տեսանեն
զերեսս Հաւր իմոյ որ
յերկինսն է ։ զի եկն
Որդի մարդոյ կեցուցա
նել զկորուսեալն ։
Զ իարդ թուի ձեզ

(ԺԲ)

մ ՃԲ   մր Զ
մ ՃԳա ՃԳբ   ՃԶԵ ՃԶԸ

եթէ լինիցի մարդոյ
հարիւր ոչխար. եւ մո
լորեսցի մի ի նոցանէ
ոչ թողուցու զինն
սուն եւ զինն ոչխարն
ի լերինս. եւ երթեալ
խնդրիցէ զմոլորեալ
ն. եւ եթէ լինիցի
գտանել զնա. ամէն
ասեմ ձեզ զի խնդայ
ի վերայ նորա առա
ւել քան ի վերայ
իննսուն եւ իննի
ցն. որ ոչ են մոլոր
եալ:

Նոյնպէս ոչ են կամք
առաջի Հօր իմոյ որ
յերկինս է. եթէ կորիցէ
մի ի փոքրկանցս
յայսցանէ:

Եթէ մեղիցէ քեզ
եղբայր քո. երթ յան
դիմանեա զնա ընդ
մէջ քո եւ նորա միայն
եթէ լուիցէ քեզ.
շահեցար զեղբայրն քո:

Ապա թէ ոչ լուիցէ
քեզ. առ ընդ քեզ մի
եւս կամ երկուս զի ի
բերանոյ. երկուց կամ
երից վկայից հաստատ
տեսցի ամենայն բան:
Ապա թէ նոցա ոչ լու
իցէ. եղիցի քեզ իբ
րեւ զհեթանոսն եւ
զմաքսաւոր:

Ամէն ասեմ ձեզ.
զոր ինչ կապիցէք յերկ
րի եղիցի կապեալ
յերկինս. եւ զոր ինչ
արձակիցէք յերկրի
եղիցի արձակեալ յեր
կինս:

ՃԻԴ
արձեալ · ատեամ
ձեզ · եթէ երկուն
ձեռն մարդկանցէն
յերկրէ · փառաւորէ
նայնիւ իւրոց · զինչ է
խոստովանեցէն եղբայր
նոցա ի հարկէին մեզ
ույերկնաւորէ ·
եւ որոնցէն եղկա
կամ երկրէ ժողովրդեան
յանուանէին · ամենայն
իմն ձնոցա ·

ՃԻԵ
այնժամ մարմնաւ
ատենս սպառեալ եւ ամէ
նը · [illegible] ամենայն
Թէ մինչդեռ էին եղ
[illegible] եւ Թագաւոր
նոսա մինչեւ յաւիտեան
ամէն ·
[illegible] · ոչ ա
[illegible] · Թէ մինչեւ

յաւիտեան ամէն · այլ
մինչեւ յաւիտենաս
նսեկն եղեն ·

ՃԻԶ
ամենայն սուրբ ն[illegible]
մանեցաւ ամէնայն
Թէ երկնից ամենայն
զօրութ · որհնեցաւ
համար ատենակ իմոց
ծառայից նոցա ·
[illegible] եւ [illegible] ա
նուղ · մարմնացաւ ա
նապական ապականել
[illegible] ·
[illegible] ·
ատեցանել · [illegible]
եւ [illegible] ատեալ ամեն
նոցա · եւ զկենդանի
եւ զօրութ եւ զպատերազմն
ուղիղն անհասն · եւ
համարեցաւ ·
ամենայն ծառայից

երկիր պագանէր նմա
և ասէր · երկայնա
միտ լեր առ իս և զամէ
նայն հատուցից քեզ ։
Գթացեալ տէր ծա
ռային այնորիկ · ար
ձակեաց զնա · և զ
փոխն եթող նմա ։
Ելեալ ծառայն
եգիտ զմի ի ծառայա
կցաց իւրոց · որ պարտէր
նմա հարիւր դա
հեկան · և կալեալ
զնա խեղդէր և ասէր
հատուսջիր զոր պար
տիսն ։
Անկեալ ծա
ռայակիցն առ ոտս
նորա · աղաչէր զնա
և ասէր · երկայն
ամիտ լեր առ իս և

հատուցից քեզ ։
Եւ նա ոչ կամէր ·
այլ չոգաւ արկ զնա
ի բանտ ։ մինչև հա
տուսցէ զպարտսն ։
Իբրև տեսին ծառայ
ակիցքն նորա որ
ինչ եղեն · տրտմեցան
յոյժ · և եկեալ ցու
ցին տեառն իւրեանց
զամենայն որ ինչ եղեն ։
Յայնժամ կոչեաց
զնա տէրն իւր և ասէ
ծառայ չար զամէ
նայն զպարտսն թողի
քեզ ։ վասնզի աղա
չեցեր զիս · Իսկ ապա
քէն պարտ էր և քեզ ո
ղորմել ծառայակցին
քում որպէս և ես քեզ
ողորմեցայ ։

Եւ բարկացեալ տէրն
նորա · մատնեաց
զնա դահճաց · մինչ
եւ հատուսցէ զամե
նայն զպարտսն ·
Նոյնպէս եւ հայրն իմ
երկնաւոր արասցէ
ձեզ · եթէ ոչ թողու
ցուք իւրաքանչիւր
եղբաւր իւրում ի սրտ
տից ձերոց զյան
ցանս նոցա :
Եւ եղեւ իբրեւ
կատարեաց յս
զբանս զայսոսիկ · փո
խեցաւ ի գալիլեէ եւ
եկն ի սահմանս հրէաս
տանի յայնկոյս յոր
դանանու :
Եւ գնացին զհետ
նորա ժողովուրդք
բազումք · եւ բժշկեաց
զնոսա անդ :
Եւ մատուցեալ էին առ
նա փարիսեցիքն փոր
ձէին զնա եւ ասէին ·
եթէ արժանի իցէ առն
արձակել զկին իւր ըստ
ամենայն պատճառս :
Նա պատասխանի ետ ·
նոցա եւ ասէ · չիցէ
ընթերցեալ ձեր · թէ
որ հաստատեացն ի սկ
զբանէ · արու եւ էգ
արար զնոսա եւ ասէ ·
վասն այսորիկ թողցէ
այր զհայր եւ զմայր եւ եր
թիցէ զհետ կնոջն իւ
րոյ · եւ եղիցին երկոք
եան · ի մարմին մի ·
Ապա ուրեմն ոչ են
երկու · այլ մի մարմին :

ոչ զօրանծ զօ
րեաց մարդ մի մեկ
նեցէ:
Մեզ ցնծա յոյժ մի
ջոցս վասն խոստովա
նութեանցս հրամանց
եւ ցանկալի արժանի եղ
զկենդանիս այնոցիկ
զբանն ոչ եղեւ այնոցիկ:
Այլ գ ամենայն մեզ զի
ամենայն որ արժանի է
զկենս իւր եւ ոչ վասն
բանն պատիժ ութեան եւ
անանկեցէ այլ ոչ եւ
որ զարժանին ունի առնէ ձեռս:
ձայն
է
Մեզ ցնծա աշխարհս
ունին · եթէ այդպէս
[illegible]
[illegible]
նանս:
Նա ասէ ցնծա

ոչ · ամենեքեան բաշ
խեսցեն այսմ բանի
այլ որոց տուեալ է:
Են նեղքն նեղք որ
յորովայնէ մօրը
ընդ ծնանին նոցին:
Են նեղքինք որ
խմարդկանէ եղեն
նեղքինք:
Են նեղքինք որ
զանձինս իւրեանց ա
րարին նեղքինս վասն
արքայութեան երկնից:
Որ կարող է տանել
տարցի:
Այն ժամ մատու
ցան առ նա մանկունք
զի ձեռս դիցէ նոցա
նոցա եւ աղօթս ա
րասցէ:
Եւ աշակերտքն նա

Հանգիստ [illegible]
[illegible]
[illegible]

ձ ձր ղ
ձայն ձէ ձեռն ձեռ

րս տատանէին նոցա ։
...ւէ յն · Թագաւոր
ժամանակաց դ՝ և մեզ
զերկուք զզաստ զան
տուխս · զիւրոց պէս
հանգէ տալ մարդոյն Թի
երկնից ։
Ջրեղեաց ձեռն ի
մեղաց նոցա պէ
նացանեաց ·
· ուհամս
տուգեալոմն
աս նաս առէ · փառօք
զեռուսաղէմ · զէնչ բա
րի գործեցից զնինդ
ոտնեցի պէսանն ·
յաւիտենականս ·
Հնս աստեցնաւ զի
հաւրդանես զիս զխա
րոց · մեզ երգէ ։
Թէ կամիս ինեանն

յաւիտենականս մեզ
տանել · պարհեա զերկ
ս ամենակալն ·
ակեցնա զինա ·
ակեցնա յն ըստ
ապանանելոյ · և մեզ
Հնար · և մեզ զօղանալ
և մեզ տա մեղք
պատուէս զհոգւոյն
և զինքս և սիրելոյս
զանկենէն իւր և զան
Հնէ ։
ակ ցնաւ պատաս
նին զպարգեւեցի պա
հեցի իմանն աւթէ
իմ մեզ · աղօթս իւր
պատկանեցեմ ։
ակ ցնա յն · Երէ
կամիս կատարել լի
նել երթեալ ձեռնա
զինչ ըն և տուր աղ

ճառոտոց · և ամենեքեա
զանձս յերկիրս · Եւ եւ
զկենս իմ ։

Բոլորովս պատուա
նեն զքեզն · զնոյն
սրբոյն · զՏէրն
սուրբ ուրախ բազմամբ ։

Ով ի քո զգաւկեր
ամեն · ամէն ամենակալ
զի որ ...ա... մաղթէ
մեծ աստուած յաւիտեա
ն երկնից ։

ՃԻԴ

Արձեալ ամէն
Տէր · ...ին մեզ
Տէր ...
...
...

ՃԻԵ

Բոլորով ... ...
այն զ... յայժ ·
և անուն ... կարօղէ
...

ՃԻԵ

Նազելոյ ... քո
և անկ · առ ի մարդ
կանէ այլ անհնարին
այլ աւելի ամենայն
...ջ զաւրութեամբ ։

Այն ժամ պատուա
կան ...
ամ ...
Թողութ զամենայն և
կեանս զ... · անուանեալ
...ի մեզ ։

Ով ... քո · ամէն
ամենակալ · ...
...
...
...
...

...

Այլ ...
...
...
...

ձ · ձի
ձղն · ձ · ձի

Է · ձ · ձի · ...
ձղԽ
ձղԵ · ԽՁ · ձղԵ

[Ա]մենայն որ թո
ղցէ տունս · կամ
զեղբարս · կամ զքո
յրս · կամ զհայր ·
կամ զմայր · կամ զկի
նն · կամ զորդիս :
կամ զագարակս վա
սն անուան իմոյ : Հա
րիւրապատիկ առցէ ·
և զկեանսն յաւիտե
նականս ժառանգես
ցէ ·

[Բ]ազումք եղիցին
առաջինք յետինք ·
և յետինք առաջինք ·

[Ն]մանեալ է ար
քայութիւն երկնից
առն տանուտեառն ·
որ ել ընդ առաւօտ
ս · ի վարձու կալ
մշակս յայգի իւր :

և արկ վասն մշակացն
առ օրն դահեկան
մի · և առաքեաց զն
ոսա յայգի իւր ·

[Ե]լեալ զերրորդ
ժամու · ետես այլս
զի կային դատարկ
ք · ասէ ցնոսա · եր
թայք և դուք յայգի
իմ և որ ինչ արժան է
տաց ձեզ · չոգան
և նոքա ·

[Դ]արձեալ ելեալ
զվեցերորդ ժամու · և զին
ժամու · արարնոյն
պէս ·

[Ե]լ զմետասաներո
րդ ժամու · ելեալ ե
գիտ այլս զի կային
դատարկ ի հրապա
րակս · և ասէ ցնոսա

[illegible]

[illegible]

զի ես բարի եմ. եթէ
կամիմ յիմումս.
սոսա ... ...
եթէ ակն քո չար է
նոյն ... ... առաջինք
զի ... ... կամ
... ... եւ
եւ առաջինք

Ե[ւ] ընդ ելանելն
յիսուսի յէմ. առ առանձինն
եւ առ առանձինն յէմ.
զերկոտասան աշակերտսն
իւր ի ճանապարհին
ասէ ցնոսա
... ...

ԻԲ. Վասն որդւոցն
զեբեդեայ. ...

կոտասանսն առ
անձինն. եւ ի ճանա
պարհին ասէ ցնո
սա. Ահաւասիկ ե

լանեմք յէմ. եւ որ
դի մարդոյ մատնես
ցի քահանայապետ
աց եւ դպրաց.
եւ դատապարտես
ցեն զնա ի մահ. եւ
մատնեսցեն զնա հե
թանոսաց. այպան
ել եւ հարկանել. եւ
յերրորդ աւուր
յարիցէ.

Յայնժամ մատ
եաւ առ նա մայր որդ
ւոցն զեբեդեայ. հան
դերձ. երկիր պա
գանէր. եւ խնդրէր
ինչ ի նմանէ.

Ասէ ցնա. զինչ
կամիս.

Ասէ ցնա. ասա.

զենուա ցին սուր ա եր.
կրօնաւորեալս. մե
ընդ ամենայն մեր ամ մե
և մեք ընդ ամենեհեն
յարուցյալ ի մեռ. քում.
աստուածային
Երգս և սաղմ. որ
զփառք զենչ նոր
ընդ. կատարեալ
սեր. զզօրաւորն զօր
եղանակեցուցեալ կամ
զվկայութիւն զօրեա
մկրտեցուցեալ. մկրտ
սեն ցնոյ կատար
եղէ.
սէ ցնոյա. քո.
ընդզօրաւորն եմ ընկեր
ցեղ. և ընդմիաութեն
ամն զօրեա մկրտ
եցեալ. մկրտեցեք
բայց նոյն ցանկեն

ընդ ամենայն. և ընդ ա-
հրեշտակեմ մե. ճշեմ
սոր. այլ որոց սա
եղեւ եհատ րե հաշե
. ըստ եղյ գոյն
սասանեցին. քահանա
ցին իմերու եւկ ողջն
եղեւ ողջն.
կոչեաց ըն
նոսա. ամենեքեն և
ասե.
Խաեք զի բեռնից
ադրեայ տիրեն
նոյա. և մեծամեծք
բեռնեն նոյա.
Հայր պետ եղե
և հրեշտամ մեծ.
մ. որկամեցն
նշան մեծ ձեռն.
եղեկ իշխեր այլ սա
նեա. և որ կամեցի

մ մր ղ
մգ ծմգ մհ

ի ձէնջ լինել առաջին:
եղիցի ամենեցուն
ծառայ:
Որպէս և որդի մար
դոյ, ոչ եկն պաշտօն
առնուլ: այլ պաշտել:
և տալ զանձն իւր
փրկանս փոխա
նակ բազմաց:
Եւ ելանէին
նոքա յերիքո
վէ: գնացին զհետ
նորա ժողովուրդք
բազումք:
Եւ ահա կոյրք եր
կու նստէին առ ճա
նապարհաւ:
Եւ իբրև լուան եթէ յս
անցանէ, աղաղա
կեցին և ասեն: ողոր
մեա մեզ տէր յս որդի
դաւթի: Եւ ժողովուրդն
սաստէին նոցա
զի լռեսցեն:
Նոքա ևս առա
ւել աղաղակէին և աս
էին: տէր ողորմեաց
մեզ որդի դաւթի:
Եւ կացեալ յս կո
չեաց զնոսա և ասէ:
զինչ կամիք զի արա
րից ձեզ:
Ասեն ցնա. տէր
զի բացցին աչք մեր:
Գթացեալ յս
մերձեցաւ յաչս նոցա:
Եւ վաղվաղակի
տեսին, և զհետ երթային
նորա:
Եւ իբրև մերձեցան
յէմ. և եկին ի բեթ
փագէ մերձ ի լեառն

Ձիթենեաց.
Յայնժամ յիս առ
աքեաց երկուս
Բ յաշակերտացն իւ
րոց. և ասէ ցնոսա
երթայք ի գեղաւղդ
որ առաջի ձեր է. և
անդ գտանիցէք
Գ կապեալ և յաւանակ
ընդ նմին. լուծէք և
ածէք ինձ. և եթէ
ոք ասիցէ ինչ ձեզ. ա
սասջիք. եթէ տեառն
իւրեանց պիտոյ են.
և վաղվաղակի ա
ռաքեսցէ զնոսա.
Դ Այս ամենայն եղեւ.
զի լցցի բանն
մարգարէին որ ասէ.
ասացէք դստերն
սիոնի. ահաւասիկ

թագաւորդ քո գայ քեզ
հեզ. և հեծեալ է իշոյ.
և յաւանակի իշոյ.
Գնացին աշակերտ
քն և արարին որ
պէս հրամայեաց նո
ցա յիս. և ածին զէշն
և զյաւանակն.
Եւ արկին զհանդերձ
ձս. և նստաւ ի
վերայ նոցա.
Եւ բազում ժողով
ուրդ տարածէին
զհանդերձս իւ
րեանց ի ճանապար
հին.
Այլք հատանէին
ին ոստս ի ծառոց.
և տարածէին ի
ճանապարհին.
Եւ ժողովուրդքն որ առա

Մ
Մէ

Մ
Մը
Մծ

ռաջին եւ զհետ եր-
թային · աղաղակէին
եւ ասէին · աւրհնու-
թի որդւոյ դաւթի · աւ-
րհնեալ որ գայ յա-
նուն տն · աւրհնու-
թիւն ի բարձունս ·
ՄԺ Եւ ի մտանել նորա
յեմ · դղրդեցաւ
քաղաքն ամենայն · ՄԺԱ
եւ ասէ · ո՞վ իցէ սա ·
եւ ժողովուրդքն ասէ·
սա է մարգարէն յս
որ ի նազարեթէ գալի- ՄԺԲ
լեացւոց ·
ՄԺԳ Եմուտ յս ի տա-
ճարն · եւ եհան ար-
տաքս զամենեսեան
որ վաճառէին եւ գնէ-
ին ի տաճարէն ·
եւ զսեղանս հատա-

վաճառացն կործա-
նեաց · եւ զաթոռս ·
աղաւնավաճառաց
ընկէց · ասէ ցնոսա ·
գրեալ է տուն իմ ·
տուն աղաւթից կո-
չեսցի · եւ դուք ա-
րարէք զդա այր
աւազակաց ·
Եւ մատեան առ
նա կոյրք · եւ կաղք
ի տաճարին · եւ բժ-
շկեաց զնոսա ·
Իբրեւ տեսին քա-
հանայապետքն
եւ դպիրքն զսքան-
չելիսն զոր արար ·
եւ զմանկունսն որ ա-
ղաղակէին ի տա-
ճարին · եւ ասէին ·
աւրհնութի որդւոյ

Մ Մա Ղ Ջ Մ Չ
ՄԺ ՄԺԵ ՄԺԵ
ՄԺԱ ԾԱ ՃԱ ԵԱ ՄԺԴ ՄԺԶ

դաւթի · բարկացան.
Եւ ասեն ցնա · լսե՞ս
զինչ ասեն դոքա ·
ասէ ցնոսա յս ·
այո · չիցէ ընթեր
ցեալ ձեր · երբեք եթէ
բերանոյ տղայոց ստըն
դեայց կատարե
ցեր զօրհնութիւն ·
Թողեալ զնոսա
ել արտաքս ի քաղա
քէն ի բեթանիայ ·
Եւ ագաւ անդ ·
յաղագս թզենւոյն
Ընդ առաւօտն դարձ
եալ ի քաղաքն քաղցեաւ ·
Եւ տեսեալ թզենի մի
առ ճանապարհաւ
եկն ի նա · եւ ոչ
ինչ եգիտ ի նմա · բայ
ց միայն տերեւ ·

Եւ ասէ ցնա · մի
այսուհետեւ ի քէն
պտուղ եղիցի յաւիտեան ·
Եւ վաղվաղակի չորա
ցաւ թզենին ·
Եւ տեսեալ աշա
կերտքն զարմացան ·
Եւ ասեն · զիա՞րդ
վաղ վաղ ակի չորացաւ
թզենին ·
Պատասխանի ետ յս
եւ ասէ ցնոսա · ամէն
ասեմ ձեզ · եթէ ու
նիցիք հաւատս · եւ մի
երկմտիցէք · ոչ մի
այն թզենւոյս արաս
ջիք · այլ թէ լերինս
այսմիկ ասիցէք · բար
ձիր · եւ անկիր ի ծով ·
եղիցի ·
զամենայն ինչ

ԶՈՐ ԵՒ ԽՆԴՐԵՍՑԷՔ ՅԱ
ՂՕԹՍ ՀԱՒԱՏՈՎ
ԱՌՆՈՒՑՈՒՔ ։
ՃԺԵ / Է ԵՒ ԵԿԵԱԼ ՆՈՐԱ ·
ՏԱՃԱՐՆ · ՄԱՏԵԱՆ ԱՌ
ՆԱ ՄԻՆՉԴԵՌ ՈՒՍՈՒՑԱ
ՆԷՐ · ՔԱՀԱՆԱՅԱ
ՊԵՏՔՆ · ԵՒ ԾԵՐՔ ԺՈ
ՂՈՎՐԴԵԱՆՆ ԵՒ ԱՍԵՆ ։
ՈՐՈՎ ԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՄԲ ԱՌ
ՆԵՍ ԶԱՅԴ ։ ԵՒ Ո՞ ԵՏ
ՔԵԶ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ
ԶԱՅԴ ։
ՊԱՏԱՍԽԱՆԻ ԵՏ ՅՍ
ԵՒ ԱՍԷ ՑՆՈՍԱ ·
ՀԱՐՑԻՑ ԵՒ ԵՍ ԶՁԵԶ
ԲԱՆ ՄԻ · ԶՈՐ ԹԷ Ա
ՍԻՑԷՔ ԻՆՁ · ԵՒ ԵՍ
ՁԵԶ ԱՍԱՑԻՑ ԹԷ ՈՐՈՎ
ԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՄԲ ԱՌՆԵՄ
ԶԱՅՍ ։

ՄԿՐՏՈՒԹԻՒՆՆ ՅՈՎՀԱ
ՆՆՈՒ · ՈՒՍՏԻ ԷՐ ·
ՅԵՐԿՆԻՑ ԹԷ Ի ՄԱՐԴ
ԿԱՆԷ ։
ԵՒ ՆՈՔԱ ԽՈՐՀԷԻՆ
ԸՆԴ ՄԻՄԵԱՆՍ · ԵՒ ԱՍԷԻՆ ·
ԵԹԷ ԱՍԱՍՑՈՒՔ ՅԵՐԿՆԻՑ ·
ԱՍԷ ՑՄԵԶ · ԵՒ ԸՆԴ
ԷՐ ՈՉ ՀԱՒԱՏԱՑԷՔ
ՆՄԱ ։ ԵՒ ԵԹԷ ԱՍԷՄՔ
Ի ՄԱՐԴԿԱՆԷ · ԵՐԿ
ՆՉԻՄՔ Ի ԺՈՂՈՎՐԴԵ
ՆԷ · ԶԻ ԱՄԵՆԵՔԻՆ
ԶՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԻԲՐԵՒ
ԶՄԱՐԳԱՐԷ ՈՒՆԷԻՆ ։
ՊԱՏԱՍԽԱՆԻ ԵՏՈՒՆ ԵՒ
ԱՍԵՆ ՑՅՍ · ՈՉ ԳԻ
ՏԵՄՔ ։
ԱՍԷ ՑՆՈՍԱ ԵՒ ՆԱ ·
ԵՒ ՈՉ ԵՍ ԱՍԵՄ ՁԵԶ Ո
ՐՈՎ ԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՄԲ ԱՌ

նեմ զայս ։

ՄԺԹ Ժ Բայց զիարդ թուի
ձեզ ։ առն միոջ էին
երկու որդիք ։ եւ մա-
տուցեալ առ առաջինն
ասէ ։ որդեակ երթ
այսօր գործեա
յայգւոջ իմ ։

Նա պատասխանի ետ
եւ ասէ ։ երթամ
տէր ։ եւ ոչ չոգաւ ։

Մատուցեալ եւ առ
միւսն ։ եւ ասէ նոյնպէս ։

Նա պատասխանի ետ
եւ ասէ ։ ոչ կամիմ ։
բայց յետոյ զղջացեալ
եւ չոգաւ յայգին ։

Որո՞ յերկուցունց
արար զկամս հաւրն ։

Ասեն յետինն ։

Ասէ ցնոսա յս ։
ամէն ասեմ ձեզ ։
զի մաքսաւորք եւ
պոռնիկք յառաջես-
ցեն քան զձեզ յար-
քայութիւն երկնից ։

Քանզի եկն յովհաննէս
ճանապարհաւ ար-
դարութեան ։ եւ ոչ
հաւատացէք նմա ։
եւ մաքսաւորք եւ պոռ-
նիկք հաւատացին
նմա ։ եւ դուք տե-
սէք եւ ոչ զղջացա-
րուք ։ յետոյ հաւա-
տալ նմա ։

ՄԻԱ Բ Այլ առակ
լուարուք ։ այր մի էր
տանուտէր ։ որ տըն-
կեաց այգի ։ եւ ցան-
գով պատեաց զնա

Մ
ՄԺԹ

Մ ՄԻԱ
Մր ՃԻԵ
Ղ ՄԽԱ

նա ։ եւ փորեաց ի նը
մա հնձան եւ շինեաց
աշտարակ ։ եւ ետ զն
ցմշակս ։ եւ գնաց ի
տար աշխարհ ։
[Ի]բրեւ մերձեցաւ
ժամանակ պտղոց ։
առաքեաց զծա
ռայս իւր առ մշակսն ։
առնուլ զպտուղս
նորա ։ եւ կալեալ մը
շակացն զծառայսն
նորա ։ զոմն տան
ջեցին ։ եւ զոմն սպա
նին ։ զոմն քարկո
ծեցին
[Դ]արձեալ առա
քեաց այլ ծառայս
բազումս քան զառա
ջինսն ։ եւ արարին նո
ցա նոյնպէս ։

[Յ]ետոյ առաքեաց
առ նոսա ։ զորդի իւր ։
եւ ասէ ։ թերեւս ա
մաչեսցեն յորդւոյ
աստի իմմէ ։
[Ի]սկ մշակքն իբրեւ
տեսին ։ զորդին ։ ա
սեն ընդ միմեանս ։ սա է
ժառանգն ։ եկայք
սպանցուք զսա ։ եւ
կալցուք զժառանգ
ութիւն ։ դորա ։
[Ե]ւ կալեալ հանին
զնա ։ արտաքս քան
զայգին ։ եւ սպանին ։
[Ա]րդ յորժամ ե
կեսցէ ։ տէր այգւոյն ։
զինչ արասցէ մշա
կացն այնոցիկ ։
[Ա]սեն ցնա ։ զչ
չարսն, չարաչար կորուս

ցէ. եւ զայգին տացէ
այլոց մշակաց. որք ԾԵ/Գ
տացեն նմա զպտուղս
ի ժամանակի իւրեանց։
Ասէ ցնոսա յս.
չիցէ ընթերցեալ ձեր
երբէք ի գիրս. վէմն զոր ա_
նարգեցին շինողքն
նա եղեւ գլուխ ան
կեան. ի տէ եղեւ
այս. եւ է սքանչելի
յաչս մեր։
Վասն այսորիկ ա_ ԾԶ/Ա
սեմ ձեզ. զի բարձ
ցի ի ձէնջ արքայու
թիւն այ. եւ տացի
ազգի առնիցէ
զպտուղս նորա։
Եւ որ անկցի ի վերայ
վիմիս այսորիկ փշր
եսցի. եւ յորոյ վերայ
անկցի հողմացէ զնա։
Եւ լուեալ քահանա
յապետիցն. եւ դպ
րացն. եւ փարիսե
ցւոց զառակս նորա,
գիտացին թէ վասն
նոցա ասաց։ Եւ խնդ
րէին զնա ունել։
բայց երկեան ի ժողո
վրդոցն. քանզի իբ
րեւ զմարգարէ ու
նէին զնա։
[illegible]
[illegible]
Եւ յս առակաւ
եւս ասէ ցնոսա. նմա
նեցաւ արքայու
թիւն երկնից. առն
թագաւորի. որ ա_
րար հարսանիս որ
դւոյ իւրում։

Մ Մր Ղ Յ
ՄԵ ՃԺԳ ՃԽԱ, ՄԿԲ ՄԿԳ, ՅԻԵ ՅԻԶ
ՃԴԱ ԾՀԱ

ռաքեաց ըզ
ծառայսն իւր կոչել
զհրաւիրեալսն ի
հարսանիսն , և ոչ կա
մէին · գալ ·

արձեալ առաք
եաց այլ ծառայս ·
և ասէ · ասացէք հը
րաւիրելոցն · ահա
ւասիկ զճաշ իմ պատ
րաստեցի · զուա
րակք զենեալքն ·
և ամենայն ինչ պատ
րաստ է · եկայք ի
հարսանիսն ·

Նոքա յուլա
ցեալ գնացին · ոմն
յագարակս իւր · և ոմն
ի վաճառ իւր :

այլք կալեալ
ըզծառայսն նորա
թշնամանեցին և
սպանին ·

սկ Թագաւորն
իբրև լուաւ , բար
կացաւ · և առաքեաց
զզօրս իւր և սա
տակեաց զսպանող
սն զայնոսիկ · և
զքաղաքն նոցա
այրեաց :

այնժամ ասէ
ցծառայսն իւր · հար
սանիքս պատրաստ կա
ան · և հրաւիրեալ
քն չէին արժանի :

րդ երթայք յան
ցս ճանապարհացն
և զոր միանգամ գը
տանիցէք կոչեցէք
ի հարսանիսն ·

ւ ելեալ ծառայքն

պարհօն ժողովեցին
զամենեսեան զորս
գտին ․ զչարս և զբա
րիս ․ և լցան
հարսանիքն բազ
մականօքն ։
Եմուտ թագա
ւորն հայեցեալ ըն
բազմականսն ․
եւես անդ այր մի
որ չէր զգեցեալ
հանդերձ հարսա
նեաց ։ և ասէ ցնա ․
ընկեր ․ զիարդ մը
տեր այսր ․ զի ոչ ու
նեիր հանդերձ
հարսանեաց ։ և
նա պապանձեցաւ ։
Յայն ժամ թագա
ւորն ասէ ․ ցսպա
սաւորսն կապեցէք
զոտս նորա և զձ
եռսն ․ և հանէք
զնա ի խաւարն ար
տաքին ։ անդ եղիցի
լալ և կրճել ատա
մանց ։
Զի բազում են կո
չեցեալք ․ և սա
կաւք են ընտ
րեալք ։
Յայնժամ գն
ացեալ փա
րիսեցիքն ․ առին
խորհուրդ ըստ նմանէ ․
թէ որպէս ունիցեն
նմա որոգայթ բա
նիւ ։
Եւ առաքեն առ նա
զաշակերտս իւրեա
նց հերովդիանոս
օքն հանդերձ ․

եւ ասեն.։ Վարդա-
պետ։ գիտեմք զի
ճշմարիտ ես. եւ զճա-
նապարհն Աստուծոյ. ճշմար-
տութեամբ ուսուցա-
նես. եւ ոչ է քեզ փոյթ
զուրուք. եւ ոչ հայիս
յերեսս մարդկան։
արդ ասա մեզ. արժա-
ն է հարկս տալ կայ-
սեր. թէ ոչ։ զիարդ
թուի քեզ։
Ծանուցեալ Յիսուսի զչա-
րութիւն նոցա.
եւ ասէ։ զի փորձէք
զիս կեղծաւորք։ ցու-
ցէք ինձ զդահեկանն
հարկին։
Նոքա մատուցին նը-
մա դահեկան մի։
Ասէ ցնոսա Յիսուս։
Ո՞յր է պատկերս այս
կամ գիր։
Ասեն ցնա կայսեր։
Յայնժամ ասէ ցնո-
սա Յիսուս։ Երթայք
տուք. զկայսերն
կայսեր. եւ զԱստուծոյ Աստուծոյ։
Իբրեւ լուան. զար-
մացան. եւ թողին
զնա եւ գնացին։
Յայնմ աւուր մա-
տեան առ նա սադու-
կեցիքն. որ ասեն
թէ չէ յարութիւն։
հարցին ցնա եւ ասեն։
վարդապետ. մովսէս
ասաց եթէ ոք մեռա-
նիցի անորդի. առ-
ցէ զկին նորա եղ-
բայր իւր. եւ յարուսցէ
զաւակ եղբօր իւրում։

Ին ասացեալ եղ.
բարոք եւ թէ : առա
ջնոյն առնելն . եւ մեռ
եա . եւ զինչ առնել
կարասցէ . եթէ ոչ
կենաց եղբօր բերանն
հոգին սրբոյ եւ եկեղեցւոյն
մնասցէ . ցեանթն եւ
բերանն : յերանելին ե
ցանկացող մեռեալ եւ կենդ.
[Ե]րկրպագութեան .
այլ յետ Թագաւորին եղե
ցընդգծեալն : զերանելին
ջին կողմն զինա .
առաջ առաքեալ եւ
հոգւոյ յն եւ առնէ .
մարտնչեցէք : ոչ զի
առնէ զզգեստ եւ ոչ
զարդարութեան .
զի եւ յաղթութեան
ողջամբ աստնեաւ .

Եւ ոչ այլ անուն ընդ նմին :
այլ են երկինք եւ երկիր
առաքեալ յերկինս .
[Ա]յլ զհամն յաւիտեա
նեան մեռելոց զի
չէ ընթերցեալ նորա
զառաջեալն նման յաւ
Են եմուտ առաջագա
հութ . եւ անուամբ տակաւ
եկեաց յանկ ռանգեա : եւ
չէ ինչ մեռելոց . այլ
կենդանեաց : եկեղեց
նոյն նախ մեռեալոցն
զարդարեալ այսօր ընդ .
վասն առաքելութեան
հոգւոյ .
Սէ վասն եւ այսպէս
եղեւ եւ նա եւ թէպէտ
զանձեայ այլ զնոր.
եկեղեցւոյ . նախ մեռելոց
բնակութեան .

Եւ եհարց մի ոմն ի
նոցանէ զնա փորձե-
լով եւ ասէ. վարդա-
պետ. ո՞ր պատուիրան
մեծ է յօրէնս.

Յս ասէ ցնա. սի-
րեսցես զտր ած քո
յամենայն սրտէ քում-
մէ. եւ յամենայն անձ-
նէ քումմէ. եւ յամե-
նայն մտաց քոց.
այս է մեծ եւ առաջին
պատուիրան.

Եւ երկրորդն նման
սմին. սիրեսցես զըն-
կեր քո. իբրեւ զանձն
քո.

ՃԻԵ
Է
Յայս երկուս պա-
տուիրանս. ամենայն
օրէնք եւ մարգա-
րէք կախեալ կան.

ՃԻԶ
Է
Ժողովելոց փարի-
սեցւոցն. եհարց
ցնոսա յս եւ ասէ.
զի՞նչ թուի ձեզ վասն
քի. ո՞ւմ որդի է.
Ասեն ցնա. դաւթի.

Ասէ ցնոսա յս.
Իսկ զիա՞րդ. դաւիթ
հոգւովն կոչէ զնա
տր. եւ ասէ. ասաց
տր ցտր իմ. նստ
ընդ աջմէ իմ. մին-
չեւ եդից. զթշնամիս քո
պատուանդան ոտից քոց

Արդ եթէ դաւիթ
զնա տր կոչէ. զիա՞րդ
որդի նորա իցէ.

Եւ ոչ ոք կարէր տալ
նմա պատասխանի
բան մի. եւ ոչ իշխէր
յայնմ հետէ հարցա-
նել զնա եւ ոչ ոք:

մ մր ղ
ՃԻԵ ԾԻԴ ՃԻԵ

մ մր ղ
ՃԻԶ ԾԻԵ ՃԻԶ

[Յ]այն ժամ
խօսեցաւ Յիսուս
ժողովրդոցն
եւ ընդ աշակերտսն իւր
եւ ասէ.

[Յ]աթոռն Մովսէսի
նստան դպիրքն եւ
փարիսեցիք. զա-
մենայն ինչ զոր աս-
ցեն ձեզ. արարէ՛ք
եւ պահեցէ՛ք. բայց
ըստ գործոց նոցա
մի առնէք. զի ասեն
եւ ոչ առնեն։
ՄԼԲ Է [Կ]ապեն բեռինս
ծանունս եւ դժուար
ակիրս. եւ դնեն ի վե-
րայ ուսոց մարդկան.
եւ մատամբ իւրեանց
ոչ կամին շարժել զնոսա.
ՄԼԳ Ժ [Զ]ամենայն. զգոր-
ծս իւրեանց առնեն
ի ցոյց մարդկան.
[Լ]այնեն զգրապա-
նակս իւրեանց, եւ եր-
կայնեն զքղանցս
հանդերձից.
[Ս]իրեն զնախա-
գահս յընթրիս. եւ
զնախաթոռս ի ժո-
ղովուրդս. եւ զողջոյնս.
ի հրապարակս. եւ կո-
չել ի մարդկանէ.
ռաբբի ռաբբի.
Դ [Ա]յլ դուք մի կոչիք
կոչէք վարդապետս.
զի մի է ձեր ուսուցիչ
եւ ամենեքեան դուք եղ-
բարք էք.
[Ե]ւ հայր մի կոչէք
ձեզ յերկրի. զի ձեր
մի է հայր որ յերկինսն է.

[illegible]

Մի կոչիցիք ու
սուցիչք. զի ուսու
ցիչ ձեր մի է:
Մեծն ի ձէնջ ե
ղիցի ձեր սպասաւոր:
Որ բարձր առնիցէ
զանձն իւր. խո
նարհեսցի. եւ որ խո
նարհեցուցանէ
զանձն բարձրասցի:
Վայ ձեզ դպիրք
եւ փարիսեցիք կեղ
ծաւորք. զի փակէք
զարքայութիւն երկնից
առաջի մարդկան. դուք
ոչ մտանէք. եւ որոց
մտանեն. չտայք
թողուլ մտանել:
Վայ ձեզ դպիրք
եւ փարիսեցիք կեղ
ծաւորք. զի շրջիք
ընդ ծով եւ ընդ ցա
մաք. առնել եկամուտ
մի. եւ յորժամ լինիցի.
առնէք զնա որդի
գեհենի կրկին եւս
քան զձեզ:
Վայ ձեզ առաջնոր
դք, կոյրք, զի ասէք.
որ երդնու ի տաճարն.
չէ ինչ. բայց որ երդ
նու յոսկի տաճա
րին պարտական է:
Յիմարք եւ կոյրք.
զինչ մեծ է. ոսկին
եթէ տաճարն որ
սրբէ զոսկին:
Եւ որ երդնու ի սեղ
անն. չէ ինչ. բայց
որ երդնու ի պատա
րագն որ ի վերայ նորա
է պարտական է:

Ժ Է
Մտ [illegible] [illegible] [illegible]
Մր
Ղկ

[illegible] և [illegible] ։
զՔրիստոս պատուա-
ընծայ [illegible]
[illegible] պատուականացս ։
[illegible]
ասեն ։ [illegible]
[illegible]
նորա ։
[illegible]
ձայնիւ ։ [illegible]
և [illegible] նորա ։
[illegible]
կենս ։ [illegible]
[illegible] ։ [illegible]
նատիս [illegible]
[illegible] Տէր [illegible]
և փառաբանեալ [illegible]
Ծառայոց ։ [illegible]
[illegible]
[illegible] ։
և [illegible] ։ և [illegible]

զԾնողս Ծնողաց մե-
րհնեցին ։ զի [illegible]
ասեն ։ և [illegible]
և զհաստատ ։
[illegible]
նել ։ և [illegible]
[illegible] ։
[illegible]
և [illegible] ։
[illegible] Տէր [illegible]
և փառաբանեալ [illegible]
Ծառայոց ։ զի [illegible]
զարարածս քո ճշմարտութեամբ ։
և ամենայն [illegible] ։ և
[illegible]
[illegible] ։ և [illegible]
[illegible] ։
[illegible]
[illegible]
[illegible] ։ և [illegible]
[illegible] ։ զի

[illegible] [illegible]

զի եղիցի եւ արտաքինն
նոցա սուրբ:
մծե Վայ ձեզ դպրաց եւ
եւ փարիսեցւոց կեղ
ծաւորաց · զի նմա
նիք գերեզմանաց
բռելոց · որ արտա
քուստ երեւին գեղեց
իկ · եւ ի ներքոյ լին
ոսկերաց մեռելոց
եւ ամենայն պղծու
թեամբ:
Այդպէս եւ դուք
արտաքուստ երեւիք մծզ
մարդկան արդարք
եւ ի ներքոյ լի էք կեղ մծէ
ծաւորութեամբ եւ ա
նօրէնութեամբ:
մծը Վայ ձեզ դպրաց
եւ փարիսեցւոց կեղ
ծաւորաց · զի շինէք

զշիրիմս մարգարէ
ից · եւ զարդարէք զգե
րեզմանս արդա
րոց: եւ ասէք եթէ
էաք յաւուրս հար
ցն մերոց · ոչ հա
ղորդ էաք արեան
մարգարէիցն: ապա
ուրեմն վկայէք
զանձանց · եթէ որ
դիք էք այնոցիկ որ
կոտորեցին զմարգա
րէսն:
մծթ Եւ դուք լցէք
զչափ հարցն ձերոց:
մկ Օձք: ծնունդք
իժից: զիարդ փախ
նուցուք ի դատաս
տանաց գեհենին:
մկա Վասն այսորիկ
ահա առաքեմ ես առ

մ ղ
մծե ճխ
մծզ ճխ

մ ղ
մծե
մծը
մկ ճխա

քեմ առ ձեզ մարգա
րէս. եւ իմաստունս. Ճոս
եւ դպիրս. եւ ի նոցան Ե
է սպանանիցէք եւ ի
խաչ հանիցէք. եւ ի
նոցանէ տանջիցէք
ի ժողովուրդս ձեր.
եւ հալածիցէք. ի
քաղաքէ ի քաղաք.
որպէս զի եկեսցէ ի
վերայ ձեր ամենայն
արիւն արդար հեղե
ալ յերկրի. յարե
նէն աբելի արդարոյ
մինչեւ ցարիւնն զա
քարիայ. որդւոյ բա
րաքեայ. զոր սպա
նէք ընդ մէջ տաճա
րին եւ սեղանոյ.
Ամէն ասեմ ձեզ Ճոէ
եկեսցէ այս ամենայն

ի վերայ ազգիս այսորիկ.
Եմ. Եեմ. որ կո
տորէ զմարգարէսն.
եւ քարկոծ առնէիր
զառաքեալսն առ քեզ.
քանիցս անգամ կամե
ցայ ժողովել զման
կունս քո զոր օրին
ակ ժողովէ հաւ ըզ
ձագս իւր ընդ թեւովք.
եւ ոչ կամեցարուք.
ահա թողեալ լիցի
տունդ ձեր աւերակ.
այլ ասեմ ձեզ.
Թէ ոչ եւս տեսանիցէք
զիս յայսմհետէ.
մինչեւ ասիցէք. օրհ
նեալ եկեալն յանուն
տն.

ելեալ յսս
[illegible]

Ժ Մր Ղ
Մա — ՁԿԵ
Մռ ՁԵ ՄԵ Մռ
ՁԵ ՁԿԲ

ձայնին քնարի ։ եւ մա
տեանն աշակերտացն
ցուցանէր նմա զհետ
ոտիցն տեառնն ։
Յա պատարագաւոր
նիւթս եւ սանէ ցնորս
ամենանուէր զայր ա
ծնողին · սանէն սանել
ձեղ ։ ոչ ծնողացն այսր
քան երկրի մեր այ
դրոշ քահանայից ·
Խոր է Ախոյեանս նորա
ատեր եկեղեցին ձեռ
նեայ · մասեանսն
նս աշակերտացն ատ
անձինն եւ սանէն ։ ա
սանմեզ · եւ բարձրացէ
այդ · եւ կամ զերգ նը
շանեցէ քաղս զատութ
ուեանն · եւ մանեանն
աշխարհիս ։

ատատանս անձն
եալ քո եւ սանէ ցնորա
զգեցս ձեռօք ։ զո
ցէ զը · զձեռկանքեւ
ցէ · զերազամբեկեւ
ցէն յանուանն եւ սան
ցէն թեւեւեմբն · եւ
զգալզանս մարբեցո
ցանկցեն ·
սեղացէք պատկէ
րագմանս եւ հանէրաւ
պատուերագմանյ · քզ
զգչ ետոյք ։ մեսուս
մեռելոց ։ զերագոյնէ
քնել այնմանէնայ
նի ։ այլ չէեէ կաստ
րան ծ ։
աւրեցէ ազգ ։
յազգէ մեւայ · եւ քա
զատաւ թնն եր
զատաւութեանեն ·

ի
Խոր

եղիցին սովք և սր
ածութիւնք. և սա
սանութիւնք. ի տեղիս
տեղիս. սակայն և
այս ամենայն սկիզբն
է երկանց.

Յայնժամ մատ
նեսցեն զձեզ ի նեղու
թիւնս. և սպանանի
ցեն զձեզ. և եղիջիք
ատեցեալք յամէ
նայն ազգաց. վասն
անուան իմոյ.

Յայնժամ գայ
թագղեսցին բազու
մք. և զմիմեանս
մատնեսցեն. և ատես
ցեն զմիմեանս.

Եւ բազում սուտ
մարգարէք յարիցեն.
և զբազումս մոլորե
ցուցանիցեն:

Եւ վասն բազմանալ
ոյ անօրէնութեան
ցամաքեսցի սէր բազ
մաց:

Այլ որ համբերես
ցէ ի սպառ նա կեցցէ:

Քարոզեսցի աւե
տարանս արքայութե
ան ընդ ամենայն տիեզերս
ի վկայութիւն ամենայն
հեթանոսաց. և ապա
եկեսցէ կատարած:

Իսկ յորժամ տե
սանիցէք զպղծութի
ւն աւերածոյն. որ ասա
ցեալն է ի Դանիէլ
մարգարէէ. զի
կացցէ ի տեղւոջ սրբու
թեան. որ ընթեռնուն
իմասցէ.

Յայնժամ որ ի հրէ-
աստանի իցեն փախի-
ցեն ի լերինս:
Եւ որ ի տանիսն կայ-
ցէ մի իջցէ առնուլ
ինչ ի տանէ իւրմէ:
Եւ որ յագարակին իցէ.
մի դարձցի յետս.
առնուլ զհանդերձս իւր:
Վայ իցէ յղեաց
ղեացն. և դայեկա-
աց յաւուրսն յայ
նոսիկ:
Աղաչեցէք
զի մի լինիցի փախուստ
ձեր ի ձմեռայնի
և մի ի շաբաթու:
Զի եղիցի յայնժամ
նեղութիւն մեծ. որ
պիսի ոչ եղև ի սկզ
բանէ արարածոց

աշխարհի մինչև ցայ
ժմ. և ոչ այլ լիցի:
Եւ եթէ ոչ կար
ճէին աւուրքն այնո
քիկ. ոչ ապրէր ամե
նայն մարմին. բայց
վասն ընտրելոցն. կար
ճեսցեն աւուրքն
այնոքիկ:
Յայնժամ եթէ ոք
ասիցէ ձեզ. ահաւա
սիկ աստ է քրիստոս
անդ. մի հաւատայ
ցէք:
Յարիցեն սուտ
քրիստոսք և սուտ
մարգարէք. և տաց
ցեն նշանս մեծա
մեծս և արուեստս
մինչև մոլորեցուցա
նել թէ հնար ինչ իցէ

Մ	Մր	Ղ	Է	Մ		Յ
[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	
[illegible]	[illegible]				[illegible]	
					[illegible]	

և զընտրեալսն . ա-
հա յառաջագոյն
ասացի ձեզ։
ՄԿԵ / Է Ապա թէ ասիցեն
ձեզ. ահաւանիկ
յանապատի է. մի ե-
լանիցէք . և թէ ա-
հա յշտեմարանս
մի հաւատայցէք.
ՄԿԶ / Է Որպէս փայլակն
որ ելանէ յարևելից.
և երևի մինչև յարև-
մուտս . այնպէս եղի-
ցի և գալուստն որդ-
ւոյ մարդոյ։
ՄԿԷ / Է Ուր գէշն իցէ
անդ ժողովեսցին
արծուիք.
ՄԿԸ / Զ Եւ վաղվաղակի յետ
նեղութեան աւուր-
ցն այնոցիկ : արե-

գակն խաւարեսցի.
և լուսին ոչ տայցէ
զլոյս իւր . և աստեղք
անկցին յերկնից.
և զաւրութիւնք երկ-
նից շարժեսցին։
Եւ ապա երևեսցի
նշան որդւոյ մարդոյ
յերկինս . և ապա
կոծեսցին ամե-
նայն ազգք երկրի։
ՄԿԹ / Ա Եւ տեսցեն զորդի
մարդոյ զի գայ
ընդ ամպս երկնից
զաւրութեամբ և փա-
ռաւք բազմաւք։
Եւ առաքեսցէ
զհրեշտակս իւր փո-
ղով մեծաւ. և ժողո-
վեսցեն զընտիրս
նորա ի չորից հող-

Մ.
ՄԿԵ
ՄԿԶ
ՄԿԷ
ՄԿԸ

Ղ.
ՄԷ
ՄԸ
ՄԴ

Մ.
ՄԿԹ

Մր
ՄԿԹ
ՄԿԸ

ձիգ ի ծառայութենէ
նոց · Մովսէսի ծառայ
նորա :
Թողեալ անտի ա-
ռաջնորդ պատուէն
զի յաւիտեան նորա ա-
րէն կանխաւասցեն
և առնելն [illegible]
[illegible] թէ մի[illegible]
ամենայն · նորին
[illegible] և [illegible] յորժամ
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] եղեալ զի
[illegible] թէ մի[illegible]
[illegible] :
Մի անձն [illegible]
եթէ ոչ [illegible] [illegible]
[illegible] · [illegible] [illegible]
Նորին եղիցի :
[illegible] և [illegible]
[illegible] · և [illegible]
[illegible] :

[illegible] վասն այսորիկ
[illegible] [illegible] և [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] [illegible] և [illegible]
[illegible] [illegible] միայն
Հայր :
[illegible]
[illegible] նորա · [illegible]
եղիցի [illegible]
[illegible] մարդոյ :
[illegible] յա
[illegible] ոչ յորում
[illegible] հրեշտակն ա-
[illegible] · [illegible] ·
կանայս առնեն և
արանց լինին · այլ
են յերկինս յորում է-
[illegible] [illegible] ·
և [illegible] [illegible]
[illegible] իբր հրեշտակ ·
և [illegible] [illegible] ·

Մ Մր Չ
Մկ Հեր Ձե
Ման Ձեռ

նոյնպէս եղիցի եւ գա
լուստ որդւոյ մարդոյ ։
Մկբ / Ե Յայնժամ եղիցին
երկու յագարակի . Մկգ / Զ
մին առնուցու . եւ մի
ւն թողուցու ։
Եւ թէ երկու աղայ
ցեն ի մի երկանս . մին
առնուցու եւ միւսն
թողուցու ։
Մկդ / Ը Արթուն կացէք
զի ոչ գիտէք յորում
ժամու տէրն ձեր գայ ։
Մկե / Ե Այլ զայն գիտասջիք .
եթէ գիտէր տանուտէ
րն . յորում պահու
գող գայ . սթէր . եւ ոչ
տայր ակն հատանել
զտան իւրոյ ։
Վասն այսորիկ եւ
դուք եղերուք պատրաստ
[illegible] . զի յորում ժա
մու ոչ ակն ունիցիք
գայ որդի մարդոյ ։
Ո՞վ իցէ հաւա
տարիմ ծառայն եւ ի
մաստուն . զոր կացոյց
տէրն իւր ի վերայ ծառայ
ից իւրոց . տալ նոցա
կերակուր ի ժամու ։
Մկզ / Ը Երանի իցէ ծա
ռային այնմիկ . զոր
եկեալ տէրն գտանիցէ
արարեալ այնպէս ։ Ա
մէն ասեմ ձեզ զի ի վե
րայ ամենայն ընչից
իւրոց կացուսցէ զնա ։
Մկէ / Ը Ապա թէ ասիցէ
ծառայն չար ի սրտի
իւրում . յամենայ տէր
իմ գալ . եւ սկսանիցի
հարկանել զծառայ

Մ	Մր	Ղ	Մ	Ղ
Մկբ	Ճհգ	Մլբ	Մկե	Ճձե
Մկգ		Ճձդ	Մկզ	Ճձզ
Մկդ			Մկէ	Ճձէ

ակիցս իւր ուտիցէ եւ
ըմպիցէ ընդ արբեցո
ղս. գայցէ տէր
ծառային այնորիկ.
յաւուր յորում ոչ ակնու
նիցի. եւ ի ժամու յո
րում ոչ գիտիցէ. եւ կը
տրեսցէ զնա ընդ մէջ.
եւ զբաժին նորա ընդ
կեղծաւորս դնիցէ.
անդ եղիցի լալ եւ կրճ
տել ատամանց.

ՃԽԵ
Է
Յայնժամ նմանես
ցի արքայութիւն երկ
նից տասն կուսանաց.
որոց առեալ զլապ
տերս իւրեանց. ելին
ընդ առաջ փեսային եւ
հարսին. Հինգն ի նո
ցանէ յիմարք էին եւ
հինգն իմաստունք:

Ժ
ՃԽԵ

Յիմարքն առին զլա
պտերսն. եւ ձէթ
ընդ իւրեանս ոչ բառ
ձին. իսկ իմաստունքն
առին եւ ձէթ ամա
նովք ընդ լապտերս
իւրեանց.
Եւ յամէլ փեսային
նիրհեցին ամենե
քին եւ ննջեցին.
Ի մէջ գիշերի եղեւ
բարբառ. ահաւասիկ
փեսայ գայ ելէք ընդ առա
ռաջ նորա:
Յայնժամ յարեան
ամենայն կուսանքն.
եւ կազմեցին զլապ
տերս իւրեանց:
Ասեն յիմարքն
ցիմաստունսն. տուք
մեզ ի ձիթոյ ձերմէ.

[illegible]

նայ ժողովեայ զերկնե·
և թագույն զամենայթ
տեառն երգոյ·
[Ց]եռ բարձրեալ ձեռ
մաւակի · չափ տեր
ծառայեցն այնոցիկ·
և անուն հանդերձ
եկեղեցոյ·
[Ս]ամասացեալ ո
զհետ բան բանիւ
մայրց այլ և հետ
բան բան և ամէ՛ ամ
հետ բան բար եստոր
ցեր · տար տատակ
հետ այլ և բան բար
եկեղի շահեցին·
[Ա]նէ չափ անեղ
իր ազինծառայց·
բարձր և հաւատարիմ·
տակհեան խաղաղ
առ տատարդնեմ

եկեղեցւոյ բարձրացեալ
ցուցեր զբեզ · մեռ
յառաջանութեան
տեառն էր·
[Ս]ատագելակեալ
զերկրու բանբարձ
ատեալքն և աւետեաց
երկրու բանբարձ և
ամէր ցեր· ահաւա
սերկ երկրու և անձ
բան բարձր· զորհեմ
զո շահեցիլ·
[Ա]նէ չափ անեղին
ազգին ծառայց բարձր
և հաւատարիմ · ո
տակհեան խաղաղ
ուղ հաւատա արմեն·
եկեղեցւյ բարձրացեալ
ցուցեր զբեզ· մեռ
յառաջանութեան
ան էր·

Մատուցեալ եւ որ
զմին քանքարն առեալ
էր. ասէ՝ տէր, գի
տէի. զի այր մի խիստ
ես. հնձես զոր ոչ
սերմանեցեր. եւ ժո
ղովես ուստի ոչ սփ ՄՀա / Բ
ռեցեր. երկուցեալ գնա
ցի եւ թաքուցի զքան
քարդ քո յերկրի: ահա
ւասիկ. քոյդ քեզ:

Պատասխանի ետ ՄՀբ / Զ
տէրն եւ ասէ ցնա.
Ծառայ չար եւ վատ.
գիտէիր թէ հնձեմ
ուր ոչ սերմանեցի.
եւ ժողովեմ ուստի ոչ ՄՀգ / Է
սփռեցի. արժան էր
քեզ արկանել զար
ծաթն իմ ի սեղանա
ւորս. եւ եկեալ իմ
ստանայի պահանջէի
զիմն:

Արդ առէք ի դմա
նէ զքանքարդ. եւ
տուք այնմ որ ունիցի
զտասն քանքարն.

Զի ամենայն որ ու
նիցի. տացի եւ յաւել
ցի. եւ որոյ ոչն ունիցի
եւ զոր ունիցին բարձ
ցի ի նմանէ.

Եւ զծառայդ զան
պիտան հանէք ի
խաւարն արտաքին. ան
դ եղիցի լալ եւ կր
ճել ատամանց:

Յորժամ եկեսցէ
որդի մարդոյ փառօք
իւրովք. եւ ամենայն
հրեշտակք ընդ նմա.
յայնժամ նստցի յա

Մ | Ճի | Ղ
ՄՀա | Խբ | ՃԼ
ՄՀբ | |
ՄՀգ | | ՃԼա

թոռ փառաց իւրոց.
և ժողովեսցին առաջի
նորա ամենայն ազգք
և մեկնեսցէ զնոսա
ի միմեանց. որպէս
հովիւ զի մեկնեսցէ
զոչխարս յայծեաց.
և կացուսցէ զոչխարսն
ընդ աջմէ իւրմէ. և
զայծսն ի ձախմէ:
Յայն ժամ ասասցէ
թագաւորն. ցայնո-
սիկ որ ընդ աջմէն ի
ցեն. եկայք օրհնեալք
հաւր իմոյ. ժառան-
գեցէք զպատրաստ-
եալն ձեզ. արքայու-
թիւնն ի սկզբանէ աշ-
խարհի. զի քաղցեայ
և ետուք ինձ ուտել.
ծարաւեցի և ար-
բուցէք ինձ. աւտար
էի և ժողովեցէք զիս.
մերկ և զգեցուցէք
զիս. հիւանդ էի և տե-
սէք զիս. ի բանտի էի
և եկիք առ իս:
Յայնժամ պատասխա-
նի տացեն նմա
արդարքն և ասաս-
ցեն. Տէր երբ տեսաք
զքեզ. քաղցեալ. և
կերակրեցաք. կամ
ծարաւի և արբուցաք.
Երբ տեսաք զքեզ աւ-
տար և ժողովեցաք.
կամ մերկ և զգեցու-
ցաք. երբ տեսաք
զքեզ հիւանդ կամ
ի բանտի և եկաք առ
քեզ:
Պատասխանի տա

ցէ Թագաւորն եւ աս-
ասցէ ցնոսա · ամէն
ասեմ ձեզ որովհետե
ւ արարէք միում
յեղբարցս յայսոցիկ,
փոքր կանցս · ինձ ա-
րարէք ·

Յայնժամ ասասցէ
եւ ցայնոսիկ որ ընդ ա-
հեկէն են · երթայք
յինէն անիծեալք ի
հուրն յաւիտենական
որ պատրաստեալ է
սատանայի եւ հրեշ-
տակաց նորա ·

Քաղցեայ եղէ եւ ոչ ե-
տուք ինձ ուտել · ծա-
րաւեցի եւ ոչ արբու-
ցէք զիս · օտար էի
եւ ոչ ժողովեցէք զիս
մերկ էի եւ ոչ զգեցու-
ցէք զիս · հիւանդ եւ
ի բանտի եւ ոչ տեսէք
զիս ·

Յայնժամ պատասխա-
նի տացեն եւ նոքա
եւ ասասցեն · տէր երբ
տեսաք զքեզ քաղ-
ցեալ կամ ծարաւի
կամ օտար · կամ
մերկ · կամ հիւանդ ·
եւ ոչ պաշտեցաք զքեզ ·

Յայնժամ պատասխա-
նի տացէ նոցա
եւ ասասցէ · ամէն ա-
սեմ ձեզ · որովհետեւ
ոչ արարէք միում ի
փոքր կանցս յայսցա-
նէ · եւ ոչ ինձ արարէք ·

Եւ երթիցեն նոքա
ի տանջանս յաւիտե-
նականս եւ արդարքն

ի կեանս յաւիտենից
կանա :
Ահղև երրև կառաւ
ըեծոց յիւ զամենայն
զլաւս զայս սուրբ . ա
ևէ ցանկալեալսն եմ
Տէ Խաղէ զե յառ եւ
կոչ աւսոց զա
սեկ կենի . և սորգեմար
դոյ մասնի է
խաւշեղանել :
Տա Զյարութեանն
Աեղան բան հա
Նոյասպետն և ղսպեց
և ծնող մայր սրբեանն
իմաստ . քահանայս
սքեանն . տասնան
Նոր կայսերայ . և ա
սար Խնկոց հայր . զի
նեծպատէր կող ցեն
դյիւ . և աղանցէն . բայց

աւետիս Թև մի խաւսանի
աստ . զի մխիթարել
Թեւն լինիցի իմա
սով ըստեանն :
բանեկեն յիւ իբրեւ
նոցայ : իւրան սերա
նի բարբառ . մատեան
աւանս կիւմի սրանիր
ՉԷՔ նաղոյ ծառայապէր .
և Թագաւորաց ի զղարեն
նորա երկրպագեսցեն
բանարեանս աշա
կերպն . բարեկացեալ
եւանէն . ընդ երկեր
ուրաւ այլ եւ զը
մարթէք փառաւորել
զորս մեծագնի եւս
աւրհնեսցուք :
Խնդա յիւ եւ աւետ
ցնծա . զի աշխար
առնել զերկիր . զարծ

Ճ ՃԻ Չ ՃՂ
Ճկգ ՃԾ Ճե ԽՃԻ
ՃՀԵ ՃԽԵ

մի բարի գործեաց առ
իս. յամենայն ժամ
զաղքատս ընդ ձեզ ու-
նիք. բայց զիս ոչ հա-
նապազ ընդ ձեզ
ունիք։
ՄՀԶ Ա Ի արկանելն զայդ
զիւղդ ի մարմին իմ.
առ ի թաղելոյ զիս նը-
ման արկեաց։
Ամէն ամէն ասեմ
ձեզ. զի ուր եւ քարո-
զեսցի աւետարանս
յամենայն աշխարհ
խօսեսցի եւ զոր ա-
րար դա ի յիշատակ
դորա։
ՄՀԷ Բ Յայնժամ գնաց մի
յերկոտասանիցն ա-
նուանեալն յուդա
սկարիովտացի առ
քահանայապետսն.
եւ ասէ. զի՞նչ կամիք
տալ ինձ. եւ ես մատնե-
ցից զնա ձեզ։
Եւ նոքա կշռեցին նը-
մա երեսուն արծաթի
եւ յայնմ հետէ խնդրէր
պատեհ. զի մատնեսցէ
զնա նոցա։
Յառաջնում
աւուր բաղար
ջակերացն. մատեան
աշակերտքն առ յս եւ ա-
սեն. ո՞ւր կամիս զպատրաս-
տեսցուք քեզ ու-
տել զզատիկն։
Եւ նա ասէ ցնոսա
երթայք ի քաղաքն
առ այս անուն. եւ ասա-
ցէք նմա. վարդա-
պետն ասէ. ժամանակ

Մ Մր Ղ Յ
ՄՀԶ ՃԿԲ [illegible] ԽԵ
ՄՀԷ ՃԿԴ

իմ մերձեալ է · առ քեզ
առնեմ զպասեքն աշա
կերտօքս հան
դերձ:

Արարին աշա
կերտքն որպէս հրա
մայեաց նոցա յս. և
պատրաստեցին զպ
ասեքն:

Ընդ երեկոյս է
ր եւ բազմեալ էր
ընդ երկոտասան աշա
կերտսն:

Մինչդեռ ուտէ
ին նոքա · ասէ · ամէն
ասեմ ձեզ · զի մի ի ձէնջ
մատնեսցէ զիս:

Տրտմեցան յոյժ:

Սկսան ասել ցնա
իւրաքանչիւր ոք ի նո
ցանէ միթէ ես իցեմ:

Պատասխանի
ետ եւ ասէ · որ մխեաց
ընդ իս զձեռն իւր ի
սկաւառակին. նա՛ մատ
նեսցէ զիս:

Բայց որդի մարդոյ երթա
յ որպէս գրեալ է վասն
նորա · բայց վայ մար
դոյն այնմիկ · յորոյ ձեռն
որդի մարդոյ մատ
նեսցի:

Լաւ էր նմա թէ չէր
ծնեալ մարդն այն:

Պատասխանի ետ
յուդա որ մատնելոցն
էր զնա եւ ասէ միթէ
ես իցեմ վարդապետ:

Ասէ ցնա դու աս
ացեր:

Մինչդեռ ընթրէին
նոքա · առ յս հաց

նոցա եւ եբեկ եւ ետ
աշակերտացն եւ ասէ.
առէք կերայք այդ է
մարմին իմ։

Եւ առեալ բաժակ
գոհացաւ եւ ետ նո
ցա եւ ասէ. արբէք
ի դմանէ ամենեքին.
զի այդ է արիւն իմ
նորոյ ուխտի որ ի վե
րայ բազմաց հեղա
նի ի թողութիւն մեղաց։

Բայց ասեմ ձեզ՝ ոչ
եւս արբից յայսմ
հետէ ի բերոյ որթոյ
մինչեւ ցայն աւուր
յորժամ արբից զդա
ընդ ձեզ նոր յարքայ
ութեան Հօր իմոյ։

Եւ օրհնեցին եւ
ելին ի լեառն Ձիթե
նեաց։

Յայնժամ ա
սէ ցնոսա Յս.
ամենեքեան դուք գայ
թակղեսջիք յիս
յայսմ գիշերի։

Զի գրեալ է թէ հա
րից զհովիւն եւ ցրու
եսցին ոչխարք
հօտին։

Եւ յետ յառնելոյ
իմոյ յառաջեցից քան
զձեզ ի Գալիլեա։

Պատասխանի ետ
Պետրոս եւ ասէ ցնա.
եթէ ամենեքեան
գայթակղեսցին ի քէն,
ես ոչ երբէք։

Ասէ ցնա Յս. ա
մէն ասեմ քեզ, զի յայս
մ գիշերի մինչչեւ

Մ	Մր	Ղ	Յ	Մ	Մր	Ղ	Յ
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		—	
			[illegible]	[illegible]			

Հաւ ու խաւսեսցի·
երիցս ուրասցիս զիս:
Ասէ ցնա պետ-
րոս. թէպէտ և մեռանել
հասանիցէ ընդ քեզ
զքեզ ոչ ուրացայց:
Նոյնպէս և ամե-
նայն աշակերտքն
ասէին:
Յայնժամ գայ յիս
ընդ նոսա. ի գեղ մի ո-
րում անուն էր գեթ-
սեմանի:
Եւ ասէ ցնոսա·
նստարուք այդր մին-
չև երթեալ կացից
յաղաւթս:
Եւ առեալ ընդ իւր
զպետրոս և զերկուս
որդիսն զեբեդեա սկ-
սաւ տրտմել և հոգալ:

Յայնժամ ասէ ցնո-
սա տրտում է անձն
իմ մինչև ի մահ· կա-
ցէք աստ և արթուցէք
ընդ իս:
Եւ մատուցեալ յա-
ռաջ անկանէր ի վերայ· ան-
կաւ ի վերայ երեսաց
իւրոց· կայր յաղաւթս
և ասէ· հայր իմ եթէ
հնարէ՝ անցցէ բա-
ժակս այս յինէն:
Բայց ոչ որպէս ես կա-
միմ· այլ որպէս դու:
Եւ գայ առ աշակերտսն·
և գտանէ զնոսա ի
քուն· և ասէ ցպետրոս·
Այդպէս ոչ կարացէք
մի ժամ արթուն կալ
ընդ իս. արթուն կա-
ցէք և աղաւթս արա-

Մ	Մր	Ղ	Յ
Մղ	Ճկբ	Մկբ	Ճծգ
Մղա	Ճկգ	Մծա	ՃԷ Ճկա
Մղէ	Ճկդ		
	Ճկե		

Մ	Մր	Ղ	Յ
Մղզ	Ճկզ	Մծե	Խռ. ծէ
Մղը	Ճկէ	Մծզ	Հ
Մղթ	Ճկը	Մծէ	
Մղժ			

րէք ։ զի մի անկանի
ցիք ։ ի փորձութիւն ։
ՃՂԵ Դ ոգիս յօժար է .
բայց մարմինս
տկար ։
ՃՂԶ ւ դարձեալ երկ
րորդ անգամ չոգաւ կա ՃՂԷ Ա
եկաց յաղօթս ։ եւ
ասէ ։ Հայր իմ, եթէ հն
արիցէ անցանել յի
նէն բաժակս այս .
մինչ ։ ապա թէ ոչ ար
բից զդա եղիցին
կամք քո ։
ւ եկեալ միւսան
գամ եգիտ զնոսա
ննջեն ։ զի էին աչք
նոցանց ծանրա-
ցեալ ։
ւ թող զնոսա եւ միւ
սանգ ։ կաց յաղօթս

երրորդ անգամ եւ զնոյ
ձայն զնոյն բան
ասաց
այն ժամ գայ առ
աշակերտսն եւ ասէ
ցնոսա ։
նջեցէք այսուհե
տեւ եւ հանգերուք ։
հա հասեալ է
ժամ ։ եւ որդի մարդոյ
մատնի ի ձեռս մեղաւ
որաց ։ արիք երթիցուք
աստի ։ զի ահա հասա-
նէ եւ որ մատնէ
լոցն է զիս ։
ւ մինչ դեռ նա
զայն խօսէր ։ ահա
յուդա՝ մի յերկոտա
սանից եկն եւ ընդ նմա
ամբոխ բազում սրով
եւ բրօք ի քահանայապետա

Մ	Մր	Ղ	Յ
ՃՂԵ	ՄԿԳ		ՃԿԴ
ՃՂԶ	ՄԿԴ		

Մ	Մր	Ղ	Յ
ՃՂԷ	ՄԿԵ	ՄՀԷ	ՃՂԳ
Ա	ՄԿԶ	ՄՀԸ	

պետացն և ի ծերոց
ժողովրդեան եկին.
Եւ որ մատնէրն զնա
զնա. նշան ետ նոցա
և ասէ. զոր ոք ես
համբուրեցից նա է
զնա կալջիք:
Եւ վաղվաղակի մա
տուցեալ առ յս և ա-
սէ. ողջ լեր վարդապետ
և համբուրեաց զնա.
Եւ յս ասէ ցնա. ընկեր
վասն որոյ եկիր.
Յայնժամ մատու-
ցեալ արկին ձեռս
ի յս և կալան զնա:
Եւ ահա մի ոմն յայն-
ցանէ որ ընդ յսի.
ձգեաց զձեռն և եհան
զսուր իւր. և եհար
զծառայ քահանայա

պետին. և եհատ
զունկն նորա.
Յայնժամ ասէ ցնա
յս. դարձո զսուր քո
ի տեղի իւր. զի ամենե
քեան որ առնուն
սուր սրով անկանիցին
Եւ համարիցիս թէ
ոչ կարիցեմ աղաչել զ
հայր իմ. և հասուցա
նէ ինձ այժմ աւելի
քան զերկոտասան
գունդս հրեշ-
տակաց. այլ զիարդ
լնուցուն գիրք. եթէ
այսպէս պարտ էր լինել.
Յայնժամ ասաց
յս ցամբոխն իբրև
ի վերայ աւազակի
ելէք սրովք և բրօք
զիս. հանապազ

առ ձեզ է [illegible]
[illegible] և [illegible]
[illegible] զի [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Յ[illegible]
[illegible]
[illegible] և
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
և փիլիպոսի · եղբօր նորա

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Եւ այլ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

ամենաաաաածնեղ զքեն ։
ւյն լուս հայր ։
աաաաախաածին եւ
քրոհածն սպասպեան
եւ ասէ ցնա · երգիծն
ցուցանէ մզ զերկինն
կեանքածն · զնաաաաա
ցեամենցեն դու երգէն
ատորենք ։
սերգնա դուաաա
ցեր ։
այ ցասմ մեզ ։
յայտնի հետե սէ
ամենեցէ · զորմանար
դու նստեաց · ընդամե
մեղաաաաթենն եւ եկեղեցւ
ընդ ասխպս երկնեց ։
այն ժամ քահանայց
ասպետն զաաաաաեաց
զհամոդերձանք եւ ա
սէ հայ հոգեւոյ ։

Ի եւ սփռեցեն մեզ
վերայ · աւհա ատտուա
ածք զհայ հայութեան
դաաա զէնս հանգէ
մեզ ։
ոչ մարդաաաա ասխաա
նոէաաանեւ ասէն մա
հարպատաէ ։
այն ժամ Թէրեն
ընդ երեակմարդ եւ
կոփեցին զէնն · եւ մ
անզ աաղբաղեցին եւ ա
սէն · մաղթաւոցմեզ
քեն · ողջոյն հայրն
զքեզ ։
սկսեալ տրամադրէր
աաաաաղջ երգաաթեն
մաաաեաա աաաաա աաղա
խնծ մեւ աաէ եւ ղա
ընդ յերգաղեն աղյոյ
եկր ։

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Անեղին Հաւր

[illegible]

[illegible]

[illegible] :
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
եւ ծերոցն ժողովրդեանն.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] :

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ապաշխարութեամբն
[illegible] :
[illegible]
[illegible]
[illegible] :
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] :
[illegible]
[illegible]
[illegible]

եւ դուստր նորա [illegible]
[illegible]։

Եւ գնացեալ անտի
Յիսուս եկն առ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Եւ [illegible]
[illegible] բազումք. ու-
[illegible]
[illegible] · եւ [illegible]
[illegible] · եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]։

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Եւ [illegible]

[illegible] · Մինչ [illegible]
[illegible]
[illegible]։

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]։

Մինչ [illegible]
[illegible]
[illegible] ·
[illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ·

Եւ [illegible] ·

պետքն եւ ծերք հաւա
նեցուցին զժողովուր
դսն. զի խնդրեսցեն
զԲարաբբան եւ զՅս
կորուսցեն:

Պատասխանի ետ դատաւ
որն եւ ասէ ցնո
սա: զո՞ կամիք զի ար
ձակեցից ձեզ. յեր
կուց աստի:

Եւ նոքա ասեն. զԲա
րաբբան:

ՅԻԴ Ասէ ցնոսա պիղա
տոս. իսկ զի՞նչ արարից
զՅս զանուանեալն Քս:

Ասեն ամենեքեան.
խաչ ելցի:

Ասէ դատաւորն. զի՞նչ
չար արար:

Եւ նոքա առաւել եւս
աղաղակէին եւ ասէին.
խաչ ելցի:

ՅԻԵ Իբրեւ ետես պիղա
տոս թէ ոչինչ օգ
նէ. այլ առաւել խռո
վութիւն լինի. առեալ
ջուր լուաց զձեռս
առաջի ժողովրդեանն
եւ ասէ. անպարտ եմ ես
յարենէ արդարոյդ
այդորիկ. դուք գի
տասջիք:

Պատասխանի ետ ամ
ենայն ժողովուր
դն եւ ասէ. արիւն դո
րա ի վերայ մեր եւ
ի վերայ որդւոց մերոց:

ՅԻԶ Այն ժամ արձա
կեաց նոցա զԲարաբ
բան. եւ զՅս գանահա
րեալ ետ ի ձեռս զի
խաչեսցի:

ՃԿԲ Յայնժամ զինուո-
րք դատաւորին ա-
ռին զյս յապարանսն
և ժողովեցին ի վերա
յ նորա զամենայն զօր-
ս գնդին։
Եւ մերկացուցին զնա ՃԿԳ
և արկին զնովաւ քղա-
միդ կարմիր։ Եւ արա-
րեալ պսակ ի փշոց ե-
դին ի գլուխ նորա։ և
եղեգն յաջ ձեռին ՃԿԴ
նորա։
Ծունր իջեալ առա-
ջի նորա։ կատակէին
և ասէին ողջ լեր թագա- ՃԿԵ
ւոր հրէից։
Թքեալ ի նա առ-
նուին զեղեգնն և
ծեծէին զգլուխ նորա։ ՃԿԶ
Յորժամ ձաղե-

ցին զնա մերկացու-
ցին զքղամիդն զկար-
միրն։ և զգեցու-
ցին նմա զիւր հան-
դերձն և տարան զնա
ի խաչ հանել։
Ելեալ արտաքս
գտին այր մի կիւրենա-
ցի անուն սիմոն զնա
կալան յանգարիա։ զի
բարձցէ զխաչն նորա։
Եկեալ ի տեղին
անուանեալ գողգո-
թայ որ է տեղի կառա-
փելոյ։
Ետուն նմա ըմպել
զինի լեղեաւ խառն-
եալ։ և իբրև ճաշա-
կեաց ոչ կամէր ըմպել։
Հանեալ զնա ի
խաչ բաժանեցին

Մ	Մր	Ղւ
ՃԿԲ	–	ՃՀԵ
ՃԼ	ՃԶ	ՃԾԷ

Է

Մ	Մր	Ղ	Յ
ՃԽ	–	–	–
ՃԼԵ	ՃԺ	ՃԿԲ	ՃԿԵ
ՃԼԴ	ՃԽԱ	ՃԽԱ	ՃԽԱ
ՃԼԳ	ՃԺԳ	ՃԽԱ	ՃԿԹ

զՀարցանէր զնոսա. զի՞նչ ի ճանապարհին ընդ միմեանս վիճէիք։ Եւ նոքա լռեցին. քանզի ընդ միմեանս վիճեցան ի ճանապարհին, թէ ո՞ մեծ իցէ։

ՂԵ / Բ Եւ նստեալ կոչեաց զերկոտասանսն եւ ասէ ցնոսա. Եթէ ոք կամի

ՂԶ / Ժ առաջին լինել, եղիցի յամենեցունց յետին եւ ամենեցուն սպասաւոր։ Եւ առեալ մանուկ մի՝ կացոյց զնա ի մէջ նոցա, եւ առեալ ի գիրկս իւր, ասէ ցնոսա.

ՂԷ / Բ Որ ոք զմի ի մանկանցս այսպիսեաց ընդունի յանուն իմ, զիս ընդունի. եւ որ զիս ընդունի, ոչ զիս ընդունի, այլ զայն որ առաքեացն զիս։

ՂԸ / Է Պատասխանի ետ նմա Յովհաննէս եւ ասէ. Վարդապետ, տեսաք զոմն զի յանուն քո դեւս հանէր, եւ արգելաք զնա, զի ոչ գայ զհետ մեր։ Եւ Յիսուս ասէ. Մի՛ արգելուք զնա, զի ոչ ոք է որ առնիցէ զօրութիւն յանուն իմ, եւ կարասցէ վաղվաղակի չար ինչ խօսել զինէն։ Զի որ ոչ է հակառակ մեր՝ ընդ մեզ է։

ՂԹ Զի որ արբուցանէ զձեզ բաժակ մի ջուր...

Մ ՃԵ ՃԶ ՃԸ / Մ ՃԶ / Ղ ՂԹ / Յ ՃԵ / Ղ ՂԹ
Ղ ՂԷ / Մ / Ղ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

տակ Տն իջեալ յերկնից.
մատուցեալ ի բաց թա
ւալեաց զվէմն ի գե
րեզմանէն. եւ նստէր ի
վերայ նորա. եւ էր տե
սիլ նորա իբրեւ զփայ
լակն. եւ հանդերձ նո
րա սպիտակ իբրեւ
զձիւն։

յԾԴ Է Եւ յերկիւղէ նորա խռո
վեցան պահապանքն. եւ եղեն
իբրեւ զմեռեալ։

Պատասխանի ետ
հրեշտակն եւ ասէ
ցկանայսն. մի երկնչիք
դուք. գիտեմ զի
զՅՍ զխաչեալն խնդ
րէք. չէ աստ. քանզի
յարեաւ որպէս ասա
ցն. եկայք տեսէք զտ

եղին ուր կայր։

Վաղվաղակի եր
թայք ասացէք աշա
կերտացն նորա թէ յա
րեաւ. եւ ահա յառա
ջագոյն երթայ ձեզ ի Գա
լիլեա անդ տեսանի
ցէք զնա. ահա ասա
ցի ձեզ։

յԾԵ Է Եւ ելեալ վաղվաղա
կի ի գերեզմանէն ան
տի. ահիւ եւ խնդու
թեամբ բազմաւ ըն
թանային. պատմել
աշակերտացն։

յԾԶ Է Եւ ահա պատա
հեաց նոցա ՅՍ եւ ա
սէ. ողջ լերուք։

Նոքա մատուցեալ
կալան զոտս նորա. եւ
երկիր պագին նմա։

այնժամանակ ցէն
տոյն · մին ի հիւսիսն է · մա
Թագաւորացն երկու
ք իսկ · զերկոթեցէն
երամակս և մտուցանէ
ցեղս ·
Բոլոր ձորս վասն զի
ահա ամենայն զաւրս
կանայք ենին երկրորդ
քն · և զամենեցուն զա
հանգուցանէ իրեանց զա
մենայն որ ինչ երևին ·
Յորժամ ժողովեսցի
Հանդերձ ծերովք
նորա հաւաքեսցէ զար
ծաթ լինի եւ սոնա զա
րանկանոցն և ամենայն ·
ամենայն երեւոյ
կերպարն նորա երկեալ
զմերի զորաւորն ըդ
եա · մինչ մերկերին

Եւ այ և եթէ զամենեցին
այդ · առաջ առաւել
մեզ համաձայնութեան
և զձեռս ...
բանս որ ·
Յաղագս առաջին
զարձանին տարածին
տղայս ոչ ամենայն և եւ
Համբաւ սոյն իւր
եղանակս զայ
սաւք ·
[illegible]
[illegible]
զնացին ի գալիլեա
երեւման որ ժամանակ
եղև նոյնպէս · երբ
տեսանելով երկնի զա
զգն նոյն · և անձինք
յերկոսեանն ·
Համառօտեալ մի
յառաջեալ ընդ նոսա

եւ ասէ · տուաւ ինձ
ամենայն իշխանութի՛ն
յերկինս եւ յերկրի · որ
պէս առաքեաց զիս
Հայր եւ ես առաքեմ
զձեզ · գնացէ՛ք այսու
հետեւ աշակերտեցէ՛ք
զամենայն հեթանոսս
մկրտեցէ՛ք զնոսա յա
նուն Հաւր եւ Որդւոյ եւ
Հոգւոյն Սրբոյ · ուսու
ցէ՛ք նոցա պահե՛լ զա
մենայն որ ինչ պատուի
րեցի ձեզ :
Եւ ահաւասիկ ես
ընդ ձեզ եմ զամենայն
աւուրս մինչեւ ի կա
տարած աշխարհի :

Աւետարան ըստ
Մարկոսի

[illegible]

ասն [illegible]:	ա
ասն [illegible]:	բ
ասն [illegible]	գ
ասն [illegible]	դ
ասն [illegible]:	ե
ասն [illegible]:	զ
ասն [illegible]:	է
ասն [illegible]	ը
ասն [illegible]:	թ
ասն [illegible]:	ժ
ասն [illegible]:	ժա
ասն [illegible]:	ժբ
ասն [illegible]:	ժգ
ասն [illegible]:	ժդ
ասն [illegible]:	ժե
ասն [illegible]:	ժզ
ասն [illegible]:	ժէ
ասն [illegible]:	ժը
ասն [illegible]:	ժթ
ասն [illegible]:	[illegible]

վսն Եւթն հացին ·	ի
վսն Խմորոյ փարիսեցւոցն ·	իա
վսն Կուրին ·	իբ
վսն Հարցմանէն կեսարու ·	իգ
վսն Այլակերպութեան տն ·	իդ
վսն Լուսնահարին ·	իե
վսն Խորհրդոյն թէ ո մեծ է :	իզ
վսն Հարցմանցն թէ պարտ է արձակել զկին	իէ
վսն Հարցմանցն մեծատանն ·	իը
վսն Որդւոցն զեբեդեա ·	իթ
վսն Բարտիմէոսի :	լ
վսն Յաւանակին :	լա
վսն Չորացելոյ թզենոյն :	լբ
վսն [illegible] :	լգ
վսն Հարցմանցն քահանայապետացն ·	լդ
վսն Այգւոյն :	լե
վսն Հարցմանցն զհարկանէն ·	լզ
վսն Սադուկեցւոցն ·	լէ
վսն Դպրին ·	լը
վսն Որ հարցանէր զփարիսեցիսն ·	լթ
վսն Երկու լումայիցն ·	խ

Վասն Կատարածին — խա

Վասն Տասն կուսանացն — խբ

Վասն [illegible] — խգ

Վասն Զատկին — խդ

Վասն Մատնութեան [illegible] — խե

Վասն Պետրոսի ուրացութեան — խզ

Վասն [illegible] — խէ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Աւետարանն
ըստ Մարկոսի

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ջրոյն ։ Ետես ճեղ
քեալ զերկինս · եւ զՀ
ոգին որ իբրեւ զաղաւ
նի զի իջանէր ի վերայ
նորա ։
Ձայն եղեւ յերկնից
եւ ասէ · Դու ես որդի
իմ սիրելի ընդ քեզ հա
ճեցայ ։
Եւ նոյնժամայն Հոգին
հանէ զնա յանապատ ։
Եւ կայր անդ զաւու
րս քառասուն ի փոր
ձել ի սատանայէ ։
Եւ էր ընդ գազանս
եւ հրեշտակք պաշ
տէին զնա ։
Եւ յետ մատնե
լոյն Յովհաննու
նա եկն ի Գալիլեա ։
Քարոզէր զաւետարանն

ւանն որ եւ ասէր թէ
կատարեցան ժամա
նակք · եւ հասեալ է ար
քայութիւնն · ապաշ
խարեցէք եւ հաւա
տացէք յաւետարանն ։
Իբրեւ անցանէր առ
ծովեզերբն գալիլե
ացւոց · ետես զսիմովն
եւ զանդրէաս եղբայր
նորա · զի արկեալ
էին ուռկանս ի
ծով · քանզի ձկնորս
քէին ։
Եւ ասէ ցնոսա յս · եկ
այք զհետ իմ · եւ արա
րից զձեզ լինել որ
սորդս մարդկան ։
Նոքա վաղվաղակի թող
եալ զուռկանսն գ
նացին զհետ նորա ։

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Ծէ՛ւ լինել մխիթարս և ա-
սել. զի՞նչ է այս նորոգ
վարդապետութիւնս. զի
իշխանութեամբ և այսոց
պղծոց հրամայէ և հնա-
զանդին նմա։
Ւ ել լուր նորա վաղվաղա-
կի ընդ ամենայն կողմն Գալիլէ-
ացւոց։
ԺԷ Ւ վաղվաղակի ե-
լեալ ի ժողովրդենէն.
եկն ի տուն Սիմովնի
և Անդրէի. Յակոբա ԺԶ
և Յովհաննու հանդերձ։
Ւ զոքանչ Սիմով-
նի դնէր ջերմամբ։
Ւ վաղվաղակի ասեն ԺԸ
ցնա վասն նորա. և մա-
տուցեալ յարոյց
զնա. կալեալ զձեռա-
նէ նորա. և եթող զնա
տենդն և պաշտէր զնո-
սա։
Ւ ընդ երեկս երեկոյեա-
լ յորժամ մտանէր արեգակն
բերէին առ նա զամենայն
զհիւանդս և զդիւահարս
և ժողովեալ էր ամենայն
քաղաքն առ դրունսն։
Ւ բժշկեաց զբազումս
հիւանդս ի պէսպէս
ախտից։
Ւ դևս բազումս հա-
նէ. և ոչ տայր խօսել
դիւացն զի ճանաչէին
զնա։
Ւ ընդ առաւօտն
յոյժ առ առ...
առաւօտն յարուցեալ ել
և գնաց յանապատ տե-
ղի. և անդ կայր յաղօ-

մր դ մ
մե եզ կէ

մր դ մ
մզ եե
մէ եը

Թա. և զինչ զՀեսուն
[illegible]
[illegible]
ասէն ցնա. Թէ ամէն
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Նիկոդեմոս անուն իշխան
Հրէից:
[illegible]
[illegible]
[illegible]
կամիս կարասցես զնա
տեսանել:
[illegible]
[illegible]

զոր էին և ասէին ցնա. կա
մեծ սրբեալ:
[illegible]
[illegible]
[illegible]
և արարեալ:
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Հաւատալոյ. [illegible]
[illegible]
[illegible]

նշանակս մասնել։ այլ
արարողի յանձնարարս
ուխտիւքս. եւ զայլս
աստուծոյ յայտ
նոյն կոչեցեալ։
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
ամէն։
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] եւ մեղաւորք բազմեսցին

[illegible]

կերակուր նոցա · քանզի

[illegible]

[illegible] և մա
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] · և [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible] և [illegible]
[illegible] · [illegible]
և [illegible] · [illegible]
[illegible]
[illegible] և [illegible]
[illegible] · և [illegible]
[illegible] ոչ [illegible] ։

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] · և [illegible]
[illegible]
[illegible] ։

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ոչ [illegible]
[illegible] ·
[illegible] ։ և
[illegible]
[illegible] ։

[illegible]
[illegible] ·
[illegible] ոչ [illegible]
[illegible]
[illegible]

կոչեցէք · այլ գնն եւ
խաչակնքեր առկա
նելեր :

· եւ լեռնա ի
Հաւատովս անտ

ցանել ընդ աստուածայ
եւ աշխարհ բազմ խորհ
նստեալ եկեղեցւոյ Հա
ակ կարգել եւ սուրբ : բե
Եւ աստուածեցին ա
ռնն գիտ · առ այլոց
զորմեն աշխարհայն
զինհաւատթս զոր
չէ որ նան ·
Եւ անե գիտաս յի (Ա)
ոչ երկիր ընդ թ
ցեալ Հր զաւրութ
դաւ եթ · յորդոր
ատենեցի եւ բազ յետ
նա եւ որդեն ծանեաց
զերկրդ եւ նոյ եւ նոյն

ույ · սո. առքնոթ(ա)դա
քաւ հատոյաւ
եւ զՀաւգամ զառ ահա
յա լեթանեկեր · եւ եւ
այնոցիկ որ ընդունեցին
եիս · զաւրութեան ու
տեղ · բացց մոյնքա
Հանդերձ
Եւ անեցաւ Հա
բալթ ձեռանն ածել
եւ ոչ եղեթ մարդ ձեռն :
Հաւատովն սա առ
մն ամեն որ եկանդ
եւ Հաւատոյ
Եւ ետես մեսա
զամ ի ձեռակերտն եւ
երանոր այլն որոյ Հ
նեև դաւ աստեացե
Եւ յաւանեն նա
եթէ բաժանց զնա ի
Հաւատոյն · զեՀաղա

մի ու մ
բե Խաչերձէ ձեռ

խաւարեցուցեր զմահն
ւ Սամէ ցայգն որդ
Ձեռնդրալ առաքելոյ
ամէն անցելոյն
ւ Սամէ ցնորագծին
արժանի եղեւ արարչին
բանին ենոյ գործելեղեն
չարչարանօք. ուրախար
ընդ ... յանել եփեփ
[illegible]
ւ Հայեցեալ ...
...

քոյ վասն վասալին վարդ
սերմերն Հեթանոսական
ատեան Հանդերձ. խոր
Հրդ ... վասն
նորա. Թէ ... կարող
ցեն զնա.
[illegible]
խորհուրդ ...
[illegible]

[illegible]

ղ առաջասասաւնկանն կայ
ցէ՞ նոնա փառաւորեսցեն
զնա · նեղեցին զնա ·
ցանկութեամբ յամենայն բանս
կեանց մինչ զայլեանսն
զնոսա · զի եղեն
ընդհանուր բանիւքն
աւետարանին ·

ԿԵ
Լ
Այսպէս պետրոս ձեռն
ժամանակակից նմա
աւետարանիչն առաքելոյ
րեա առաջնորդեցին եւ այ
սեփ թէ դարձեալ
այ · եւ նա յայտնապէս
նոցա · զի եղեն յայտնի
առնելցեն
զնա ·

լանէ ի կեանս ·
եւ կարգէ աւետարան
զղուկասու կանոնեցան
եւ շարադրեաց առաջնոյ ·

ատպանելիքսայ
անա · զի եղեն զնոսա
եւ զխաւարայ եւ զնա զնա
ամ բարոզեն · եւ ամենայն
եկեղեցեաց · բանի
կենդ ի յայտ եւ հանէ
աշխա ·
Լ
Ելեալ ասեմ սահման
նե աշխարհս · եւ յայտնապէս
զերեւելոյ եւ յաւէտ
նա եկեղեցւոյ յայտնել
եւ ընծայի նմա նա բա
նեցելոց որոց տեղեակ
որոց ձեռն · եւ զանձն
ըստ եւ եղեն եղեալ
եւ զխաւարն մնացեալ
զխաւար խաւարայ ·
ոյն · եւ զթագաւոր · եւ
զյայտնեալս · այժմ եւ
եւ յերեւելին ու եւ զանձն
մաքրեալ եւ տեսանողի · եւ

Ճր Ղ
ԿԵ ԿԷ
ԿԶ ՁԿ
Ճ
ՃԷ
Ճր Ղ
Լ Կող
Ճ
Ձ

եւ յուդա իսկարիովտա
ցի · որ եւ մատնեացն
զնա ·
ԼԶ / Բ Եւ գայ ի տուն
եւ գումարեցաւ
դարձեալ ժողովուրդ
ժողովուրդն · մինչ
զի ոչ հացն եւ ոչ ժամա
նել ուտել նոցա ·
Եւ լուեալ իւրոցն որ
խորհէին · ելանէին
զնա զի համարէին
թէ մոլեգնեցեալ է ·
ԼԷ / Բ Դպիրքն որ յերուսաղէ
մէ իջեալ էին · ասէին թէ
բեեղզեբուղ կայ ի նմա
եւ իշխանաւն դիւաց
հանէ դա զդեւս ·
ԼԸ / Ժ Կոչեցեալ զնոսա
առակօքն առ նոսա

խաւսէր ընդ նոսա ·
զիա՞րդ կարէ սատանայ
զսատանայ հանել · եւ
արդ եթէ թագաւորու
թիւն յանձնիւր բա
ժանեսցի · ոչ կարէ
կալ թագաւորութիւն
այն · եւ եթէ տուն յան
ձնիւր բաժանեսցի
ոչ կարէ կալ տունն · եւ
եթէ սատանայ յիւրա
յանձնիւր յարեաւ
եւ բաժանեցաւ · ոչ
կարէ կալ այլ վախ
ճանեալ է ·
Ոչ ոք կարէ զկա
րասի հզօրին մտեալ
ի տուն նորա յափշտակ
ել · եթէ ոչ նախ
զհզօրն կապեսցէ ·

մն լա լէ լը
լ ՃԺԵ ՃԺԷ
Ճ ՃԽԱ ՃԽԲ
Բ

և ապա զտունն նորա
աւար հարկանիցէ:

ԼԴ
Է
Ամէն ասեմ ձեզ.
զամենայն թողցի
որդւոց մարդկան
մեղք և հայհոյութիւ-
նք որչափ և հայհոյես-
ցեն. բայց որ հայհոյ-
եսցէ զհոգին սուրբ ոչ
ունիցի թողութիւն
յաւիտեան. այլ պարտ-
ական լինիցի յաւիտե-
նից մեղաց:
Զի ասէին եթէ այս
պիղծ դեւ
ունի:
ան եղբար
քն և մայր նորա
և արտաքոյ կացեալ
յղեցին և կոչէին զնա:

և նստէր ժողովուրդն
շուրջ զնովաւ նստէին
և եբեր և ասացին ցնա.
ահաւասիկ մայրն
քո և եղբարքն քո կան
արտաքոյ և խնդրեն
զքեզ:
Պատասխանի ետ
նոցա և ասէ. ով է իմ
մայր կամ եղբարք իմ
Եւ հայեցաւ շուրջ զիւրև յաշ-
ակերտսն. զի նստէին.
ասէ ահաւասիկ
մայր և եղբարք իմ. զի
որ առնէ զկամս այ.
նա է իմ եղբայր և քոյր
և մայր:

մր Գ Մ
ԺԳ Ժան Ժեգ
Ժ: Ժբ Ժը

...ձեռն
...պատուու
ցանկալ առծով
եղ [Ի]երեսն · և խնձե
ցնէ զամենայն ձայով
ուրոք բազմութեան · մեռ
չեփոռ ամենայնեղանա
եւնստեղ ի ծովուն ·
և ամենայն ձայնով
ուղին զծովեզերն
զ ցամաքն ունելն ։
և ուասցանել ըզմասն
սուսկաք բազմութեան ։
[Ա]սանել նոցա ի
վաստակաւոր Թեւն
եղումն ·
[Մ]եծ բահնաւ ասեն
եղեալ մասնաղ մեծն
նէ · և եղև խաւսն
նէլն · ամենայնկա աւ

ձանապարհ հաւ եկեն
Թագուհի եւ կերպան
[Ա]ւրհնեալ ես յա-
պաւտաւղ · որ ...
Հող բազում · և տամ
վաղուհեր աւր ·
բանքդ գիր հեւթեր
րնու · եւ յոր մանկա
զեւգաւրն յետու
և զերկ զամենայն
որ ցամաքեցին ։
[Ա]ւրհնեալ ես յաթ
ռոց · եկեղեցիք և
հեղձուցին զև և
պատուղ ոգէս ։
[Ա]ւրհնեալ ես յեր
կիր բարւոք · և կեռ
ամեցեալ աւրհնեալ
և բերեր լինել մեղե
րեամն · և լինել մեզ

մի ղ մ
ա ձե ձա

վաթսուն. և ընդ միոյ
հարիւր։
Եւ ասէր որ ունիցի
ականջս լսելոյ
լուիցէ։
դդ Եւ իբրև եղև
առանձինն հար
ցին ցնա որ զնովաւն
էին աշակերտաւքն հան
դերձ զառակսն։
Եւ ասէ ցնոսա ձեզ
տուեալ է գիտել զխոր
հուրդս արքայու
թեանն այ։
ԼԹ Ա Այլ այնոցիկ որոց
արտաքինքն են. ամե
նայն առակաւք լի
նի. զի տեսանելով տես
ցեն և մի տեսցեն. և
լսելով լուիցեն և մի

մասցին. զի մի երբեք
դարձցին և թողցի
նոցա։
Եւ ասէ ցնոսա ո՞չ
գիտէք զառակս զայս.
և զիա՞րդ զամենայն
առակս գիտիցէք։
ԽԱ Բ Որ սերմանէն զբանն
սերմանէ։
Եւ նոքա են որ առ
ճանապարհաւն ուր
սերմանի բանն. և յոր
ժամ լսեն. գայ
սատանայ և հանէ
զբանն սերմանեալ ի
սիրտս նոցա։
Եւ նոքա են որ յա
պառաժին սերմանե
ցան. որք յորժամ
լսեն զբանն. վաղ

վաղվաղակի ելանելն ի ջրոյ անտի
մէ ընդ ունելն · եւ եկին
ունէին ասացեալ մասն յան
Յիսուս · այլաւանդական
նախկինն · ասաց էր Հաւ ԺԲ/Բ
ամենայն նախնեաց Թեան
կամ Հարցանեն մեծ վասն
քանին · վաղվաղակի
գալոց Թագաւորին ·
սկսանել Յիսուսի ընդ
մանկանց նորա Հաւ
որ երկնից զքանն ըստ · ԺԵ/Բ
եւ Հոգւոյն աղաւնակերպ Հեա
եւ զաստուածային մեծու
թեանն մատնեն եւ Հեղ
ձաւցանեն · եւ անապա
տին ղեկին ·
Ձորքանեալ Ծննդեան · Խաւ/Ա
կերին քաղուած աւելես
նեցան · որք լինեն զքո
քանին · եւ ընդ ունելն ·

եւ ասեն պատուով · ընդ այն
ոսկերաց · եւ ընդ այն
դեղոց · եւ ընդ
մեզ հասանէր ·
[illegible]
ըստ Մատթէոսի
Ձրյաբ · գիրքն գրոց
նաս Յիսուսի Քրիստոսի
մեծ Հաւատոց · ուշադրա
քեն խեղդ այնպիսի
նա ծննդեան ·
[illegible] եւ Յիսուս ի ծնունդ
ապա ոչ լինելոց ·
եւ ոչ եղեւ իշխանութեան
եւ ոչ եղ իշխանութեան գայլ ·
եւ ոչ որ ունելոց ածել
Վասն այս ընդ Յէ ·
Ծննդեան ջրոյն ան
ամենայն զինչ ընկերեալ ըստ
ցի ձեզ որոց ընդ գ
ոտից հասարակ հանդերձ

Միլ Հ Ա
ԱՁ Հնգիցս ԱՒՆ
Խա ՕԲ Ի
Խաւ ԿԵ Մհա

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] · [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] · որպէս զի

[illegible]

մանկունս յերկրի · և [illegible]

[illegible]

[illegible] · և [illegible]

[illegible]

[illegible] · [illegible]

[illegible]

[illegible]: [illegible]

[illegible] · [illegible]

[illegible] · [illegible]

[illegible] · [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] · [illegible]

[illegible]

[illegible] · [illegible]

[illegible] · որ

յոր ժամ [illegible]

յերկրի · [illegible]

[illegible]

մանկունս [illegible] յերկրի ·

և յոր ժամ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] · և [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] կէ:

[illegible]

[illegible]

երկեան երկնից
մեծ․ և առնէին զմե
ռեալ․ ո՞ զարթուցեա
զինչ երեւոյ․ զնա և հոգւով
և ծով հնազանդեցու
ցանես․

եկն․ յայնկոյս ծո
վուն յաղթեաց հն․ զեր
զեստացուց․

ըղձոյ կանանէ զեն
տա ի հնապէտ անառի․ սրա
տա հաեանց նմա այժմ
յերերեալ մանացն զոր
ունենայր պետուծ․ ո
ւոյ և բանկու թեաներ
խանին զերեսս մանեւեր․
և ոչ շղթայինջ զի և ա
կարևոր կապել զնա
վասն բարձր մանուած
ոանկապով քեշղթայ
խաչկապեալ և խաղեալ
իւմանէ․ ձղթայն․
և զօրան կարգն․ նաւ
տակերն և մեղքեանք
պայտակ զնա․ ջան
զի հանապազ զզեղ
և զ ցերեկն ցերեկ
ժամս և խլեթս տուա
ղակեր և կոծեր զան
ձեռօք բարառնէ։

բոլ եառեալ զյո ի
հեռաստանէ ընթա
ցան և երկնիերեան
նմա․ աղաղակեաց
ի ձայն մեծ և ասէ․ զի
կայիմ և քայթ տառիս
բարձրելոյ․ երդմնե
ցուցանեմ զ քեզ յած
մի տանջեր զիս։

անզխանեցես
եկայր պետն․ խնար
դեգ ցերե։

ւ Հարցանէր զնա
Թէ զինչ անուն է քո։
ւ ասէ ցնա · Լէգէ
ոն անուն իմ՝ քանզի
բազումք եմք։
ւ աղաչէին զնա յո
յժ զի մի արտաքսեսցէ
զնոսա արտաքոյ քան
զաշխարհն։
ւ անդ էր առ լերամբն
երամակ մի խոզից
արաւտական մեծ։
ւ աղաչեցին զնա ամե
նայն դեւքն և ասէին։
առաքեա զմեզ ի խոզ
սն · զի ի նոցայ մտանաք
ւ Հրամայեաց
նոցա։
ւ ելեալ այսսքն
պղծ · մտին ի խոզսն
և դիմեաց երամակն
ի դարէ անտի ի ծովն
էին իբրև երկու հա
զարք և հեղձնուին ի
ծովուն։
ւ խոզարածքն փախ
եան և պատմեցին ի
քաղաքին և յագա
րակս · և ելին տեսա
նել զինչ իցէ որ գոր
ծեցաւ։
ւ գան առ յս և տեսա
նեն զդիւահարն զի
նստէր զգեցեալ և
զգաստացեալ զայնու
նէր զլէգէոնն · և
զահի հարան։
ւ պատմեցին նո
ցա որոց տեսեալն էր ԹԷ
զինչ եղև դիւահարին ·
և զինչ վասն խոզիցն։
ւ սկսան աղաչել

զինա։ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
Ծագեսցէ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Եւ եկեսցէ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

զերկրպագութեան ։ և
յոյժ վշտացեալ էին
զամբարշտաց · և ծա
ռայն զմնչողսն զամե
նայն · և շնորհեաց
նոցա ։ պսակս անթառամ
զայր աղեխ ։
Երկնային վէմն
երկնաւոր վառեալ
յերկնից և քաղաքն Հայր
զՀաւատ եղբարց
բանիւ զօրութեանն Հօր փառք
ԹԷ մեռեալ միաւորեցոյց
ի Հաւատ եղբարց
փառաւորեցոյց ·
Սատանայ նախանձ վասն
անկանելոյ ի՞ն յանձն
նորա զ գաղտնութիւն
որ էր նախանձն · զոր
Հաւատով ողորմի և ամեն
օրՀնեսցուք ի Հաւատ
գեր Հզօրն
Սատանայ նախանձ
կերպարն · ունեւորն
զՀաւատարիմ նորա
զերկրն · և ամենայն
մեծացուցեալ ի Հաւն
գեր Հզօրն ·
Հայր զՀաւատ
անմահ եւ փառք
տուր ·
մեծամեծ Հաւատ
և զ ...
զամենայն ...
...
...

և առաջ զաւետիսայն
խօսն ասաց զօ թէ ·
Ե[illegible] ասէ ցնա զօ
սոր հաւատոյ․ բոկէ
ցուցանէ ի բեղ եւթ ի
խոստովանութիւն · և
եղելոյ ողջունան ·
Ղուկաս։ բուց

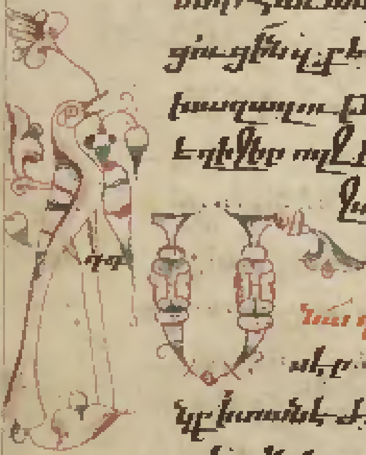

Սկիզբն
Աւետարանին Ղուկասու
[illegible] · զանազան
նըխնեան ժողովրդեա
պետութեան և աւետեն թէ
դա սաստ քրիստոսին
զի և ասպետառաւնես
զհետ զաւակաւ ·
Եւ յաւելեալ բա
զամենայն սպաս ·
առն ցփառաւորեալ
սա · մի եղեւ · բայց
միայն հաստատն

Լ[illegible] ոչ կարէ եթէ ողորմ
ի բերելոյ · բայց միայն
զայն հաւաս և զխոհեմ
քան · և զ յովհաննէս
զեղեւս յանկ [illegible]
Պ այ խօսն ժողովեր
դասակարգ · և անդ
նա առաքելոյ · և այլ
ակնածու · և մնալով
յոյժ · և ձեռնադրեն
քաւանէ զերա · զի խօ
սէսցէ և ընդ · մա
նոքին ով է՝ մեծ
այլ ևն
Ծառայ աստուծոյ
զնա ·
Յ[illegible] ա հանդերձ
արտաքս զամենեսեան
առնելոյ եւ որ հոգւոյ
մանկանն և զմաւթն ·
և զնոսա ողորմութեան

ելին եւ փախեան. ուրեմն
ներ[illegible]. եւ կալ
եալ. զնոսա ահի մեծ
կցանայ[illegible] զնա ամե
[illegible]. կա եւ ոչ ումեք
ինչ ասացին. զի երկնչէին
աստուածային:

Ապա[illegible]. յարեաւ
աշխարհի եւ երեւեցաւ նախ
զնա Մարիամու Մագդաղ
ենացւոյ. եւ նա գնաց
պատմեաց մեծ զնա
իմաստ էր:

Ապա ոչ հաւատացին
նոցա. յետ այսորիկ
երեւեցաւ զաշխարհ եւ ա
ասաց ամենայն
սոցա:

Արիստոնի Ե
Երեցու աւետարան.

Եւ երեւեցաւ մետասանիցն

աշակերտացն նորա:
Եւ նախատեաց զանհաւ
ատութիւն նոցա. եւ
զխստասրտութիւն:
Եւ ասէ ցնոսա. երթայք
յաշխարհ ամենայն. քարոզ
եցէք զաւետարանն
նոցա եւ ասէ ցնոսա
երթայք ամենայն
խստասրտութեան որ
ոչ հաւատան զնա
բարութեանն այս նշանք
հետեւեսցին հաւատացելոց.
յանուն իմ դեւս հանի
ցեն. եւ լեզուս խօսեսցին
նորս. եւ օձս ի ձեռին
բարձցեն. եւ թէ դեղ
մահու արբցեն. ոչ ինչ
վնասեսցէ:
Եւ ի վերայ հիւանդաց ձեռս
դիցեն:

ԺԳ Ժ ԺԸ ԺԹ
Ծ ԾԲ ԾԵ Ձ
ՃԺ Ա Ժ Ժ
Ծա Ժա Ժ Ձա

[Ե]ւ ասէ ցնոսա յս
ոչէ մարգարէ անա
րգ . բայց եթէ ի գաւա
ռի իւրում . եւ յազ
գականս իւր . եւ ի տան
իւրում .
[Ե]ւ ոչ կարէր անդ .
եւ ոչ մի ինչ զօրութի
ւն առնել
[Բ]այց սակաւ հիւ
անդաց ձեռն եդեալ
բժշկէր զնոսա ։
[Ե]ւ զարմանայր ընդ
անհաւատու
թեան նոցա .
եւ շրջէր
զգաւառաւքն
եւ ուսուցանէր ։
[Ե]ւ կոչեաց առ ինքն
զերկոտասանսն . եւ
սկսաւ առաքել զնո
սա

երկուս երկուս . եւ տայ
ր նոցա իշխանութի
ւն ի վերայ այսոց պղծոց ։
[Ե]ւ պատուիրեաց
նոցա . զի մի ինչ բարձ
ցեն ի ճանապարհ ։
բայց միայն գաւազան .
մի մախաղ . մի հաց .
մի պղինձ ի գօտիս .
այլ ագանել հողաթափս .
եւ մի զգենուլ
երկուս պատմուճանս ։
[Ե]ւ ասէր ցնոսա .
յոր տուն մտանիցէք
անդէն աւթեւանս
կալջիք . մինչեւ ելանի
ցէք անտի ։
[Ե]ւ որոց ընկալցին
զձեզ . եւ ոչ լուիցեն
ձեզ . յորժամ ելանի
ցէք անտի . թօթափե

թօթափեցէք զփոշի ոտից ձե
րոց. ի վկայութիւն նոցա :

ծզ / է Ելեալ քարոզէ
ին զի ապաշխարեսցեն.
եւ դեւս բազում հա
նէին. եւ օծանէին
իւղով զբազում հիւ
անդս եւ բժշկէին
զնոսա :

ծէ / ը Եւ լուաւ ար
քայ Հերովդէս
քանզի յայտնի եղեւ
անուն նորա. եւ ասէր
թէ յովհաննէս մկրտ
իչ յարեաւ ի մեռել
ոց. եւ վասն այնորիկ
զաւրութիւնք ազդեն
նովաւ :

ծը / ժ Այլք ասէին թէ
եղիայ է :
Եւ այլք թէ մար
գարէ է. կամ թէ իբ
րեւ զմի ի մարգարէից :

Իբրեւ լուաւ Հերովդ
էս ասէ. զոր ես
զգլխատեցի զՅով
հաննէս. նա է յա
րեաւ ի մեռելոց :

ծէ / ը Ինքն Հերովդէս
առաքեաց կալաւ զյով
հաննէս եւ կապեաց
զնա եւ եդ ի բան
դի. վասն Հերովդեայ
կնոջ փիլիպպոսի եղբաւ
ր իւրոյ զի զնա կնու
թեան առ :

է / ը Ասէր քանզի յով
հաննէս ցՀերովդէս
թէ ոչ է արժան քեզ ու
նել զկին եղբաւր քո :
Հերովդեա ոխս
ցեալ էր եւ կամէր սպա

ծզ	զ	ծա	ա	մ
ծէ	ձէ	ծէ	ձզ	ձա
ծէ		կ	պժ	ձաւ
ծը				

նանեկ՝ զնաս և ուշիմարկր
Ո Ի հեռաւորիցս երկրէն
[illegible] յամ Հանճարէ : զոր
[illegible] զնա այսպէս
[illegible] և [illegible]
նմա . և [illegible]
բազում մեծաշնորհ [illegible] և
[illegible]

[illegible]
[illegible] յոր ժամ .
[illegible] հրամ
[illegible] ծնելոց
[illegible]
[illegible] և հաւատացեալ
[illegible]
[illegible] . և [illegible]
[illegible] հէ
[illegible] . և [illegible]
[illegible] հրամ
[illegible] և [illegible] :

[illegible]

ցամաքին խաղաղութեան [illegible]
նեն զամենայն . կամօք և
[illegible] . և [illegible]
նմա [illegible]
[illegible] և [illegible] .
[illegible]
[illegible] Թագաւ
ու Թագաւորին [illegible] :

[illegible]
[illegible] . զմեզ [illegible]
[illegible]
յամենայն [illegible] :
[illegible]
[illegible] Թագաւորութեան
[illegible] . [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] յամենայն
[illegible] :
[illegible]
Թագաւորն . [illegible]

երդմանցն եւ բազմակա
նացն ոչ կամեցաւ ա
նարգել զնա։ եւ առա
քեաց վաղվաղակի թա կբ
գաւորն սպասաւոր. եւ հր
ամայեաց բերել զգլ
ուխն նորա.
[Ե]ւ գնացեալ գլխատե
աց զնա ի բանտին. եւ
եբեր զգլուխն նորա
սկուտեղ. եւ ետ ցաղ
ջկանն. եւ աղջիկնա կդ
ետ մօր իւրում։
[Ե]ւ լուեալ աշա
կերտացն նորա. եկին
բարձին զմարմին
նորա. եւ եդին ի գե
րեզմանի։
կա [Ժ]ողովեցան
առաքեալքն
առ յս. եւ պատմեցին

նմա զամենայն ինչ
զոր արարին եւ զոր ու
սուցին։
[Ե]ւ ասէ ցնոսա յս։ կե
Եկայք դուք առանձինն
յանապատ տեղի եւ
հանգերուք սակաւ մի։
[Զ]ի էին բազումք որ
երթային եւ գային եւ
հաց անգամ չժամանա
նէին ուտել։
[Ե]ւ գնացին նաւու կզ
յանապատ տեղի առ
անձինն։
[Ե]ւ տեսին զնոսա զի
երթային. եւ ծանեան
բազումք. եւ հետիոտս
ամենայն քաղաքաց
խուռն ընթանային
անդր եւ յառաջեցին
առնոսա։

մր
կա

Մ
կէ

մր
կբ
կբ

Մ
ղա

ելեալ ելեալս ամ
բանս բազում և զթա
ղաքն Երուսա ղեմն
իբրու ելանէր ամենեցուն
Հանգ.
ակնաւ ուսուցա
նէ փառս. յաշ.
ներբն բազում
ժամանակս ծառայեալ
աշակերտացն առնէին.
առ զկամսն առաքեալ.
մինչ զեր աս ուրեք
առ Հասնելոյ զերուսաղեմ
դառ. զնելեթեան
շուրջ յաղագս սորա
և խնդրել. զդներեցին
խորհրդոյ զնոյն ուսուցին
զհաստատեցուցանել սորա
ննս.
այդպիսի պատուական
եղև ամէն յնտսա ոչինչ

Դե ա (Ի)

սուրբ հոգւովն.
ասէ ցնա. երթիցուք
ցուք զինչ ցուցէր
կերիցես զպասքան
հաց. և ասացուք դո
ցա ուտել.
ասէ ցնա. Տէր
նի ննջեցելոյնն. ելս
թող առնել.
բան զհաւատն ա
սելոց հոգւոյն երկ
նոյն. Հրաման
Հրամայեաց նո
ցա բազմել երանական
երանելի եղիցի այլ դա
ւանեալ. և բազում
ցանն դառն դառն ու
Հարկանելով
քանան.
առնել զՀրեշ
նկատակ. և զերկնաւ

մե   ...   ...   մ
կի   դե   խել.   ձևն.

Ձկանն. Հայեցեալ յետ
կենաւ. առ Հնեաց
Մատթէոս զնկանակին
եւ նա յաշակերտացն
զհաւատացելոցն. եւ էր
կա ի Հռոմ [illegible] բարձեալ
աւետարան.
Երկրորդ եւ յայտնեցաւ
եւ բազում ձեռն զհետ [illegible]
երկոտասանն աշակերտ
քն. եւ ի ձեռն [illegible]
եւ ի [illegible] իւրեանց
առ Հռոմ
Հայոց.
Նոյն ժամ
Մարկոսեան
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

առ ձեռն [illegible]
Հրամայեաց
խնդրեաց. եկեղեցւոյ
կայ. յաղօթս
[illegible]
եւ [illegible] խմէ ծառայն
եւ [illegible]
Մինչդեռ [illegible] Հօր
մարգարէս խօսեցաւ
զնոսա Հոգւոյն ընդ [illegible]
նոցա. եւ զաշակերտ
[illegible]
[illegible]
[illegible]. եւ [illegible]
զանձն աւետ
զնոյն ասէ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ջանայիք ամենն եկեան
ատեանս զնոսա խօսել
եղեն
Նա ասաց ես զայս
վասնորոյ խօսեցայ
ընդ նոսա և ասէ՝ քա
ղաքերեցաւ. եւամ
մեն եղիցի
կա
Ժ
Եւ իմաստ ասա
ու և զայս աղաւթեց
Հոգին
Եւ ասաց եւ այս
մարմնական ի նմա
խորհուրդ և զօրութ
նայեցայ. քանզի
և եկեղեց Հայոց ը
խնդրեմ. զի երանու
նդրեն թուղթք
Մեւս և ելին ի նոսա
ելանել. ինքն և իւր
Ծանեան զՀայր իմ.
ատեղւոյն այժմ որ. և
ընթացեալ ի նոյն
զօր ընդ ամենայն զօրա
ւորին սպանն մահ
ճառք երեւե պատ
ճառս ուրեմն
մտոլեցէ
Եւ յետ այսորիկ
երեւեցաւ նմա դա
կամ յայտնեաց. ի
Հրաստանի սպանանել
զնա. եւ
ղալեքն զնա. զխնդր
նե եւ ըստ զնա Հանդերձ
ձեռնօրա մերձեցոյ
ցեն. եւ որ մեծագոյն
մերձեցուցանէ զնա
կեցան.

Եւ ժողովեցան
առ նա փարի
սեցիքն. եւ ոմանք ի
դպրացն. որ եկեալ
էին յԵմէ. եւ տեսեալ
զոմանս յաշակերտաց
նորա. զի խառնակի
ձեռաւք. այսինքն
անլուայ ուտէին հաց
պարսաւէին:
Փարիսեցիքն
եւ ամենայն հրեայքն
եթէ ոչ բռնամբ լուա
նան զձեռս հաց ոչ
ուտեն. կալեալ ունին
զաւանդութիւնս ծե
րոցն. եւ ի հրապարա
կէ եկեալ եթէ ոչ նախ
մկրտեսցին ոչ ուտեն:
Եւ այլ բազում է

զոր ընկալան ունել.
մկրտութիւնս բաժա
կաց եւ ստամանաց.
եւ պղնձեաց. եւ մահ
ճաց:
Ապա հարցանէին
զնա փարիսեցիքն եւ
դպիրքն. թէ ընդէ՞ր
աշակերտքն քո ոչ գ՞ն
նան ըստ աւանդու
թեան ծերոցն. այլ
խառնիւք ձեռաւք
հաց ուտեն:
Նա պատասխանի
ետ եւ ասէ ցնոսա.
Թէ բարւոք մարգա
րէացաւ եսայի վասն
ձեր կեղծաւորաց որ
պէս գրեալ է. ժողով
ուրդս այս շրթամբք

կարեցէ պղծել զնա.
այլ որ ելանեն ի նմանէ
այն են որ պղծեն զմարդն.
Եթէ ոք ունիցի ականջս
լսելոյ լու
իցէ.
ԿԶ Եւ յորժամ
եմուտ ի տուն ի ժողովր
դենէ անտի. հարցանէ
ին զնա աշակերտքն
վասն առակին.
Եւ ասէ ցնոսա. այդ
պէս և դուք անմիտ
էք. ոչ իմանայք ե
թէ ամենայն որ արտ
աքուստ մտանէ ի մարդ
մտանէ ի մարդ. ոչ կա
րէ պղծել զնա. զի ոչ
մտանէ ի սիրտ նորա
այլ յորովայն. և

արտաքս ելանէ. և
սրբէ զամենայն կերա
կուրսն.
Ասէր թէ որ ելանէ
ի մարդոյ. այն
պղծէ զմարդն. զի ի
ներքուստ ի սրտէ մարդ
կան խորհուրդք ԿԷ
չարութեան ելանեն.
շնութիւնք. պոռնկու
թիւնք. գողութիւնք.
սպանութիւնք. ագա
հութիւնք. չարութիւնք
նենգութիւնք. գիջու
թիւն. չարակնութիւն.
հայհոյութիւն. ամ
բարտաւանութիւն.
անզգամութիւն. այս
ամենայն չարիք ի ներ
քուստ ելանեն և պղծեն
զմարդն.

[Ե]ւ անտի յարու
ցեալ եկն ի սահմանս
տիւրոսի եւ սիդոնի.
եւ մտեալ ի տուն ոչ կա
մէր կամէր յայտնել
եւ ոչ կարաց ծած
կել.
ԽԱ [Զ]ի իբրեւ լուաւ զնմա
նէ կին մի որոյ դուստր
ունէր այսոյ
պղծոյ. եկն անկաւ
առ ոտս նորա. եւ կինն
էր հեթանոս փիւնիկ
եցի ասորի յազգէ. եւ ա
ղաչէր զնա. զի զդեւն
հանցէ ի դստերէ նո
րա.
[Ե]ւ յիսուս ասէ ցնա թո
ղ տուր նախ յագեսցին
մանկունք. զի ոչ է բա
րւոք առնուլ զհաց
մանկանց եւ արկանել
շանց.
[Ն]ա պատասխանի
ետ եւ ասէ. այո տէր
նչ ի փշրանաց սեղա
նոյ մանկանցն կե
րակրին.
[Ա]սէ ցնա վասն
այդր բանիդ երթ ել
դեւն ի դստերէ քումմէ.
[Ն]ա գնաց ի տուն իւր
եւ եգիտ զդեւն ելեալ
եւ զդուստրն զի ան
կեալ դնէր
ի մահիճս.
[illegible]
[illegible]
սահմանացն տիւրոսի եւ
սիդոնի. եւ եկն ի ծով
եզրն գալիլեայ.

ընդ մէջ սահմանացն
Դեկապաւլեայ:
Եւ ածեն առ նա մի ՁԵ
նոքա խուլ մի եւ համր
եւ աղաչէին զի ձեռն
դիցէ ի վերայ նորա:
Եւ առեալ զնա մե
կուսի յամբոխէն ան ՁԶ
առ արկ զմատունսն իւր Բ
ընդ ականջս նորա · եւ
Թուք արկ եւ կալաւ
զլեզու նորա հայեցեա
լ յերկինս յոգւոց հանեալ
եւ ասէ Եփաթայ որ է
բացցիր:
Նոյնժամայն բա
ցան լսելիքն նորա եւ լու
ծան կապք լեզուին
նորա եւ խօսէր
ուղիղ:
Եւ պատուիրեաց

նոցա զի մի ումեք ա
սասցեն:
Որչափ նա պա
տուիրէր նոցա · նոքա
առաւել եւս քարո
զէին եւ եւս առաւել
զարմանային եւ ասէին
Ամենայն ինչ բա
րւոք գործեաց ·
զխուլսն
առնէ եւ համրս
խօսել:

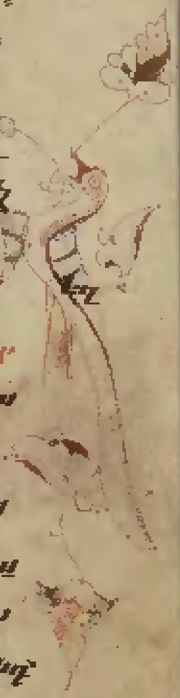

ա. ա. բան
յաղագս նկանակացն

Ձայն ժողովուրդք բա
զում էր · եւ ոչ գոյր
ուտելի ինչ · կոչեաց
զաշակերտսն իւր եւ
ասէ ցնոսա · գթամ ես
ի վերայ ժողովրդեանս
զի արդ երեք աւուրք են

ԿԵ

մինչ առ իս կան · եւ ոչ
ունին զինչ ուտել ·
եւ եթէ արձակեցից զդ
ոսա նաւթիս ի տու-
նս իւրեանց · նուաղես
ցեն ի ճանապարհի
զի ոմանք ի դոցանէ
ի հեռաստանէ ե-
կեալ են ·
Պատասխանի ե-
տուն նմա աշակերտ
քն իւր · ուստի
կարէ ոք յագեցուցա-
նել զդոսա հացիւ
յանապատիս այսմիկ:
Եհարցանէր զնո
սա · քանի՞ նկա-
նակ հաց ունիք · եւ նո
քա ասեն եւթն ·
Եւ հրամայեաց ժողո
վրդեանն բազմ-

ել ի վերայ երկրին · եւ-
առեալ զեւթն նկա
նակն գոհացաւ եւ
եբեկ եւ տայր աշակերտ
ացն զի դիցեն եւ ար
կին առաջի ժողովր
դեանն · եւ ձկունս
սակաւ ունէին եւ զայն
եւ օրհնեաց եւ հրա
մայեաց արկանել:
Եւ կերան եւ յագեցան
եւ բարձին զնշխարս
կոտորոցն եւթն զամբ
իղ:
Եւ էին որք կերանն
իբրեւ չորք հազարք ·
եւ արձակեաց
զնոսա:

ԿԵ

Եւ վաղվաղակի
մտեալ ի նաւ
հանդերձ աշակերտ

Մր ԿԵ · Յ [illegible] · Մ ճկա

տաւքն․ եկն ի կողմն
դաղմանութեաս ։
Ելին փարիսեցիքն
և սկսան վիճել ընդ
նմա․ և խնդրէին ի
նմանէ նշան յերկ-
նից փորձել զնա ։
ՀԸ Հեծեծեաց յոգի
իւր և ասէ․ զի՞ է զի ազգս
այս նշան խնդրէ ․
ամէն ասեմ ձեզ․ թէ
տացի նշան ազգիս
այսմիկ
Թող զնոսա դար
ձեալ եմուտ ի նաւ և գն
աց յայնկոյս ։
Մոռացան հաց
բառնալ ․ բայց մի
նկանակ ունէին ընդ
ինքեանս ի նաւին ։
ՀԹ Պատուիրէր նո
ցա և ասէր․ զգո՜յշ լե-
րուք ի խմորոյ ան
տի փարիսեցւոց․ և ի
խմորոյ հերովդիա-
նոսաց ։
Խորհէին ընդ
միմեանս և ասէին թէ
զհաց ոչ ունիմք ։
Իմացեալ յի(սու)ս ասէ
ցնոսա․ զի՞ խոր
հիք ի խորհուրդս ձեր թէ
ընդ հաւ ասաք թէ հաց
ոչ ունիմք ․ տակաւին
ոչ իմանայք ․ և ոչ ի մի
ձեր ․ յորժամ զհինգ
նկանակն ի հինգ հա
զարսն ․ և քանի՞ սա
կառս բարձէք զկո
տորոցն ․ մի՞
Ասեն ցնա երկո
տասան ։

մր ղ մ
հը ծխդ ճկբ
հթ ճկդ ճկե

ցուժամն գլխոյն
նկատեալն եղբօրհա
զարմն․ եւ բանն զամ
բեղ մեծապէսն մշ
կատարեցն․
Հոգա ատեն
եւթն․
Հանապազ յերգս․ եւկ
զերանգն միշտնայք․
ան եբէթա(ն)ւոցն
զայն ածէասամն
նորայ կնոջն․ եւ աղա
չէ նիշխա զմերձեն
չէ նա․
Հաստեալ զձեռս
նեկուբն էհանր․
ատաղձէնն․ էծայ
յաշխատ․ եւ ձեռն
եւ խմէրայնորա եւ հա
ըղձնիբեղա թէ ան
ամեցէ եւ․

ազգին եւ ամէր
ուեստնեմ զմարդ
կըն զերեկնիրբն
զծառս․
ամենայն եղենս
խմէրայ աշայ նոյա
եղայց եւ ուեստնեմ ող
ջայս եւ ուեստնեմ
համարձակ զամենայն
ըմբռնեալ զմա ի
ամենայն եւ ամէ ի
մէ մուտեցէս․ այլ
երթեւս․ եւ ւյու
ժամ իշխանն մամն
ցես մէ ամէն
սիցես իշխանն․
․․ եւ յաշա
կերտացն հան
դերձ իշխան կեայես
փոխեալքս
փառաւորեալ հէն

95

հարցանէր զաշա
կերտսն եւ ասէր · զո
[illegible] ասեն զինէն
մարդիկն թէ իցեմ:
Նոքա պատասխանի
նի ետուն եւ ասեն
զՅովհաննէս մկրտ
իչ եւ այլք զԵղիա ·
եւ այլք թէ մի ոք ի մար
գարէից անտի:
Ասէ ցնոսա · բայց
դուք զո՞ [illegible] ա
սէք զինէն թէ իցեմ:
Պատասխանի ետ
Պետրոս եւ ասէ զՔրիս
տոսն Աստուծոյ:
Եւ սաստեաց նո
ցա · զի մի ումեք ա
սասցեն վասն նորա:
Սկսաւ ուսուցա
նել զնոսա · թէ պարտ

է որդւոյ մարդոյ բա
զում չարչարանս ըն
դունել եւ անարգել յե
րիցանց եւ ի քահանայա
պետից եւ ի դպրաց ·
եւ սպանանել · եւ յետ երի
ից աւուրց յառնել:
Եւ յայտնապէս
զբանն խօսէր:
Առեալ զնա մե
կուսի Պետրոսի սկ
սաւ սաստել նմա:
Եւ նա դարձեալ ե
տես զաշակերտսն
սաստեաց Պետրոսի
եւ ասէ · երթ յետս իմ
սատանայ · զի ոչ խոր
հիս զԱստուծոյ այլ
զմարդկան:
Կոչեաց առ
ինքն զժողովուրդն

աշակերտաւքն հան-
դերձ. ասէ ցնոսա. Ե-
Թէ որ կամի գալ զկնի
իմ. ուրասցի զանձն
իւր և բարձցէ զխա-
չիւր եկեսցէ զհետիմ:
( ) Որ կամիցի ապրե-
ցուցանել զանձն իւր
կորուսցէ զնա.
( ) Եւ որ կորուսցէ զա-
նձն իւր վասն իմ և վա-
սն աւետարանիս ապրեցուսցէ
զնա:
( ) Զի զինչ աւգուտ է մար-
դոյ եթէ զաշխարհ ա-
մենայն շահեսցի. և
զանձն իւր տուժեսցի.
կամ զինչ տացէ մա-
րդ փրկանս ընդ անձին
իւրում:
( ) Զի որ ամաչէ զինէն

և զբանից իմոց
իմ. յազգիս շնացողի
և մեղաւորի.
և որդի մարդոյ ա-
մաչեսցէ զնմանէ.
յորժամ եկեսցէ փա-
ռաւք հաւր իւրոյ. և
հրեշտակաւք սրբովք:
( ) Եւ ասէ ցնոսա. ա-
մէն ասեմ ձեզ. զի են
ոմանք ի սոցանէ որ աստ
կան. որք մի ճաշակես-
ցեն զմահ. մինչև տես-
ցեն զարքայութիւն այ
եկեալ զաւրութեամբ:
( ) Եւ յետ վեց աւուրց ա-
ռնու յս զպետրոս
և զյակոբոս.
և զյովհաննէս. և հա-
նէ զնոսա ի լեառն մի
բարձր առանձինն

եւ զայլ ամենայն եղեւ ա
ռաքելոցն . եւ Հռոմայ
եցւոց եղեն վայելուչ .
ապետական յայտ . ապա եւ
Թանկագին քերթեալն օծեալ
ըն [illegible] [illegible]
կարգ ասացաւ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ընթ. ՃԽ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Ճշ Կ
[illegible]
ըստ [illegible] :

[illegible]
[illegible]
Հայր եղեւ յամենայն ան
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

զինչ յղէ իմանալոց
յայտնելն
աստուածութեան. եւ ա
ստն. զինչ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
պէտս եւ զօրէնս [illegible]

Նորա
Մեկնութիւն
Հաւատամք ի մի
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Հայր. եւ որ Հաւա

նոր զարդարեալ զանէ զմեզ·
և փառաւորեմք զքեզ
ձայնէ զաստուածամուծանէր
և զհամբարձ· և աստու
ծի զաշակերտսն
զի համբարձեալ ելն
կատարեսցես հանել
օրհնեա

Սուրբ աստուածածին և
նորոգա և ասէ· որպէս
ահա հաստատ մեծանալ
յերկինս ամենայն
ձեզ ամենայն զմեզ ա
րա· և ամենայն զմեզ
ամեն·
բոլոր և երկիր զմեզ·
այժմ· փառաւորեա
կենդանարար զմեզ·
և ամենայն յերկիր·
Թագաւոր· և փրկիչ
երգը·

հայրց ցհայր.
նորա· և ասէ· զբա
նի ձայնիւ ...
յորժամ հեռանէ այդ
զի ...
Ձայն ասէ ...
կու ... բազմա...
զամ ... ...
...
ուղղէ· ...
...· ...
...· ...
...
Ասէ ...· ...
ցեր ... ...·
...
... ...
...
...
...
... ... և ասէ·

հաւատամ տր, օգ
նեա անհաւատու
թեան իմում։
Եւ իբրեւ ետես յս, ե
թէ կուտի ժողով
ուրդն ի վերայ. սաս
տեաց այսոյն պղծոյ
եւ ասէ. համր եւ խու
լ. այս ես հրամայեմ քեզ
հրամանաւ. ել ի դմանէ
եւ այլ մի՛ եւս մտանի
ցես ի դա։

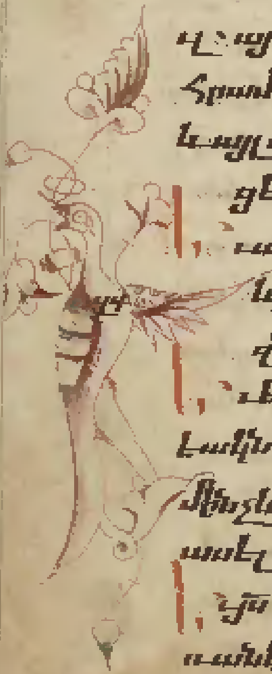

Եւ աղաղակեաց. ՂԴ / Է
եւ յոյժ տագնապեալ
զնա, ել.
Եւ եղեւ իբրեւ մեռ
եալ. մինչեւ բազմացն
ասել եթէ մեռաւ։
Եւ յս կալաւ զձե
ռանէ նորա. եւ յա
րոյց զնա. եւ կանգ
նեցաւ։
Եւ իբրեւ եմուտ
նա ի տուն. աշա
կերտքն առանձին
հարցանէին. մեք
ընդէ՞ր ոչ կարացաք
հանել զնա. եւ ասէ
ցնոսա. այս ազգ ոչ
իւիք ելանէ. եթէ ոչ

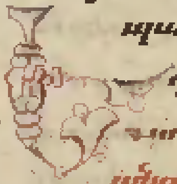

պահօք եւ
աղօթիւք։
Եւ անտի ելեալ
անցանէին ըն
դ գալիլեացւոցն.
եւ ոչ կամէր թէ ոք
գիտասցէ. քանզի
ուսուցանէր զաշա
կերտսն իւր. եւ ասէր
ցնոսա. եթէ որդի
մարդոյ մատնեսցի

մր ղ ճ
կբ ձա ձհզ

ի ձեռս մարդկան ։
եւ սպանանիցեն զնա ։ եւ
երբեւ սպանանիցի յերիր
յաւուր յարիցէ
Եւ նոքա ոչ գիտէին
զբանն ։ եւ երկնչէ
ին հարցանել զնա ։
ՂԴ Եւ եկին ի Կափառնա
ում ։ եւ իբրեւ եմուտ
ի տունն ։ հարցանէր
զնոսա ։ զինչ վիճէ
էիք ի ճանապար
հին ընդ միմեանս
եւ նոքա լռեցին ։
ՂԵ Վասնզի ընդ միմեանս
վիճեալ էին ի ճանա
պարհին ։ թէ ո մեծ
իցէ ։
Եւ իբրեւ նստաւ ։
կոչեաց զերկոտա
սանսն եւ ասէ ցնոսա

եթէ որ կամի առաջին
լինել եղիցի ամենե
ցուն յետին ։ եւ ամե
նեցուն պաշտօնեայ ։
Եւ առեալ մանուկ
մի կացոյց ի մէջ նոցա ։
եւ գրկեալ զնա ե
զերկերեր ասէ ցնոսա ։
որ միանգամ յայսպիսի
ի մանկանց ընկալցի յա
նուն իմ զիս ընդունի նե։
ՂԶ Եւ որ զիս ընդունի
ոչ զիս ընդունի ։ այլ
զայն որ առաքեացն
զիս ։
ՂԷ Պատասխանի ետ
նմա Յովհաննէս եւ
ասէ ։ վարդապետ
տեսաք զոմն զի յանուն
քո հանէր դեւս եւ ար
գելաք զնա ։ զի ոչ գայր զհետ մեր

Մր
ՂԴ
ՂԵ

Մր Ղկ Յհ
ՂԶ ՃԾԴ ՃԽԴ
ՂԷ ՃԾԵ ՃԽԵ

զհետ մեր. ըղձա...

Ասէ ցնա Յիսուս. մի՛ ար
գելուք զդա. զի ո՛չ ոք է
որ արասցէ զաւրութիւն
յանուն իմ եւ կարիցէ
հայհոյել զիս. զի որ
ոչ է ընդ մեզ հակառակ
ի մեր կողմն է.

ՂԸ Որ ոք արբուցանէ
զձեզ բաժակ ջուր յա
նուն իմ. զի Քրիստոսի
էք. ամէն ասեմ ձեզ
մի կորուսցէ զվարձս
իւր.

ՂԹ Եւ որ ոք գայթակղե
ցուսցէ զմի ի փոքրկանց
կանցս որ հաւատան
յիս. լա՛ւ էր նմա առա
ւել եթէ արկանէին
ընդ պարանոց նո
րա երկանաքար եւ ընկե
ցեալ ի ծով.

Եւ եթէ գայթակղե
ցուսցէ զքեզ ձեռն
քո. հա՛տ ընկեա՛ ի բաց.
զի լա՛ւ է քեզ լինել ի
կեանսն յաւիտենից
միաձեռն. քան երկուս
ձեռս ունել եւ երթալ
ի գեհեն ի հուրն ան
շէջ.

Եւ եթէ ոտն քո գայ
թակղեցուցանէ զքեզ.
հա՛տ ընկեա ի բաց.
լա՛ւ է քեզ կաղ մտա
նել ի կեանսն յաւիտե
նից. քան երկուս
ոտս ունել եւ անկանել
ի գեհեն.

Եւ եթէ ակն քո գայ
թակղեցուսցէ զքեզ.
հան զնա ի բաց. լա՛ւ լի
ցէ քեզ միականաւ

Մտ Մտ Ղ Լ
ՂԸ Ճ Ճ
ՂԹ Ճա Ճժ

մոտանէ յամպարշտաց
ցից · քանզի երկիւղ աստուածոյ
ոչ են առաջի նոցա · հետ
բորդն նոցա ոչ
մեռանի · և հալածոց
շնորհեն · զհամբերողս
իւր հասով յանդիմանօղս
ԽԲ այր որ կամի և կեան
ԽԵ առնել և համբերողս եւ
համբերողս ·
ոչ դողիցեն ա
րուն · յանդիման ձեռ
զօրն և խաղաղութ
Ե Թէ ն առաջի
ընդ մի մեծ ·
ԽԴ · ամենայն
Է բուցեալ դա
երանց մանս հրեշտ
ակի · յայնժամ յոր
դատաստան ·
Արդ Թագ գոյ ձեռ

խնդրեալ ժողովրդոցն
սնՏաւ · և այդաւթս
վերելոյ մեռանօղամ ·
ու աստուածն երդմնա
սքանչելեացն
մնացեալ փառք
րով համբերութեամբ
և անպիտն · եղեն ար
ժանի · չէ · ամենայնեանց
արժանի ·
այս արարածոց
եւ Նոցա և անէ պՏիճ
դատաստանի իւրեանց ձեռ
մոլոր ·
Հոգւոյ առնէ մով
սեա · Հրաման եղեւ
մեծութեան զօրէն ար
ժանի ·
ամենայն մահիկեւ
ժն և անէ չնորա
մոլեւ զամենայնոս

մր ԽԸ ; Ժ
ԽԲ ; ԽԿԷ
ԽԳ ; ԽԶԹ

սրտութեան ձերոյ գրե
աց ձեզ զպատուիրանն
զայն։ այլ ի սկզբանէ
արարածոց արու եւ
էգ արար զնոսա ած̃։ ճգ Բ
եւ ասէ՝ վասն այսորիկ
թողցէ այր զհայր իւր
եւ զմայր՝ եւ երթիցէ
զհետ կնոջ իւրոյ։ եւ ե
ղիցին երկոքին ի մար
մին մի՝ եւ այսուհետեւ
ոչ են երկու՝ այլ մի
մին մի՝ արդ զոր ած̃
զուգեաց մարդ մի մեկ
նեսցէ։
ճդ Բ Ի տանն դարձեալ
աշակերտքն զնմանէ
հարցին ցնա։
Ասէ ցնոսա։
ճե Բ Որ ոք արձակէ
զկին իւր եւ առնու

այլ՝ շնայ։ Եւ կին եթէ
ելցէ յառնէ իւրմէ
եւ երթիցէ առն
այլում՝ շնայ։
Մատուցա
նէին առ նա
մանկունս զի ձեռն
դիցէ նոցա։ եւ աշա
կերտքն սաստէին այն
ոցիկ որ մատուցանէ
ին։
Իբրեւ ետես յս̃ բար
կացեալ՝ սաստեաց
նոցա եւ ասէ։ Թո՛յլ տուք
մանկտւոյդ գալ առ իս։
եւ մի արգելուք զդոսա։
զի այդպիսեացդ է ար
քայութիւն այ̃։
Ամէն ասեմ ձեզ։
որ ոչ ընկալցի զարքայ
ութիւն այ̃ իբրեւ զման

մր ճդ ճէ ղ ճղէ մ ճղ
մի ճղ ղ մճղ մ ճղբ

նակէ ըստ մարգարէին։
[.]սացեալ զնոսա
երգիչս. ձայնեցէք
ըս. եւ ասէ հանեալ
զնոսա։
ԺԷ Բ [.]րկրպագեցին նո
ԻԸ րա սնունդ. եւ մեծ ...
ա հաւ. ամբոխին մեծա
ատ ... ...
...։ Հարցան. ԺԶ Է
նէր ցնա. եւ ասէր ...
դատաւոր ... զեկեղ
ցանց. ...
յա ... ...
ժամանակ եղեն։
[.]յն ասէ ցնա. ...
...
...
...
... ։ ...
...

մի զ... ։ մինչ
... ։ պատուէր
զ... եւ զ...։
[.]ս պատասխանի
եկն եւ ասէ ցնա. վար
դապետ. զինչ գործեսցուք
... ։ խնդրէին
թէ ... մի. ...
զինչ եւ ... ։
[.]յն հայեցեալ ի
նա. ... ցնա ։
[.]ւ ասէ ցնա մեծի
պատկանի ... ։ եւ ...
կամք կատարեսցի մի
նել. եւ ...
... ։ եւ ...
... եւ ...
... ։
ԺԸ Է [.]...
... ։ ...

տան ։ [illegible]
բազում ·

Եւ Հայեցեալ շուր
ջ զիւրեւ յս ա–
սէ ցաշակերտսն իւր
որպէս դժուարաւ որ
ոց ընչեղքն իցեն մտանել
յարքայութիւն այ

Եւ աշակերտքն զար
մացեալ էին ընդ
բանսն նորա ·

կզ Իսկ յս դարձեալ պա
տասխանի ետ ցնոսա
եւ ասէ · որդեակք որ
չափ դժուարին է յու
սացելոց · ընչս մտա ձէ
նել յարքայութիւն
այ ։ դիւրին է մալխոյ
ընդ ծակ ասղան ան
ցանել ։ քան մեծա
տան յարքայութիւն

այ մտանել ·

Եւ նոքա առաւել
եւս զարմանային եւ ա
սէին ընդ միմեանս ·
եւ ո՞ կարասցէ ապ
րել ·

Հայեցեալ ընդ նո
սա յս ասէ · առ ի մարդ
կանէ այդ անՀնարին է
այլ ոչ առ այ ։

Սկսաւ ասել
ցնա պետրոս
ահաւասիկ մեք թողաք
զամենայն եւ եկաք
զկնի քո ·

Պատասխանի ետ յս
եւ ասէ · ամէն ա
սեմ ձեզ ։ ոչ ոք է որ
թող զտուն · կամ զեղ
բարս · կամ զքորս ։
կամ զՀայր · կամ զմայր ·

մ ձէ   ղ մա   տ ձը

[illegible] · [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] · [illegible] · [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] [illegible]
[illegible] աշխարհէ · յ[illegible]
[illegible] · [illegible] աշխարհէ ·
[Ս][illegible] ճշմարտութեամբ [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] յղե[illegible] · եւ [illegible]
[illegible] աշխարհ [illegible] ·

եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] · եւ [illegible]
[illegible] · եւ [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] · եւ [illegible]
[illegible] · եւ [illegible]
[illegible] · եւ [illegible]
[illegible] · եւ [illegible]
յաւիտեան ։

Մթ Ղ Մ
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] առ նո
մա յակոբոս եւ յով
հաննէս որդիքն զե
բեդեայ · եւ ասեն ցնա
վարդապետ կամիմք
զի զոր ինչ խնդրեսցուք
ի քէն արասցես մեզ:
…ւ նա ասէ ցնոսա
զինչ կամիք յինէն զի
արարից ձեզ:
…ոքա ասեն ցնա
տուր մեզ զի նստ
ցուք · մի յաջմէ քում
մէ · եւ մի յահեկէ ի
փառսն քում:
…ատասխանի ետ յս
յս եւ ասէ ցնոսա
ոչ գիտէք զինչ խնդր
էք · կարէք ըմպել
զբաժակն զոր ես ըմպե
լոց եմ կամ զմկրտու

թիւնն մկրտել զոր
ես մկրտելոց եմ · եւ
նոքա ասեն ցնա կա
րեմք
…ն ասէ ցնոսա
զբաժակն զոր ես ըմ
պելոց եմ ըմպիցէք ·
եւ զմկրտութիւնն զոր
ես մկրտելոց եմ մկր
տիջիք:
[illegible] նստել
ընդ աջմէ իմմէ եւ ընդ
յահեկէ · ոչ է իմ տալ
այլ որոց պատրաստ
եալ է:
…լուեալ զայս
տասանցն · սկսան
բարկանալ յակոբ
այ · եւ յովհաննու:
…յս կոչեաց զնոսա
առ ինքն եւ ասէ ցնոսա
մր

ձր ը մ
ձժդ մհ մգ

[illegible] զհոգս յաւա
[illegible] էին. Հե:
Թանձրացաւ [illegible]
ցա · և մեծամեծք
նոցա [illegible]
Ա[illegible] եւ
ձեռամբ մերով · այլ [illegible]
միայն ի ձեռն [illegible]
[illegible] պաշտօնա
նեա · և [illegible] ի
ձեռագործ [illegible] · և
[illegible]

Ծառ · այ

[illegible]
[illegible]
[illegible] · և
[illegible]
[illegible]
բարձրեալ
[illegible] յերի
[illegible] · և [illegible]

նոցա յերկրորդէ · ազգս
կերպարանքն · և բարձրեալ
ժողովրդեան [illegible]
մեծ · բարերարեալ [illegible] ·
[illegible]
յանցանս [illegible] Հէ:
եկեղեցւոյ [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] · [illegible] ·
[illegible] [illegible] Կէձ:
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Կէձ.
Ո · [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Կէ
[illegible]

[illegible]

զձորձս իւր · յարեա
ւ եկն առ յիսուս ·
Պատասխանի ետ
նմա յիսուս եւ ասէ · զինչ
կամիս զի արարից քեզ
Եւ ասէ ցնա կոյրն
ռաբբունի զի տես
ցից ·
Եւ յիսուս ասէ ցնա երթ
հաւատք քո կեցու
ցին զքեզ :
Եւ վաղվաղակի բա
ցաւ եւ երթայր զհետ
նորա ի ճանապար
հին ·
ՃԺԹ Ա Եւ յորժամ մերձ է
ղեն յէմ եւ ի բեթփագէ
եւ ի բեթանիայ մերձ
ի լեառն ձիթենեաց
առաքէ երկուս յա
շակերտացն իւրոց · եւ

ասէ ցնոսա · երթայք
ի գիւղդ որ հանդէպ
դէմ ձեր կայ · եւ մտեալ
ժամայն եւ մտանէք
իսկ գտանիցէք յաւ
անակ մի կապեալ յոր
ոչ ոք ի մարդ
կանէ նստեալ · լուծէք
եւ ածէք · եւ եթէ ոք ա
սիցէ ձեզ · թէ զի լու
ծանէք զյաւանակդ
ասասջիք · եթէ տեառն
իւրում պիտոյ է · եւ
վաղվաղակի առաքէ
զնա այսր ·
ՃԻ Բ Գնացին եւ գտին զյա
ւանակն կապեալ առ
դրանն արտաքոյ ի
փողոցին անդ եւ լուծին
զնա :
Եւ ոմանք յորոց անդ

մտ ղ յ
ճկդ մխե մկ
մտ ղ մ
ճխը մկգ մե

կայցեն: ասէն ցնոսա·
զ[illegible] ձեռս վ[illegible]
նոցա [illegible]:
[illegible] ասէն
ցնոսա· [illegible]
յո եւ [illegible]
նոյա:
Ձեռս զ[illegible]
[illegible]· եւ այսպես
[illegible]
զՀանդերձս [illegible] եւ նա
[illegible] ԾԻ Գ
[illegible] զՀան-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Է
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

զինքն ի [illegible]· ա-
ղաղակէին եւ ասէին
ին [illegible] բարձ:
ընդ [illegible]
[illegible]
[illegible] Թէ
[illegible]
[illegible]
[illegible] յեր
կնից եւ փառք [illegible]
Ամէն:
[illegible]
[illegible] եւ Հայր
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible] Մարկոսի

ՃԽԳ · Ճ[illegible] · [illegible] · [illegible] · ԾԻ · [illegible]

ելանէին ի բեթանիայ
քաղցեաւ. եւ տեսեալ ի
թզենի մի ի հեռաստա
նէ որ ունէր տերեւ. եւ եկն եթէ
գտանիցէ ինչ ի նմա:
եւ իբրեւ եկն ի նա
ոչինչ եգիտ. բայց
միայն տերեւ. զի ոչ
էր ժամանակ
թզոյ:
Պատասխանի ետ
եւ ասէ ցնա. մի եւս
ոք յաւիտեան ի քէն
պտուղ կերիցէ:
Եւ լսէին աշակերտ
քն նորա:
Մտթ Եւն եկեալ. եւ մտեալ ի Մրկ
տաճարն սկսաւ
հանել զվաճառա
կանս. եւ զգնաւղս
որ էին ի տաճարին

եւ զսեղանս. հատա
վաճառացն ցրուեաց
եւ զաթոռսն. աղաւնե
վաճառացն կործա
նեաց: եւ ոչ թողոյր
եթէ ոք անաւթս
անցուցանիցէ ընդ
տաճարն:
Եւ ուսուցանէր
զնոսա եւ ասէր. ոչ
գրեալ է թէ տուն իմ
տուն աղաւթից կո
չեսցի ամենայն հե
թանոսաց. եւ դուք ա
րարէք զդա այր ա
ւազակաց:
Լուան քահանայա
պետքն եւ դպիրք. եւ
խնդրէին թէ որպէս
կորուսցեն զնա. քանզի
երկնչէին ի նմանէ:

մր Մտթ | ղ Մրկ | ձ Լկս | ձ Յհն | մր Մտթ

զի ամենայն ժողովուր
դն զարմացեալ էր
ընդ ուսումն նորա։
Եւ իբրև երեկոյ լի
նէր. արտաքոյ քաղա
քէն ելանէին։
Առաւօտուն իբրև այ
գուցն. անցանողքան
ցանէին. տեսին զթզե
նին ցամաքեալ յար
մատոց. յիշեաց
պետրոս և ասէ ցնա.
ռաբբի. ահաւասիկ
թզենին զոր ա
նիծեր. ցամաքեցաւ։
Պատասխանի ետ
յս. և ասէ ցնոսա. ե
թէ ունիցիք զհաւատս
այ. ամէն ասեմ
ձեզ. որ ոք ասասցէ
լերինս այդմիկ. բարձ

ձիր և անկիր ի ծով.
և ոչ երկմտեսցէ ի սր
տի իւրում. այլ հաւատաս
ցէ թէ զոր ասէն լինի
եղիցի նմա զոր ինչ
և ասիցէ։
Վասն այսորիկ ա
սեմ ձեզ. զամենայն
ինչ վասն որոյ աղօթս
առնէք խնդրիցէք.
և հաւատայցէք թէ
առնուք և եղիցի ձեզ.
Եւ յորժամ յաղօ
թս կայցէք. թողու
ցուք եթէ ունիցիք
ինչ զումեքէ. զի և
Հայրն ձեր որ յերկինս
է թողցէ ձեզ
զյանցանս ձեր։
[illegible]
[illegible]

[illegible]

յէմ. և մեծացուցեր [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
և ծնեալ. և աւետ [illegible]
[illegible] ողորմութեամբ
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ամենակալն Տէր
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ողոր
մութեամբ ամենակալ զայս.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ամենակալն Տէր
[illegible]
[illegible]

[illegible]
ամենակալն և [illegible]
[illegible]
[illegible] ողորմութեամբ
ամենակալ զայս.

[illegible]

ընդձեռս աստուածոց
եւ ասէ։
րմանկեաց
այգի․ եւ ածծալ
զհովանացն․ եւ զա
ր հիմանն մարդկաց․
եւ զտեառնսն աշխարհն․
եւ երգեն զխաւսն
եւ զծնոյն խասսաւոքն
ասէ
ատամեակեաց աս
մանկեն ի ժամանակս
կնծառայեն․ զի ի
մանկաց անուն ատ
ցէ երգսոցն յորդւոյն
եւ ծոյս կարէսով զամ
հարեն զհաւեւարձա
կեցեն ածոյն։
արձեալ աստ
ւ քեաց յոյժ ծառայ․
եւ զհանգստեանն

ունելին․ եւ արձակէ
զմնացորդեան։
ոշարձեալ մեզ
ատոյքեաց եւ զհա
տոգանեն։
ղզ արարումն մեզ
զմնմանս հարկանէ
նո․ եւ զմեծամբ ադա
նանէին։
ղա՝ որոշեմներ
եղամանելի․ զհամասա
զեանց ատոսասա յեագ
եւ ասէ․ Թերեւ ասմեա
չեալեն յորդոյ աս
տի եմ մէ։
ահմանեն երբեւ
սէ սմնզմապելայ
ատեն զմեծառ․ մեզ
ժամանակն․ եւ այթ
աղանձայ զհաւ․ եւ
մեղեցի ժամանակու․ ամէն.

և կալեալ սպանա
նին և հանին արտա
քոյ այգւոյն ։
Արդ զինչ արասց
է տէր այգւոյն ։ ե
կեսցէ և կորուսցէ
զմշակսն ։ և տացէ
զայգին այլոց ։
Եւ ոչ զգիրն զայս ըն
թերցեալ էք թէ
զվէմն զոր անարգե
ցին շինողքն ։ նա
եղև գլուխ անկե
եան ։ ի տեառնէ եղև այդ
և է սքանչելի յաչս
մեր ։
Եւ խնդրէին զնա
ունել ։ և երկեան ի
ժողովրդենէն ։
զի գիտացին թէ առ
նոսա ասաց զառակն ։

և թողեալ զնա գնա
ցին ։
Եւ առաքեն առ նա
զոմանս ի փարիսեց
ւոցն ։ և ի հերով
դիանոսաց ։ զի որ
սասցեն զնա բանի
ւ ։
Եկեալ նոքա ասեն ցնա
վարդապետ գիտեմք
զի ճշմարիտ ես ։ և ոչ
ինչ փոյթ է քեզ զու
մեքէ ։ զի ոչ հայիս
յերեսս մարդկան ։
այլ ճշմարտութե
ամբ զճանապարհն Աս
տուծոյ ուսուցանես ։ ա
սա մեզ ։ արժան է
հարկս տալ կայսեր ։

եԹէ տացուք Թէոն
տացուք ։
[ ]ւր փառաց զեկեղ
ծառայութեան նոցա
անկցի ցնոսա ։ զի՞ մեր
Ձեզ զնս կենդ ծառայք ։
բերկրութեան զաւ հեհան
միաբանեանց ։
[ ]ողջս բերեն ։
[ ]անկ ցնոսա ըղկէ
պատահեցուցա կամ
զնս
[ ]ողջս անեղցեա
կացեն ։
[ ]սասաստեսանեկեա
յո և անկ ցնոսա ։
եռԹմբ տալ զերդ
մեր կացեր ևպդ դգ ։
[ ]ղուրմնացան
ընդ նոա ։

ստուածածնի
սուրբ ։ կեղեն

անեն ԹՀելիք յարու
Թեան ։ Հայցանեին
ցնոս և առնէին ։ վասն
ղասպեռ ։ մոխիս
պերագնելոյ Թէուպայ
եղբայր մեռանելոյ ։
և Թուղ ԹուԹեան ։ և զդ
զեղջ ԹուղուԹեան զհասա
ցե եղբայր նորա ըղ
կենդանու ։ և յարուս
ցէ զամենեղբայր
նորա ։
[ ]ու` եղբայր
ննջեցելոյս մեր ա
ռաջին առաջինս
ա ։ և սրբեցա զա
անկ ։ և երկրպագեսցուս
զնոցին և մեր ։ և ըղ
նաեԹոյ զայսակ ։

նոյնպէս եւ երրորդն.
առին զնա. եւ եւթնե-
քեանն. եւ ոչ թողին
զաւակ. յետ ամենե-
ցուն մեռաւ եւ կինն.
արդ ի յարութեանն
յորժամ յառնիցեն
որո՞յ յայնցանէ իցէ
կինն. զի եւթնեքեան
կալան զնա կնութեան.
Պատասխանի ետ յս
եւ ասէ ցնոսա
ոչ վասն այդորիկ ինչ
մոլորեալ էք զի ոչ
գիտէք զգիրս եւ ոչ զօր
զօրութիւնն այ.
Զի յորժամ ի մեռե
լոց յառնիցեն ոչ կին
առնեն. եւ ոչ կա
նայս արանցն լինին.

այլ իբրեւ զհրեշտակս
եղեն որ յերկինսն են.
Վասն յարու-
թեան մեռելոց զի յառ
նեն. չիցէ ընթերցեալ
ձեր. ի գիրս մովսիսի
ի մորենւոջն որպէս
ասաց ցնա ած. եւ ասէ
ես եմ ած աբրահա
մու. եւ ած իսահակայ.
եւ ած յակոբայ. եւ չէ
է ած մեռելոց այլ կեն
դանեաց. եւ դուք յոյժ
մոլորեալ էք.
Մատուցեալ մի
ի դպրացն լուեալ
նոցա վիճել ընդ միմեանս
եւ գիտացեալ թէ բար
ւոք տայր նոցա պատաս
խանի. եհարց ցնա
եւ ասէ. որ պատուիրան

Է տուամէն
Նրա ասէ ցնա. ա-
ռաքեալ քան զամենայն
մարմին. մտածմը
տոմի է. և առիւեալք
զմտածեր յամենայն
պտուղս մի. եւր
մեռեալս ամենաւ քում
մի. և յամենայնի մի
աստուծոց. և յամե
նայն զաւրութեան
քումմի. սպասաւոր
Եկս սպասաւորաց
յաւիտենից նման
ամէն. սիրեցեալ զըն
կերս եւ երկիր զձեզ
քո. մեծ քան զաստու
ածս սպասաւորաց

Ոչ գոյ.

սսսէ ցնա արքայութ
բարձրեալ փառացս

(ձ)

սէր ճշմարտութե
ամենայն թէ մի եւ ամե
նայն զայս բաց երկր
մեծ. և սիրեցեալ
յամենայն սրտի. և
յամենայն զաւրու
թեան. յամենայն
մտաց. և սիրեցեալ զըն
կերս եւ երկիր զանձն.
աստուածն բարձրեալ
Զամենայն ներգործ
Ամենայն ձեռն
խնամածու ճշմարտութեան
զնստուածամենայն.
ամէն ցնա շնորհ
յամենայն թագաւորն.
ոչ և այլ անուն
Տէր Հարցաւ
նոյն զնա
սառաստեալս
ներքո յիւ

ձր Հ Մ
ձայ մայ մայ
ձայ մայ մայ
ձայ մայ

ասէ [illegible]
[illegible] ։ զի
[illegible]
եԹէ [illegible]
է ։ և [illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible]
[illegible] ։ [illegible]
զ[illegible] պատա-
[illegible] ։
[illegible]
[illegible]
չէ ։ [illegible]
[illegible] ։
[illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible] ։
[illegible]
[illegible]
[illegible] ։
[illegible] ։

այս [illegible] ։ [illegible]
ի [illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible]
և [illegible]
[illegible] ։ և [illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible] և [illegible]
[illegible] ։
[illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ։ և [illegible]
[illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible] ։ և [illegible]
[illegible]
[illegible] ։

[illegible]

[illegible]

[illegible]

յս եւ սկսաւ ցնոսա·
զգոյշ լերուք· մի ոք
զձեզ խաբեսցէ· զի բա
զումք եկեսցեն յանու
նէ իմ եւ ասիցեն թէ ես
եմ քս· եւ զբազումս
մոլորեցուսցեն:
Ա. յորժամ լսի
ցէք պատերազմունս·
եւ համբաւս պատե
րազմաց· մի խռովի
ցիք· զի պարտ է լինել
բայց չեւ է կատարած·
Յարիցէ ազգ
յազգի վերայ· եւ թա
գաւորութիւն ի թա
գաւորութեան վե
րա· եւ եղիցին շարժ
մունք ի տեղիս տեղիս
սովք եւ խռովութիւնք·
այսոքիկ սկիզ
բն է երկանց:
* ազգս նախ պարտ
է աւետարանն
քարոզել:
Ա. յորժամ տանիցին
նեղեն զձեզ մատնել
մի յառաջագոյն հո
գայցէք· եւ մի կանխ
ածիցէք թէ զինչ խօսի
ցիք· այլ որ ինչ տա
ցի ձեզ ի ժամուն յայն
միկ զայն խօսեցարուք·
զի ոչ դուք էք որ խօսի
ցիքդ այլ հոգին սուրբ:
Մատնեսցէ եղբայր
զեղբայր ի մահ եւ հայր
զորդի· եւ յարիցեն որ
դիք ի վերայ հարց· եւ
սպանանիցեն զնոսա·
եւ եղիջիք ատելի ամ
ենեցուն վասն
անուանն իմոյ:

* Եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

Այլ որ համբերես-
ցէ ի սպառ նա
կեցցէ ։

Յորժամ տեսանիցէք
զպղծութիւն աւ-
երածոյն · զասացեալն
կացեալ ուր ոչ է ար-
ժան · որ ընթեռնուն
իմասցէ ։

Յայնժամ որ ի Հրէ-
աստանի իցեն փա-
խիցեն ի լերինս · Եւ որ
ի տանիս իցէ
մի իջցէ ի տուն եւ մի
մտցէ առնուլ ինչ ի
տանէ իւրմէ · եւ որ յա-
գարակին իցէ մի դար-
ձցի յետս առնուլ զհա-
նդերձս ·

Վայ իցէ յղեաց
եւ տղայաբերից յաւու-
րսն յայնոսիկ ։

Աղաւթս արասջիք
զի մի ձմերան լի-
նիցի այն ։

Եղիցին աւուրքն
այնոքիկ նեղութեանց
որպիսի ոչ եղեն երբեք ·
ի սկզբանէ արարածոցն ·
մինչեւ ցայժմ · եւ մի
եւս լիցի ։

Եւ եթէ ոչ էր կարճեալ
Տր զաւուրսն զայնո-
սիկ · վասն ընտրելոց
իւրոց · ոչ ապրէր ա-
մենայն մարմին · այլ
վասն ընտրելոյն զորս
ընտրեաց · կարճեաց
զաւուրսն զայնոսիկ ·

Յայնժամ եթէ ոք
ասիցէ ձեզ · եթէ ահա
աստ է Քս կամ աստ

Մտ	Ղկ	Յհ	Մտ	Ղկ	Յհ
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	–	–
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
			[illegible]		

նդ· մի հաւատայցէք·
Եւ յարուցեն սուտ
քրիստոսք· եւ սուտ
մարգարէք· եւ տա
ցեն նշանս եւ արուես
տս· առ ի մոլորեցու
ցանել· եթէ հնար
իցէ եւ զընտրեալսն·
Այլ դուք զգոյշ լե
րուք· ահաւասիկ
յառաջագոյն ասա
ցի ձեզ զամենայն։
Այլ յաւուրսն յայն
նոսիկ· յետ նեղութեան
այնորիկ արեգակն
խաւարեսցի· եւ լու
սին ոչ տացէ զլոյս
իւր· եւ աստեղք յերկ
նից թաթափեսցին·
եւ զաւրութիւնք յեր
կինս շարժեսցին։

Եւ յայնժամ տեսցեն
զորդի մարդոյ եկեալ
ամպովք եւ զաւրութեամբ
եւ փառաւք բազմաւք։
Եւ յայնժամ առա
քեսցէ զհրեշտակսն·
եւ ժողովեսցէ զըն
տրեալս իւր ի չորից հող
մոց ի ծագաց երկրի
մինչեւ ի ծագս երկնից։
Այլ ի թզենւոյ
անտի ուսարուք զա
ռակն· յորժամ ոս
տք նորա· դալարք լի
նիցին· եւ տերեւ
արձակիցեն· գիտէք
թէ մերձ է ամա
ռն· Նոյնպէս եւ դուք
յորժամ տեսանիցէք
զայս ամենայն եղեալ
գիտասջիք թէ մերձ է
առ դրունս։

Ամէն ասեմ ձեզ
եթէ ոչ անցցէ ազգս
այս • մինչև այս ամե
նայն եղիցի •
Երկինք և երկիր
անցցեն • և բանքն իմ
ոչ անցանիցեն •
Այլ վասն աւուրն
այնորիկ • և ժամու ոչ
ոք գիտէ • ոչ հրեշտա
կք յերկինս • և ոչ որ
դի • բայց միայն հայր •
Զգոյշ լերուք • արթ
ցէք և կացէք յաղօ
թս • զի ոչ գիտէք երբ
ժամանակն լինիցի •
Որպէս այր մի գնա
ցեալ ի տար աշխարհ • թո
ղուցու զտուն իւր •
և տացէ ծառայից
իւրոց իշխանութիւն •

և իւրաքանչիւր զգոր
ծ իւր • և դռանապանին
պատուէր տացէ զի
արթուն կայցէ •
Արդ՝ արթուն կա
ցէք • զի ոչ գիտէք եր
բ տէր տանն գայցէ • է
րեկորեան • եթէ ի մէջ
գիշերի • եթէ ի հաւա
խաւսի • եթէ յառա
ւաւտու • գուցէ
եկեալ յանկարծակի
գտանիցէ զձեզ ննջեցեալս •
Այլ զոր ձեզդ աս
եմ • ամենեցուն աս
եմ արթուն կա
ցէք •

Երպատոնկն
և ը աւուրն
կեղք յառաջեկացու
ւոց •

[illegible]

եւ տուր աղքատաց. եւ [illegible]

[illegible]

Ձեզ [illegible]

[illegible]

ուր եւ քարոզեսցի
աւետարանս այս ընդ
ամենայն աշխարհ·
եւ զոր արարն դա խօ
սեսցի վասն յիշատա
կի նորին
ձկ / բ Եւ յուդա · իսկարիով
տացի· մի յերկոտա
սանիցն · գնաց
առ քահանայապետս
ն զի մատնեսցէ
զնա · նոցա
Նոքա իբրեւ լուան
խնդացին · եւ խոստա
ցան նմա · ար
ծաթ: եւ խնդրէր թէ
զիարդ պատահմամբ
մատնեսցէ զնա·
խա Եւ յառաջ
նում աւուր բա
ղարջակերացն յոր

ժամ զզատիկն զե
նուին· ասեն ցնա
աշակերտքն իւր· ուր կա
միս երթիցուք պատ
րաստեսցուք· զի կե
րիցես զզատիկն
Եւ առաքէ երկուս
յաշակերտացն իւ
րոց· եւ ասէ ցնոսա·
երթայք ի քաղաքն
եւ իբրեւ մտանիցէք
ի քաղաքն· պատա
հեսցէ ձեզ այր մի· որ
սափոր ջրոյ յուսանի
ցէ· երթայք զհետ
նորա· եւ յորժամ մտ
անիցէ· ասասջիք
ցտանուտէրն· վար
դապետն ասէ· ուր է
աւթեւանքն· ուր զզա
կերայց աշակերտօքս իմ

մր / ձկ   դ / ճկա   մ / ճբզ

կերայց · եւ նա ցուց
ցէ ձեզ վերնատուն մ
մեծ պատրաստական ·
անդ պատրաստե ՃԾԴ
ցէք մեզ ·
Եւ գնացին պատ
րաստել աշակերտքն ·
քննոյս · եկին ի քա
ղաքն եւ գտին որպէս
ասաց նոցա · եւ պատ
րաստեցին զպասեքն
ՃԾԵ Իբրեւ երեկոյ է
ղեւ գայ երկոտասա
նիւքն հանդերձ ·
Իբրեւ բազմե ՃԾԶ
ցան · եւ ուտէին
ասէ յս · ամէն ասեմ
ձեզ · զի մի ոք ի ձէնջ ՃԾԷ
մատնեսցէ զիս որ
ուտէ հաց ընդ իս
ՃԾԸ Սկսան տրտ

մել · եւ ասել ցմի ըստ
միոջէ · միթէ ես իցեմ
եւ այլն · միթէ ես իցեմ
Նա պատասխանի
ետ եւ ասէ ցնոսա ·
մի յերկոտասանից
այտի · որ թանայ ընդ
իս ի սկաւառակիդ
Որդի մարդոյ
երթայ որպէս գր
եալ է վասն նորա
բայց վայ է մարդոյն
միկ · յորոյ ձեռն որդի
մարդոյ մատնի · լա
ւ էր նմա թէ
չէր իսկ ծնեալ մար
դն այն
Մինչդեռ ուտէ
ին առեալ յս հաց
օրհնեաց եւ եբեկ ·
ետ նոցա եւ ասէ · առ

Մտ	Ղկ	Յ	Մ	Մտ	Ղկ	Յ	Մ
ՄՁԱ	ՄԿԹ	ՃԿԲ	ՄԾ ՄԲա	ՄՁԴ	ՄԿԵ		
ՄՁԲ			ՄԲբ	ՄՁԳ	ՄԿԴ	ՃԵԿՂԵ	ՄԲԴ
				ՄՁԷ	ՄԿԷ	ԿԶ ԿԷԿԸ	ՄԲԷ

առէք այս է մարմին իմ:
ՃԿԴ Եւ առեալ բաժակ ՃԿԸ
գոհացաւ. ետ նոցա.
եւ արբին ի նմանէ ա-
մենեքեան. եւ ասէ
ցնոսա. այդ է արիւն
իմ նորոյ ուխտի. որ
փոխանակ բազմաց
հեղու:
Ամէն ասեմ ձեզ.
թէ ոչ եւս յարբից
ի բերոյ այգւոյ մին-
չեւ ցայն օր յոր
ժամ արբից զնա նոր
յարքայութեանն այ
ՃԿԵ Եւ օրհնեալ ելին
ի լեառն ձի
թենեաց:
ՃԿԶ Եւ ասէ ցնոսա
յս ամենեքե-
քին գայթագղելոց
էք յիս. յայսմ գիշերի
Զի գրեալ է թէ հա
րից զհովիւն. եւ
խաշինքն ցրուեսցին:
Այլ յետ յարութե
ան իմոյ. յառաջագոյն եր
թայց քան զձեզ ի գալի
լեա:
ՃԿԹ Պատասխանի ետ
պետրոս եւ ասէ ցնա
թէպէտ եւ ամենեքեան
գայթագղեսցին այլ
ես ոչ:
Ասէ ցնա յս. ա-
մէն ասեմ քեզ. թէ դու
այսօր յայսմ գիշերի մինչ
չեւ հաւու խօսեալ է
րկիցս երիցս ուրասցիս
զիս:
ՃՀԱ Եւ պետրոս առաւե
լ եւս պնդէր եւ ասէր

Մտ	Ղ	Յ	Մ	Մր	Ղ	Յ	Մ
ՃԿԴ	ՄԿԷ		ՄՁԳ	ՃԿԸ	—	—	—
ՃԿԵ	ՄԿԷ	ՃԵԲ	ՄՁԴ	ՃԿ	—	—	—
ՃԿԸ		ՃԻԴ	ՄՁԹ	ՃՀԱ	ՄԿԹ	ՃԻԶ	ՄՂ

[illegible]

ՃԿԵ [illegible]

ՃԿԶ [illegible]

[illegible] կացցեն

ՃԿԷ [illegible]

[illegible]

ՃԿԸ [illegible]

[illegible] կացէք

ՃԿԷ [illegible]

ՃԿԹ [illegible]

[illegible]

[illegible] կամին

[illegible]

ՃԿԵ [illegible] կացէք

եւ յաղաւթս կացէք

մտ	ղ	յ	մ
ՃԿԵ	–	ՃԵ	ՃԿԱ
ՃԿԶ	–	–	ՃԿԲ
ՃԿԷ	ՃԾԱ	ՃԿԱ	ՃԿԳ

մտ	ղ	յ	մ
ՃԿԵ	ՃԿԷ	[illegible]	ՃԿԵ
ՃԿԸ	—	–	–
ՃԿԹ	ՃԿԹ	Հ	[illegible]

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
եւ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] եւ
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] եւ
ոչ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]
եւ ասէ ցնոսա. [illegible]
[illegible] [illegible]
եւ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] եւ [illegible]
[illegible] [illegible] եւ
[illegible] [illegible]
[illegible] եւ [illegible]
եւ ի ծերոց
[illegible] [illegible]
[illegible] եւ [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] եւ [illegible] [illegible]
[illegible]

Եւ մատուցեալ
վաղ վաղակի ասէ
ցնա · ռաբբի · ռաբ
բի · եւ համբուրեաց
զնա
Եւ նոքա արկին ի
նա ձեռս · եւ կալան
զնա
ՄՁԴ Եւ միոմն յայնցա
նէ որ զնովաւն կային
ձգեաց սուր եւ եհար
զծառայ քահանայա
պետին · եւ ի բաց ե
հատ զունկն նորա:
ՄՁԵ Պատասխանի ետ
Յս եւ ասէ ցնոսա
Իբրեւ ի վերայ աւազա
կի ելէք սուսերաւք
եւ բրաւք ըմբռնել զիս:
հանապազ առ ձեզ էի
եւ ուսուցանէի ի տա

ճարին · եւ ոչ կալա
րուք զիս · այլ զի լց
ցին գիրք մարգա
րէիցն
ՄՁԶ Յայնժամ թողին
զնա աշակերտքն ա
մենեքեան եւ փախեան:
ՄՁԷ Եւ մի երիտասարդ
զհետ երթայր նորա
արկեալ զիւրեւ
կտաւ մի ի մերկոյց
ունէին զնա երիտա
սարդքն · եւ նորա
թողեալ զկտաւն փա
խեաւ մերկ ի նոցանէ:
ՄՁԸ Եւ տարան զՅս
առ քահանայապետն
կայիափա · եւ ժողովին
ընդ նմա ամենայն
քահանայապետքն
եւ դպիրք եւ ծերք:

[Ե]ւ պետրոս երթայր
ի հեռաստանէ զհետ
նորա. մինչեւ ի ներքս
ի գաւիթ քահանա
յապետին. եւ նստէր
ընդ սպասաւորսն.
եւ ջեռնոյր առ լուսոյն.
[Ե]ւ քահանայա
պետքն. եւ ամենայն
ատեանն խնդրէին հա
կառակ Յի վկայութի
ւնս. զի սպանանիցեն
զնա. եւ ոչ գտանէին.
[Ք]անզի բազում սուտ
վկայութիւնս վկայէին
զնմանէ. եւ նոքա մի
մեանց ոչ էին միա
բանքն:
[Ո]մանք յարուցեալ
վկայէին սուտ զնմանէ
եւ ասէին. Թէ մեք լուաք
ի դմանէ. զի ասէր.
ես քակեցից զտա
ճարս զայս ձեռագործ.
եւ յերիս աւուրս շի
նեցից այլ ան
ձեռագործ.
[Ս]ակայն եւ այնպէս
չէր նման վկայութիւն
նոցա:
[Ա]պա յարուցեալ
քահանայապետն
ի մէջ հարցանէր զՅս
եւ ասէր. ոչ ինչ տաս
պատասխանի. զինչ
դոքա վկայեն զքէն.
[Ն]ա լռեալ էր
կայր. եւ ոչ ինչ ետ
պատասխանի:
[Դ]արձեալ քա
հանայապետն հար
ցանէր զնա եւ ասէ

զնա և ասէր. դու ես
քս որդի օրհնելոյն
Եւ յս
[Պ]ատասխանի ետ
յս և ասէ ցնա. դու
ասացեր. ես եմ:
[Ա]յլ տեսանիցէք
զորդի մարդոյ նստեալ
ընդ աջմէ զօ
րութեանն. և եկեալ
ընդ ամպս երկնից:
[Ե]ւ քահանայապետն
պատառեաց զպատմու
ճանս իւր և ասէ.
[Զ]ի՞նչ եւս պիտոյ են
մեզ վկայք. ահաւա
սիկ ամենեքեան լուա
րուք զհայհոյութիւն
ի բերանոյ նորա. զինչ
թուի ձեզ:

[Եւ] ամենեքեան դա
տապարտեցին զնա
թէ մահապարտ է:
[Ս]կսան ոմանք
թքանել յերեսս
նորա. ...
արկանել. կոփէին և
ասէին. մարգարէաց
քեզ. ով է որ ե
հարն զքեզ. և սպա
սաւորքն ապտակս
հարկանէին զնա:
[Ե]ւ մինչդեռ էր
պետրոս ի գաւիթն. եկն
մի աղախնացն
քահանայապետ
ին. և տեսեալ զպետրոս
զի ջեռնոյր. հայեցաւ
ընդ նա և ասէ. և դու
ընդ յիսուսի նազովրեցւոյ
էիր

Նայսպատմեցան եւ ա
ւէ. ոչ հաւատացին եւ ոչ
զխոսեմ զձեռն զդատա
ասէս:
ՃԶԴ Երեւեցաւ յար
ամպէին զառ ի Յն. եւ
համ խօսեցաւ: ՃԶԵ
արձեալ եւս
ոչ առաքելոցն. եւ նա
ստ ամ ... ցայսմ
ոչ հաւատացին. Զի
եւ ոչ ի նոցանէ
Յետ դարձեալ
յարուցեալ ՃԶԶ
Յետ այսորիկ միոյ
դարձեալ ոչ հաւատացին
կացին ամէն գիտեալ.
առաքեալքն դատեցան
նոքա. քանզի զբանն
հաստատէր նշանօք
քարոզեցին:

Եւ նոքա խօսեցան
երեւեցաւ նոցա թէ ով
զհետեւ զաղբն զորմէ
դարձան:
Ծնցին ժամանակն կար
կին հանդերձ սեպհ:
Պետրոս ՃԶԷ
զբանն զոր առաքեալ
յետ Յիսուսի հաւա
տացեալ էին. զի
դարձեալ
ցես զես եւ
ամէն:

Աւետարան
Կատարեցաւ

...ն. եւ հայրապետ
բարեաւ քահանայք
պետրոսի հանդերձ
ծերովքն եւ զբա
նս եւ սահմանս
ամէն:

մր ղ մ մ
ՃԶԴ ՃԶԵ ՃԶԶ ՃԶԷ

ՃԿԲ [Կ]ապեցին զՅս և
տարան մատնեցին
պիղատոսի
Ճ [Ե]ւ հարցանէր ցնա պի
ղատոս և ասէ․ դու ես
թագաւորն Հրէից
նա պատասխանի
ետ նմա և ասէ․ դու
ասես․
ՃԻ [Ե]ւ չարախաւսէին
զնմանէ յոյժ քահա
նայապետքն․ և նա
ոչինչ տայր պատաս
խանի․
[Ե]ւ պիղատոս դար
ձեալ հարցանէր
ցնա․ ոչինչ տաս պա
տասխանի․ տես քա
նի․ ամբաստանեն
զքէն․
[Ե]ւ յիսուս ոչ ևս

ոչինչ ևս պատասխա
նի ետ մինչև զարմանալ
յոյժ պիղատոսի․
ՃԽ [Ը]ստ տաւնին
արձակէր նոցա զմի
ի կապելոցն զոր ին
քեանք խնդրէին․
ՃԿ [Է]ր ոմն անուանեալ
բարաբբա կապեալ
ընդ խռովարարսն․ որոց
ի խռովութեան սպանու
նեալ էր
[Ե]ւ ձայն բարձր սկսա
ւ աղաղակել ամբոխն․
և խնդրել․ որպէս ա
ռնէր․ զարձակմա
ցն նոցա սովորա
բար
[Պ]ատասխանի ետ նոցա
պիղատոս և ասէ
ցնոսա․ կամիք զթա

ՃԾ Դ Ա Ճ․
ՃԿԲ Ա
Ճ
ՃԻ ՃԲ ՃԴ ՃԻԲ ՃՃԷ

ՃԽ Դ Ա Ճ
ՃԽ ՃՃԸ
ՃԿ ՃՅ ՃԺԴ ՃՃԵ
ՃԴ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

րանիս · և եդին ի գ
լուխ նորա պսակ ա
րարեալ ի փշոյ · և ս
կսան ողջոյն տալ նմա
և ասել ողջ լեր թա
գաւոր հրէից · և ծե
ծէին զգլուխն եղե
գամբ · և թքանէին
ընդերեսս · և ի ծունր
իջեալ երկիր պագա
նէին ·

Եւ իբրև կատակե
ցին զնա · Մերկացու
ցին զքղամիդն և զ
ծիրանին · և զգեցու
ցին նմա զիւր հան
դերձն

Եւ ածին արտաքս
զի ի խաչ հանիցեն
զնա

Եւ առնէին պարհակ
զանցաւորն կիւրենացի
ոմն Սիմոն անուն
եկեալ յագարակէ ·
զհայրն Աղեքսանդրի
և Ռուփայ · զի բարձ
ցէ զխաչափայտն
նորա

Եւ ածին զնա ի գող
գոթայ տեղին · որ
թարգմանի տեղի կա
ռափելոյ

Եւ տային նմա ըմ
պել զմռսեալ · և նա
ոչ առ · և հանեալ զնա
ի խաչ

Եւ բաժանեցին
զհանդերձս նորա
արկեալ վիճակս ի վե
րա · թէ ո զինչ առն
ուցու

Եւ էր ժամ երրորդ և

Մտ	Ղ	Յ	Մ
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

Մտ	Ղ	Յ	Մ
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]			

հանդերձս վիճակաւ:
Վերագիր վնասու
նորա գրեալ· Թէ
Թագաւորն է հրէից:
Ընդ նմա հանին
ի խաչ· երկուս աւա
զակս· զմի ընդ աջմէ
եւ զմին ընդ ահեկէ նորա:
Եւ լցաւ գիրն որ
ասէ· Ընդ անօ
րէնս համարեցաւ:
Եւ անցաւորքն
հայհոյէին զնա· շար
ժէին զգլուխս իւրեա
նց եւ ասէին· վաշ
որ քակէիր զտա
ճարն· եւ երիս աւ
ուրս շինէիր ապրե
ցո զանձն քո եւ էջ ի
խաչէդ:
Նոյնպէս եւ քահանա
յապետքն ընդ միմեան
ս կատակեալ ընդ մի
մեանս հանդերձ
դպրացն եւ ասէին
զայլս ապրեցոյց·
զանձն ոչ կարէ
ապրեցուցանել· Քրիստ
ոս թագաւորն Իսրայէ
լի էջ այժմ ի խաչէդ
զի տեսցուք եւ հաւա
տասցուք ի նա:
Եւ որ ընդ նմա խա
չեալ էին նախատէին
զնա:
Եւ եղեալ ժամ
վեցերորդի խաւար
զամենայն երկիր մին
չեւ ցժամն իններորդ:
Եւ յիններորդ ժա
մուն աղաղակեաց
Յիսուս ի ձայն մեծ եւ ասէ

[illegible]

[illegible]

[illegible] Հոգին [illegible]

[illegible]

Եւ այլ բազում կա
նայք՝ որ ընդ նմա
ելեալ էին
յԵմ.
Եւ ընդ երեկս
եղեալ քան
զի ուրբաթն էր. որ է
շաբաթամուտն էր.
եկեալ յովսէփ որ յա
րիմաթեայն էր այր
պատուական նախա
րար · որ և ինքն
ակն ունէր արքայու
թեանն այ · համար
ձակեցաւ եմուտ առ
պիղատոս · և խնդ
րեաց զմարմինն յի ·
Եւ պիղատոս զար
մա · թէ այդչափ
վաղ մեռաւ · և կոչե
ցեալ զհարիւ
րապետն · եհա
րց ցնա · եւ ասէ թէ
արդարև ասէ թէ
վաղ մեռաւ · եւ ուսեալ
ի հարիւ
րապետէն ետ
հրամայեաց զմարմի
նն յովսեփայ ·
նորա գնեալ
կտաւ · եւ իջուցեալ
զնա պատեաց կտա
ւովն եւ եդ ի գերեզ
մանի · զոր էր փո
րեալ ի վիմէ · եւ թա
ւալեաց վէմ մի · դու
ռն գերեզմանին ·
Եւ մարիամ մագ
դաղենացի · եւ մար
իամ յակոբեայ եւ յով
սեայ տեսանէին ուր
դնէին զնա

Եւ իբրեւ անց շա
բաթն մարիամ մագ
դաղենացի եւ մարիամ
յակոբեան եւ սողով
մէ. գնեցին պատրաս
տեցին խունկս զի ե
կեալ օծ
ցեն զնա.

Վաղ ընդ առաւ
աւտն միա

շաբաթուն գան ի
գերեզմանն ընդ ա
ռաւաւտն. եւ ա
սէին ցմիմեանս.
Ո թաւալեսցէ
մեզ զվէմն ի դրանէ
գերեզմանին.

Եւ հայեցեալ տե
սին զի թաւալեցու
ցեալ էր. զվէմն ի
գերեզմանէն. քանզի
էր մեծ յոյժ :

Եւ մտեալ ի գերեզ
մանն տեսին երի
տասարդ մի զի
նստէր ընդ աջմէ կող
մանէ զգեցեալ պատ
մուճան սպիտակ և
զարհուրեցան.

Եւ նա ասէ ցնոսա
մի զարհուրիք. զՅս խնդ
րէք զնազովրեցի
զխաչեցեալն յարեաւ
չէ աստ. ահաւասիկ
տեղին ուր եդին
զնա :

Այլ երթայք ա
սացէք ցաշակերտսն
նորա եւ ցպետրոս
եթէ ահա յառաջա
գոյն երթայ քան զ
ձեզ ի գալիլեա. անդ

տեսանիցէք զնա.
որպէս ասացն
ձեզ:

ՃԿ Եւ իբրև լուան ե-
լին և փախեան ի
գերեզմանէն. քան-
զի դողումն հարեալ
էին. և ոչ ումեք
ինչ ասացին.
զի երկ-
նչէ-
ին:

Յ[illegible]
Համ[illegible]
[illegible]
յառաւօտուն
[illegible] միա-
շաբաթին երևեցաւ
Մարիամու Մագդա-
ղենացւոյ. յորմէ հա-
նեալ էր զեւթն դևս.
Նա երթեալ
պատմեաց այնոցիկ
որ ընդ նմայն էին. սգ-
եալ լային և ողբային.
Նոքա իբրև լուան
թէ կենդանի է. և երև-
եցաւ նմա. ոչ հաւա-
տացին:
Յետոյ երևեցաւ
այլով կերպարա-
նաւ. որ երթային
յանդաստանս. նոքա

Մր Մկզ Ղ ՄԵ ՄԷ Մ Ճծա Մ Մճդ Մճդ

չոգան պատմեցին այլոց եւ ոչ նոցա հաւատացին ։

Յետոյ մինչ դեռ բազմականեալ էին մետասանքն · երեւեցաւ նոցա եւ թշնամանեաց զանհաւատութիւն նոցա · եւ զխստասրտութիւն զի որոց երեւեցաւ նոցա յարուցեալ ի մեռելոց · եւ նոքա ոչ հաւատացին ·

Եւ ասէ ցնոսա երթայք յաշխարհ ամենայն · եւ քարոզեցէք զաւետարանն ամենայն արարածոց · որ հաւատայ եւ մկրտեսցի · կեցցէ եւ որ ոչն հաւատայ դատապարտեսցի ։

Նշանք այնոցիկ որ հաւատասցեն · երթիցեն զհետ այսոցիկ յանուն իմ դեւս հանիցեն · լեզուս խօսեսցին · ի ձեռս իւրեանց օձս բարձցեն · եւ եթէ մահացու ինչ դեղ արբցեն նոցա ինչ ոչ վնասեսցէ · ի վերայ հիւանդաց · ձեռս դիցեն եւ բժշկեսցեն ։

Եւ Տէրն մեր Յս յետ խօսելոյն ընդ նոսա համբարձաւ յերկինս եւ նստաւ ընդ աջմէ Հաւր ։

Նոքա ելեալ քա

որպէսզի ընդ առնէ
նայելովն · ամպար
ծանիցեն Թէ. և զբանն
հաստատեն · ա-
մենայն նշանաց
որբոլորիցն դհետ
նորա :

Համեմատ մասին հատուածոց
զոյգ

Զգեստն զպատուեանն պատմուճա
զգեստուն մեծայ զասա
ծեռն · և զատանդանս
մի զգեստս · որ բանդերո
եկեղեցական զենքն
յիշեցէք յանմութեան ·

Կերպն գլխոց Աշխարհագրութեան ըստ թուոյ գլխոց։

վսն Աշխարհաշարժին։	ա
վսն Բազմաւթեան հովուացն։	բ
վսն [illegible] ։	գ
վսն Մարգարէին ամենայն։	դ
վսն Լուսոյ բանին [illegible]։	ե
վսն Որոց հարցանելն [illegible]։	զ
վսն փորձութեանց վտանգին։	է
վսն Որոնելոյ [illegible]։	ը
վսն Զգուշութեան [illegible]։	թ
վսն Որոց [illegible]։	ժ
վսն Որոց Չարեացն։	ժա
վսն Բարութեան։	ժբ
վսն Հաւատալոյ Ծննդեան։	ժգ
վսն Ղեւտ [illegible]։	ժդ
վսն Գաւառացն [illegible]։	ժե
վսն Հրաշիցն հանդերձ։	ժզ
վսն Երանութեանցն։	ժէ
վսն Հանդերձ [illegible]։	ժը
վսն Որդոց [illegible]։	ժթ
վսն Որոց [illegible]։	ի

վասն Զ[illegible]	խա
վասն Զ[illegible]	խբ
վասն Յ[illegible]	խգ
վասն Ո[illegible]	խդ
վասն Պ[illegible]	խե
վասն Ս[illegible]	խզ
վասն Զ[illegible]	խէ
վասն Հ[illegible] հայցելոյն եւ [illegible]	խը
վասն Ց[illegible]	խթ
վասն Զ[illegible]	ծ
վասն Լ[illegible] հարցն	ծա
վասն Խ[illegible]	ծբ
վասն Դ[illegible]	ծգ
վասն Ե[illegible]	ծդ
վասն Հ[illegible]	ծե
վասն Զ[illegible]	ծզ
վասն Մ[illegible]	ծէ
վասն Յ[illegible]	ծը
վասն Խ[illegible]	ծթ
վասն Ո[illegible]	կ
վասն Նշան [illegible]	կա
վասն Ո[illegible]	կբ

վասն Խմորոյ փարիսեցւոցն : խգ
վասն Բաժանման ժառանգութեան ընդ եղբարսն : խդ
վասն Պտղաբերելոյ արտոյն մեծատանն : խե
վասն Գալիլեացւոցն զորոց զարիւն խառնեաց ընդ զոհս իւրեանց : խզ
վասն Կործանելոյ աշտարակին Սիլովամայ : խէ
վասն Կորացելոյն : խը
վասն Եթէ սակաւք իցեն որ ապրելոց իցեն : խթ
վասն Որք ասացին ցՅս զՀերովդէս : ծ
վասն Ուռջրգողեալն : ծա
վասն Որք ընտրէին զնախաթոռս : ծբ
վասն Կոչեցելոյն յընթրիսն : ծգ
վասն Շինելոյ աշտարակին : ծդ
վասն Հարիւր ոչխարացն : ծե
վասն Գնացելոյն յաշխարհն հեռաւորին : ծզ
վասն Անիրաւ տնտեսին : ծէ
վասն Մեծատանն և Ղազարու : ծը
վասն Տասն բորոտացն : ծթ
վասն Անիրաւ դատաւորին : կ
վասն Փարիսեցւոյն և մաքսաւորին : կա
վասն Հարցանելոյ մեծատանն : կբ
վասն Կուրին : կգ
վասն Զաքէոսի : կդ

Յաղագս Գ[illegible] կդ
Յաղագս Ընծայից պատմութեան։ կե
Յաղագս Յ[illegible]։ կզ
Յաղագս Հ[illegible]։ կէ
Յաղագս Ը[illegible]։ կը
Յաղագս Դ[illegible]։ կթ
Յաղագս Ս[illegible]։ հ
Յաղագս Թ[illegible]։ հա
Յաղագս Երկու[illegible]։ հբ
Յաղագս Հ[illegible]։ հգ
Յաղագս Զատկին։ հդ
Յաղագս [illegible]։ հե
Յաղագս Ծ[illegible]։ հզ
Յաղագս Ն[illegible]
[illegible]։ հէ
Յաղագս Կ[illegible]։ հը
Յաղագս Ը[illegible]։ հթ
Յաղագս Ծ[illegible]
[illegible]։ ձ
Յաղագս Կ[illegible]։ ձա
Յաղագս Հ[illegible] ձբ

Նախադրութիւն Մարկոսի Աւետարանին

[illegible]

Ղուկաս աւետարանիչ բժշկագործ:

Սա՛ աշակերտեցաւ փրկչին. և համարեալ
կոչեցաւ ի եւթանասնից և երկուսանցն. իսկ յետոյ ա
շակերտեցաւ պաւղոսի. վասնորոյ անուանեցաւ
Թէ սորա յաւետարանին: Եւ հրամանաւ
պաւղոսի գրեաց զաւետարանսն յանտիոքայ քաղա
քի. հելլէն ասորի. զկնի. Ծ̄ ամի համբառնալոյն
փրկչին: [illegible] Ննջեցաւ. ամ: [illegible] կացուցեալ
ամս. իդ.

Ղուկաս [illegible]

Ք ԱՆԶԻ ԲԱԶՈՒՄՔ ՅԱՒ
ԺԱՐԵՑԱՆ ՎԵՐՍՏԻՆ ԿԱ
ՐԳԵԼ ԶՊԱՏՄՈՒԹԻ

Թեւն վառեալցն
հաստատուն ոչ ի
մեզ· ուսուցանան
զերկնայնոց ողջունն
զգեստն անձին ա
ռեալ։ Եւ զգաստա
ցուցեալն բանին·
ամենակալն ու
ևս կցեալ զհետեր
Թեպետ ամենայն
Ջմարմն ու Թեւովք
կարգաւորեալ քեզ
գալստ Թեւոփինե· զի
ծանուցես զճանվցն
մարդ ճշմարտութեան:
զՋմարմն ու Թեւն·
եղև յասդրս
հերովդի ապա այն
հրեշտակին · քա
հանայ ուն ամենայն
քաղես · Եւ կնոջ

էր. ամենայն աշխարհ
նի· Եւ անտանելոյս
Եղիսաբեթ·
ստուածային·
Երկրէն առաքեալ·
զհրեշտակն յանձնեալ
պատուիրանաւ էր
լաւ ումն անմահ
ամ գաբրիէլ ու
զեալ է · քահանայական
բեթ անուն է · եւ
կրեալ անմահ է
նուաստ է
երեսուց ·
կարեկցա հանս
անմահ նորա կամեալ
զի այսպէս հասար
անդամոց լաւ
աբրահամ քահանայս
Թեանն · Եհամն
խնդրեալ · մի

տեառ խնկածարկանն
և ամենայն բազմու
թիւն ժողովրդեանն
կային յաղօթս ար
տաքոյ ի ժամ խնկոցն
Եւ երևեցաւ նմա
հրեշտակ տն կայր
ընդ աջմէ սեղանոյ
խնկոցն · և խռովե
ցաւ զաքարիա ի տե
սանելն · և անկաւ
ահ ի վերայ նորա ։
Եւ ասէ ցնա հրեշ
տակն տն · մի երկն
չիր զաքարիա · զի
լուեալ եղեն աղօթ
քո · և կին քո եղիսա
բեթ ծնցի որդի քեզ
և կոչեսցես զանուն
նորա յովհաննէս ։
և եղիցի քեզ ուրախութի

և ցնծութիւն · և բա
զումք ի ծննդեանն
նորա խնդասցեն ·
զի եղիցի մեծ առաջի
տն · և գինի և ցքի մի
արբցէ · և հոգւով սր
բով լցցի մինչ դեռ
ես յորովայնէ մօր
իւրոյ · և զբազումս
յորդւոցն իսլի դառ
ձուսցէ ի տր ած
իւրեանց ։
Եւ նա եկեսցէ առաջ
ջի նորա հոգւով զօ
րութեամբ եղիայի ·
դարձուցանել զսիր
տս հարց յորդիս ·
և զանհաւանս յիմաս
տութիւն արդարոց
պատրաստել տն
ժողովուրդ կազմեալ ։

Եւ ասէ զաքարիաս
ցհրեշտակն. ըստ է՞
ր գիտացից զայդ. զի
ես ծեր եմ եւ կին իմ
անցեալ աւուրբք
իւրովք :

Պատասխանի ետ
հրեշտակն եւ ասէ
ցնա. Ես եմ գաբրի
էլ որ կամ առաջի այ
եւ առաքեցայ խօս
ել ընդ քեզ եւ աւե
տարանել քեզ զայս
եւ ահա լինիցիս համր
եւ մի կարասցես խօս
ել մինչեւ ցաւուրն յո
րում այդ լինիցի. փո
խանակ զի ոչ հաւա
տացեր բանից իմոց.
որ լցցին ի ժամանա
կի իւրեանց :

Եւ ժողովուրդն ակն
ունէր զաքարիայ. եւ
զարմանային ընդ յամելն
նորա ի տաճարին. եւ
ելեալ. ոչ կարէր
խօսել ընդ նոսա.
Եւ ծանեան եթէ տեսիլ
ետես ի տաճարին. եւ
նա նշանացի խօսէր
ընդ նոսա եւ կայր
ապաշնեալ :

Եւ եղեւ իբրեւ լցան
աւուրք պաշտաման
նորա. գնաց ի տուն
իւր :

Յետ աւուրցն այ
նոցիկ յղացաւ եղի
սաբեթ կին նորա.
եւ թաքուցանէր զա
նձն ամիսս հինգ. եւ աս
էր զի այսպէս արար

ծերացընդդիմաւտն : զա
ւուրս յորս հաւեցա
լէս բարձեալ ըղձա
խառնեալ ի
մարդկանէ :
պատմեւանն
վեցերորդե
աւապելոյն զաւրէն
եղ հրեշտակ յոյց էրա
ղաւ մի զաւրդենացոյց
որումն մեռանելոյ նորա
ըկէն : աւակոյս խառնէ
ցեալ առնողում ա
նմանէլ յադեկի խառ
նէ զաւրէն : և ամենն
կառօնն մարդկանն :
Ա ... եկեալ առնոյ ա
ռէ : ույժմելոյ ըերկ
րեալ մի աւերնեալ :
Ա ... ձաւ ընդ բնաւն
խառնեցաւ : և խառ

հերընդ մեա ծնել ի
պետն ծնեալ ողջան
այս :
Ն ... աւասէ ջեռահ հրեշ
տակն : մեծ հրեշտակ
մարդկան : զհրեշտ
ձեռն հա յոյն : և աւ հա
յղանքն և ծնեալ
որ : և կարեալեն զա
նան նորա յո : նմա և
զնոյն մեծ և որ մարդ
ձեռն զկեղեցւոյն և առ
ցէ նմա որ ած զա
ծնան զաւրին հարն
նորա : և ծնադաւն
ցէ խեղոյ առնն զա
կողեաց եղաւխնեան :
և ծնադաւ որ ծնեան
նորա մանկամնեցն
Ն ... աւասէ մարդկան
չհրեշտակն : զծնունդ

մնացելոցն հայոց․ քան
[illegible]։

[illegible]
հրեշտակն եւ աւե-
ցեա․ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]։

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]։

[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
հրեշտակն․
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]։

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[Ո]րհեծեալ էիր [illegible]
կանայս և առ հ[illegible]
[illegible] պատուիրանաւքն
քո. և առաւել [illegible]
այս. զինքեանց [illegible]
ան. [illegible] առ [illegible]:
[Ո] խաչն առաքելոց
[illegible]
յաւիտենական. [illegible]
ցնծալ [illegible] մասունս.
յորում այժմ [illegible]. և
երանին որ հաստատ[illegible]
ցէ [illegible]
բանին աստուածայ[illegible]
նմա իսկ:
[Ա]ստուածածին [illegible]
[illegible]
[illegible]. և [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[Ո] խաչս յայսմ հե-
ակ երանելեացն [illegible]
ամենայն աղաւ[illegible]
զհայր արքայն մեծա
մեծ հզաւրն և տէր
[illegible]. և [illegible]
[illegible]
յաղագս [illegible]
իւրոց:
[Ս]ուրբ [illegible]
բազմ[illegible]. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]. [illegible]
[illegible]
[illegible]. [illegible]
[illegible]
[illegible]. և [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]. [illegible]

զօրութեամբն․ որ
[illegible]
[illegible]
մա․ եւ [illegible]
կցուրդսն ։
Կեցո [illegible]
նմա երգել [illegible] ե
րկիր եւ դաւանել [illegible]
[illegible] ։
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ։
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ։
[illegible]

եղաւ․ [illegible]
ամէն [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] եւ ամէն ․
[illegible] յով
հանես ։
[illegible]
[illegible]
[illegible] յով
հանես
[illegible]
նորա ․ [illegible]
[illegible] ։
[illegible]
ամէն ․ [illegible] ամէն ․
յով [illegible]
[illegible] ։
[illegible]
նէք [illegible] ։

Եւ բացաւ բերան
նորա վաղվաղակի
եւ լեզու նորա եւ խօսէ
էր եւ օրհնէր զած·
Եւ եղեւ ահ ի վերա·
ամենեցուն որ լսէին
զայս ։ եւ ապշութ ընդ
կալեալ էին զնոքօք
եւ ընդ ամենայն լեռնա
կողմն հրէաստանի·
պատմէին ամենայն
բանքս այսոքիկ· եւ
եդին ամենեքեան որ
լսէին ի խորհուրդս իւրեա
նց· եւ ասէին զինչ
լինիցի մանուկս այս
եւ ձեռն տն էր ընդ նմա
Եւ զաքարիաս հա
յր նորա լցաւ հո
գւով սրբով· եւ մար
գարէացաւ եւ ասէ·

Օրհնեալ տր
ած իէլի· զի յայցե
լեաց եւ արար փրկու
թիւն ժողովրդեան
իւրում· եւ յարոյց եղ
ջիւր փրկութեան մեզ
ի տանն դւթի ծա
ռայի իւրոյ որպէս
խօսեցաւ բերանո
ով սրբոց· որ յաւի
տենից մարգարէքն
նորա էին· փրկութի
ւն ի թշնամեաց մերոց·
եւ ի ձեռաց ամենայն
ատելեաց մերոց·
առնել ողորմութի
ւն ընդ հարս մեր· եւ յի
շել զուխտն իւր սբ·
զերդումն զոր երդ
ուաւ աբրահամու
հաւր մերում տալ։

մեզ առանց երկիւղի
ի ձեռաց թշնամեաց
փրկելոց պաշտել
զնա սրբութբ. եւ ար
դարութեամբ առա
ջի նորա զամենայն
աւուրս կենաց մերոց:
Եւ դու մանուկ մար
գարէ բարձրելոյ
կոչեսցիս · զի երթի
ցես երեսաց տն պա
տրաստել զճանա
պարհս նորա · տալ
գիտութիւն փրկու
թեան ժողովրդեան
նորա · ի թողութիւն
մեղաց նոցա · վասն
գթութեան ողոր
մութեան այ մերոյ ·
որով եւ այց արասցէ
մեզ արեւելից ի բար
ձանց · երեւել որ ի
խաւարի եւ ի ստուերս
մահու նստէին · ուղ
ղել զոտս մեր ի ճա
նապարհս խաղաղու
թեան:
Եւ մանուկն աճէր
եւ զօրանայր հո
գւով · եւ էր յանա
պատ մինչեւ յաւու
րց երեւելոյ նորա
առ իսրայէլ:
Եւ եղեւ · յաւ
ուրսն յայ
նոսիկ · ել հրաման
յաւգոստոս կայսե
րէ աշխարհագիր
առնել ընդ ամենայն
տիեզերս · այս առա
ջին աշխարհագիր
եղեւ ի դատաւորութ

աստուածոցն կերպարեաց ։
Տէր Թագաւորն անմահ-
նեալ մարմնեալ յաղ-
թեաց Հայր զհօր մարմա-
բանն ընդ բարեգործի ։
Լոյս յօրհնեալ էական
էակ երկրպագեալ Հայրա-
կից Հօր Հայրակիցն ։
Երկրպագեալ զԱստուածդ որ
կոչեցեալ Թագաւոր Հօրն ։ Տեա-
սանելի եղեւ մարդկան
նոր եւ յայտնեալ զԱստուած
մարմնով յաղթանակ
աւետեաց ։ Մարմնով
Հայրական Հօրն զօրացեալ
աւետեալ ընդ Բանի
եւ Հոգւոյն ։
Տէր ի Հայրական
Բանն նորոյ ասացեալ ։ Լոյս
զոր աստուածն Ծնանէ-
լոյ նորոյ ։ եւ Ծնանազոր
ղենեալ զգանն զգանձն եւ
եւ զապականեալն ի կատ
Ձայնիւդ ։ եւ Տէր զմեզ
նա ի կատար ։ զերեւ
զգեցեալ աստուածն
Ձայնականին ։
Շարական եւ
Խաչեալ Տէրունական
Միածին Աստուածդ որ
զօր Հօրն զօրագոյն Հայրական
ու Թագաւորդ զանազան Հօր
սիրեցելոյն ։
Հոգւոյն Մօր երկն-
չողաց ։ եւ փառք
անոյ Ծնունդ եւ Բանն
ան ։ եւ երկրպագեալ
կեն մեծ ։
Լուսեղէն Հօր
նորին ։ Մեր երկնից
զօր Հայրական
սորանն Հօր Հայրական

ութեամբն · որպէս
զերամակս այն ծառայից
կանն · զի ծնաւ հեզ
այսօր փրկիչ մեր
ծնաւ [illegible]
զաւրն · և այսօր [illegible]
ակն հեզ · [illegible]
միածնեալ [illegible] է
խաւարայնոցս · և ե
րեւեալ խնամք ·

[illegible] ծնեալ
եղև ընդ հրեշտակին
ընդ այնմ [illegible]
զան [illegible]
որ աւր [illegible] զամե
և [illegible] ·

[illegible]
[illegible]
ութեամբն [illegible]
[illegible] ·

[illegible]

ցանն Երուսաղեմի հրեշ
տակքն յերկինս · աւետ
[illegible] հովուաց է
կացք ի բեթղեհեմ [illegible]
ցեղ Դաւթեան · և աստ
[illegible] բազմաց
[illegible] մեզ ·

[illegible]
և [illegible]
և [illegible]
[illegible] · և [illegible]
[illegible] որ
[illegible]
[illegible] ·

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] հովուացն ·

[illegible]
նոյն [illegible]
[illegible] · և [illegible]

ընծայեցաւ թագաւորին յատեան։
Ապաշխարան հոգւո
քո։ Խոստովանիմ առաքելոց
գործ ծառայ աստուածային
զօրութեամբ և աւետիս։ որ
պէտրոս առաքելոցն
հոգւոյ։
Վերստին ողորմեա
առաջնորդ մեզ Տէր
Կենդանի ընծայեալ զքեզ։ Եկեղեցի
ցուցանէ նորոգ ջրո
որ երևեցեալ ի հօրէ
աւետեաց. Միոյ զե
յայտնեաց զքեզ
յորդւոյն։
Վերստին ողորմեա
առաջնորդ մեզ Տէր
նորոգ բանաւոր եղբայրս մե
ղաւ։ Ամենայն
յԷլ յարութեամբ առաքել
ոց։ որ երևեցեալ

յարութեամբն։ Թագաւոր
նոյն անմահ որդեակ
զաշխարհ ամենայն կե
լցուցի։
Աւագ առաքելոց
ընդ առաքելութեան յա
րութեան։ Զորդւոց սուրբ
ամենայն։ կամ երկնա
ւորաց առաջնորդաց։
Առաքելոյ ընտրել
յԷլ։ որոյ առաքելոց
մեծաւ։ և երևեցեալ
առաջնորդ և երկիր զաւակ։
և ամենայն թագաւոր
յաւիտեանս։ և Հօրն
առաքելոյ Էրկրի։ և եր
կրորդ Հայրական առաքել
ըստ զօրութեան մեզ
ամենայն զանազան
առաքել զորս ծննդեան։
Ամենայն հոգւոյն ի

[illegible]

Ողորմեա [illegible]

[illegible]

Ամէն ամէն [illegible]

[illegible]

Մեղայ քեզ [illegible]

[illegible]

[illegible]

ոցանէ եւ հաւատա-
նեւ զնա ։

ԺԷ / Է

ապճան այժմ իւա-
ձեւ ելեալ որպէս եւ
ռահան ըստ երեւնաս
Թեւան եւ ընդ առաջ
եւանելոյ · եւ երեկ
աւետարանս պատմեցա-
ցան ։

ԻԷ / Ժ

Յառաջն երեւեցաւ մարգ-
ըստ ։ որում երեւեցաւ
զոր ծնեալ ծերեալ
ընդ մեզ · ահաւասիկ
Հայրըն եւ եղասաս
պէս ար եւ ղորդեաց
դ ըեղ ։
Աաւաշեանս · զի
ենողջ եկեալ դեռ ։ որ զի
առ եւ եղեալ խորհուրդս
ըստ ապաւինեալ խնդրե
նեղ ։

Անոքա ընդ խօսակցութիւն
զբանն զայրացեալ սերտ աստ-
ուածատուր
եւ Ղեւոնդեան եւ զնոյն
Թագաւորն Քրիստոս որոյ
Հաւատամք
Այսպէս ունիմ որպէս
Հեր զատմամբ կենացն
ան խօսելոյ խօսեցաւ ։
Այս պատարագ ամենայն
Խաղաղութեամբ եւ հա
ստատեալ եւ ձեռն հաստ
յոյց եւ խօսող
կանէ ։

ԻԷ / Ը

Կատարեցաւ
աւն Մարկոսի

Մի աւետարանս Թեւանն
աշակերտեցաւ կարդալ
եւ զասաս որոց Թեւան
Հրեշտակաւ պէտք
ասեն · պատուիրեա

Հ Մ ՄԳ Ա Յ
Զ ԿԱ ԺԱ Ա ԵՒԵ
Է

եւ չորրորդապետութեան Է / Ժ
Գալիլեացւոց Հերով-
դի. եւ Փիլիպպոսի եղ-
բաւր նորա չորրորդա-
պետութեան. Իտուրա-
ցւոց եւ Տրաքոնացւոց
աշխարհին. Լիւսանեայ
չորրորդապետութեան
Աբիլենացւ-
ոյ. եւ ի քահանայա-
պետութեանն Աննա-
յի. եւ Կայիափայ
եւ եղեւ բանն Աստու-
ծոյ յՈվհաննէս որդ-
ւոյ Զաքարիայ. յա-
նապատին:
Եւ եկն յամենայն
կողմն Յորդանանու Ը / Ա
քարոզել զմկրտութի-
ւն ապաշխարութեան
ի թողութիւն մեղաց:

Որպէս գրեալ է
ի գիրս պատգամաց
Եսայեայ մարգարէի.
Ձայն բարբառոյ յա-
նապատի պատրաստե-
ցէք զճանապարհ
Տեառն. եւ ուղիղ արա-
րէք զշաւիղս նորա.
ամենայն ձորք լցցին
եւ ամենայն լերինք եւ
բլուրք խոնարհեսցին
եւ եղիցին դժուարինքն
ի դիւրինս. եւ առա-
պարքն ի հարթ ճա-
նապարհս. եւ տեսցէ
ամենայն մարմին զփր-
կութիւն Այ:
Ասէր այսուհետեւ
առն ելելոց ժողովրդ-
եանն. Ծնունդք ի-
ժից. ո՞ ցոյց ձեզ փախ-

Չ ս ճ վ
ե
ը ժ ձ բ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Ասէ ցնոսա · Մի զոք
զրպարտեսջիք · Շատ լի-
ցին ձեզ Թոշակքն ձեր:
Մինչդեռ ակն ունէր · ժո-
ղովուրդն · եւ խորհէին
ամենեքեան ի սիրտս իւ-
րեանց · վասն Յով-
հաննու միթէ նա իցէ
Քրիստոսն ·
Պատասխանի ետ Յովհաննէս
ամենեցուն եւ ասէ
ես մկրտեմ զձեզ ջրով:
բայց գայ զօրաւորագոյն
քան զիս · զորոյ չեմ ես
արժանի բառնալ զկօ-
շիկս · նա մկրտեսցէ
զձեզ Հոգւովն Սրբով եւ
հրով:
Որոյ հեծանոցն է
ձեռին իւրում սրբել
զկալս իւր · Եւ ժողովել
զցորեանն ի շտե-
մարանս իւր · եւ զյար-
դն այրեսցէ անշէջ
հրով ·
Եւ այլ եւս բազում
մխիթարութեամբ
աւետարանէր ժողով-
րդեանն ·
Այլ Հերովդէս
չորրորդապետ յան-
դիմանեալ ի նմանէ
վասն Հերովդիայ կնոջ
եղբօր իւրոյ · եւ վասն
ամենայն չարեացն զոր
գործեաց Հերովդէս
յաւել եւ զայս ի վե-
րա ամենայնի · եւ ար-
գել զՅովհաննէս ի բանտի
Եւ եղեւ ի մկրտել
ամենայն ժողովրդեանն
եւ Յիսուսի մկրտելոյ եւ կալ

Ղ	Յ	Մ	Մր	Ղ	Յ	Մ	Մր

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ը̃ [illegible]
ը̃ [illegible] ն.
ը̃ [illegible] ն.
ը̃ [illegible] ն.
ը̃ [illegible] ն.
ը̃ [illegible] ն.
ը̃ [illegible] ն.

ը̃ [illegible]
ը̃ [illegible] ն.
ը̃ [illegible] ն.
ը̃ [illegible] ն.
ը̃ [illegible] ն.
ը̃ [illegible] ն.
ը̃ [illegible]
ը̃ [illegible] ն.
ը̃ [illegible] ն.
ը̃ [illegible] ն.
ը̃ [illegible] ն.
ը̃ [illegible] ն.
ը̃ [illegible]
ը̃ [illegible] ն.
ը̃ [illegible] ն.
ը̃ [illegible] ն.
ը̃ [illegible] ն.
ը̃ [illegible] ն.
ը̃ [illegible] ն.
ը̃ [illegible] ն.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Ի[illegible]

Ի [illegible] ն.

Ի [illegible] ն.

Ի [illegible] ն.

Ի [illegible] ն.

Ի [illegible] ն.

Ի [illegible] ն.

Ի [illegible] ն.

Ի[illegible]

Ի [illegible] ն.

Ի [illegible] ն.

Ի [illegible] [illegible]

Ի [illegible] ն.

Ի [illegible] ն.

Ի [illegible] ն.

Ի [illegible] ն.

Ի [illegible] ն.

Ի [illegible] ն.

Ի [illegible] [illegible] ն.

Ի[illegible]

Ի [illegible] ն.

Ի [illegible] ն.

Ի [illegible] ն.

Ի [illegible] ն.

Ի [illegible] ն.

Ի [illegible] ն.

Ի [illegible] ն.

Ի [illegible] ն.

Ի [illegible] ն.

Ի [illegible] ն.

Ի[illegible] ն.

Ի [illegible] ն.

Ի[illegible] ն.

Ի[illegible] ն.

Ի[illegible] ն.

Ի [illegible] [illegible]

Ի [illegible] ն.

Ի [illegible]

Ի [illegible] ն.

Ի [illegible] ն.

Ի [illegible] ն.

Ի [illegible]

[illegible]

[illegible] ն.

[illegible] ն.

[illegible] ն.

[illegible] ն.

[illegible] ն.

[illegible] ն.

[illegible] ն.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Ա[illegible]
[illegible] յուսամ . զի
[illegible]
[illegible] . և [illegible]
[illegible]
[illegible] . և
[illegible]
[illegible]
և [illegible] . [illegible]
[illegible] . [illegible]
[illegible] . զի [illegible]
[illegible]
[illegible] . [illegible] է .
[illegible]
[illegible] . զի [illegible]
[illegible]
[illegible] . զի [illegible]
[illegible]
[illegible]

Ա[illegible]
[illegible] . ա

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] . [illegible]
[illegible]
[illegible] .

[illegible]

[illegible]

[illegible] .
Եւ [illegible]
[illegible]
[illegible] . Եւ [illegible]
[illegible]
[illegible] . [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] . Եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] .

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Ամենեցուն որք

ժողովեցարուք [illegible]

[illegible]

[illegible]

Ամենեքեան [illegible]

[illegible]

ամ. արդ [illegible] ի
[illegible]
[illegible] [illegible]
Ձեզ. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]
Ձեզ. [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] և
[illegible] . [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] . [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] . [illegible] ի
[illegible] . [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] . և [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] . [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] . ի
[illegible] [illegible]
[illegible] . [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
ընդ [illegible] . [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible] [illegible]

ղաքն Գալիլեացւոց.
եւ ուսուցանէր զնոսա
ի շաբաթուն:
ԼԶ Եւ հիանային
ընդ վարդապետութե-
ան նորա. զի իշխանու-
թեամբ էր բան նորա:
ԼԷ Եւ ի ժողովրդ-
եանն նորա այր մի
որ ունէր այսոյ ի
պղծոյ. եւ աղաղակէ-
աց ի ձայն մեծ. եւ ա-
սէ. Թո՛ղ զի՞ կայ
մեր եւ քո Յս նազով-
րեցի. եկիր կորուսա-
նել զմեզ: գիտեմ զ-
քեզ ով ես. սուրբդ Այ.
սաստեաց նմա
Յս եւ ասէ. պապանձ-
եաց եւ ել ի դմանէ:
ընկեցեալ զնա

դեւն ի մէջ. ել ի
նմանէ. եւ ոչինչ վնա-
սեաց նմա:
Եւ եղեւ զարմացումն ի
վերայ ամենեցուն.
խօսէին ընդ միմեանս
եւ ասէին. զի՞նչ է
բանս այս. զի իշխանու-
թեամբ եւ զօրութեամբ
հրամայէ այսոց պղծոց
եւ ելանեն:
Եւ ելանէր համբաւ
նորա ընդ ամենայն տե-
ղիս գաւառին:
ԼԸ Բ Յարուցեալ ի ժո-
ղովրդենէն. եմուտ ի
տուն Սիմովնի. զոքանչ
Սիմովնի պաշարեալ էր ջեր-
մամբ մեծաւ. եւ աղա-
չէին զնա վասն նորա:

Դ Ժ Ժր
ԿԸ ԻԵ ԽԵ

[illegible]

Ղ Յ Մ Մր

[illegible]

զանկեալն ժողովրդեանն
բազմութիւն լսել ի բժշ
կել. և հիւանդութեանց
իւրեանց
Ձեռն խնդրէր մերձ.
յամենայն աւրէն
եւ կէրպս զաւ
ղաւեթ
յետ նեղութեան
աւուրցն այնոցիկ ու
ասացանէր. եւ խաւարէ
սեցի. եւ լուսինն ոչ
փառաւորեսցի. նշան
են. որ ժողովեսցեն
են. յամենայն քաղ
զաւրէն զաւրութեամբ.
եւ հրեշտակաց. եւ նա
եւ զաւրութիւնք
երկնից շարժ

ասէ ասէ ...
ընտրեալսն նորա
զայսմ ութեամբ
ըսծ. եւ խնդրեսցեն զձեզ
մարդիկ. եւ ...
եւ ասէ առ աշակերտսն. ...
եւ դնիցեն ...
Թզենին ...
զգեն զձեզ եւ ...
ամառն. Նոյնպէս
նման. եւ զայս ամենայն
եղեալ. գիտասջիք թէ
մերձ է առ դրունս.
Ամէն ասեմ ձեզ. ոչ
անցանէ ազգս այս. եւ ...
ազգս այս մինչեւ այս
ամենայն եղիցի.
Երկինք եւ երկիր անցցեն
եւ բանք իմ ոչ անցանեն
եւ ասէ. ... ...

Է Գ Ը Թ
ԿԵ ԽԲ ԽԴ ԽԵ
ԿԱ ՃԽԶ ԿԱ

Է Գ Ը Թ
ԿԵ ԽԲ ՃԿԴ ԿԳ

սա՛ զհա հոյսութեան
ամենայն Թողոյ զմե
զք · բայց մեզն
ած ·
[Բ]արե զփառաց յա
զհաւր հաւրորդն հա
ջա · պաշտամա խոս
նի եւ եւ պաշտ զփառաւ ·
զմե՞ եւ հօր հեղ խնդրեաս
ձեր · զնէշ գեղեցկագոյն
նա · սանդ Թողութեան զն
գնե ընդ մեռելոց եւ
Թե ամենայնի եւ զերծ ·
[Ա] զամենասուրբ
Երգ · երանութեան
ամենայ սուրբ խնդրեց յերե
կոյ Թողութ զմեզ ·
առ քրիստոսակայն ·
ընդ ամենայն սուրբ ամ
զամենաչափ եւ երիցս
սոսն ը՛·

[Լ]ուսաժամեցի
յարուցեալ սատա
նայական · ամ
զհեղձ յորդ մեծա
ամենայն զօրքն զմ
նանց խաւարէ եւ խա
ւարն ամենայ
զած ·
[Օ]րհնեմք կայան
զամենակալն · եւ խա
ւարն ամենեցուն
զած · ընդ Ղազարու
եւ զամեն եւ հոգին
տալ արքայու
նոր երգեն ·
սկսանիմ ·
ընդ Ղազարու եւ եւս
Մարգարէութիւն սուրբ
ամենայն զմեզ · փրկի
սուրբ խաղաղութ
ութեան · եւ զամ

ա
ը
ծ ծր
հա հա
իէ բէ

ցնա եկ զհետ իմ:
Եւ թողեալ զմա-
քսն · յարուցեալ
գնաց զհետ նորա:
Եւ եղեւ ի բազ-
մել նորա ի տան
[illegible]
[illegible] մաքսաւորք
[illegible]
[illegible]
[illegible] բազմէին ընդ
նմա :
Իբրեւ տեսին
փարիսեցիքն · եւ ասէին
[illegible]
ցաշակերտսն նո-
րա եւ ասէին · ըն-
դէր ընդ մաքսաւոր-
ս ուտէ եւ ըմպէ:
Իսկ Յիսուս իբրեւ
լուաւ ասէ ցնոսա

ոչ են պիտոյ բժիշկ
ողջոց այլ հիւանդաց·
ոչ եկի կոչել զար-
դարս այլ զմեղաւորս
յապաշխարութիւն:
[illegible]
[illegible] աշակերտքն
Յովհաննու · ասեն
[illegible]
[illegible]
եւ փարիսեցիքն · եւ
[illegible]
Եւ նա ասէ ցնոսա
Միթէ կարողանայցեն մա-
նկունք առագաստա-
նին մինչ փեսայն · ընդ նո-
սա է · հասանեն
[illegible]
ցեն աւուրք · յորժամ
բարձցի ի նոցանէ
փեսայն եւ յայնժամ պահե-

Հաւատացէք յաւետարանն.
[illegible] յաւիտենից:
[illegible] եւ ասաց
մի ստանայ: Թէ [illegible]
[illegible] [illegible] Հաւն խա Ե
[illegible] [illegible] Հաւս
[illegible] [illegible] [illegible]
Թէ [illegible] եւ [illegible] [illegible]
[illegible] եւ [illegible] Հոգին
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] եւ [illegible] Հոգւոյ
[illegible] Թէ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] Հոգւոյ [illegible] [illegible]
[illegible] եւ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ի
[illegible] [illegible]
[illegible] եւ [illegible] [illegible]
Հոգին եւ [illegible]

զՀոգին եւ [illegible]
[illegible] [illegible]
Եւ Հոգին [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] եւ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Հանէ [illegible]
[illegible] եւ [illegible]
եւ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

Դ Տ Ժ
խա ձեր խղ

կորուսանել։
Եւ հայեցեալ շու
րջ զամենեքումբք
զայրացեալ ասէ ցայ
րն ձգեա զձեռն քո։
Եւ նա ձգեաց և հա
ստատեցաւ ձեռն
նորա իբրև զմիւսն։
Եւ նոքա լցան անմտ
ութեամբ · և խօսէին
ընդ միմեանս թէ
զինչ առնիցեն
Յսի ։

[illegible]
[illegible]

Ել ի լեառն կալ յա
ղօթս · և հանէր
զգիշերն ողջոյն
յաղօթսն Այ ։
Եւ իբրև այգ
եղև կոչեաց զա
շակերտսն իւր · և
ընտրեաց ի նոցա
նէ երկոտասանս
զորս և առաքեալս
անուանեաց · զսի
մովն զոր և պետրոս
անուն անուանեաց ·
և զանդրէաս եղ
բայր նորա · և
զյակոբոս և զյով
հաննէս · և զփիլի
պպոս · և զբարթո
ղիմէոս · և զմատ
թէոս · և զթով
մաս և զյակոբ
ոս ալփեայ · և զսի
մովն զկոչեցեալն
նախանձայոյզ ·
և զյուդա յակով
բայ · և զյուդա
իսկարիովտացի ·

Խզ / Է
Խա / Ժ

Ղ · Մ · Մր
Խզ · Ձկթ · Կե
Խզ
Ժղ

որ եղև մատնիչ:
Եւ իջեալ ընդ նոսա
հաստատեցաւ ի տեղ
ւոջ դաշտավայրի · և
ժողով աշակերտ
ացն նորա · և բազ
մութիւն յոյժ
ժողովրդեանն յա
մենայն հրէաս
տանէ · և յեմէ ·
և յայնմ կողմանէ
և ի ծովեզերէն
տիւրոսի և սիդով
նի · որ եկեալ էին լսել
նորա · և բժշկել
ի հիւանդութեանց
իւրեանց · և նեղեալ
քն յայսոց պղծ
ոց · բժշկէին · և
ամենայն ժողովուր
դն խնդրէր մեր
ձենալ ի նա · զի զօ
րութիւն բազում
ելանէր ի նմանէ · և
բժշկէր զամենե
սին ·
Եւ նա ամբարձ
զաչսն իւր յաշակերտ
սն իւր · և ասէ ·
Երանի աղքատաց հո
գւով · զի ձեր է ար
քայութիւն ·
Երանի որ քաղ
ցեալ էք · այժմ · զի
յագեսջիք ·
Երանի որ լայք այժմ
զի · ծիծաղեսջիք ·
Երանի է ձեզ յոր
ժամ ատեսցեն զձեզ
մարդիկ · և յորժամ
որոշեսցեն զձեզ · և
նախատեսցեն · և հա

նիցեն անուն չար ըստ
ձեզ վասն որդւոյ
մարդոյ. ուրախ լե
րուք յաւուր յայնմիկ.
և ցնծասջիք զի ա
հա վարձք ձեր բա ԾԲ Գ
զում են յերկինս. ըստ
նմին օրինակի առ
նէին մարգարէ
իցն հարքն նոցա.
Ծ Բայց վայ ձեզ մե
ծատանց. զի ըն
կալայք զմխիթա
րութիւն ձեր.
Զ Վայ ձեզ որ յագ ԾԴ
եալդ էք այժմ. զի քաղ
ցիցէք.
Վայ ձեզ որ ծի
ծաղիք այժմ. զի
սգասջիք և լայցէք.
ԾԱ Ե Վայ ձեզ յորժամ

բարւոք ասիցեն զ
ձեզ ամենայն մար
դիկ. զնոյնպէս առ
նէին սուտ մար
գարէիցն հարքն նոցա.
Այլ ձեզ ասեմ որ
լսէքդ. սիրեցէք զ
թշնամիս ձեր. բա
րի արարէք ատելեաց
ձերոց. աւրհնե
ցէք զանիծիչս ձեր.
Աղօթս արա
րէք ի վերայ նեղչաց
ձերոց.
Որ հարկանէ զծնօ
տս քո. մատոյց
նմա և զմիւսն. և որ
հանէ ի քէն զբաճ
կոնդ. մի արգել
լուր ի նմանէ և զշա
պիկդ. ամենայնի որ

Դ Ժ
Ե Լ
ԾԱ

Դ
ԾԲ
ԾԴ

խաղաղութիւն երկնաւոր ·
եւ զորդեաց հանդերձ
երկրի մի որոշեալ
ձեր ·

ծդ
Է
Ս [illegible] կամիք
Թե [illegible] ձեզ
[illegible] · [illegible] ա
[illegible] եւ [illegible]

ծե
Է
Ա [illegible]
[illegible] ձեր · [illegible]
հայրն ձեր · [illegible]
[illegible]
[illegible] · եւ
Թե [illegible]
[illegible] ձերոց ·
ո՞ր հայրն ձեր զի
եւ [illegible]
[illegible] · եւ եթէ
[illegible]
[illegible]
[illegible] ո՞րչափ հայրն ձեր ·

[illegible]
մերձաւորաց · [illegible]
[illegible]
[illegible] · ·

Այլ [illegible]
Թշնամեաց ձեր · եւ [illegible]
[illegible]
ձերոց · եւ [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] · եւ [illegible]
[illegible] ձեր [illegible]
[illegible] · եւ [illegible] որ
[illegible] · զի
նա [illegible]
[illegible] եւ [illegible]
հայրն ·

Ո [illegible]
ծառ [illegible] եւ հայրն
ձեր [illegible] ·

ծզ
Է
Ի [illegible] եւ
[illegible] · [illegible]

ղ հ
ծդ խ
ծզ [illegible]
ծդ
[illegible]

ղ ժ
ծզ ծ

ջիք. և ոչ պարտաւորիցիք. ծգ/է
արձակեցէք. և ար-
ձակեսջիք. տուք և տա-
ցի ձեզ. չափ բար-
ւոք թաթաւեալ շար-
ժուն զեղուն տա-
ցեն ի գոգս ձեր. նո-
վին չափով որով չա-
փէք չափեսցի ձեզ.

ծդ/է Ասաց և առակ մի
ընդ նոսա. միթէ կա-
րէ՞ կոյր կուրի ա-
ռաջնորդել. ոչ ա-
պաքէն երկոքին ի
խորխորատ անկա-
նիցին.

ծե/է Չիք աշակերտ լա-
ւագոյն քան զվարդապետ
իւր. ամենայն կատա-
րեալն եղիցի իբրե-
ւ զվարդապետն իւր.

ծզ/է Զի՞ տեսանես զշիւղ
յական եղբաւր քո.
և զգերանդ յականդ զոր
քումդ ոչ նշմարես.

Կամ զիա՞րդ կա-
րես ասել ցեղ-
բայրն. եղբայր
թոյլ հանից զշիւղ
յականէ քումմէ.
և զգերանդ յականդ
քումդ ոչ տեսա-
նես.

Կեղծաւոր հան
նախ զգերանդ յա-
կանէ քումմէ. և
ապա հայեսջիր
հանել զշիւղ յա-
կանէ եղբաւր քո.

ծէ/է Ոչ է ծառ բա-
րի. որ առնիցէ պտ-
ուղ չար. և ոչ ծառ

Կ Հ Մ
ծե ծզ Յովհաննէս(?) Ղ
ծը կ ծա
ծը

ձեռն ծառայն՝ որ
ասէն պատուհասեալ՝
զխստասրտութիւն ծառ
եղարուցեալ ոչ հաւատա
ցին:

(Ե)ւ ասէ ցնոսա. երթայք
յաշխարհս ամենայն. եւ քա
րոզեցէք զաւետարանն

(Ո)ր հաւատայ եւ մկրտի
ցի կեցցէ. եւ որ ոչ
հաւատայ դատա
պարտեսցի. եւ նշանք
հաւատացելոցն զայս
երթիցեն զհետ. յանուն
իմում դեւս հանցեն

(Ե)ւ լեզուս խօսեսցին
նորս. եւ զօձս ի ձեռին
բարձցեն.

(Ե)ւ թէ դեղ մահու
արբցեն. ինչ ոչ վնա
սեսցէ նոցա. եւ ի վերայ
հիւանդաց զձեռս դիցեն. եւ
բժշկեսցին. եւ այսպէս
յայտնեցաւ հրեշտակաց.
...

(Ե)ւ Տէր զկնի խօսելոյ
ընդ նոսա. համբարձաւ
յերկինս. եւ նստաւ ընդ աջմէ
Հօրն. եւ նոքա ելեալ
քարոզեցին ընդ ամենայն
տեղիս. Տեառն գործակցու
թեամբ. եւ զբանն հաստա
տէր նշանօքն որ զհետ երթային:

ԱՒԵՏԱՐԱՆ

առաքելոց զամենայն
քահանայս եւեթ ժո
ղովրդեանն եւ նոցին
կատարանաց ուն·
Անկարգութեան ու
րանն ծառայ չա
րաշար հեղմամբ այ
եաց մեռելոց եկեղ
ձանել . որբերնմ
պատուանդան . եթէ
ըն ըստ զմէ ա
ռաքելոց զծերոյն է
հրեից արտաքսել զնա
զեկեղեցւոյ արգելեց
ուսցէ զծառայն
Նորա ·
Ամենայն եկեղեց ար
ժն · արտաքսել զնա
ստեղ եւ ամենեքեան
արժանի որում մեզ
չնորհս զայս առնել·

զեւտեան զաղջամէջ
եւ զժողովրդեանցն
նաշխնեաց մեր·
Եթէ զնայց ընթեր
սա · երբեք ոչինչ կա
մի հեռաբերեալենե
յերկրպագուն հաւա
տացեալն բարեկա
մս · եւ առեալ յնա մի·
մեծաց աշխատ ընթեր
զեղեալ բաղադեալն · եւ
Թէ ընդ յարգեալ
մալ մատնեսցէ·
փառնորոյ եւ ոչ զան
ձն հանապազ ար
ժանի արդեօք զա
ըստ · պատուանս բա
նիւ եւ բժշկեսցէ
մանուկեալ · բանիւք
եւ եւ այլովք կարգեալ
ընդդիմանութեամբ
ուսեալ ընթերցուածք

նորա ամենամեծամեծ երկ
և երկրին. և այլում
Թեև կեցցէ և ծա
ռայն նմա. Թէ այլոց
զայս և ասէ.

ԿԴ
Ա

Ա[...] մերձեցաւ զա
յն. յի. դարձուցանէ
զարծաթն առաջնոր
դացն. որք եդեալ էին
զՀերովդէս և ասէ
ամենայն ամենայն. Թէ
և ոչ միայն այսչափ
հաւատս գտի.

ԿԴ
Ե

Ա[...] դարձեալ ասէր
ընդ ժողովրդեանն որ
զնա խօսէր. և այլոց
զծառայն այն չէր
ամենայն բժշկեցաւ

ԺԷ. ղէ. խօսէ
զնեղէութիւն

երկրպագանէր նմա
հասանել հասցէ. եւ

Գ
ԿԴ
ԿԵ

Մ
ԿԴ
Ժ

Թագաւոր ընդ նմա և ա
Հանդերձ նորա. և ևս
ղօթս բազում. եւ
ի մերձենալն. երեսն
բազմութիւն որոց մեծ
ձայն մարգարէ. և
նախ այլ. և ձայն
վարդապետի. զնա
քննէ ընդ նմա.
բանն եկեալ զնոսա
զԹագաւոր Յիսուս և
աէ. մեր
Ա[...] մտանէին ի մէ
ջ ձայն խօսեցան.
և որ դարձան առ
նա ի մէջ գնացին
Ա[...] ասաց զամենայն
զայն եկեալ ամենայն.
Ա[...] արար եղեն և ես
տեսանեմ. և եկ
ամենայն եկն

զնա ցծնդեանն · եւ մեծ
կենդանագրեսցեն · եւ
ժառանգ · ամենեցուն
զսուրբ եւ անեղն · Եւ
մարգարէութեան մեծ ·
յոր [illegible] երկնից
[illegible] · եւ [illegible]
[illegible]
[illegible] երրորդութե
կը է · [illegible] [illegible]
ընդ ամենայն հրե
շտակս · ընդ նոցա
եւ ընդ ամենայն կոյս
մարիամ · աստուածածին ·
կդ · [illegible] յոյժ
համայն · [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ո
[illegible] [illegible]

երգոց աստուծոյ եւ ա
մէն · [illegible] որ
[illegible] [illegible] Եղե
[illegible] [illegible]
ցոյց ·
[illegible] · [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] Եղե
[illegible] [illegible]
ցոյց ·
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
եւ հայրապետաց ·
եւ [illegible] [illegible] ·
եւ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
նէլ

Ղ Մ
կը Ճթ
կդ

Պ ատասխանի բեա
նոցա. և ասէ եւ
Թագր. պատմեցից
յայտնութեան. զոր
սեւեկըդ եղյցել՝
զիկոյսն. սեւս.
նէն. և կայ է զը
նան. բարձրագոյն
բնն. խաւ է յանն
մեռեալ է յանեն
աղ քարոզ առեալ
բանին. և եղանն
եղե. որոչ զայթու
կեղեցի յես.
Պ եբրս զնացին
հրեշտակըն. յամ
հանդերձ. սկսաւ
խաւսել ընդ կոյսն
մարգարէն. վասն յամ
հանդերձ. զինչ է
եր յանդամանութ

Է
Ե

սանել. եղեն ձեռն
ժամն. ինջողս.
Հ. զինչ եղեւ զա
ման եւ. պարէ հան
դերձս փափկութե
զգացողութեան. աշա
կերտք. որ հանգուց
ձս երեւելիս նիւթա
փնութեանն յոր
կանչինն.
Հ. զինչ եղեւ
ման եղ. մարգար
այր. սանեն ձեռս առա
ելեա բանագանտ
զարէ. զինչ վաս
նորա զգեստն.
Պ. եւ ասա առաքեալ
զհրեշտակին առա
ջին. որոշ
ցեղմանապարհաց
առաջին

Հ Մ Ար
Հ Ձկ ա

Հա Է Ամէն ասեմ ձեզ
մեծ ի ծնունդս կանա-
նց մարգարէ չիք
քան զյովհաննէս մկրտիչ.
բայց փոքրիկն յար-
քայութեան այ մեծ է
քան զնա ։
Հբ Է Եւ ամենայն ժողո-
վուրդն որ լուաւն և
մաքսաւորքն արդա-
րացուցին զած մկրտ-
եալք մկրտութեամբ
յովհաննու ։
Իսկ փարիսեցիքն և
օրինականքն զխոր-
հուրդն այ անարգե-
ցին յանձինս իւրեանց
չմկրտեալք ի նմանէ ։
Հգ Է Ընդ ո՞ւմ նմանեցու-
ցից զմարդիկ ազ-
գիս այսորիկ. և ո՞ւմ
իցեն նմանօղ՝ Հդ Ժ
նմանեն մանկտւոյ՝
որ ի հրապարակս նստ-
ոցին ։ կարդայցեն
զմիմեանս. և ասէ
ցեն՝ փող հարաք
ձեզ՝ և ո՛չ կաքաւե
ցէք՝ ողբացաք և
ո՛չ լացէք ։
Եկն յովհաննէս
մկրտիչ՝ ո՛չ ուտէր
և ո՛չ ըմպէր ։ և ա-
սէք դեւ գոյ ի նմա ։
Եկն որդի մարդոյ
ուտէր և ըմպէր և աս
էք՝ ահա այր կե-
րող և արբեցող բա
րեկամ մաքսաւորաց
և մեղաւորաց ։ և ար
դարացաւ իմաստու
թիւն յորդւոց
իւրոց ։

Ղ	Մ
Հա	Ձգ
Հբ	Ձե
Հգ	

Ղ	Յ	Մ	Մր
Հդ	ՂԲ	ՃՀԷ	ՃՁԷ

զնա [illegible]
[illegible] զեկեղեցի

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

շնորհեաց. արդ ո
նա. առաւել սի-
րեսցէ զնա.
Ետ սիմովն եւ ա-
սէ. այն Թուի ինձ թէ
որում զառաւելն
շնորհեաց.
Նա ասէ ցնա.
ուղիղ դատեցար.
Եւ դարձեալ առ
կինն. ասէ ցսիմովն.
տեսանես զկինդ
մտի ի տունդ քո. ջուր ո-
տից իմոց. ոչ ետուր.
իսկ դա արտասուօք
իւրովք թացոյց զոտս
իմ. եւ հերօք իւրով
ջնջեաց. համբոյր
ինձ ոչ ետուր. եւ
դա. յորմէ հետէ
մտեալ եմ ոչ դա-

դարեաց. համբուրե-
լոյ զոտս իմ. իւղ
ով զգլուխ իմ ոչ օ-
ծեր. իւղով ա-
նուշիւ օծ. վասն
որոյ ասեմ քեզ. Թո-
ղեալ լիցին սմա
մեղք իւր բազումք
զի յոյժ սիրեաց.
Որում շատ թող-
ացի. շատ սիրէ. եւ
որում սակաւ սակաւ։
Եւ ասէ ցնա. Թո-
ղեալ լիցին քեզ
մեղք քո.
Սկսան որ բազ-
մեալքն ընդ նմա
ասել ընդ միտս իւր-
եանց. ով է սա որ զմե-
ղս թողու.
Նա ասէ ցկինն.

հաւատք քո կեցու-
ցին զքեզ. երթ ի
խաղաղութիւն:

Եւ եղեւ յետ
այնորիկ եւ ձզ

ինքն շրջէր ընդ քա-
ղաքս եւ ընդ գեօղս:
քարոզել. եւ աւետա-
րանել զարքայու-
թիւնն. եւ երկոտասան-
անքն ընդ նմա. եւ
կանայք ոմանք որ
բժշկեալ էին յայսո-
ոց չարաց: Եւ ի հի-
ւանդութեանց. Մա-
րիամ որ կոչէր մագ-
դաղենէ. յորմէ. է.
մէ եւթն դեւ ելեա-
լ էր. եւ Յովհաննա
կին Քուզայ. հազա-
րապետին. Հերով-
դի եւ Շուշան. եւ այլք
բազումք. որք պաշ-
տէին զնա յընչից
իւրեանց:

Ի ժողովել բազմու-
թեան ժողովրդեան եւ
քաղաքաց. քաղաքաց
եկեալ առ նա. ա-
սէ առակաւ:

Ել սերմանացան սեր-
մանել զսերմանս
իւր. եւ ի սերմանել
նորա. էր որ անկաւ
առ ճանապարհաւ. եւ
կոխեցաւ. եւ թռ-
չունք երկնից կերան
զնա:

Եւ այլն անկաւ յա-
պառաժի. եւ բուսեալ
չորացաւ.
առ ի չգոյէ հիւթոյ:

է ձէ   յ ձա   ճ ձդ   է ձզ

Եւ այլն անկաւ ի
մէջ փշոց. եւ ընդ նը
մին. բուսեալ փշոցն
հեղձամղձեցին զնա։ կը
Եւ այլն անկաւ յեր
կիր բարւոք. եւ պտղաբեր
եւ բուսեալ արար
պտուղ հարիւրապա
տիկ։
Զայս իբրեւ խաւսէ
ր. ասէ՝ որ ունի
ցի ականջս լսելոյ
լուիցէ։
Հարցանէին զնա
աշակերտքն. թէ զի՞նչ
իցէ առակն
Եւ նա ասէ ձեզ
տուեալ է գիտել զխոր
հուրդս արքայու
թեանն այ։
կե Իսկ այլոցն առա
կաւք՝ զի տեսանելով
եւ մի տեսցեն. եւ լսե
լով եւ մի իմասցին։
այս է առակն
այսինքն է։
Սերմն բանն այ է
եւ որք առ ճանապար
հաւն. այն որք են
որ լսեն. եւ ապա գայ
սատանայ հանէ
զբանն ի սրտից նոցա՝
զի մի հաւատասցեն
եւ ապրեսցին։
Եւ որք յապառա
ժին. որք յորժամ
լսիցեն. խնդութեամբ
ընդունին զբանն.
եւ արմատս ոչ ունի
ցին. որք առ ժա
մանակ մի հաւա
տան. եւ ի ժամանակս

Ղ կե · Յ ճթ · Մ ճդ · Մր ձէ · Ղ կը · Մ ճկ · Մր ձը

կփորձութեան
հեռանան:
Եւ որ ի մէջ փշոցն
անկաւ. նոքա են որ
լուեալ են զբանն.
եւ ի հոգս եւ ի մեծու-
թեան եւ ի ցանկութե-
անց աշխարհիս. զբանն
հեղձնուն. եւ անպ-
տուղ լինին:
Եւ որ յերկիրն բարւոք
բարւոյ. որոց բարի
սրտիւ եւ գեղեցկութեամբ
զբանն պահեն. բերեն
պտուղ ընդունելի.
եւ ամենայն պտուղ համ-
բերութեան:
Ոչ ոք լուցանէ ճրագ
եւ թաքուցանէ
ընդ կարասաւ կամ
ընդ մահ-
ճաւք. այլ ի վերայ աշ-
տանակի դնէ. զի որ
մտանիցեն տեսանիցեն:
Զի ոչ է ինչ ծածուկ
որ ոչ յայտնեսցի. եւ ոչ
գաղտնի որ ոչ ծանի-
ցի. եւ եկեսցէ ի յայտ:
Նայեցարուք այսուհետեւ
զիարդ լսէք. զի որ
ունիցի տացի նմա. եւ
որ ոչ ունիցի. եւ զոր
կարծէ թէ ունիցի
բարձցի ի նմանէ:
Եկն առ նա մայրն
եւ եղբարք իւր. եւ ոչ կա-
րէին հասանել ի նա
վասն բազմութեանն:
Պատմեցին նմա եւ
ասեն. Մայր քո եւ եղ-
բարք քո կան արտա-
քոյ. եւ կամին զքեզ
տեսանել

…առաւել գտանալոյ
ըսիմ. և եղ բազմացելոյ ու
զուգեն· որդեան
ընթեր և սամեցէ·
եղև. խաղաղ
յառաւօրդ. եղև
եղիաս. և ազատեցուց
նորա. և առեալ զնա
եկեալ. անցցուցանելոյ
կայս. ծննդեան
ազատեցի
…ներ զեկ նաւեցն
երեւեցաւ. և եղեր
ըսկ հողմոյ. ի ծննդեանն
և ունւոյր և ասայ
նաւեցին
…ստուածեան. զօր
Թոզցեն զնա. և ամեն
վարդապետն վարդա
պետ կարդեցէ
անեկ

…ձևա. յաւուրցեալ
ամառնային հողմոյն.
և խռովս. ութևան
Ջերմն. և հանդարտ
ութեան. և եղև խա
ղաղութեան.
…ուեւ. զտանաւ. ոյր
են հանապազ ձեր.
…զրեն հարկեալ
զալբանեցեն. և առ
ամեն զին մեծն.
ով պատերազմեցան
զքեզ հողմոյ և ջրոց.
Հրամանաւ այց և ձեռ
զաւանեալ առնոյ.
…ձնաւեցին կեանս
յաշխարհն. զերծք
ապաւինեսցի. որ յոյժ
կայս հանդերձ զաւ
ակեան
…ըն եղանակեն նորա

զ Ս մի
ձայն ԿԹ իւե

եղանիցի։ սրբոց
հեզոց սրտին երկրպա
գեն․ յաղթեմնելուցս
և բազում ժամանակս
կեցցէ։ հանդերձեալ
զգեցեալ՝ և ընձեռեալ
ընծայեալ՝ այլ է
զերեկ մանա.
Աւետարան զՔս
աւուր ամենայն և ամե
նայն ամենայնիւրաց
և աւանդ Աստուածային
զի կոչեալ եկեղ յեր
կինս․ բարձրեալ
աղաչեմ զերեղ մի
ամենայնիւրաց․ բայց
զի հրամանն տայց
այսպիսի պտղոց երա
նել իմաստութեան
զի բազմամարդկանս
կա յանդիմանեալ

երգեսցեն․ և կենդանի է
Յիսուս․ և պաշտեն յեր
կնից․ և խոնարհին զերա
պանծ․ և փառաւորեն
զԲանն յաւիտենից։
Հոգւոյ սրբոյ յաւ
իտենից՝ զնոյն Աստուած
զերեկ
Սա է առաւ լուսոյ
ամէն զի ողորմ բարձ
րեալ մանկանց երա
և աղաչեմ զքեզ զի
մի հրամանն տայցէ
նոցա երկնային յաւ
դամենա
մեր առաւ երա
մանկանց յաւելեր բարձ
մանց առաւօտու
երկրպագեմ և աղաչեմ
զքեզ զի հրամանն տա
ցէ նոցա մանուկ

եւ հրամայ

Երգեան

դ ծ ճ
ձգ հգ խբ

Մեծ զօրութեամբ
այս քեզ ամէն
Նաւց երկրպա-
գեն· եւ բարեբանեն
զորդիդ աստուծոյ հաւատ·
Արար զօր
Ծնաւ անսերմն յա
ընկալեալ մեզ ժո-
ղովրդեան· քանզի
ամենեքեան ասեն
ուներեն նոխա
Ասաց ելի
այսմ որում ամէն
նեւր յայտնի· եւ նոյն
եւ կենաց ծնողի
գետնն· անճառ
ատտանն ի· ապա
Չերգեմք· մեծացն
կարացն հոգոս· զի
զաւակն· մեծաւոր
երկնից· ամենայն

ըն երկրպասասանեց
Եւ եր մերձեալ է
Արար եղծանէ նո
քա ծածկագոյն նե
ղեքեն քեզ
Ասեն մեր եւ
ծառայութեան ա-
րեան յանց երկրո
սասանեցի որում
ոչէր ձեռն· հնար
յանկարծ բաժանել
մասնաւորեալ յետոյ
մերձեցան նախանձոյ
հանդերձեալն նորա· եւ
նոյնժամայն կենաց
Բաժանեալ արեան նորա
Ասաց յա· որոց
մերձեցան ձեր
Բնութ ամենեքեան
ուրախացեալ· ամէն
պետութ եւ որ ընծայեաց

ղ ծէ
մր իէ

են վարդապետս
ժողովրդեան։ այն
դէն. և նմանեն դքեզ
աւէ յու անն.
մերձեցան յես. քան
զերկնայինն եԹէ զառ
քանԹեանն էն յիսեն.
բըլևեւես կէնն
եԹէ ոչ ծանծեցաւ
խնձակ. եԹէ զաւր.
ըով և անձկան աստս
Քննողս Թեփանաւոց
նոյն մերձեցաւ և
նաւ պատմեաց ա
ռաջին անձնոյն ժո
ղովրդեանն. և եԹէ
պես բըժշկեցաւ աւ
ժամոյն.
աւէ քանզամենեն
յ ղուսոր հաւատ
քո կեցուցին զքեզ

երԹեմատաց անԹե
մեք զենան,
խաւսելոյ զմէ ամէն
ամենն ժողովրդեա
պետոնն և առաջնա
մեռաւ զտասրեքո
մի Լոյս աշխարհ աւ.
նէր ղըա
ակ յու եբերեքաւ
պատասախանանէս
Նման և աւէ մեր
կեչքը մայն հաւա
ուոյ. եկեղի.
մեծաւ խաւսն
ոչ զաբեԹող մաւն
էղ. բայց մայն
զայեւորոս և ղյակ
մեջու և ղ յուհան
նեն. և ղ հայր մեր
կանն և զհայրենորա.
այնն աւմենեցը

եան եւ կոծէին զնա
Եւ նա ասէ. մի
լայք . զի ոչ մեռաւ ՁԵ / Է
այլ ննջէ . ԻԵ
Նոքա ծաղր
առնէին զնա . զի
գիտէին թէ մեռաւ
Նորա հանեալ
զամենեսեան ար
տաքս կալաւ զձե
ռանէ նորա բար
բառեցաւ եւ ասէ
աղջիկ կայ մանուկ արի
Եւ դարձաւ ոգի
նորա եւ կանգնեցաւ ՁԵ / Է
վաղվաղակի . եւ
հրամայեաց տալ
նմա ուտել . եւ զար
մացան ծնողք նո
րա . եւ նա պա
տուիրէր մի ումեք

ասել զորինչ
եղեն

Եւ կոչեցեալ
զերկոտասան
առաքեալսն . Ետ
նոցա զաւրութիւն
եւ իշխանութիւն ի վե
րայ ամենայն դիւաց
եւ բժշկել զհիւանդու
թիւնս
Առաքեաց զնո
սա . քարոզել . զար
քայութիւնն այ . եւ բժշ
կել զախտաժետս
Ասէ ցնոսա
մի ինչ բառնայք ի
ճանապարհ . մի գա
ւազան . եւ մի մախ
աղ . մի հաց . եւ մի
արծաթ . մի երկուս
հանդերձս ունիցիք

Մ
ՁԱ
ՁԵ

Մ
ՀԹ
ՁԲ

Եւ յոր տուն մտա
նիցէք · անդ ա
ջիք եւ անտի ելանի
ցէք:
Հա Է Եւ որք ոչ ընդու
նիցին զձեզ · յոր
ժամ ելանիցէք ի քա
ղաքէն յայնմանէ
զփոշի ոտից ձերոց
թօթափեսջիք ի
վկայութիւն նոցա:
Հբ Ժ Ելեալ շրջէին
ընդ գաւառս եւ ընդ
գեօղս · աւետարանէ
ին · ընդ ամենայն
ուրեք ·
Զ Ժ Լուաւ Հերովդէս
չորրորդապետ զգոր
ծսն ամենայն · եւ
տարակուսէր · վասն
ասելոյ յոմանց թէ
յովհաննէս յա
րեաւ ի մեռելոց · եւ
յոմանց թէ եղիա
յայտնեցաւ · եւ այ
լոց թէ մարգարէ
ոմն յառաջնոցն
յարեաւ ·
Եւ ասէ Հերովդէս
զյովհաննէս ես գլխ
խատեցի · իսկ այս
ո՞վ իցէ · զորմէ
լսեմ զայսպիսի լ
սեմ ·
Եւ խնդրէր տե
սանել զնա
Ժա Է Եւ դարձեալ առա
քեալքն եւ պատմ
եցին նմա զամե
նայն զոր արարին:
ԻԵ Եւ առեալ զնո
սայ · խուսեաց առ

Զ Հա Հբ Զ | Ժ ԻԲ | Զ Ժա ԻԵ | Ժ Ժ Ժ | Ժ ԻԲ Կա

առանձին իտեղի ա-
նապատ քաղաքի
միոջ որ անուանեալ էր
բեթսայիդայ:
ւ ժողովուրդքն
իբրեւ գիտացին.
գնացին զհետ նո-
րա. եւ ընկալեալ
զնոսա. խաւսէր
ընդ նոսա վասն ար-
քայութեան այ.
եւ որոց պէտք է-
ին բժշկութեան
բժշկէր:
ՂԴ (Իր)
ւ աւուրն սկսա-
նել տարաժամել. մա
տեան երկոտաս
անքն եւ ասեն
ցնա. արձակեա
զժողովուրդդ.
զի երթիցեն շուրջ

ի գեղսն եւ յագարա-
կս. հանգիցեն. եւ
գտցեն կերակուր.
զի աստ յանապա-
տի եմք.
սէ ցնոսա տուք
դուք. դոցա ուտել.
ւ նոքա ասեն ոչ
գոյ մեր աւելի քան
զհինգ նկանակ եւ
զերկուս ձկունս.
բայց եթէ երթի-
ցուք գնեսցուք բա-
ւական ժողովրդեա-
նս կերակուր. քան-
զի էին արք իբրեւ
հինգ հազար.
սէ ցաշակերտ-
սն. բազմեցուցէք
զդոսա դասս դասս
յիսուն յիսուն:

Ղ ՂԴ   Մ ՃԽԵ   Մր ՃԿԳ   Յո ԺԴ

ուրբութիւն այն
սէրս եւ բարձրեցու
ցէք զանձինս ձեր
ամենայն զհե
նոր նկատակն եւ
զերկրաւ ձկռմամ
հայեցեալ յերկինս
արարչութեանց եւ ե
րեկ եւ առայր զա
Հակերտամն արկա
նել ժողովրդեանն։
Երամ ամենէ
րեամ եւ յայտեցան
եւ բարձրեցին զնշխա
րս կատարողն եւ
կատարման
ամբաւէ
Նորա յա
ղամթս · առանձ
նս · եւս ընդունեա եւ

պատկերացն նորա։
Հայոց զնորա
եւաւէ զո՞ զէ ա
սէն զնեղն ժողո
վուրդն Թեկղեայ։
Մայրս պատ
ասխանէ առ եւս
սէն զայնհաննես
Մորմէ եւ այլ է
զերկրն ուսայէ
Թէ մարդ արժէ
յառասնորդն յա
րեաւ
սէ ցնորա
զորս զոր մեծ ամէ
զնորէն Թեկղեայ
աստուծս ամէ
եւս պէտորս եւ ա
սէ զերն այ
մ աստուծոյն
Նորա եւ պատուն

ռեաց. մի ումեք ա
սել զայն. և ասէ
Թէ պարտ է որդւոյ
մարդոյ բազում
չարչարել. և անարգ
ել ի քահանայապե
տեաց և ի ծերոց
և ի դպրաց. և սպա
նանել. և յերրորդ աւ
ուր յառնել.
ՂԱ Է Ասէր առ ամե
նեսեան. Եթէ ոք
կամի զկնի իմ գալ
ուրասցի զանձն. և
առցէ զխաչ իւր հա
նապազ. և եկեսցէ
զհետ իմ.
Որ կամիցի զան
ձն իւր կեցուցանել
կորուսցէ զնա.
և որ կորուսցէ զան
ձն իւր վասն իմ գտա
նէ զնա.
Զինչ աւգուտ է
մարդոյ եթէ զաշ
խարհ ամենայն շա
հեսցի. և զանձն
կորուսցէ կամ տու
ժեսցի.
Որ ամաչեսցէ հա
մարդկայ զիս և զբա
նից. զնա և որդի
մարդոյ յամաչեսցի
ընայցէ յորժամ գայց
ցէ փառաւք իւրովք
և հաւր և հրեշտա
կաց սրբոց.
ՂԲ Բայց արդարև
ասեմ ձեզ. եթէ են
ոմանք ի սոցանէ որ
աստ կան. որք մի
ճաշակեսցեն զմահ.

Ղ	Մ	Մր	Ղ	Մ	Մր
ՂԱ	ԶԿ	ՃԷ	ՂԲ	ՃԿԲ ԶԿԵ	ՃԶ ՃԷ

մինչեւ տեսցեն զար
քայութիւնն այ :
(Լ) եղեւ յետ այս
ոց · բանից · իբրեւ ա
ւուրս · ութ · առեալ
զպետրոս եւ զյակո
բոս · եւ զյոհան
նէս · ել ի լեառն կալ
յաղաւթս :
ւ ի կալն նորա · յա
ղաւթս · եղեւ տե
սիլ երեսաց նորա
այլակերպ · եւ փոխե
ցաւ · հանդերձն նո
րա · եւ եղեւ սպիտակ
փայլատակ · եւ ահա ա
րք երկու խաւսէին
ընդ նմա · որ էին մով
սէս · եւ եղիա · երեւեալ
փառաւք · եւ ասէին
զելսն նորա զոր կա

տարելոց էր յեմ :
սկ պետրոս · եւ որ
ընդ նմայն էին
ծանրացեալ էին ի
քնոյ · զարթեալ
տեսին զփառսն նո
րա · եւ զերկուս ար
սն · որ կային ընդ նմա :
ւ եղեւ ի մեկնելն
նոցա ի նմանէ · ասէ
պետրոս ցյս · վար
դապետ` բարւոք է
մեզ աստ · լինել · եւ ա
րասցուք · երիս տա
ղաւարս · մի քեզ · եւ
մի մովսիսի · եւ մի ե
ղիայի · եւ ոչ գիտէր
զինչ · խաւսէր ·
ինչդեռ զայս
ասէր` եղեւ ամպ
եւ հովանի եղեւ ի վե

րա նոցա. և երկեա
ն ի մտանելն նոցա
ընդ ամպովն:
Ձայն եղև յամ
պոյն. և ասէ. դա
է որդի իմ ընտրեալ
դմա լուարուք:
Եւ ընդ լինելն բար
բառոյն. գտաւ
Յիսուս միայն:
Եւ նոքա լռեցին լռե
ցին. և ոչ ումեք
պատմեցին յաւուր
սն յայնոսիկ. և ոչ
ինչ յորոց տե
սինն:
Եւ եղև ի վաղիւն
իբրև իջին
ի լեռնէ. իջեալ
նէ անտի. ընդ ա
ռաջ եղև նմա ժո

ղովուրդ. բազում:
Եւ ահա. այր մի ի
ժողովրդենէն անտի
աղաղակեաց. և ասէ
վարդապետ. աղա
չեմ զքեզ հայեաց
յորդի իմ. զի միա
մօր է ինձ. և ահա
ոգի հարկանէ զնա
և յանկարծ. գոչէ և
զարկուցանէ զնա և
փրփրեցուցանէ և
հազիւ մեկնի. ի նմա
նէ խորտակելով զնա:
և աղաչեցի զաշակերտ
սն քո. զի հանցեն զ
և ոչ կարացին:
Պատասխանի ետ
Յիսուս. և ասէ. Ով
ազգ անհաւատ. և թիւր
միտք. մինչև յերբ եղէց

ձեզ. եւ ամենայն
ձեզ մամոնայի
զատուցէք
ասեմ ձեզ մի
հոգայք զինչ
ուտիցէք եւ զինչ
ըմպիցէք յայ
այլ անձն եւ
կերակրոյ. զհանդերձ
եւ մարմին ոչ հոգայք
նայեցարուք
ամենայն երկնից
մեծամեծագոյն
ի զարմանալ
ամենեցուն եւ
ամենայն ոչ
ոչ եւ ասեմ յայս
կերակուր ոչ
եւ ձեր զգենու
զգեստ. զհան
մարդկան. մամոնայի

ի ձեռս մարդկան.
Հայեցարուք ի թռչունս
երկնից. եւ ոչ
ծամծեն եւ ոչ ժողովեն
զնոսա զերկնայինս.
եւ երկնաւոր հայր
նոց զնա կերակրէ
նոյն ապաքէն
Մի ոք հոգալով
կարէ. Եթէ ոչ
զնոսա ... եւ
նոցանէ. յաւել
ծանեաւ զհասակ
ոչ ... նոցա.
ամէն ... ի նոցա
զինչ ... նոցա
եւ ասէ ... նոյն
ոչ ... զնա
ընդ ... յաւել
եւ ... ընդունի
եւ ... ընդունին ըն

[illegible]

[illegible]

որդի մարդոյ ոչ եկն
զոգիս մարդկան
կորուսանել՝ այլ ապրե
ցուցանել:
Եւ գնացին յայլ
գեւղ:
Եւ մինչդեռ երթա
յին ընդ ճանապարհ
ասէ ոմն ցնա
երթայց զհետ քո
յոր կողմն եւ երթայցես:
Ասէ ցնա յս· աղ
ուեսուց որջք գոն
եւ թռչնոց երկնից
բունք· եւ որդ
ւոյ մարդոյ ոչ գոյ
ուր զգլուխ դնիցէ:
Ասէ ցայլ ոմն եկ
զհետ իմ· եւ նա ասէ·
տր հրաման տուր
ինձ երթալ նախ թաղել
զհայր իմ:
Ասէ ցնա յս·
Թող զմեռեալսն
թաղել զմեռեալս
իւրեանց· եւ դու երթ
պատմեա զարքայու
թիւնն այ:
Ասէ եւ այլ ոմն
Եկից զհետ քո տր·
բայց նախ հրաման
տուր ինձ հրա
ժարել ի տանէ
իմմէ:
Ասէ ցնա յս· ոչ
ոք արկանէ զձեռն
զիւր ի մաճ· եւ հայ
եսցէ յետս պիտանի
լինիցի արքայ
ութեանն:
[illegible]
[illegible]

ցոյց [illegible] եւ այլ եւ [illegible]
ամառան. եւ երկոտ
եւ ասաց [illegible]
[illegible] եղեւ. եղեւ
[illegible] յանէ
[illegible] բազմ[illegible] եւ
[illegible]
երթայցէ[illegible]։
[illegible]
[illegible] բազմ[illegible]
[illegible] եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
զի [illegible]
ի [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

մեզ [illegible]
ի [illegible]
[illegible]
[illegible]
որ ասաց [illegible]
նոցա. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ցին զձեզ՝ ուտիջիք
զինչ առաջի դնիցեն
ձեր· և բժշկեցէք
որ ի նմա հիւանդք ի
ցեն· և ասասջիք
նոցա մերձեցաւ
ի ձեզ արքայու
թիւն այ:

ճժզ
Է
Եւ յորմէ քաղաք
մտանիցէք և ոչ
ընդունիցին զձեզ՝
ելեալ ելանիցէք ի
հրապարակս նոցա՝
ասասջիք· Եւ զփոշին
որ կպաւ ընդ մեզ ի քաղա
քէ ձերմէ· յոտս
մեր· թօթափես
ցուք ի ձեզ՝ բայց
զայս գիտասջիք
զի մերձեցաւ· արքայ
ութիւնն:

Ասեմ ձեզ զի
սոդոմայեցւոց
ընդարձակագոյն լի
ցի յաւուրն յայն
միկ քան քաղաքին
այնմիկ:

ճժէ
Է
Վայ քեզ քորա
զին· վայ քեզ բեթ
սայիդա· զի եթէ
ի տիւրոս և ի սիդո
նի եղեալ էին զօ
րութիւնքն որ
եղեն ի ձեզ· վաղուց
և արդեւք ի քուրձ
և ի մոխիր նստեալ
և ապաշխարեալ էին:
Բայց տիւրոսի
և սիդոնի ընդ
արձակագոյն լիցի
յաւուրն դատաս
տանին քան ձեզ:

Զ
ճժզ

Զ Ժ Ճ
ճժէ

Աւոր կանխաւ
Նաւ ում որ մեռելոց
կենաց բարեխօսեա
լեր · մեղուցելոց պահոց
քա Եկեղեց
Ընծայ քեզ Տէր
քեզ · եւ մատուցեալ ա
ռաքելոց զենս ամեն
զենս · եւ մրգաբերեալ
զենս · զաւազանին
անապատ · եւ որ
Բեմական · քեզ այն
մեկ որդւոց առա
ջնոց
Այժմս եւ Թա
գաւորեալ եւ Եր
կարգն եկեղեցւոյ
եւ առնէ · այսօր
դեռ Հնամ ամօթին
մեղ յանդիմանեալ
Աստուածածին

ւռեսանելի զաւակաւ
նոյ ամենեցուն յերկ
նից երկրի զնոյ.
բանին
Հաւատով ձեզ
Եղանակութիւն · կո
խել զմահ եւ զկա
լեալս եւ զանմահութիւն
զանյոյութիւն Թագա
ւորն · եւ ձեռն զմեզ
ղանց երկեւ
այց ընդունելի
խորհուրդ Թագաւոր
Հաւատացելոց ձեզ
արքայութիւն զնոս
նուաստեր զարմ
լեր յերկինս
Նախկին ժամու զեն
Ծառայիս ըստ հոգւոյ
Լուսաւորեալ եւ առնէ
զօրհնեալ զերկնային

տր երկնից. եւ երկրի
զի ծածկեցեր զայս
յիմաստնոց. եւ ի գիտ
նոց. եւ յայտնեցեր
զայս տղայոց. այո
Հայր. զի այսպէս
հաճոյ եղեւ առաջ
ի քո:

ձժգ Ամենայն ինչ տու
աւ ինձ ի Հօրէ իմ
մէ. եւ ոչ ոք գիտէ
զորդի ոչ եթէ
ոչ Հայր. եւ ոչ զՀայր
եթէ ոչ որդի. եւ ում
կամի որդին յայտ
նել:

ձժդ Եկայք առ իս ա
մենայն վաստա
կեալք եւ բեռ
նաւորք. եւ ես
հանգուցից զձեզ:

առէք զլուծ իմ ի ձեզ
եւ ուսարուք յինէն
զի հեզ եմ եւ խոնարհ
սրտիւ. եւ գտջիք
հանգիստ անձանց
ձերոց. զի լուծ իմ
քաղցր է. եւ բեռն
իմ փոքրոգի է:

Յայնմ ժամանակի
գնայր Յիսուս
ընդ արտորայս ...

Ն . ապաստանական (12)
նի եղեւ · ոչ
[illegible] · [illegible]
[illegible] .
[illegible] · եւ յանմէ
հօրն . [illegible]
մէ : եւ յանմեռոյն
[illegible]
մէ · եւ յանմեռոյն
մտաց քոց · եւ [illegible]
[illegible] . [illegible]
[illegible] քո ·

Ն . [illegible]
[illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] . եւ [illegible]
Ն . [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] . եւ [illegible]
[illegible]

Պ . [illegible]
եւ [illegible] · [illegible]
[illegible] . [illegible]
եւ [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] : եւ [illegible]
[illegible] . [illegible]
[illegible] . եւ [illegible]
հայցեմ .

[illegible]
[illegible]
ընդ հոգւոյն . ծառայա
րս : եւ տեսանել զքեզ
[illegible] · [illegible]
եւ [illegible]
ընդ հոգւոյն [illegible]
եւ [illegible]

Ս . [illegible]
ծառայարանս [illegible]
[illegible] ընդ հոգւոյն . [illegible]
եւ տեսանել զքեզ [illegible]

[illegible]

Թաղեցին. և եկեալ
ցեալ. պատմեցին զի
վերս նորա. առեալ
եղբաւր. Հերովդիադի.
և եղեալ եղբաւր զի
բառնալ էրոյ. ած
զնա իբրեւ զմարգարէ.
և զարմանայր զնա
և խնդրեաց [illegible] եւ
ըն եղանելը. ասին.
Հանեալ եւս զպայման
առաջ երկրին երկիւ
ղի [illegible] և ամէն
զարմանայր [illegible].
և զորմէ ծանուցեալ
իւրեանց. իսկ [illegible]
զաշակերտսն [illegible]
[illegible] ձեռ
Ո՞ ի յերկնից
ոչ [illegible] Թաւէ
ձեռ. մեծ [illegible]

ամենեցուն. ի ձեռս
առաքելոց.
Ընդ [illegible] ամենայն
բան զհամբաւութիւն
իմաստ նորա.
և ցնա յերկիր
և դառնայր նոյն
պէտս.
Ընդ ել. ի նաւէն
նորա և իւրն եկեալ
իջեալք. և կիցուն
առնէ մարթոյ ըն
կալնուլ զնա. խստն
խորամ. և նորաւէր
քայլք. որում ա
ռնէր մարթանայր
և եկն նմանանա
ռուն նմին. և ելեր
զբանս նորա.
մարթոյ զա
ռնէր խռովեալ

սպասու ։ Եկեալ կաց
եալ առաջի եւ ասէ ։ տր
ոչ ինչ փոյթ է քեզ ։
զի քոյրս իմ միայն ե
թող զիս սպասաւոր
արդ ասա ՝ դմա զի
ձեռնտու լիցի ինձ ։
Պ ատասխանի ետ
յս եւ ասէ մարթայ
մարթայ ։ հոգաս
դու եւ զբաղեալ
իրք ։ զբաղեալ ես
բայց սակաւ ։ պիտոյ
է կամ միոյ ։ մարի
ամ մասն բարի ընտ
րեաց ։ որ ոչ
հանդերձի ի
նմանէ ։
Յաղագս աղաւ
[illegible]
կայր յաղաւթս ՝ եւ

դադարեաց ։ ասէ
ցնա մին յաշակերտ
տացն իւրոց ։ Տր ու
սոյ մեզ յաղաւթս
կալ ։ որպէս յովհան
նէս ուսոյց աշակերտ
ացն իւրոց ։
Ա սէ ցնոսա ՝ յոր
ժամ կայցէք յաղաւ
թս ՝ ասասջիք ։
Հայր մեր ։ սրբեսցի
անուն քո ։ Եկեսցէ
արքայութիւն քո ։
զՀաց մեր ։ Հանապազ
որդ ՝ տուր մեզ զօ
րըստաւուրէն ։ եւ թող
մեզ զպարտիս ։ զի
եւ մեք թողումք ամե
նայնի ։ որ պարտապան է
մեզ ։ եւ մի տանիր
զմեզ ի փորձութիւն

ձկզ

Է ձկզ
Տ խզ

ճիգ Է Եւ ասէ ցնոսա.
ո՞վ է ի ձէնջ. որոյ իցէ
բարեկամ. եւ եր-
թիցէ առ նա ի մէջ
գիշերի. եւ ասիցէ
ցնա բարեկամ տո-
ւր փոխ. երիս նկանակս
նակս. զի բարե-
կամ իմ եկն առ իս
յուղւոյ. եւ ոչ ինչ
ունիմ դնել առաջի
նորա. եւ նա ի ներ-
քուստ. տայցէ պա-
տասխանի. եւ ասիցէ
մի աշխատ առներ
զիս. զի դուռն փա-
կեալ է. եւ մանկու-
նք իմ ընդ իս կան
յանկողնի. ոչ կարեմ
յառնել. եւ տալ քեզ.
Ասեմ ձեզ եթէ

ոչ յարուցեալ տայ-
ցէ նմա վասն բա-
րեկամութեանն. սա-
կայն վասն ժտութե-
յարուցեալ տացէ
նմա զինչ եւ պիտոյ
իցէ.
ճիէ Է Եւ ես ասեմ ձեզ
խնդրեցէք եւ տա-
ցի ձեզ. հայցէ-
ցէք եւ գտանիջիք. բա-
խեցէք. եւ բացցի
ձեզ. զի ամենայն որ
խնդրէ առնու. եւ որ
հայցէ գտանէ.
եւ որ բախէ բաց-
ցի նմա.
Ո՞ ի ձէնջ հայր
խնդրիցէ որդի իւր
ձուկն. միթէ փո-
խանակ ձկանն օձ

[illegible]

Ժա

[illegible]

[illegible]

ասէք. զինէն եԹէ
բէեղզեբուղաւ
հանեմ զդեւս. հա
[illegible]
ԵԹէ ես բէեղզե
բուղաւ հանեմ զդեւս
որդիքն ձերով հանեն
ցեն.
Վասն այսորիկ նո
քա եղիցին ձեր դա
տաւորք.
Իսկ եԹէ մատամբ ած
ոյ հանեմ զդեւս. ա
պա հասեալ է ի վերայ
ձեր արքայուԹիւն
այ.
Յորժամ հզօր
վառեալ պահիցէ
զգաւիԹ իւր. ի խաղաղ
ուԹեան են ընչք նո
րա. բայց եԹէ հզօ

րագոյն քան զնա ի
վերայ եկեալ յաղԹես
ցէ նմա. զասպազէն
զինուԹիւն հանէ
յոր յուսացեալն էր
եւ զաւար նորա բաշ
խեսցէ.
Որ ոչն է ընդ իս հա
կառակ է ինձ. եւ որ
ոչ ժողովէ ընդ իս
ցրուէ.
Յորժամ այսն պի
ղծ ելանիցէ ի մար
դոյ. շրջի ընդ ան
ջրդի տեղիս խնդ
րէ հանգիստ. եւ
իբրեւ ոչ գտանէ՝
ասէ դարձայց ի տուն
իմ ուստի ելի. եւ
եկեալ գտանէ զնա
աւելեալ զարդարեալ

և պարսպարեալ։ յայն
ժամ երեւեցաւ և ստ-
նուաճեցին զայս
չարեաց բանսարկուն ․
և մեռանին բնակեն
աւուր ․ և զիւր յաւիտեն
մարդոյն այնոցիկ
չար բանս պատմա։

Ձյն

Ձյն
Է
Իդ

Առեալ Մովսէսի
խաւարապատս ․ Ձայն
երաշխաւորն [illegible] լինելոյ
վերակենդանացոյ ․ և ա-
ռ ․ երանին երգով
այնքն ողորմութեամբ զն-
քեզ ․ և աստուածացեալ
զնեղացելն զքեզ։

Ահա աստուածն է
բանն այնոցիկ որ
[illegible] և ստ-
ացեալ։

Ամենակալն է իւր
րոս նորին ժողովրդ-
ոյն սրբոյ [illegible]
սպասաւորս [illegible]
նշանակեալ ․ և նման
յերկնից [illegible]
մա ․ բազմաշխարհ յո-
վանս ․

Որոյ [illegible] յոյժ
նան [illegible]
ցող ․ [illegible]
ցե և [illegible] աղ
[illegible]

Ձայն [illegible]
յարեցէ [illegible]
[illegible]
[illegible] և
[illegible]
զաս ․ [illegible]
[illegible]
[illegible]

Է
Ձյն

…ւնչս առաւել
քան զատղաւոյսն. եւ
աստ
…որ նկատեսցուք
յորս եղեն երա
…տաստանին. ընդ
ագգէս ընդդիմական
եւ զատտաւորարս եւ
ցնդեալս. զերապարշ
խառնեցին եկրորդու
թեան յոխնանս
…ւնչս առա
ւել քան զոխն
ման եռաս.
Զալիւրք. որ
ցնայր հրայր դրնեկծս
քրաւեան. այնեւ
րա աշտանակին
զնոր մնատին գոյս.
առեղանեցեն.
…րաց մարմնոյ նա

նէ. յորժամակն ա
ռաւօտ. անձնայն
մարմնոյն լուսաւոր
եղիցի.
…երբ ահիւ չափէ
եւ մարմնոյն խաւար
ին եղիցի. այդ.
գրքո ևէր. գոյցէ
լոյս որ եկեղեցւոյ. եւ
լուսեսցէ
Լոյս մարմնոյ զոր
անձնայն լուսաւո
րէ. եւ չգոյցէ մա
րմնոյ խաւար այնմ.
եկեղեցականաւոր ա
նձնայն որպէս յոր
ժամ հրայն նշոյ
լից լուսաւորեա
ցէ զերկ
…
սեր գայն. առաջնոր

զհաւատն կատարելոյ
զյուսոյն կենդանւոյ
առանձին
Ասա մեզ երբ
իցէ այդ
Բոլոր երկիր ձայն
ընծայեսցեն զօրութեան
ցմա զհրաշափառս
ունելոյ յառաւօտուն
զձայն
Աւետիս տուող
ձմեռնոյ կատարե
ցէք զպատերազմունս զհա
մբաւս եւ զպատերազմս
ազգի եւ մի խռովիցիք ծէ
ձեր զի պարտ է
կատարած է եւ չեւ
բովանդակ ամէն
ազգ թագաւորութիւն ի
թագաւորութեան վերայ
եւ զինեալ նշանս ծը
բար

Այսպէս յաւէտ զնա
ժամանակի առաքեալ
զպատմութիւն եւ անձամբ
ամենայն սորբեսցէ
Եւ մերձեցաւ ժամ
ընծայեցաւ զերանա
նորոգէ զմանաւանդս
եւ զգեցուցեալ եւ զայն
մեծացոյց բանիւք եւ
անցանէր զերդումն
էր եւ զմխիթարութեան
զոյս արժանիք ամե
նեւ եւ զայսմիկ որպէս
ցանկ
ամ ձեռ կատարել
ցոյց զմեղս քո
բարձր ազատեա նորա
զօրացոյց եւ զնոսա
ոչ լինի ի հրամանս
բանս
ամ ձեռ զմեղքերոյ

Ա ծա ծբ ծգ
Ե ծբ
Զ ծէ

իբրեւ զգերեզմանս ան
յայտս ։ եւ մարդիկ որ
շրջին ի վերայ նոցա ոչ գիտեն ։
Պատասխանի ետ ո
մն յօրինականա
ցն եւ ասէ ցնա ։ վար
դապետ. զայդ
ասելով եւ զմեզ թշնա
մանես
Եւ նա ասէ. եւ ձեզ
վայ օրինականացդ`
զի բեռնաւորէք մարդ
կան բեռինս դժուա
րակիրս ։ եւ դուք մա
տամբ միով ի բեռանցն
ոչ մերձենայք ։
Վայ ձեզ զի շինէք
զշիրիմս մարգարէ
իցն ։ եւ հարքն
ձեր սպանին զնոսա.
ապա ուրեմն վկայէք

եւ հաւանակից լինէք
գործոց հարցն
ձերոց ։ զի նոքա ս
կոտորեցին զնոսա ։
եւ դուք զերեզմա
նս նոցա շինէք ։
Վասն այսորիկ ի
մաստութիւնն Աստ
ուծոյ առաքեցից ի նո
սա մարգարէս եւ
առաքեալս ։ եւ ի նո
ցանէ սպանանիցեն.
եւ հալածեսցեն
զի խնդրեսցի
արիւն ամենայն մար
գարէից հեղեալ
ի սկզբանէ աշխար
հի ։ յազգէ յայդ
մանէ ։ յարենէ
աբելի ։ մինչեւ յա
րեանն զաքարիայ

կոտորակեսցէ ընդ մէ
ջ զանձն եւ ընդ[illegible]
Ծառայն · այն որ ամենայն
Ձեզ · խնդրեսցի
յաւելի յայտ
նմանէ ·

ՃԽԷ Է
[Հ]ուր եկի արկանել
կամեցայ՝ զի եթէ
բորբոքեցաւ · զի[illegible]
կամիմ զբոցաւորութիւն
զ[illegible]ումն · եւ
որ[illegible]
[illegible]

ՃԽԸ Ժ
[Մ]կրտութիւն կայ
յանձն առեալ · ա[illegible]
նաեւ · ա[illegible]
ա[illegible] ժամու
[illegible] · զ[illegible]
Թէ հարկանելեն ·
[illegible]
ըն եւ փարատեցի

զՀայրն եւ զորդեան
ընդ մօրն · կեսուր
ընդ նուոյ · եւ նու
ընդ կեսրոյ իւրում ·
[illegible]
զ[illegible] եւ
ցետն զկնանն ·
[Ա]սէր եւ ցժողովուրդսն
[illegible] · [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible]
ՃԽԹ
[Կ]եղծաւորք · ա[illegible]
Հակառակ[illegible] · Նախ
զ[illegible] · [illegible]
Հանդ[illegible] · ա[illegible]
զ[illegible] որ[illegible]
Ծառայութիւն ·
ՃԾ
[Ո] [illegible] · [illegible]
ընդ ոսոխի յանձանց
եւ զարդարն · ոչ ընտրէք
նայի

Ղ	Մ	Ղ	Մ	Յհ
ՃԽԷ	ՃԽԸ	ՃԽԸ	ՃԽԹ	ՃԾ
ՃԽԸ		ՃԽԹ	ՃԾ	

ծանիցի. զոր ինչ
ասիցէք ի խաւարի
լսելի լիցի ի լոյս. և
զոր յականջս խօս
եցարուք ի շտեմա
րանս՝ քարոզեսցի
ի վերայ տանեաց:
Բայց ձեզ ասեմ բա
րեկամացդ իմոց. մի
զարհուրիցիք յայն
ցանէ որ սպանա
նեն զմարմին. և
յետ այնորիկ աւե
լի ինչ չունին առ
նել.
Այլ ցուցից ձեզ
յումմէ երկնչիցիք՝
երկերուք յայնմա
նէ որ յետ սպանա
նելոյ ունի իշխանու
թիւն. արկանել ի
գեհեն. այո ասեմ
ձեզ յայնմանէ
երկնչիջիք:
Ոչ ապաքէն հինգ
ձագ երկուց դան
գաց վաճառին և մի
ի նոցանէ ոչ է մո
ռացեալ առաջի այ:
այլ ձեր և ամենայն
իսկ հերք գլխոյ թու
եալ է. մի երկնչիջիք՝
զի քան զբազում
ձագս լաւ էք դուք:
Ասեմ ձեզ զա
մենայն որ խոստո
վանեսցի յիս առա
ջի մարդկան. և որ
դի մարդոյ խոստով
անեսցի զնմանէ
առաջի հրեշտա
կացն:

Եւ որ ուրասցի զիս
առաջի մարդկան
ուրացեալ լիցի ա
ռաջի հրեշտակաց
այ։

Եւ ամենայն որ
ասէ բանս զորդւոյ մար
դոյ թողցի նմա
բայց որ զհոգին սուրբ
հայհոյեսցէ մի թող
ցի նմա

Եւ յորժամ տա
նիցեն զձեզ ի ժողո
վուրդս եւ իշխանու
Թիւնս եւ իշխանու
Թիւնս մի հոգայ
ցէք որպէս Թէ զիարդ
պատասխանի տայ
ցէք, կամ զինչ ասի
ցէք, զի հոգին սուրբ
ուսուսցէ ձեզ ի

նմին ժամու զինչ
պարտ իցէ
խօսել։

Ասէ ոմն ի ժո
ղովրդենէն

ցնա վարդապետ՝
ասա եղբօր իմում բա
ժանեսցէ ընդ իս զժա
ռանգութիւնն։

Նա ասէ ցնա
այր դու ո կացոյց
զիս դատաւոր կամ
բաժանարար ի վերայ
ձեր։

Եւ ասէ ցնոսա. տե
սէք եւ զգուշ լերուք
յամենայն ագահու
Թենէ. զի ոչ եԹէ ի
մԹերից ընչիցն
ումեքէն կենդանու

Եւ ասէ ցնոսա առակ

սա առակն. և ասէ
առն ուրումն մեծա-
տան. առատացան
անդաստանք. և խոր-
հէր ընդ միտս իւր և ասէր.
զի՞ գործեցից. զի ոչ
գոյ տեղի ուր ժողովե-
ցից զարդիւնս իմ.
և ասէ. [illegible]
արարից. քակեցից ՃԾ Ժ
զշտեմարանս իմ. և
ևս մեծամեծս շինե-
ցից. և ժողովե-
ցից զարդիւնս. և
զամենայն բարութիւ-
նս. և ասացից ցան-
ձն իմ. անձն ունիս
բազում բարութիւնս
համբարեալ ամաց
բազմաց. հանգի՛ր
կեր. արբ և ուրախ
լեր:

Ասէ ցնա Աստուած.
անզգամ. յայսմ գիշե-
րի զոգիդ քո ի քէնէ
պահանջեսցեն. և
զոր պատրաստեցեր
ում լինիցին:
Այսպէս և որ գա-
նձէ անձին. և ոչ
յԱստուած մեծանայցէ:
Ասէ ցաշակեր-
տսն իւր. վասն այ-
դորիկ ասեմ ձեզ.
մի՛ հոգայք ընդ ո-
գւոյ թէ զինչ ուտի-
ցէք. և մի ընդ մարմ-
նոյ թէ զինչ զգե-
նուցուք. [illegible]
կուր. և մարմին քան
զհանդերձ:
Հայեցարուք ընդ-

Ժղ Հ ՃԶ Տ ԽԹ

ազատաց․ զկորուսեալ
մանեն․ և ոչ [illegible]
որոց [illegible] ըմբռնեալ
[illegible]․ և ոչ [illegible]
բարձանացն․ և ած
կերակրեսցէ զիմաստս․
ուշադիր և [illegible]
զձեզ [illegible] բան
զԹ[illegible]․

[illegible] հ[illegible]
[illegible] կարօղ [illegible]
[illegible] [illegible]․
կանգ[illegible]․ [illegible]
[illegible] [illegible]
չէ [illegible] [illegible]
[illegible] զ[illegible]
ցէ․

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] ոչ [illegible] և ոչ [illegible]
[illegible]․ [illegible]

և ոչ [illegible] յան[illegible]
նոյն [illegible] զ[illegible]
[illegible] կրկնէ զմի [illegible]
ջանն․

[illegible] զ[illegible]
[illegible] իւր [illegible]
և [illegible] ի հնոց [illegible]
[illegible]․ ամ[illegible]
ակն [illegible]․ ոչ
[illegible] ըզ
ձեզ [illegible]
[illegible]

[illegible] [illegible]
զ[illegible] կամ
զ[illegible] և մի
զ[illegible]․ զ[illegible]
ամենայն հեթանոսք
աշխարհի խնդրեն․
[illegible] հայր
զ[illegible]․ զ[illegible]
այն ամենայն ։

Բայց խնդրեցէք ճծդ
զարքայութիւնն Այ
եւ այդ յաւ
ելցի ձեզ ·
ճծա Մի երկնչիր
հօտ փոք
րիկ · զի հաճեցաւ
հայրն ձեր տալ ձեզ
զարքայութիւնն ·
ճծբ Վաճառեցէք զինչս
ձեր եւ տուք ողոր
մութիւն ....
ճծգ Արարէք ձեզ
քսակս անհնա ճծե
նալիս · գանձս ան
պակաս յերկինս
ուր գող ոչ մերձենայ
եւ ոչ ցեց ապականէ
զի ուր գանձն ձեր է
անդ եւ սիրտն ձեր
եղիցի ։

Եղիցին գաւտիք
ձեր պնդեալ ընդ
մէջս · եւ ճրագունք
լուցեալ ք · եւ դուք
նմանեալ ք · մարդ
կան · որ ակն ունի
ցին · տեառն իւրեա
նց թէ երբ դառնայ
ցէ ի հարսանեաց՝
զի յորժամ գայցէ
եւ բախիցէ · վաղ
վաղակի բանայցեն
նմա ։
Երանի է ծառա
յիցն այնոցիկ
զորս եկեալ տրն
գտանիցէ արթունս ։
Ամէն ասեմ ձեզ
զի գօտեւոր ընդ մէջ
ածցէ · եւ բազմե
ցուսցէ զնոսա · եւ

Ղ	Մ	Մր
ճծա	կզ	ձը
ճծբ	խը	
ճծգ		

Ղ	Մ	Մր
ճծդ	մկզ	
ճծե		

անցեալ պարզանիցէ
զնաւս. Եւ եկին
յերկիրն կամէին
բորբ. պաշտօնէին
ցէ եւ գոյցէ այն.
պես. եռանդեալք ծա
ռայ քն այնքանից.
այլ զիայնէ.
տասնէր. եւ եկն
ասէ տանջանաց.
յորում մերձաւոր գոլ
գայ. չորեքտասան
կամ Հասանէր. ի
սանձերան.
նշանէին
պատուիրանս. ասէր
րոմ մերձաւոր ոչ էր
ծնեալ զգուշութե
ամբ.
ամէ պետրոս.
տեղւոյն մերձաւորագոյն

զառաջնորդ. Ի յա
ռանձինն.
Յասէ տեսանելով
Հացն առաքեալ տեառն.
ունէր եւ խաւարտուն.
զաշակերտս նորա եւ
լու զերուսաղէմ. եւ
եկ. ասէ յիսուս
զմեկնակերպս.
րաւէն եւ ծառայ
են այնմիկ. զաշակերտ
ասէին. գաւառիցն ա
ռաքեալ այնպիսի.
բազմութիւն ամէն
Ձեզ. զնիւթս ամէ
նայն ընկերեցուցէ. կա
ցուցանելով.
այս Լուսաւորէ
ծառայն այն. խաւարն
իւրում. յամենայն
երկրէ. Եւ աստուածեան

Հարկանէին զծա
ապյն եւ զպատասխանոյն
ունել եւ ըմբռնել եւ ար
բերան· եկեալք
անի ծառայքն ոչ
հարին· յասար յորդ-
ամ ահեանցանէլոյն· եւ
խնամս յորում ոչ էր
ահեղ· ընդ մեզ լինել
ըմբռնեալ զնա· եւ զխնամն
նորա ընդ ահեղական ԽԴ Է
սատ զինեն·
Ծառայ որ
անեղն զխանձ սուրբ
ամենայն· եւ ըշլտասա
բաստիցն ըստեա
մարմնոյս· ասէր
զանձ լայ
սպասն զբոկեղն
եւ ապանանն զանն
խոչ զօրծեղն· ար
բղէ զանսախա·
Մնացին որ
ամենայն տուաս·
Չարչարանքն ի
Նշանն· եւ յոտանա
զօմ ամենողցա
աստուածն աշխ
ամէ· եւ ինք է
մանե·
Ուրբէկեար
կանոն մեր
կեր· եւ ինչ կա
մին թ...
բարբաջեր· եւ մի
աստուածն մեռանել
մեռեալ· եւ զխոս
... մեզ
սարսեցի·
մնացից եւ Թէ
խոստովանեալ
տես մեր կէր· ոչ

Հ Ն
ՃԴ ԳԷ

ամենայն Հզօր պայծառացեալս։
Ո երեւեցեր յայնժամ
Հետեւ [illegible]
միամտութեանն [illegible]
երկրին յերկրից. եւ
երկնաւորն յերկնից։
[illegible]ամանեալն Հա
յր յորդւոյ. եւ որ
դի ի Հօրէ. միաբ[illegible]
խոստովանելի. եւ դո
[illegible]. [illegible] ձյն
[illegible] ի Հաւրմէ. եւ Է
Հարսն խնկէին
խորան։
ձյն [illegible]անց եւ ցեղազ[illegible]
[illegible]. յորժամ[illegible]
աւանդեցէք [illegible] ծա
զեալ յարուց եւ մանկունք
խաչին [illegible] Լուսոյ
[illegible] եւ [illegible]
այնպէս. եւ յորժամ

[illegible]. ամեն
[illegible] եւ [illegible]
որ [illegible] [illegible]
[illegible] զերկնա
երկինս եւ երկիր. [illegible]
[illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]։
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]։
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]աստուածն. եւ
[illegible] [illegible]
[illegible] Հաւր. եւ [illegible]
Հոգւոյն [illegible]
[illegible]. ամեն[illegible]

ղ ձյն — ղ ձյն — կղ

ուղղանակեցաւ անաւ-
մենցն հաստատեցաւ
զ կարծս ընտրանն ։

ձկա
(ԺԷ)

Կ կենակցութեանն
ժամանակի ։ և ապա
մեղքն նոր փառաւորա
ծնէ այս այն · որոց ա
ընծայն պեղաստոս խաս
նեաց · ընդ ուղղն

Նոյն

Ս սաստանանեան եւ
և սաստ ցնսնաս · հա
մարէր եթէ այնքան
մէ աղբերսն ։ մե

ձկբ

ղանորդ պանդխտակ
նոյն զատեալ աշխա
զիտակցութեան անգամ կէ
րեյխն · ոչ սամանձեր
այեթէ ոչ սպասաւորս
րեյեր · ամենէր
են նոյնպէս կոչմանց
եղեն ։

Ա ամենայն ուԹա
ամա ամենքն յորովայնէ
բաս ազատագրականն ան
կաս խաղացեալ և ոչ
պատրաստեալ՝ հաւաս
րեր եւ թէ նոյնպէս պար
սպասաւորեալ բան
զամենայն մարմնեալ
որդեգրութեան յետ
ոչ սասանեցի այլ եւ
ոչ պատրաստեցան ա
մենեքեան նոյնպէս
կոչմանցն եղեն ։

Ա ամս և զատա...
զայս · Թագաւոր մեր
աստուածն ամենայն
յարմարեալ · եւ եւս
եւ մերձ պատուոյն իւր
ման · եւ ոչ եղեւ
Ս ճշմարիտ
Ծն աշխարհագրականէն

յորժամ հեռանէ զամ
խնդրեսցէ. պտուղ է
Թշնամողչ և զչարա
նեն. արտաքսեմ
զոր ընձեռեր զերկնե
ողորմածն

Ս արդարասիրեա
և սուրբ. սուրբ թող
զոր պարտեալս մեր
չէ շնորհ. զողորմա
բարեգէց. և արդկեց
ամբ. Թերևս այսպ
կէ պտուղ. այսպ
Թէոչ յամէն և հա ձղէ / է
ոտքն զոր

Լուսոյց ա
ռն մարմ ի

ժողովրդեանցուցն
կերպարանօք. և ահա
կենդանի. զորմանէր
այս հնարաւորութե

ամս ուխտաւորն. և
երկայնաբանեալ. և ոչ
կարէր ամենևին
իմեր հայել

Ս ուսեալ զհոգի
կողբացաւ վերջին և ա
ան գիտա կենդանի. որ
Հանդերձեալս ի Հեսու
զաւթեան. քաղցրն
և երկրորդ Ձեռն. և
առ ժամանակն. ողորմ
ցաւ. և մարմնաւոր
առաջնորդն

Ա ստուածաբանեալ
ժողովրդեանն
զառաջեան. Թերևս
որքն երաշխաւոր ընդ
ընկեալ յոյժ. և առաջին
զորս անդրէն. մեղաւ
որ յուսադրեալ զոր
ծել. յարմարեալ

ա մ ձր
ձղէ ձժէ ծէ

բժշկեսջիք. եւ մի՛
յաւուր շաբաթու:
Պատասխանի ետ
նմա տէր. եւ ասէ. կեղ
ծաւորք իւրաքանչիւր
ոք ի ձէնջ ի շաբաթու
ո՞չ արձակէ զեզն իւր.
կամ զէշ ի մսրոյ. եւ տա
նի ջրել. եւ դա
դուստր աբրահամու
է. զոր կապեաց սա
տանայ ահա ութեւտա
սն ամ. ո՞չ էր
արժան արձակել
ի կապանաց աստի ի
շաբաթու:
Եւ զայս իբրեւ ասէր
յամօթ լինէին ամե
նեքին որ հակառակն
կային նմա.
Եւ ամենայն ժողո
վուրդն ուրախ լինէր
ի վերայ ամենայն
փառաւորութեանցն
որ գործէին. ի նմանէ.
Ասէր ու՞մ նման է
արքայութիւնն այ.
եւ ու՞մ նմանեցուցից
զնա. նմանէ հատոյ
մանանխոյ. զոր առեալ
այր արկ ի պարտէզ իւր. աճեաց եւ
եղեւ ծառ. եւ թռ
չունք երկնից բնա
կեցան յոստս նորա:
Եւ միւսանգամ ասէ.
ու՞մ նմանեցուցից
զարքայութիւնն այ.
նմանէ խմորոյ զոր
առեալ կին թաքոյց
յալեր երից գրուոց

Մինչեւ ամենայն
խմորեցաւ։
Եւ շրջէր ընդ
քաղաքս եւ ընդ
գեւղս ուսուցանէր
եւ ճանապարհ առ-
նէր յերուսաղէմ։
ճկ Ասէ ոմն ցնա
է տէր եթէ սակաւ
իցեն որ ապրելոց իցեն
Եւ նա ասէ ցնոսա
Ջանացարուք մտա-
նել ընդ նեղ դուռն
ասեմ ձեզ։ զի բա-
զումք խնդրեսցեն
մտանել եւ ոչ կար-
ասցեն։
ճկա Յորմէ հետէ
է մտցէ տանուտէրն
եւ փակեսցէ զդու-
ռն. եւ սկսանի-

ջիք կալ արտաքոյ
եւ բախել զդուռն
եւ ասել. տէր տէր բաց
մեզ։ եւ պատասխանի
տուեալ ասասցէ
ձեզ. ոչ գիտեմ զձեզ
ուստի էք։
Յայնժամ սկսա-
նիջիք ասել. կերաք
առաջի քո եւ արբաք
եւ ի հրապարակս մեր
ուսուցեր։
Ասասցէ. ասեմ ձեզ
ոչ գիտեմ զձեզ ուս-
տի էք. մեկնեցարուք
յինէն ամենայն մշ-
ակք անօրէնութեան։
ճկբ Անդ եղիցի լալ եւ
կրճել ատամանց
յորժամ տեսանի-
ջիք զաբրահամ

Հ ճկա ճէ ճհա
Մ ճը ճհ ճհա
Մր կբ
Հ ճհբ

և զիսահակ և զյա
կոբ. և զամենայն
մարգարէս յարքայ
ութեանն այ. և զձեզ
հանեալ արտաքս.
[Ե]ւ եկեսցեն յա
րևելից և յարևմտից
և ի հիւսիսոյ և ի հա
րաւոյ. և բազմես
ցին յարքայութեանն.
ճձդ է [Ե]ւ ահա յետինք
որ եղիցին առաջինք.
և են առաջինք որ
եղիցին յետինք.
ճձր բ [Ն]ովին աւուր մա
տեան ոմանք ի փա
րիսեցւոց. և ասեն
ցնա. ել գնա աս
տի. զի հերովդէս
կամի սպանանել
զքեզ.

[Ե]ւ ասէ ցնոսա.
երթայք ասացէք
աղուեսուդ այդմիկ.
ահա հանեմ
դևս. և բժշկութիս
կատարեմ այսօր
և վաղիւ. և յերրորդ
աւուր կատարեմ.
[Բ]այց պարտ է
այսօր և վաղիւ
և յեկեալ աւուր
գնալ. զի ոչ է մար
թ մարգարէի կոր
նչել արտաքոյ
երուսաղեմի.
ճձէ [Ե]րուսաղեմ երուսա
ղեմ. որ կոտորես
զմարգարէս. և
քարկոծ առնես զա
ռաքեալսն առ
քեզ. քանիցս անգամ

Ղ Մ Մր Ղ Մ
ճձդ կէ — ճձէ — Մտթ
ճձր ճղէ ճձա

կամեցայց ժողովել
զորդիսն . որպէս
հաւ զձագս իւր ընդ
թեւովք . եւ ոչ
կամեցարուք . Ահա
թողեալ լինի ձեզ
տունդ ձեր .
Այլ ասեմ ձեզ
թէ ոչ տեսանէք
զիս . մինչեւ
ասիցէք . օրհն
եալ եկեալն . յա
նուն տեառն .
Եւ եղեւ ի մտ
անելն նո
րա ի տուն ուրումն
իշխանացն . փարի
սեցւոց ի շաբա
թու ուտել հաց . եւ
նոքա . սպասէին նը
մա :

Եւ ահա այր մի ջր
գողեալ առաջի ....ա
ռաջի . նորա :
պատասխանի
ետ . եւ ասէ ցօրէնս
գէտսն . եւ ցփարիսե
ցիսն . եթէ արժա՞ն
իցէ ի շաբաթու
բժշկել .
Եւ նոքա լռեցին .
Եւ բուռն հարեալ
զնա . բժշկեաց
զնա եւ արձակեաց .
Եւ ասէ ցնոսա . ո՞յր
ուրուք ի ձէնջ էշ կամ
եզն անկանիցի ի ջր
հոր . եւ ոչ վաղվաղա
կի հանիցէ զնա . յա
ւուր շաբաթու .
Եւ ոչ կարացին տալ
նմա պատասխանի
առ այն :

[Ա]սաց եւ առ կոչ
նականսն. առակ մի
հայեցեալ թէ զիարդ
բարձս ընտրէին ինքեանց.
ասէ ցնոսա. յորժամ
կոչեսցիս ի հա
րսանիս. կամ ի կոչ
ունս. մի բազմեսցիս
յառաջին բարձին.
գուցէ պատուականա
գոյն եւս քան զքեզ ի
ցէ կոչեցեալ ի նմանէ.
Եւ եկեալ որ զքեզ
զնա կոչեաց. ասասցէ
ցքեզ. տուր դմա. տե
ղի. եւ յայնժամ սկսանի
ցես ամաւթով զյե
տին տեղին ունել.
[Ա]յլ յորժամ կոչե
ցիս. երթեալ բազ
մեաց ի յետին տեղ

ւոջ. զի յորժամ եկեսցէ
որ կոչեացն զքեզ. ա
սասցէ ցքեզ. բարե
կամ ելիր վերագոյն.
յայնժամ եղիցի
քեզ փառք առաջի
բազմականացն ընդ քեզ.
[Զ]ի ամենայն որ
բարձրացուցանէ զան
ձն խոնարհեսցի.
եւ որ խոնարհեցուցա
նէ զանձն. բար
ձրասցի.
[Ա]սէ եւ ցկոչնա
կանն. յորժամ առ
նիցես ճաշ կամ ընթ
րիս. մի կոչեր զբա
րեկամս քո. եւ մի զեղ
բարս քո. եւ մի զազ
գականս ... քո.
եւ մի զդրացիս. եւ

Ի զմեծ մանկանս. զնմին Ժ
Ե
եւ նոքա մարգարէն.
կոչեցեալքն զքեզ: Եւ
նոցին քեզ հաւատոյ
ցանկն

Ն յորժամ ասա
նոյնս ընդունելոյ
Թէ. կոչեմ զայն
քանա. եւ խնդրս.
զնմա. եւ զինչս.
եւ երանելի մանկոյն
զփրկութիւն մարդկան
հաստատեալ քեզ
եւ հաւատս զլինել
մարդկան. ի յորս.
Թէ մի արդարոց
բոլորումն զայս
ամէն ի յագնական
նոյն ասէ զնա. եւ
բանի աւետիս
ձայն յայտնութեան.

Ասա ասէ այրոն
զօրութեանց. ընթերցս
եւ հրամանքերեսացդ
զոմն

սուրբ այրեաց զծա
յայտ խնամուցն
բերոյն. կոչէր զՀայր
միածնուն. Թէ կոչէ.
զնորհաւ ամենայն. այս
ողորմած. ամենայն
էրս.

Ակնածն միածին
ողջ ամենեքեան
հրաշափառ

Զամենայն ասէ. աս
զառաջն զնոցին եւ հայր
կենդանւոյ. տեառն
նոյն զնոյն. առաջեալ
զքեզ կոչեցին հայր
մարգարէն

Միւսն ասէ ընդ

Ղ
ձեռ

Ճ
ձեռ

ծա, հնգեւտասնից զնէ
ղէ · եւ երթեալ մերոյ ։
ձեռ զատոսն · աղաղակեն
զ[illegible] եւ ասեն
ժարեալ ։
Պիղատոս կամեր զկամս
ածել · եւ արձակեաց
ըհկ ոչ կարեմեցայ ։
Եւ եհեռ ծառայն
պատանեաց զայն ։
ունմնչերբում ։
Յայնժամ բարկու
ցեալ ։ ամենայնաւորին
առե զծառայիցն
վաղ վաղակի · ի հրա
պատանիս. եւ եխտողո
քաղագունդն · եւ զգեց
քմնու · եւ զգեստն · եւ
զերանս · եւ եդին
Տնծայր ։
Եւ առեալ ծառայն

ոտիցեւն զորհրա
մայեցելոց · եւ նա
եւ ուտին ։
Եւ առեալ յիշոց ցծա
ռայն · եղեձանս
պարհս եւ եպայինս
եւ առնա այրեմեա
նեղ ։ զեւ ցցոյ ոտն
ան · առեալ զեղ
զեղեր յանձին կոչէ
ցերեց ձաղանակեալ
յաղթելոցնոց ։
Զաւրթեալ
Ի խաչելութիւն

ժողովուրդեանն զա
զան · զատեան
եւ առեալ ցնոսա · Ե
Թէ ըզ պայծառ ·
եւ ոչ առաւել զհայ
րեր · եւ զնոյն եւ զանե
եւ զոքերն · եւ զեղ

բանս ։ եւ գրեաց ։
նայել պանծանօք եւ ուսեալ
ոչ կարէ լինել աշակերտ
իմ
Որ ոչ բառնայ
զխաչն իւր․ եւ գայ զհետ
իմ․ ոչ կարէ լինել ա-
շակերտ իմ
ճժգ Ո°վ ոք ի ձէնջ կա
միցի շինել աշտա
րակ․ եւ ոչ նախ նըս
տեալ համարիցի
զծախսն եթէ
ունիցի բաւական ի
կատարումն․ զի մի-
ցէ եդեալ [illegible]
հիմն․ եւ ոչ կարիցէ
կատարել ։ ամենե-
քին որ տեսանիցեն
սկսանիցին ծաղր ճժգ
առնել զնա եւ ասել

Թէ այրս այս սկսաւ շի
նել․ եւ ոչ կարաց կա
տարել
Կամ ո՞ր թագաւոր
երթեալ տայցէ
պատերազմ․ ընդ
այլում թագաւորի
եւ ոչ նստեալ նախ
խորհիցի․ եթէ կա
րողանայցէ տասն հա
զարաւ․ զդիմանալ
զայնորիկ որ գայցէ
ի վերայ նորա քսան
հազարաւ․ ապա
թէ ոչ մինչդեռ հե
ռագոյն է․ հրեշ
տակութիւն առաք
եալ աղաչիցէ ի
խաղաղութիւն։
Այսպէս եւ ա-
մենայն ոք ի ձէնջ որ

Ղ ճժգ Մ Մր
Ղ ճժդ Մ ղդ Մր ճբ

Հրամանաւորացն. յա ՃԾԵ
մենայն ընծայելոց
ողջակիզաց խնկարկելոց
մեծաց։
ՃԾԶ [illegible]
եւ [illegible]
ցի. եւ հանճարեցաւ։
ոչ յերկեւ եւ ոչ յայտ
է ուսուցանող. այլ
ընկերութեամբ զնա. ապա
[illegible]
անդ ընդ [illegible]
ՃԾԷ [illegible]
նա ամենայն մարդ
ատեն. եւ մեղաւոր
ընդ [illegible]
[illegible]
սեղան եւ [illegible]. եւ
անձին. ընդ [illegible]
զմեծամեծս որ ընդ [illegible]
եւ ուրախ ընդ նոսա։

[illegible] ամենայն
զաւակս զայս. Իսկ
եղէ ի [illegible]. ո-
րդիք հայր ոչ
[illegible]. եւ կորուսանէ
[illegible]. ոչ
Թողուցու զկին նորա
եւ զկին յանորդութեան
եւ յարուսցէ զաւակ
[illegible]. մինչեւ
զատանեցէք զնա. եւ
երկրորդն զնա. զնա
զնա [illegible]
[illegible] եւ
[illegible] կոչէ
[illegible] եւ [illegible]
ցնա. եւ ասէ. ցնոսա
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Դ Մ Մր Դ
ՃԾԵ Ծ ԿԲ ՃԾԵ
ՃԾԶ

պէտս ուրախութեան· ՃԿԶ / Ե
յերկինս ժամանեցն
մեղաւորի ապաշխարողի
խաւարեցէ· քանզի
ան իննսուն և իննսուն
զարդարոց · ապաշխարեսցէ
պիտոյ ապաշխարութեան· ՃԿԷ / Է
լինի ·

ամենեցունն ո
րդւոյն դառնալ
սմին· և եկեալ
անկեալ զբաղձն·
ոչ լուցանիցէ ճրագ
և աւելիցէ զտուն և
խնդրեսցէ մինչև
շնորհեսցէ· և եթէ
ընդունել կոչէ զմն
բարեկամս և զդրա
ցիսն. ասէ· ուրախ
լերուք ընդ իս· զի գտի
ես զդրամն իմ զոր կո
րուսի·

Յիսուս ասէ ձեզ
որս խաւթեանն
զի ամենայն հրեշտակ
կացցէ խնդրեալքն մի
ղազարի · ապաշխարեսցէ
լիցի ·

Ասէ · ամենայն
Եհն · երկու որդիք · ա
ւետարանին յիշեցուցանէ
զհայրն · հայր տուր
ինձ բաժին որ անկանի
ինձ յընչիցդ

Նոր բաժանեաց
նոցա զկեանսն ·

Եւ ոչ յետ բազում ա
ւուրց · ժողովեալ զա
մենայն կրտսերն որ
դին · գնաց յաշխարհ
հեռի · և անդ վատնեաց
զինչս իւր · զի
կեայր անառակութեամբ

ղ / ՃԽԸ · Մ / ՃԿԸ · Ծր / ՃԿԸ · Հ / ՃԿԹ / Կ Ղ

[illegible]

առ հայրն

[illegible]

կի հանէք զպատմու
ճանն աստուծոյ. և ա.
ղաղակէին. և ամե
նեքեան միաբանութեամբ նո
րա և կարօղին յառա
ջորս և ամենայն զիւ
րեանց պատարագս. զկենդ
կենդանութիւն և օրհնեն զա
ցեալ. զխաչն սրբոյ
մեծարեալ եկեղեցւոյ. նո
րանուէր ևս աւա.
և ամենայն սրբոցն զօրութեան
Եւ եկեղեցի սրբոյ նո
րա յարութեան. և
միաբանութեամբ. և մեր
ձեռն իրաւանց. լուսա
ւորեալ զհաւատս և զարդա
րոյ. և կարօղութեամբ
իւրեանց զմիաբանութեան ե.
լոյս հայրենեաց. Թէ
պիտանիք այն.

Ձայն ասէ ցիս
զխոստովանութիւն եկեղեցւոյ.
և եղեն հայրեր զնոր
պատարագ. զխոստովանու
թեան զկնս
ալէլուիա և ասէ
մեր ձայնիւ
Հայրն եկեղեց
սուրբ աստուածային.
աստուածաբանեալ և
ասէ ցհայրն. սուրբ
քանի ամենայն զմեծա
ողորմութեան. և եղիցի
զպատուականութեանն
ճշմարիտ. ամենայն
իմաստութեամբ զհաւատս
եկեղեցւոյ լուսաւորեալ
յարութեան ողորմութեան
ալէլուիա զկենդանութեան
լուսաւորութեան. զկենդ
դասս զհրեշտակաց.

Լ[ու]սաւորեցեալ ոգեաւ·
զուհամնապարդ ընծայես
ես· և ամենայնիւք բնե
րս· այլապատկերեալ
և խնդրել պարգեւել·
[illegible] մե
[illegible] կարգ
[illegible]·

[illegible]

[illegible]·
[illegible]· և [illegible]
[illegible]
[illegible]· [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] մարմնոյ
[illegible]· զի [illegible]
ծնեալ· [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]· զի
[illegible]·
[illegible]
[illegible]
ղեն· [illegible]
[illegible]·

Մկրտիչդ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]

վերջ։ Լենտասպրեա
վաղվաղակի յետմն·
ապժեռ առն
ցխեան· պոչաժն
Եղ պարտրա
Ճոռ ասն հա
ընդ բուռ ցաղեսց
առաքեա կա
զխեռ· Նեղտա
գրեա ովճառն·
[illegible]
զմնոռն անկրա
ովճեան· զխեռ
[illegible]
[illegible]
հեռ պարտկի խեռ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

կամն խեռնաց ա
Նեռա ովճեան· զխեռ
[illegible]
կա ցեղ եկեղ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
հասարակ· եկեղ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
զեղ հասարակ·
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

զմիւսն սիրեսցէ. կամ զմինն
մեծարեսցէ. եւ զմիւսն
արհամարհեսցէ:
Ոչ կարէք այ ծառայ
ել եւ մամոնայի:
Լսէին զայսոսիկ ա-
մենայն փարիսեցիքն.
քանզի արծաթասէրք
էին. եւ ամբարտաւանէին զնա:
Ասէ ցնոսա. դուք
էք որ արդարացուցանէք
զանձինս առաջի մա
րդկան. այլ այ գիտէ
զսիրտս ձեր. զի որ
առաջի մարդկան
բարձր է. պիղծ է ա-
ռաջի այ:
Օրէնքն եւ մարգա
րէք մինչեւ ցՅովհան
նէս. յայնմ հետէ ար
քայութիւն այ աւետա
րանի եւ ամենայն ոք
զնա բռնադատէ:
Դիւրին է երկնից
եւ երկրի անցանել.
քան յօրինացն մի
նշանախեց. ան
կանել:
Ամենայն որ արձա
կէ զկին իւր. եւ առնէ
այլ շնայ. եւ որ զար
ձակեալն առնու շնայ:
Այր մի էր մեծա
տուն. եւ զգենոյր
ծիրանիս եւ բեհեզս. եւ
ուրախ լինէր հանա
պազ առատապէս:
Եւ աղքատ ոմն էր ա
նուն Ղազարոս. որ
կայր առ դրան
նորա վիրաւորեալ
եւ ցանկայր լնուլ զոր

Ղ Մ
ՃՂԷ ՃԷ
ՃՂԴ

Ղ Մ Յհ
ՃՂԸ ԾԵ
ՃՂԹ ՃՂ
ՃՂԴ

առակացն իւր ի չարաւորաց
ողորմութեանն խնդրեալ
նորոգեցաւ [illegible] այլ
Հոգևոր [illegible] մեր
[illegible] :
[illegible]
[illegible] և [illegible]
[illegible]
[illegible] :
[illegible]
[illegible] . եւ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Նէ . և [illegible]
[illegible] Նորա Հա[illegible]
[illegible] :
[illegible]
և [illegible] . Հա[illegible]
Հա[illegible] :

և յառաջ եկն [illegible]
[illegible]
[illegible] և [illegible]
[illegible]
[illegible] Նորա
[illegible] :
[illegible]
Համ[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] :
և [illegible]
և [illegible] . [illegible]
[illegible]
և [illegible]
և [illegible]
Նի [illegible]
և [illegible] . [illegible]
[illegible]
[illegible] . [illegible] . և [illegible]
[illegible]
Նէ :

[illegible]

ցեն :

[illegible]

ընկէն ·

[illegible] ասէ ցնա · եթէ

[illegible]

[illegible]

յայս ցանէ :

[illegible]

ձեռաց · եթէ [illegible]

[illegible]

նոսա

[illegible]

ցէ Թովմաս · Եւ եթէ

ԺԲ [illegible]

[illegible]
ազգաց
[illegible]

[illegible]
մարդկան

[illegible]

եթէ երբ գայցէ ար-
քայութիւնն այ:
պատասխանի ետ նո-
ցա և ասէ: ոչ գայ
արքայութիւնն այ եր-
տեսանաց: և ոչ ասաս
ցեն եթէ ահաւասիկ
աստ է կամ անդ: զի
ահա արքայութիւնն
այ ի ներքս ի ձեզ է:

ՃԽ Ասաց և առ աշա-
կերտսն: եկեսցեն
աւուրք յորժամ
ըղձայք միոյ աւուրն
որդւոյ մարդոյ: տե-
սանել: և ոչ տեսանի-
ջիք:

ՃԽ Եւ եթէ ասիցեն
ձեզ եթէ ահաւասիկ
է: կամ անդ մի՛ եր
թայցէք զհետ:

ՃԷ Որպէս փայլա-
կն փայլատակեալ
ի ներքուստ երկնից ընդ
երկնից ծագէ:
նոյնպէս և որդի մար-
դոյ յաւուր իւրում:

ՃԸ Այլ նախ պարտ է
բազում չարչարիլ և
խոտել յազգէս յայս
մանէ:

ՃԹ Որպէս եղեւ յաւ
ուրսն նոյի: նոյնպէս
եղիցի և յաւուրս որ
դւոյ մարդոյ: ուտէ
ին: ըմպէին: կանայս
առնէին: արանց
լինէին: մինչև յաւուրն
յորում մտանէր նոյ
ի տապանն: և եկն ջրհեղ
եղն և կորոյս զամե
նեսին:

Ղ	Մ	Ղ	Մ	Մթ
ՃԽ	ՄԶ	ՃԷ	ՄԿԸ	–
ՃԽ	ՄԶ	ՃԸ	ՄԿ	
		ՃԹ	ՄԿԵ	ՄԿԴ

[illegible]

[illegible]

զէ
մոլ

[illegible] [illegible]

կմն Հայաստա_

[illegible] Թէ

պարտ է յամենայն

ժամանակեան [illegible] յա

ռաւօտու եւ ի [illegible]

[illegible] եւ [illegible]

[illegible] [illegible]

բարերարի [illegible]

[illegible] [illegible] : Եւ

մեծապէս [illegible]

է :

Այսպէս մեծութեան

[illegible] զայս

ամենայն եւ [illegible] : զմ

[illegible] յ[illegible]

[illegible] : եւ [illegible] ի

[illegible]

Եւ [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] : եւ [illegible]

կանեն [illegible] . զո

[illegible] [illegible]

[illegible] . [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] . զէ

[illegible] Թա

[illegible] [illegible] զէս :

[illegible] [illegible] . [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] : [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] . Եւ [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] , [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] Է

[illegible] [illegible] [illegible]

զ
մոլ

դեւք հ[illegible]
[Ա]ռաց եւ առա[illegible]
[illegible]
Ձեռս · [illegible]
ցեն եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] · [illegible]
զի եւ [illegible]
[illegible] կայր մե-
[illegible] · եւ [illegible]
Ձեռն [illegible]
[illegible] · [illegible] Ժե
որ հ[illegible]
[illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] · [illegible] · [illegible]
[illegible]
[illegible] Ժդ
[illegible] · եւ [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] :
[Ս]իմ[illegible] կայր
[illegible] · եւ ոչ [illegible]
եւ ոչ [illegible]
[illegible] · այլք
ծեր · [illegible] · եւ
[illegible]
[illegible] ·
[illegible]
[illegible]
[illegible] ·
[illegible]
[illegible]
Հ[illegible] · եւ
[illegible]
[illegible]
[illegible] ·
[illegible]
[illegible]

Ղ Մ Մր
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] ի
[illegible] ։

[illegible] ։ ա
[illegible] ։ [illegible]
[illegible] ։ [illegible]

[illegible]
[illegible] ։ ա
ւէ ։ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ։

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ։

[illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible] ։ [illegible]

[illegible] յաւիտենից
[illegible]
[illegible] ։

[illegible] ։ [illegible]
[illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible] ։ [illegible]

[illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible] ։ և
[illegible] ։ և

44

Ղ	Մ	Մտ	Ղ	Մ	Մտ
ՃԼԷ	[illegible]	ՃԿԶ	ՃԿԹ	[illegible]	[illegible]
ՃԼԸ	[illegible]	[illegible]			

ունիցիս գանձս յեր
կինս․ և եկ զհետ իմ։
Իբրեւ լուաւ զայս
երիտասարդն․ գնաց
տրտմեալ յոյժ։
Քանզի ունէր ստա
ցուածս բազումս։
Եւ Յիսուս ասէ ցաշա
կերտսն իւր․ ամէն
ասեմ ձեզ զի մե
ծատան դժուարաւ
է մտանել յարքա
յութիւն երկնից։
Դարձեալ ասեմ ձեզ։
դիւրագոյն է մալ
խոյ ընդ ծակ ասղան
անցանել քան մեծա
տան յարքայութիւն
Աստուծոյ մտանել։
Իբրեւ լուան աշա
կերտքն զարմացան
յոյժ․

Ասէ Պետրոս
ահաւասիկ մեք թո
ղաք զամենայն եւ
եկաք զհետ քո․
Եւ Յիսուս ասէ
ամէն ասեմ ձեզ
նստջիք եւ դուք
յերկոտասան աթոռս
դատել զերկոտասան
ազգսն Իսրայէլի։

Լինի ամենեցուն · ա-
հաւատին եղանակ
յէմ · և կատարեա
զհրամանացն դոբա
և ընծայաբերողաց
վասն մեղաւորացս ·
զիմաստութեան հրաշա
[illegible] · և կատարեա
կենացն · և հաւատացեալ
ցնա · և [illegible]
զհրաշալի · և յաղթեց
առաջ յայտնեցի ·
Ծնարաւորին է-
ժողովն յայտնեցաւ ·
այլ [illegible]
[illegible] · և ոչ
[illegible]
ցնա ·
[illegible]
[illegible]
ընդ [illegible] · [illegible]

[illegible]
[illegible] · [illegible] · եւ
ընդ [illegible] · [illegible]
[illegible] · Հաւ
ցանկալ [illegible]
[illegible]
[illegible]
ցանկ ·
[illegible] · եւ ա-
[illegible] · [illegible]
[illegible] ·
[illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] · և [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] ·
[illegible] · և Հր
[illegible] · [illegible]
[illegible] · և [illegible]
[illegible] · և Հայոց
[illegible] · [illegible]

Հ
Փր.

մա զօրազեսարարեցքեզ։
եՆոա. ամէնէ զերեայ.
ցնծացքեն. և ամէնից։
[Ս] պատուեցին. հայ
րեաց. հաստատ քրիստ
ոսեան քեզ։
[Ա] ստ ժամանակէ և
ամէն երկրայինք զՀօր
Նորա. և փառաւորն
ամենայն. և նմա
Նորին ժողովրդեանն
ամենայն. սուրբ Հ
ոգւոյն։
Օրհնութիւն Հօր
ընդ … երկիր
[…] ամէն. սուրբ …
Նորա կոչեցեալ. զնա
քեզ. և նմա յերկնից
ամենայն. և Թագաւոր
ամէն. և …
ամենայն Թագաւոր …

Նկարեր Երազմ.
Թէնեն զեկեղեցի
Հաստատեա։ և զեն
ջեղ յաւիտենս։ Եւ
Խնկոնոց Թզենեն
զնուեստեցեալ։
Քահանայ ընդ այնչափ
ամենայն օրհնել.
[…] բոլորեն հաւատոյ
Հայեցեալ ի …
և ամենայն. զնա
փառաւոր Եղբայր. զէ
… … և …
… ամենայն.
փառաւորեա և … և
… … …
ութեան.
… ամէն
… … և
ամենայն Թագաւոր
մեղաւորի և …
ձանել։

Կնեկաց զանկէն
ու եւ ասէ ցնոսա · մինչ
հա զեկեղեցեցւոց
ամենայն առաքելոց · եւ
եղեւ ... զորեցի · հա
ստուգեաց ի մոգուցն։
Յայնժամ լցաւ ասացեալն
...
...
...
հանձ ... էր։
...
...
...
...
...

ժամանակն յայտնեսցի
արքայութեանն այ։
...
Նոսա ... փոխանակ
Լուսոյ Հերովդի · ամենայն
իշխանապետութեան
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
թագաւորութեան · եւ կոչեսցի

զծառայսն որոցյաւ
եալքեր զամծառքն զի
զխոստացեալն ո՞ զենչ
Հարցեալ
Կատարմունքն . եւ ասէ
ասէր Մովսէսի . ասնա
Ճառ . արար
Եւ ասէ ցնա . ամենայ
ծառայեցաւ . զնէ
փառօք հաստատեալ
եղեւ . ընդ եղեանն
Թէն ուղեղ խաչեալ յա
Ճառ քարոզէ
Կն երկրորդն . եւ ասէ
Մովսէսի արար Հ...
Ճառ
...եալ եւ ...
... Հ... քարոզ
քոյ
Կոմէրն եւ ասէ .
ասէ ու Հաւատացից զոր

ունէր · ծառայեալ իւր
զմահնի · երկիցէ
իւրն · զհայր առած
բանիւն · քանան
զորոշեալն · եւ Հաւ
եալ որոց աւրհնեցեր
Ասէ ցնա իբր
բանից քանակի զաւ
ցոյց ... ծա
ռայսն հաւատ · զի
ամէն Թէեւ այլն
առաքելական · քա
ռանց ... · եւ Հն
ձեռն ...
եւ ... զայ
ծառայեալ խաղաղա
ոյս · եւ եկեալ ...
կատարք · այսհաւն
են · եւ ասէ ...
ասէ ...
զանուն եւ ...

[illegible]

[illegible]

ասեմ ձեզ եթէ [illegible]

[illegible]

[illegible] Զեբեդեայ [illegible]

[illegible]

յինէն

[illegible]

կայր յատեանն.
Ամենայն զօրագունդն
նմին. զծիրանին ա-
ւնեն ունեցին նորա
ցնոսա. զիջուցան
նմա զգեստն առ
Ծաղր առնէին
առաջի նորա ասէին
է. եւ ծնկեալ
[illegible]
Եւ հարկանէին զգլուխ
զնա եղեգամբ եւ թքանէին ՃԺԵ
զնովաւ.
Եւ յորժամ կատակեցին
զնովաւ մերկացուցին
նմա զծիրանին զգեստ
ՃԺԸ Եւ ինքն բարձեալ զխաչ
...
Թէ՞ն աշակերտացն
ուրանալ թեանն
ասէ ցնա զինչ է
ճշմարտութիւն
նոյն եկեալ զարդա-
րեանցն զօրականքն
եւ ասեն ասէին
որդւոյ թագաւոր
յանդիման. եւ այս
ողջ լեր քեզ եւ
մերկացուցին զնա
ՃԺԷ Եւ ել ի խաչն
եղեալ յանկեանն
ած. ած զնա. եւ
դատել առաջի
աշակերտաց աղջկունք
առաջնորդն եւ
եւ ասէ
ձեզ չէ ինչ
ընդ այդ. բարձէք
առաջնորդեցէք.

Ղ Ճ ՃԺ ՃԺ
ՃԺ Ճ ՃԺ ՃԽԹ
Ղ Ճ ՃԺ
ՃԺԷ ՃԽԴ

[illegible]
[illegible]
[illegible]
և ասէ · [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] պատառեցան · և
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] հանդէպ [illegible]

Կարին ·

[illegible] հեռաստանէ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] ։
[illegible]
[illegible]
ցանէ ։ [illegible]
[illegible]
[illegible] եւ
[illegible] հա
[illegible]
[illegible] ։ եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] մեզ [illegible]
խաղաղութեամբ [illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible]
խաղաղութեան ։
[illegible]
եւ [illegible] ։ հա
[illegible] մեզ [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] յերկնային [illegible]
խորհրդական ։
[illegible] հետ
[illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible] յերկնից [illegible]
[illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible] խորհրդական
[illegible]
[illegible]
մեզ ։ [illegible]
[illegible] ։ [illegible]
[illegible] ։
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
եւ [illegible] մեզ ։
[illegible]
[illegible] ։

Կցուրդ. սաղ.
[illegible]

Սուրբն պատուականաբար
այրութեան եկեաց որ
զէ. եւ եւս գիտեմ Հիմնայց
եւ [illegible] զգենուլ ձեռնա
սորն Հ ժամանակս
բաղձանս.
[illegible]
քեզ [illegible] ծա
ռայ. [illegible]
զորս [illegible]
[illegible]
Հարթեցելոյ. Եւ որ
Հանեցեր մեզ ունելի.
[illegible]
ծառայ յետ. [illegible]
եւ [illegible] Հարթեն
[illegible] ունելի.
[illegible]
[illegible]

Եւ զքեզ փառաբանեսցուք.
Եւ Հանդերձ արարչին:
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Եւ Հանդերձ [illegible]
[illegible] եւ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] եւ
[illegible]
[illegible] Եւ [illegible]

Ղ Մ Մր
Մաս. Սեղ. Ձրգ

ցէ զմարդկանցն :
Բոլոր աւուրս. ասեն
[illegible]
Յս. հայեցեալ
ընդ նոսա ասէ. իսկ
զինչ է այս որ գրեալ
է. Վէմն զոր ա-
նարգեցին շինողքն
նա եղև գլուխ ան-
կեան :
Ամենայն որ ընդ հար
ցէ ընդ վէմն ընդ այն
խորտակեսցի. և յո
րոյ վերայ անկցի հո
սեսցէ զնա :
Խնդրէին դպիրքն
և քահանայապետքն
արկանել ի նա ձեռս
ի նմին ժամու. և եր
կեան ի ժողովրդենէն
զի գիտացին թէ առ նո

սա ասացին զառակն.

[illegible]

առաքեցին դաւաճա
նս կեղծաւորեալս
զանձինս արդարս
ցուցանէին. զի բուռն
բռնեսցեն զբանից
նորա. առ ի մատնել
զնա պետութեան
և իշխանութեան դա
տաւորին :
Հարցին ցնա և ա
սեն. վարդապետ
գիտեմք. եթէ ուղիղ
խօսիս և ուսուցա
նես. և ոչ առնուս
աչառ. այլ ճշմարտ
ութեամբ զճանապարհ
Այ ուսուցանես.

սրբոյն մեծի կոչեսցէ
հաւատացեալ էլեանց :
Զանգիտեցին ընդ
խորհրդականութեան
նորա . աներեւոյթն
յուցեր զիւն Հզըրանէ
կամն
Մարմին յայտնի
առաւ զքեզ պատ
կեր եւ զերկրաւոր
ատաստանին ե-
ւտոն եւ առնէ
զկայսեր
Զա աներեւոյթ
ա արքայութեան
զկայսերն կոչեաց
եւ զմեզ ընդ
Ամենաուրեք
զնա ընդ պատարագ
նոյն պատմեմ նորա
փրկութեան . եւ զարթեա

ցեալ ընդդատաստան
խաւսին նոքա
Մոլեգին .
ատացեալ
մինչ իսա
զամենեցուն ամենայն
կամաւ մեծին զնտեղեան
թեան . հաւատա
զնա եւ առնէ փառաւո
րեալ . Մեծաբանաւոր
մեզ եղբարք եղ
բարձրանան ի այլ որոյ
երեւելի . եւ նա ամեն
ընդ . ընդ ամենայն
եղբարց ազգին
եւ այսպիսեալ զաւակ
եղբայր երգս .
որ եւ զինեալ
եր . եւ ամենայն ա-
ռաքինի մեծասաւոր
դի . առաջնորդեցի

րդն · մեռաւ անորդի
որդն · առ զնա եւ երր
որդն · նոյնպէս եւ եօ
թն · եւ ոչ թողին
որդիս · մեռան եւ յետ
ոյ ամենեցուն մեռաւ
եւ կինն · արդ ի յարու
թեանն որում ի նոցանէ · կա
լան զնա

Պատասխանի ետ
նոցա Յիսուս
որդիք աշխարհիս
այսորիկ կանայս առ
նեն եւ արանց լինին ·
իսկ որք արժանի լինի
ցին աշխարհին այնմ
հանդերձելոյ եւ յարու
թեանն որ ի մեռելոց ·
ոչ կանայս առնեն եւ
ոչ արանց լինին · քան
զի եւ ոչ մեռանել եւս կա Ճ Բ
րեն · զի հաւասար
հրեշտակացն են եւ որ
դիք են · Այ որդիք յա
րութեանն որդիք են ։

Իսկ զի յառնեն
մեռեալք · եւ մովսէս
ցուցանէ ի մորեն
ւոջն որպէս ասէ
զՏէր Աստուած Աբրահամու
եւ զԱստուած Իսահակայ · եւ
զԱստուած Յակոբայ · եւ
Աստուած չէ մեռելոց · այլ
կենդանեաց · զի ա
մենեքին նմա կեն
դանի են ։

Պատասխանի ետ
ուն ոմանք ի դպր
ացն եւ ասեն վար
դապետ բարւոք
ասացեր

Եւ ոչ եւս իշխէին

Ճ Մտ   Ճ Մր   Ճ Ղկ

Ի սկզբանէ էր
բանն. եւ բանն
էր առ Աստուած
եւ Աստուած էր
բանն. Սա էր ի սկզբանէ առ Աստուած.
ամենայն ինչ նովաւ եղեւ. եւ առանց նորա
եղեւ եւ ոչ ինչ որ ինչ
եղեւն. նովաւ կեանք էր.
եւ կեանքն էր լոյս մարդկան.
եւ լոյսն ի խաւարի
լուսաւոր է. եւ խաւար
նմա ոչ եղեւ հասու։
Եղեւ այր մի առաքեալ
յԱստուծոյ. անուն նորա
Յովհաննէս.
Սա եկն ի վկայութիւն
զի վկայեսցէ վասն
լուսոյն. զի ամենեքեան
հաւատասցեն նովաւ. ոչ
էր նա լոյսն. այլ զի
վկայեսցէ վասն լուսոյն։

Էր լոյսն ճշմարիտ որ լուսաւորէ
զամենայն մարդ որ գալոց
է յաշխարհ։

Յաշխարհի էր. եւ աշխարհ
նովաւ եղեւ. եւ աշխարհ
զնա ոչ ծանեաւ։

Յիւրսն եկն. եւ իւրքն
զնա ոչ ընկալան։

Իսկ որք ընկալանն զնա
ետ նոցա իշխանութիւն
որդիս Աստուծոյ լինել

իւրեանց արկին ի պա
տարագս ԱԾոյ․ բայց սա
յիւրմէ չքաւորութե
նէ զամենայն զկեանս
իւր զոր ունէր
արկ․

Եւ իբրեւ ասէին ոմ
Ճիր անք զտաճարէն
Բ Թէ գեղեցիկ վիմօք եւ
նուիրօք զար
դարեալ է․ ասէ զայդ
զոր տեսանէքդ
եկեսցեն աւուրք յորս
ոչ մնասցէ աստ քար
ի քարի վերայ որ ոչ քակ
տեսցի․

Ճիթ Հարցին ցնա եւ ա
Ե սեն վարդապետ
երբ լինիցի այդ եւ զինչ
նշան իցէ յորժամ այդ
լինելոց իցէ․

Եւ նա ասէ զգուշա
ցէք․ մի մոլորեսջիք․
զի բազումք գայցեն
յանուն իմ․ եւ ասեն
թէ ես եմ եւ մերձ է
ժամանակն․ մի եր
թայցէք զհետ նոցա․
Յորժամ լսիցէք
պատերազմունս եւ
խռովութիւնս․ մի զար
հուրիցիք․ պարտ
է այդմ նախ լինել․ այլ
ոչ վաղվաղակի է կա
տարածն․
Յայնժամ
ասէր ցնոսա․ յարիցէ ազգ
յազգի վերայ․ եւ թա
գաւորութիւն ի թա
գաւորութեան վերայ․
եւ շարժմունք մեծա
մեծք․ եւ ի տեղիս

Ղ Մ Ճ
Ճիր [illegible] [illegible]
Ճիթ

[illegible]

աշխարհի

[illegible]

Մեծամեծագոյն թագաւորն Տէր
ատաւաջադասեալ
մեծագոյն ուսանելեաց
զՃշմարտութիւն եւ զարդարեա
յիմաստ. յորժամ ուսուցա
ցանկալին. զոր ասէ՛ն եւ
ըստ ուսանելեաց
եւ յերանելին Աստուծոյ
Տէր եղեւ Թեւ մեծաւ
աւագ. Իոստուածեալ
յորժամ ուսանելեացն
զաշակերտութիւն եղեւ
զիստասուն թեւեր
Տապարագործութեանց
Մեծամեծ Տէր
Թողութեան. այսպէս
այս Մեծի առնելոյ
այս ընդեցի.
Ընթրիք եւ երկիրպագութեան
ցուցեն լոյսն իւրոյ
ցանկալի են.

զՔս՛ ծառայք ան-
ձանց. որոց ծառայեա
նոցին մերոյ Տեառն
ազատութեամբ եւ ըստ
ցանկութեան. եւ հաւատք
աշխարհի հակառակութեան. եւ
յանձնարդ ծառայ. Հաւա-
տացեալքն Տէր այն
այն. զի եթէ զաւա-
զակս հաւատացեալ եւ
բոլոր ամենեցուն. որք
նախնեացն ընդ ամե-
նայն երեւեցաւ.
ըմբռնեալքն
առ Տէր. յամենայն
ժամանակս ժողովրդեան.
զի բարեգործութեան գէտ
ծառայ յայտնեալ ամենայն
նոյն զօրութեամբ. եւ եղեւ
առաքեալ որոց ծառայ
Աստուծոյ խօսեցաւ.

[illegible] : Եւ ոչ
զի[illegible]
[illegible]
նոցա :
[illegible] ժողովուրդն
[illegible] կամիցին ընդ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible] երկա[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] նոցա :
Եւ նոքա [illegible]
[illegible]
արծաթ : Եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
նոցա [illegible]
[illegible]
Յառաջ[illegible] բաղարջա
կերացն յորժամ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

հանդերձ նաւակ եր
Թագ՛ք պատրաստեալ
ցէք մեզ զպսակերն
զեկեղեցիք
նզրա անմահից
կանխա զկոյսաստուա
ակեցմք
առակ ցմուս ա
հա երկն հրամանեցէք
երագույքն · պատմ
Հեռցէ Հեղեղըսի
բարձեալ · առաջին
Զոյգ երկթիխք զ հեւս
նորա խրանեն յոր
ձանեցէ · ելստաս
Զեփ ցսանութ
սանն · փառքումեկա
անեշըէղ · մուբենա
նշնեղ · յորդել զգա
սեկեաստեցեմ աշա
կերթաւաքս հան

զերշ · եմարցեցէ
Ձեղ զեկուստագտեց
զարդարեալ ։ եսնոց
պատրաստեալ ձեզ
ղմայեալ զմեն
ողջեա եսաալեն · նո
ցա · եպարտարատ է
ցին զպսակէն ·
ղբեցեամ եղե
բարձեալ · եերբ
ասանդք առաջեայն
ընդնեա նաւակցաս
ամենայնա · զան
կայա · զարդարանք
ամեն ընդձեզ միա
չեցարշարժեալեցեմ
այպասեմ ձեզ թե
ողջանեկեացց խոնա
նե մեծն լցցէ յար
բայաբեան այ
ընկալեալ բա

ժակ գոհացաւ՝ եւ ասէ
Առէք զայդ եւ բաժա-
նեցէք ընդ ձեզ. ասեմ
ձեզ. զի ոչ եւս ար-
բից յայսմհետէ
ի բերոյ որթոյ՝ մինչեւ
եկեսցէ արքայու-
թիւն այ։

Առեալ հաց գո-
հացաւ՝ եբեկ եւ ետ նո-
ցա եւ ասէ. այս է մար-
մին իմ տուեալ ...
... զայս ա-
րասջիք առ իմ
յիշատակի։

Նոյնպէս եւ զբա-
ժակն յետ ընթրեաց-
ն ասելով. այս բա-
ժակ նոր ուխտ է իմով
արեամբ. վասն ձեր հե-
ղու։

Բայց ահաւասիկ ձեռն
մատնչի իմոյ ընդ
իս ի սեղանս. Եւ որ-
դի մարդոյ. ըստ սահ-
մանելոյն երթայ.
բայց վայ մարդոյն
այնմիկ յորմէ
մատնեսցի։

Եւ նոքա սկսան
խնդրել ընդ միմեանս.
թէ ով իցէ ի նոցա-
նէ որ զայդ գործե-
լոց իցէ։

Եղեւ եւ հակառա-
կութիւն ի մէջ նոցա
թէ ով ի նոցանէ հա-
մարեսցի մեծ։

Նա ասէ ցնոսա
Թագաւորք ազգաց
տիրեն նոցա. եւ որք
իշխեն նոցա բարե-

բարեկամին · այլ դարձ Տկբ
ճշմարտեալս · այլոյ
ԱԾՆԵԻՐԾԻՑ · եղիցի
երրեք զմարդկանցն · և
առաջնորդն երրեք Տկդ
զպասաւորին ·

Տկռ ՄԵԾԾ բարձրեալն
ԵՂԷ սպասաւորին ·
ուսարդեն բարձրեա
ն · բարձրեալ եւս
ԶԻՆՉԵՐՈՒՄ երրեւ այլ
ասաւոր ·

ուրախ էր որդւոյն Տկր
կայէր ընդդէմ խաչին
Հաւատացեալ և ետես
առանձին որդւոյն
ընծայեցուցին
զարդարութիւն · զի
առնելոց էր և մարդկան
խոնարհեալն արարչու Տկ
Թագաւորն ·

Մատուցեալ մեր
կատարեալ ամենայն
զաւրէն զերկնայն
ման · անչափ ժամին
ոչ նման ամենայն
ժամանակի · ի բա
րեգործութեան ընդ
նմա երևեցան ·
չեղեւ ինչ երկնից զմեզ
յարակայեաց էր հա
սարակ ·

Տկր ուրախ լեր բերկրեալդ
ցեղ · և հաստատեաց
զնորոգեցաւ ·
Մատուցին մեր
ընդ ... պատարագ
ամէն · և ի բանն
մարմնաւոր ·
Տկ Մատուցեալ ա
ստուածային ... ողորմէ · ԶԷ

Տկբ · Տկբ ... · Տկբ · Տկ
Տկբ · Տկդ · Տկբ · Տկ
Տկդ

ցէ հաւ տուընջեանս·
մինչև երիցս ուրա
ցես զիս չգիտել:

Եւ ասէ ցնոսա· յոր
ժամանակի առաքեցի զձեզ
առանց քսակի և մա
խաղի· և կաւշկաց·
միթէ կարաւտացարուք իմիք
եղէք:
Նոքա ասեն և ոչ
իւիք:
Այլ ասէ ցնոսա այժմ
ըմ· որ ունի քսակ
բարձցէ· նոյնպէս
և մախաղ· և որ ոչն
ունիցի վաճառես
ցէ զհանդերձս իւր
և գնեսցէ սուսեր:
Ասեմ ձեզ
զի այս որ գրեալ է
պարտ է կատարել

ցի յիս· Թէ ընդ անաւրէնս
համարեցաւ· և որ
վասն իմ է կատարած
եղև:
Նոքա ասեն· տէր
ահաւասիկ սուսերք
երկու աստ:
Նա ասէ ցնոսա·
բաւական է:
Եւ ելեալ գնաց ըստ
սովորութեանն· ի լե
առն Ձիթենեաց գնա
ցին զհետ նորա և ա
շակերտքն:
Եւ իբրև հասանէին
ասէ ցնոսա· յաղաւ
թս կացէք զի մի
մտանիցէք ի փորձութիւն:
Եւ ինքն մեկնեցաւ
ի նոցանէ իբրև քար
ընկեցիկ· եդ ծունր

կայր յաղօթս եւ ասէր
Հայր եթէ կամիս
անցո՛ զբաժակս
զայս յինէն.
այլ ո՛չ իմ կամք այլ
քո՛ լիցի։
Երեւեցաւ նմա հրեշ
տակ յերկնից զօրա
ցուցանէր զնա։
Եւ եղեալ ի տագնապի. եւ
մտադիւրագոյն
կայր յաղօթս. եւ հո
սէին քրտունք իբրեւ
զթրոմբս արեան ո
րոց [illegible] հեղեալ
երկրի։
Եւ յարուցեալ յա
ղօթիցն. եկն առ ա
շակերտսն. եգիտ զնո
սա ննջեցեալս ի տրտմու
թենէն եւ ասէ ցնոսա.

զի՞ ննջէք. արիք կացէք
յաղօթս. զի մի՛ մտ
անիցէք ի փորձութիւն։
Մինչդեռ խօսէր
ահա ամբոխն եւ որ կոչէրն
Յուդա մի
յերկոտասանիցն ա
ռաջնորդէր նոցա։
Եւ մերձեցաւ առ
յս. համբուրել զնա.
քանզի. զայս նշան
տուեալ էր նոցա. Թէ
ընդ որում եւ համբուրեմ
ինքն է. զնա. ունի
ջիք։
Ասէ ցնա յս. յուդա
համբուրելով մատնես
զորդի մարդոյ։
Իբրեւ տեսին. որ շուրջ
զնովաւն էին. որ լինելոցն
առնելոցն էր. Տր հար

չորք մնացս ։ ասաց
Եւ Հայր մեռնի. ետու
ցանէ. զբարեհանդրայս
պետին. ծառայ. եւ
բարեհամ զաւրս ուն
կենդրոցս ։
ասասխանի եւդն
եւ առեր թագաւորն
չէ · ցորդ մեզ ։
Ամենակալեան յան
կա բանեցին. զնա ։
Ասաւ զեկեղեցին է
մերոյ նորս · զգաւհայ
նորոգեցաւ եւ զկեղծաւն
ըստ աստուածային եւ ծերս ·
երբ եւ եկեղ աստուա
կա եւ եւ տեսաւ եւ
եւ բաւք · հանապազ
ընդ ձեզ եւ եւ ճառագա
յին · եւ ... ձեր
ջեր · աղերսել ձերոյս

եւ զնչեմամբ զնոսն եւս
ասացի ։
Մեծացաւ զնա ու
ծեր եւ մեծ ծերն եւսուն
բարեհամբաւութեանն ։
Աստուածային լինել
զգեստնոցս Հեսա
զոյս · երկրպագեն
կայսն եւ ծնողութեան
եւ ... մարդ · նկա
... եւ ...
նոյս
Տեառն ամենայն
...
...
...
...
Այլ եւ ...
...
...
...

Դ Ձ
ձբ ձբր
ձր ձէ

Դ Ձ Վ ձր
ձբ ձբր ձբ ձբր
ձր ձէ ձէ ձէ

ՄՀԷ
Ժ

[Ե]ւ յետ սակաւ միոյ
այլ ոմն ետես զնա եւ ասէ
եւ դու ի նոցանէ ես ։
[Ե]ւ պետրոս ասէ ո այր
ոչ եմ ի նոցանէ ։ ՄՀԸ
[Ե]ւ իբրեւ ժամ միոյ
եղեւ · այլ ոմն պնդէր
եւ ասէր ։ ճշմարիտ
եւ սա ընդ նմա էր · քանզի
եւ գալիլեացի է ։
[Ե]ւ ասէ պետրոս ո այր
ոչ գիտեմ զինչ ասես
դու ։
[Ե]ւ նոյնժամայն մինչ
դեռ նա խօսէր · խօսեցաւ
հաւ ։ ՄՀԹ
[Դ]արձաւ տէրն · եւ հա
յեցաւ ընդ պետրոս ։
[Յ]իշեաց պետրոս
զբանն տեառն զոր ասաց
ցնա · մինչ չեւ հաւ

ու խօսեալ իցէ · երիցս
ուրասցիս զիս ։ Եւ ելեալ
եւ ելեալ արտաքս
ելաց դառնապէս ։
[Ե]ւ արքն որ ունէին
զնա ։ այպն արկանէին
նմա · եւ հարկանէին
էին · ծածկէին զերեսս
նորա եւ ապտակէին ։ եւ
հարցանէին · ցնա եւ
ասէին · մարգարէացի՛
ր ո՞վ է որ եհարն զքեզ
եւ այլ բազում հայ
հոյութեամբ
հայհոյէին զնա ։

Վերբերեալ է
ըն ժամ[illegible]եղաւ

Ծերակոյտ ժողովրդեանն
քահանայապետք
դպիրք · եւ ածին զնա
յատեանն իւրեանց ։

յատեանն իւրեանց եւ ա
սեն։ եթէ դու ես քս։ ա
սա մեզ։
ասէ ցնոսա։ Եթէ
ասացից ձեզ։ ոչ
հաւատայցէք։ եւ եթէ հա
րցից զձեզ։ ոչ տայցէ
ք ինձ պատասխանի
եւ ոչ արձակիցէք։
Բայց յայսմհետէ
եղիցի որդի մարդոյ
նստեալ ընդ աջմէ զօրութե
անն այ։
ասեն ամենեքեան
իսկ արդ դու ես որդին
այ։
Եւ նա ասէ ցնոսա
դուք ասէք թէ ես եմ։
Եւ նոքա ասեն զինչ
եւս պիտոյ է մեզ վկա
յութիւն։ զի մեք իսկ

լուաք ի բերանոյ
դորա։
յարուցեալ ամե
նայն։ բազմութիւն
նոցա ածին զնա առ
պիղատոս։
եւ սկսան չարախօս
ել զնմանէ եւ ա
սել։ զսա գտաք զի
խոտորէր զազգս մեր։
եւ արգելոյր զկայսեր
հարկս տալ։ եւ
ասէր զանձն թէ
քս թագաւոր է։
Եւ պիղատոս
հարցանէր ցնա եւ ասէ
դու ես թագաւորն
հրէից։
Եւ նա պատասխանի
ետ նմա եւ ասէ
դու ասացեր։

ՃԻ
Ա
ակերտացն.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ՃԻ
Ա
[illegible]
Եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ՃԷ
Ե
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ՃԸ
Է
[illegible]
Եւ [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ղ	Մ	Մ	Մբ	Ղ	Մ	Մբ
ՃԻ	ՃԿԲ	ՃԿԲ	ՃԿԲ	ՃԵ		
ՃԻ	ՃԿ	ՃԻ	[illegible]	ՃԻ	ՃԼ	ՃԿԲ

կանօքն. և այպն ա-
րարեալ զգեցուցանէր
հանդերձս. սպիտակս
կս եւ դարձուցանէր առ
պիղատոս.

(Ե)ւ եղեն բարեկամ պիղ-
ատոս. և հերովդէս
յաւուրն յայնմիկ. քան-
զի յառաջ թշնամութիւն
էին ընդ միմեանս

ՃԻ/Է (Պ)իղատոս կոչեաց ՃԸ
զքահանայապետս
ն. և զիշխանսն և զժո-
ղովուրդն. և ասէ ՃԹ
ցնոսա. ածէք զմարդ
զայր զայս իբրև
իբրև զխոտորեցու-
ցիչ ժողովրդեան.
և ահա առաջի ձեր
քննեցի զսա. և
ոչ ինչ գտի յառ-

նս յայսմիկ գտայց
զորս դուքդ չարախօսէքդ
զդմանէ.

ՃԸ (Ա)յլ և ոչ հերովդ-
դէս. քանզի դարձոյց
զնա առ մեզ.
և ահա ոչինչ մահու
արժանի գործեալ է
դորա. խրատեսցից
զդա և արձակեցից.

ՃԹ (Ք)անզի հարկ էր արձակել
ըստ տօնին արձա-
կել նոցա.

ՃԺ (Ա)ղաղակեցին ամբոխն
կէին. ամենեքեան բար-
ձ միաբանքն և ասէ-
ին. բարձ զդա. և ար-
ձակեա մեզ զբարաբ-
բան. որ վասն խռովու-
թեան միոյ եղելոյ
ի քաղաքին. և

Է
ՃԺ

Է ՃԸ ՃԹ ՃԺ
Ժ ՃԻ ՃԻԲ
Ժ ՃԻԱ ՃԻԲ
ԺԱ ԺԲ

[illegible]

[illegible]

արձակել զնա

աղաղակէին եւ ասէին.
եթէ զդա արձակեսցես՝
չես բարեկամ կայսեր. զի
ամենայն որ թագաւոր
զանձն իւր առնէ. հակառակ

է կայսեր:

Իսկ Պիղատոս իբրեւ
լուաւ զբանսդ, հանէր
արտաքս զՅիսուս եւ
նստէր յատենին ի տեղւոջն
որ կոչի Քարայատակ.
եւ Եբրայեցերէն Կաբբաթա.

Եւ էր ուրբաթ զատկին.
եւ էր ժամ իբրեւ
վեցերորդ:

Եւ ասէ ընդ Հրեայսն.
ահա թագաւորն ձեր.
Եւ նոքա աղաղակէին.

Բարձ, բարձ, հան ի խաչ
զդա: Ասէ ցնոսա
Պիղատոս. զթագաւորն
ձեր ի խաչ հանիցե՞մ.
պատասխանի ետուն

քահանայապետքն.
չունիմք թագաւոր

բայց ի կայսերէ:
Յայնժամ մատնեաց
զնա ի ձեռս նոցա

զի ի խաչ հանցեն:

Նոքա առեալ զՅիսուս
տարան. եւ բարձեալ
զխաչափայտն ելանէր
ի տեղին որ կոչի

[illegible]

[illegible]

ՄԿԴ Բայց ահա ձեռն մատ-
նչի իմոյ ի սեղանս ընդ
իս։
ՄԿԵ Եւ որդի մարդոյ երթայ
ըստ սահմանելոյն. բայց
վայ մարդոյն այնմիկ
յորոյ ձեռն մատնի։
Եւ նոքա սկսան խնդրել
ընդ միմեանս։
ՄԿԶ Եւ եղև հակառակութիւն
ի նոսա. թէ ո՞ ոք ի նոցա-
նէ մեծ համարեսցի. և
նա ասէ. թագաւորք ազ-
գաց տիրեն նոցա։
ՄԿԷ Եւ իշխանք նոցա բարե-
րարք կոչին. այլ դուք
ոչ այնպէս. այլ որ մեծն
է ի ձեզ՝ եղիցի իբրև զկրտ-
սերն և առաջնորդն
իբրև զպաշտօնեայ։
Զի ո՞ մեծ է որ բազմեալն

է. եթէ որ պաշտէ. ոչ
ապաքէն որ բազմեալն
է. և ես ի միջի ձերում
եմ իբրև զպաշտօնեայ։
Այլ դուք էք որ կա-
ցէք ընդ իս ի փորձութիւնս
իմ։
ՄԿԸ Եւ ես ուխտեմ ձեզ
որպէս ուխտեաց ինձ Հայր
իմ զարքայութիւն. զի ուտի-
ջիք և ըմպիջիք ի սեղան
իմում յարքայութեան իմում.
և նստջիք յաթոռս. դատել
զերկոտասան ազգն
Իսրայելի։
ՄԿԹ Եւ ասէ Տէր. Սիմոն Սիմոն

պատեաց պատանաւ
կտաւ. եւ եդ եդիր
ի գերեզմանի. որ
չէր ոք եդեալ էր:
ՅԼԲ Եւ օրն էր ուրբաթ
եւ շաբաթն լուսանա-
յր. եւ երթեալ զհետ
նորա կանայքն որ եկեալ
էին ընդ նմա ի գալիլ-
եէ. տեսին զգերեզ-
մանն. եւ որպէս եդաւ
մարմին նորա.
ՅԼԳ Դարձեալ եւ պատրաստ-
եցին խունկս եւ իւղս
եւ ի շաբաթուն հանգ-
եան ըստ
պատուիրա-
նին.

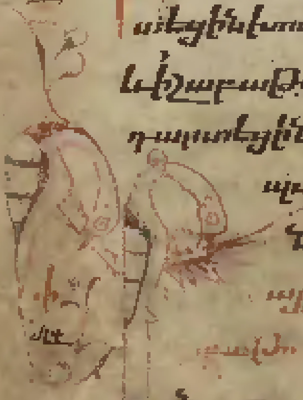

այս ի [illegible]
եւ ի միաշաբաթուն
ՅԼԴ ընդ առաւօտն ե-
կին ի գերեզմանն. եւ
բերին զխունկսն զոր պա-
տրաստեալ էին. եւ այլ կա-
նայք ընդ նոսա:
Եւ գտին զվէմն թա-
ւալեցուցեալ ի գերեզ-
մանէն. եւ մտեալ
ոչ գտին զմար-
մին տն յի.
Եւ եղեւ ընդ տարակուսելն
նոցա վասն այնորիկ
եւ ահա այրք երկու հա-
սին առ նոսա ի հանդեր-
ձս լուսաւորս
ՅԼԵ Եւ ի զարհուրել նոցա
եւ խոնարհեցուցին
զերեսս իւրեանց յեր-
կիր. եւ ասեն ցնոսա.
զի խնդրէք զկենդա-
նին ընդ մեռեալս. չէ
աստ այլ յարեաւ:

Ղ	Յ	Մ	Մր	Ղ	Յ.	Մ	Մր
ՅԼԲ	–	–	ՄԼ	ՅԼԵ	–	ՅՁԵ	ՄԼԳ
ՅԼԳ	ՃԿ	ՅՁԳ	ՄԼԱ				
ՅԼԴ	ՃԿԱ	ՅՁԴ	ՄԼԲ				

[illegible]

նախատակեցին ածոցն
ըոց.
[Ա]ռաքելոյն [illegible]
նոցա եւ ընդ [illegible]
եւ [illegible] յիմ [illegible]
զան եւ [illegible]
ան. եւ նոցա ասէ կա
[illegible] չեմ
ընդ զետ.
[Ա]սէ ցնոսա զՀն
չեն բանք ձեռն
ցոյց [illegible] ընդ [illegible]
մեռան. [illegible]
այէր եւ [illegible]
[Ա]ստուածաբանելոյ
ոչն [illegible] որում
անմահք կենդանեաց
եւ ասէ ցնոսա զամենայն
կաս յիմ. որոց ջեռա
ցեր զՀնչ զործեցաւ
[illegible] յառաջագոյն
ասէ.

ասէ ցնոսա
զՀնչ.
[Զ]օրս ամենայն [illegible]
նացածեցից իջեալ
[illegible] ճառագայթ. հզօր
[illegible] եւ [illegible]
[illegible]. եւ ամենայն
ժողովրդեանն որպէս
մանկանցն զՀնա քան
[illegible]
[illegible] մի Հօր եւ
Հանգստեան [illegible]
[Ե]րանելի [illegible]
Թէ [illegible] եւ
յէ զՀնչ.
[Մ]ի Հանդերձեալ
ու ամենայն [illegible]. այս
[illegible]. յորմէ
Հեծեալն զործեցաւ.
[Մ]ի կամաց բանիւք
[illegible] զօրհնութեան

զմեզ որ [illegible]
[illegible] հզօրն է
[illegible] · եւ [illegible]
[illegible] նորա·
[illegible] եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] է
[illegible] · եւ
[illegible]
[illegible] ·
[illegible]
[illegible]
[illegible] եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] եւ [illegible]
[illegible] ·

[illegible]
[illegible] եւ [illegible]
[illegible]
նոյն [illegible]
[illegible]
[illegible] ·
[illegible]
[illegible]
[illegible] · եւ [illegible]
[illegible]
[illegible] ·
[illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible]
[illegible] եւ [illegible]
[illegible] ·
[illegible]
[illegible] ·
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] եւ [illegible]
[illegible] եւ Հոգին [illegible]
[illegible] եւ [illegible]
[illegible] եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] Հայոց

[illegible]

[illegible]

[illegible] Ճաշոց

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ղուկ Մեծացուսցէ
անձն իմ զՏէր

ասցէ ոգի իմ ի վերայ Աստուծոյ
և փրկչին իմոյ. Զի
հայեցաւ ի խոնարհութիւն աղախ
նոյ իւրոյ.
Զի ահաւասիկ յայսմ
հետէ երանեսցեն ինձ ամենայն ազգք.
Զի արար ինձ մեծամեծս Հզօրն.
և սուրբ է անուն նորա.
Եւ ողորմութիւն նորա ազգաց յազգս
ի վերայ երկիւղածաց իւրոց.
Արար զօրութիւն

բազկաւ իւրով. ցրուեաց զամբարտաւանս
[illegible]
[illegible]
[illegible]
բարձրացոյց զխոնարհս.
Զքաղցեալս լցոյց բարութեամբ.
և զմեծատունս արձակեաց
ունայնս.
Ընկալաւ զԻսրայէլ
զծառայ իւր յիշել զողորմութիւն.
Որպէս խօսեցաւ ընդ հարսն մերում.
ընդ Աբրահամու և ընդ զաւակի
նորա յաւիտեանս.

Ղ
Ղուկ
Մեծացուսցէ
[illegible]

կայք այսօրհի
աւհրեշտակապետն
զաւետիս Հայրենեաց.
իջեալ. և զորդւոյն մարս
որք երկրպագեցին
մինչև զգենուցուք
զաստուածութեան երկրպ
Հանց:
Հանգչողաց մեզ
չերբէ լինելութեան. և անձ
բարձրաց զգեստուք
առ Հինկոյց զգեստս:
ամեն յառաջնոց
նորա զգեստս: Մեծին
յաւ խոնարհեց. և մե
բարձրաց յերկինս:
Անուն երկրպագի
զհրեշտակս զաւրհնեն
յեկեղեցիս կաթողիկէ
Մեծաւ.
ամեն Հանգստեան

խառնակչեն. զարդեն
և առ Հինկիցեանս

Առաջին. ձայն
Ղուկասու

Զաւրացաւ Հզաւրն աւետ
իսրայէլի. զանազան
ահա. եկեալ երկնաւորք
զայս. և զփրկութիւն
Աստուածութեամբ իմաստ
ամ. քո. և անձն զգեստ մեզ
զգեստ.

[illegible]

[illegible]	ա
[illegible]	բ
[illegible]	գ
[illegible]	դ
[illegible]	ե
[illegible] [illegible]	զ
[illegible]	է
[illegible]	ը
[illegible] [illegible]	թ
[illegible]	ժ
[illegible]	ժա
[illegible]	ժբ
[illegible] [illegible]	ժգ
[illegible]	ժդ
[illegible]	ժե
[illegible]	ժզ
[illegible]	ժէ

վասն [illegible] | ԺԸ
[illegible]
վասն [illegible] | ԺԹ
վասն [illegible] | Ի
վասն [illegible] | ԻԱ
[illegible]
վասն [illegible] | ԻԲ
վասն [illegible] | ԻԳ
վասն [illegible] | ԻԴ
վասն [illegible] | ԻԵ
վասն [illegible] | ԻԶ
վասն [illegible] | ԻԷ
վասն [illegible] | ԻԸ
վասն [illegible] | ԻԹ
վասն [illegible] | Լ
[illegible]
վասն [illegible] | ԼԱ
[illegible]
վասն [illegible] | ԼԲ
վասն [illegible] | ԼԳ
[illegible]

2<4

վն Աղօթելոյ դպր ԼԴ

Եկեղեցւոյն կարգաւորաց

վն Մատուցելոյ դպր խնկոցն ամենայն ԼԵ

վն Պատարագելոյն մեղաց քահանայից ԼԶ

վն Յուղարկելոյ ննջեցելոց ԼԷ

զմարմինս մեռ

վն Բերելոյն նշխարաց եւ մասանց ԼԸ

վն Պայծառութեան եկեղեցւոյն ԼԹ

վն Դրանց փակելոյ Խ

մտանելոյն ի

վն Օծման հաւատոյ ԽԱ

ի տեղոյն

վն Օրհնելոյ ընծայից եւ հացից ԽԲ

անկելոյն զգեստուց

վն Աղօթելոյ պահեստին ԽԳ

որ եղբարց զանազանեալ

Վերափոխութի Յովհաննու Աւետարանչին

Յովհաննէս աւետարանիչն զբեդէ յովհաննու
որ եղբայրն յակոբայ զեբեդեա · առանձնական էլ երաւ
քանզի սիրեցն Տէրն · նոյն առաքելոց զաւետարանչացն ·
և սկիզբն առնէ յարձակման բանին · և զաստուածային
նոյ ծնունդն յԷութենէ յաւիտենից · և բանն մարմին
եղև · և յայտնեաց զաստուածութիւնն յովհաննու ·
և զմարդկութիւնն աշակերտացն · այլև ամենայն առա
ետուս զաւետիսն · և զկատարածն · որ և նմա եղև
պատուհասն ի վերայ առաքելոց · և յետ այնր
զիւրաքանչիւր ... ... եղև
... ... և եկեր
... ...
... ... աշակերտացն իւրոց։

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Սկիզբն
Աւետարանին
սրբոյ առաքելոյն
Յոհաննու :

Ր ԲԱՆՆ ԵՒ ԲԱՆՆ ԷՐ ԱՌ ԱԾ
ԵՒ ԱԾ ԷՐ ԲԱՆՆ. ՍԱ ԷՐ
Ի ՍԿԶԲԱՆԷ ԱՌ ԱԾ :

Ամենայն ինչ նովաւ եղեւ. եւ առանց նորա

եղև և ոչ ինչ որ ինչ
եղևն:
Նովաւ կեանք էր.
և կեանքն էր լոյս մարդ-
կան. Եւ լոյսն ի խաւա- Գ
րի լուսաւորէր.
և խաւարն զնա ոչ եհ
աս:
Ե Եղև այր մի առաք-
եալ յայ անուն նորա
Յովհաննէս: Սա եկն
ի վկայութիւն զի վկայ-
եսցէ վասն լուսոյն:
զի ամենեքին հաւա-
տասցեն նովաւ: Ոչ Է
էր նա լոյսն. այլ զի վկա-
յեսցէ վասն լու-
սոյն:
Գ Էր լոյսն ճշմարիտ
որ լուսաւորէ զամե-
նայն մարդ որ գա-

լոցէ յաշխարհ:
Յաշխարհի էր և աշ-
խարհ նովաւ եղև և աշ-
խարհ զնա ոչ ծանեաւ:
Յիւրսն եկն. և իւրքն
զնա ոչ ընկալան:
Իսկ որք ընկալանն զնա
ետ նոցա իշխանութի-
ւն որդիս այ լինել: որոց
հաւատային յանուն
նորա: Ոչ ի յարենէ
և ոչ ի կամաց մարմնոյ
և ոչ ի կամաց առն. այլ
յայ ծնան:
Եւ բանն մարմին եղև
և բնակեաց ի մեզ:
Եւ տեսաք զփառս
նորա. զփառս իբրև
զմիածնի առ ի հաւ-
րէ լի շնորհօք և ճշ-
մարտութեամբ:

յ մ մր ղ յ մ մր ղ
Ե ա ժը Ժ խ Ժ Ժ
Գ Ե

ուրհանանս վկայք
փառաւորեալ ․ պսակաւ
կենդանութեան ․ անմահութ
եան ․ որդեծնեալ
զաւակին ․ առաքեալ
եկեղեցին ի ձեռն ապաշխարութեան ։
Խոստովանեալ ․ սա
անմարմին ․ միաստեղծ
զնա ․ աստուած հօր
փառաւորեալ հօր հայր ։
Խորհրդոյ ի ձեռն
ձեռնարկեալ ․ առաքեալ ․
Հօր հզօր և զօրու
Թէ ․ ․ ․ ի ձեռն
յերգ է
․ ․ ․ ղէն ։
[illegible] է ։
[illegible]
ծնունդ ․ որ ի ծնողական
նմանութեան ։
․ ․ յորդեւ վկայութեան

յոհաննու յորժամ
առաքեցին ․ առ
նա հրեայքն յԵմէ
քահանայս և ղևտա
ցիս ․ զի հարցցեն
ցնա Թէ դու ո՞ ես ։
․ ․ ․ խոստովանեցաւ
և ոչ ուրացաւ ․ և խոս
տովանեցաւ եթէ ես
ոչ եմ ։
․ ․ Հարցին ցնա
եթէ ո՞վ ես դու եղիա
․ ․ ասէ ոչ եմ ։
․ ․ մարգարէն ես
․ ․ ․ դու ․
․ ․ ․ ․ ․ ․ ․ ․ ․ ․ ․
․ ․ ․ ․ ․ ․ ․ դու
ո՞վ ես ․ զի պատասխանի
տացուք առաքողացն
մերոց ։ ․ ․ ․

[illegible]

[illegible]

[illegible]

երրեւ զատաւնն յերկնից
եւ Հանգստեան ննջեցելո
րա. եւ կոչեցեալ ննջեցելոյ
պսակաւորեալ զի
միածին Որդւոյ. Նոյնս
այս յետ վերա առ
ամենեցուն. զՀոգին. զի
եղեւ ... եւ համագոյ
երկրպագեմ. Նմա որ
միշտ Հոգւոյն սրբոյ
եւ նմա. եւ միշտ
ցի եղեւ ... որ
ղինսն.
փառք ...
Հայր յաւիտեանս
եւ յարութեան
... եւ
նայեցեալ ... զի
... առ ...
... ...
... ...

կա աշխարհի զինա
ւոր եւ ... ընդ
Հեսու ...
բրեւ ... զ...
եւ ... զինք
... զՀոգին
... զորս
ոչ ... ...
... ...
Նման ... ...
... ...
... ...
եւ ... եկայք
եւ ... ...
... ...
... ...
եւ ... ...
... ...
... ...
... եւ

բայց սփռեցեր մեզ
մեջ յերկրագնացն որ
բացեալ ի յորդւոյն
եւ զծնողսն զհրեշտակս:

Աստուածածին եւս
զերկրպագեալ զանմահն
եւ ամենայն զաւակ
զխաչեալն զԱստուած
մեզ ... :

[illegible]

ապաշխարութ
հանդերձ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

Նորոգեցեր զմեզ
աստուծոյ զերկրպագել
եւ ամենայն յաւիտենից
ամէն:

... երկրպագեալ ի
բնութեանդ ...
եւ սրբութեամբ
բանի :

Աստուած ...
զհամբարձման եւ
ամենայն զինուորեալ
մարմնաւորեցին եւ
մարդկութիւն զԱստուած
զՀայր յաւիտենից
թագաւորեթէ :

Ամենայն ...
այսօր խաղաղութ
եան մարմնացեալ բա
րեբանեալ ...
... ցնծութիւն
ազգս մարդկան :

Բարեբանեալ յաղագս
Աստուածոյ զերկրպագ
անուան : աւետիքն
բաց : ամենայն աշխարհս

Եւ այժմ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[Ա]ստուածածին [illegible]
[illegible]
չէր փոփոխեալ. կոյս [illegible]
[illegible]
[illegible] Երրորդութեան [illegible]
[illegible]
[Ա]ստուածածին [illegible]
[illegible]
[illegible]
եւ Թագաւորին [illegible]
[Ա]ստուածածին [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Հասեալ ժամանակ
իմ ։
ահեկայծնորս
ցուցանաւորացն ։ որ
զերկնաւորեցն ձեռն արդար
Քեզ ։
Նորեկին Օրհնեցէք
կարեալք վերջ լուսաւորութ
Օրհնեն Հօրէց սուրբ
էն մէ մէ Երրորդութե
ժամանակս կատարեալ
սեփական ՅԻ ։ աշխ
զՕրհնեցէք ։ Նոր
զգեցն ։ զգեստս մեր
ընդ նմեր
ամենայն զգեստ արդ
արժ ։ Եւ երկրէ սա
ձայնակցեալք ։
Յորժամ բերեն ։
Սուրբ Հոգւոյն
սաղմոսաւ պէտն ։

զՔրիստոսն զմիածինն եւ զ
զհոգին ասաւծ եւ Երգ
աւրհնութ ։ զԱւետն
զարթուն զՔրիստոսն ։
Ամ ։ Ընդ ամենեսին
սաղմոսերգութեան եւ ա
մէն ամենեցուն նորա
զանուն զՔրիստոս յաւիտ
աղօթս պաշտօն ։ Եւ որ
ժամանակեան յորժամ
ժամ զ յաւէտ ։ ըստ այս
Հեղեր զաւրութեանն
Միջեւ յաւէտ
Մտաւոր սեփական
Ղուկասու ։ Իւր հանդէսց
մեծացեալ եւ յաւիտենից
զՔրիստոսս ։ Եւ Հօրն
ամենայնի ։ Ամէն
ամէն ։

Կատարեցաւ
Ղուկասու ։

Յ ձա Ձ ՃԿԱ ՃԾ ՃԿԲ ։ Հ ՃԿ

ամենայն· [illegible]
յերկինս եւ [illegible]
եւ [illegible]
[illegible]
եւ [illegible]
Հրէից· եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] եւ [illegible]
եւ [illegible] · եւ [illegible]
[illegible]
եւ [illegible]
[illegible] եւ [illegible]
[illegible]
[illegible] եւ [illegible]
եւ [illegible]
[illegible]
եւ [illegible]
[illegible] · եւ [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible]

[illegible] եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] · եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
եւ [illegible]
[illegible] · եւ [illegible]

Մ	Մ	Մր	Ղ	Մ	Մ	Մր	Ղ
[illegible]	[illegible]	–	–	[illegible]	[illegible]	–	
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
				[illegible]			

եղէ · Միթէ մարթ իցէ
ցէ ամենայնի յառաջագոյն
մարմնոյ · կերպն մա
նել և ծնանել ·
Ա ասասցեմ ասացեալ
յաւ ամէ · ամէն ամէն
քեզ · եթէ ոչ ոք ծնցի
ի ջրոյ և ի հոգւոյ ոչ կա
րէ մտանել յարքայու
թիւնն ·
Զ ի ծնեալն ի մարմ
նոյ մարմին է · և ծնեալն
ի հոգւոյ հոգի է ·
Ա ամենայն որ ծնեալ
Թէ ասացի քեզ · պար
տ է ձեզ ծնանել ի վե
րուստ · զի հոգին ուր
կամի շնչէ · և զձայն
նորա լսես · այլ ոչ գի
տես · ուստի գայ կամ
յո երթայ · նոյնպէս

և ամենայն ծնեալ
ի հոգւոյն ·
Ա ասացեալ
նիկոդեմոս և ասէ
ցնա · զիարդ մարթ
այդ լինել ·
Ա ասացեալ
յս և ասէ ցնա · դու
ես վարդապետ իսրայէլի
և զայդ ոչ գիտես ·
Ա մէն ամէն ասեմ
քեզ · զի զոր գիտեմք
խօսիմք · և զոր տեսաք
վկայեմք · և զվկայու
թիւն մեր ոչ ընդու
նիք ·
Ե թէ զերկրաւորսն
ասացի ձեզ · և ոչ հաւա
տայք · զիարդ եթէ
զերկնաւորսն ասեմ ·

ՂԷ

ցեց հաւատ[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

որ էջն յերկնից որ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

որ հաւատով [illegible]

կալ զերկնաւորսն յա

ւիտենական [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

յոր հաւատոյ [illegible]

[illegible] ընդ Հօր

զերկնաւորսն յաւիտեան

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

եւ որոյ հաւատոյ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
նորա .

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
նորա . [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] նորա

[illegible]

[illegible] խոստովանութեան

[illegible]

կերակուր [illegible] գիշերի

[illegible] ցնծութեան

[illegible]

[illegible]

…եցեալ ես բառ
նոր աստղեր թեւեթով
ադր․ զեւ հեծեալցդ դա
նեանկերի․ և գրոց
ժնենիս ընծայեցն զա
յե առ ջեն աստղեր․
…եցեալ կեան ար․
Թօփնոց թեւեւոզա
ւ նեղեալ․ հաւքն
մերինեայս յագամեկ
երկինս պարզենս․ և զոզ
ամէր թեվեւնեւթ է
անեոն ապակոսանեցե
երկնապատա
նել․
…եցեալ ես․ կենդա
հառագայթեն զեւկ
եւցե ժամանակ․ յոր
մ ծնեալ յագամեկ․
և ոչ յետ երկնապատա
նեցեն հար․

…երկնապատա
նել․ ձեռնադրեալ․
մեզ․ երկնի պատուեն է
մե օրինադրութեանն
զնիւրականութեան երկրե
նկե․
…եկեալ ժամա
նակ․ և այժմ ծնեալ
յորժամ Քրիստոսացն
երկրապատութ․ երկնի
պատուանեցեն հայր հո
գաւոր Քրիստոսութեան
մե․ զանեղե հայր այն
պէս․ երկնապատմու
թեան նաւբե․
[illegible]
[illegible]
Նոր Հոգւոյն և
Քրիստոսութեան սէր
ան երկնապատմութեան․
…եցեալ կեան զի

ամէն զէմէնտացդաց
անուանեալն քո. յոր
ժամանեալ եկեցէ նմա սպաս
մեացէ մեզ զամենայն.
սեզմա յանձնամ
որխուս եւն ընդրեմ:
կայքն բան. Եղեան
Հանեալքն նորա եւզա
րանձայքն զերջանե
նորհնաուեր. բայց.
ծղրաստա Երուզա
նե Թեզենք հրեղեն
կամ զերենշխա աեւ ըմն
ղմա.
Ձեռնեզնն զաս
փոնեա. եղևասե
բազումն և սանզմար
դեկն. Եկայք աւանք
զայսմ աստասաընք
զամենայն. աննմ
զաւծեալն. մեծեան
եղէ քեզ.

Քեզ նորասպւքն և
զայլեն սանմա
սմնող զեն եկեանն
Եւերուս սաչյեաներ.
զնա աշխարհ Ւես եւս
աներն սանդէն հայքն
այ. սան զեաա Եա
եկեղեցի սեմեա սանք
զտր դայսն աղջեանը.
ակեաշխարհ
ընդ մեռան մեւԵ և
բերենզ զերզանսաանը.
ակղնսա զեկերնաւ
կայա այքն զերասսա
զեկեա աշխարհի սսա
սատեանն զերԵ նա
լա
Ճոսաղ եւէ եւալ
եւզազսմեանց. և
Հանձար զան ահաաա

[illegible]ստանեմ ձեզ. սամ
բարձէք զաչս ձեր եւ տե-
սէք զպատրաստութիւն զերկ
[illegible] եւ է
Հոյն ձեւ հաստատեալ. եւ որ
հեծեալ[illegible]
եւ [illegible] [illegible]
[illegible] յաւիտեան ա-
կանս:

[illegible] եւ որ
հեծ. հանգուցեալ

Ծաղկէ

[illegible]
[illegible] զիւրեւ որ
սերովբէ եւ [illegible]
հեծ.

[illegible] զձեզ
հեծեալ զամենայն
սերովբէ [illegible]
[illegible] եւ [illegible]
[illegible]

[illegible]
ձայնէ աստուածայնոց.
բարբառոյ հաստատու-
ցին երկնային փառաւո-
րեն կենդանեաց եւ
Թէ աստուածային զաւրէ
նոյն [illegible]

Տեառնէ

[illegible] եկեղեա-
նա աստուածայնոյն
ադամ [illegible]
առաքինութեան եւ [illegible]
[illegible]

[illegible] բարբառով
հաստատութեան [illegible]
փառք [illegible]
եւ [illegible] Թէ [illegible]
հետ եւ փառաւորեալ
[illegible] հաստատեալ
[illegible]
ձայն. եւ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ասէ ցնա Յս · Եթէ

[illegible]

[illegible]

ասէ ցնա Թադէոս

[illegible]

ասէ ցնա Յս · [illegible]

[illegible]

բանին զօրութեան նո՛

մա յն եւաշնայ

ամենազգեաց Թանձրեր

ընդ[illegible] նախ

ծառայքն նորա աւե

տիսեւտանն եւ աւետն.

Թեժամանքն նորա կէն

զամենն.

առաքեալք զսուրբ

քահանայութիւն յորում

սպասաւորեաց

սասանեն զնա երեկ

յետԹն եւ զորդեցաւ

եԹող զնա զնին.

Լուսաւոր հայքն նա

րա Թէ յայտնեալ ծառա

յութեամբ զնա ի

Թե ասացողքն կենդանեաց

եւ հաստատեաց [illegible] եւ

ամենայն սուրբք.

այս զօրաւոր եւ

բորբ նշան սրբոյ ի

եկեղեցի հրեշտակա

նե լուսաւորեա.

Եւ այլ [illegible]

ամանեկ հրէ

Եկ եկ ի յն

Վեր յն լուսաւոր

տեսեւ. սրբազանքն ող

կոչէր երբայեցւոց

ընթ հեշտալից հրճուա

նաւ. յորժամ նկարեաւ

ղենք բարեխօսութիւն

յորժ հրաժարեաց. կա

րեւ. կարդացող պաշտօ

նէից սրբենաց զօրութենէն

Զօրքն յորժամ

Հրեշտակաց [illegible]

ծառայութեամբ [illegible]

յայտարարեն եւ յորժամ

զինուոր. եւ որ [illegible]

շարժ[illegible] [illegible]

նոր բնակեաց · աշխար-
հով նշան հաւատո-
թեան :

ստուածոյ ուղղել
որոյ երեւեցաւ եւ մեծ
առեր ի հաւատոյ մեծ
խորհուրդ զգուշութեան
սուրբ յարութեան
զենքն · եւ զգուշացեալ
բազում մահուանն
քեն այնու հեշտ ·
աւելորդ կենաց ոչ
մնաց :

աստուածային կենդա-
նեաց · հրաշիւք ·
միշտ զգուշութեամբ
յարուցեալ նմանեաւ յա-
ղթեաց · աւետիս զեւ
յարութեան եւ մեծ
եղանակաւ ամեն
քաղցր յարութեան

զօրն Եղիայէ :

ալ զնա յաւէտ
աստուածահայրն եւ զինու-
որեցաց · այն եւ
յարութեան աստուածահայր
նոր եւ յաղթեաց ·

մեծ շնորհաւ յաղ-
թեն յարութեան :

մեծ հրեշտակն · զօր
բնակեալքն · շնորհաւ
եւ աշխարհք մեծ առաջ
քեզ զգենու հեշտ յար-
աստուածային կեդրոն
նորա եւ աւել առաջ
կենացն զէն · նոր առաջ
ցեա · աստուածահայրքն
եղանակ :

աւագն զօրս եւ ա-
մեն · յարութեան ...
ամենա · աստուածահայր-
նայր եւ յաղթանակ :

217

[Ս]ուրբ կուսանաց գլխո
եր. Թագաւորեալ բանին
յիշխանեւոր [illegible]
բանին լուսաւորչանաւ:
[Ե]ռայցորէն, զի
սանէ. զնա ի խոր
ճարտն եւ [illegible] ա-
հաւատովք ողջագոյն
մի Մկրտիչ. զի մի
Հայրն եւ Որդի միաբանեցէք:
[Ն]ահատակն եւ [illegible]
[illegible] հրեղէն [illegible]
[illegible] [illegible]:
[illegible] ... հա
ւածեալն զի ի հրեղէն
զերկնային [illegible]
Թա
[Ս]ուրբ [illegible]
նեխեալ. հայրենի
Մկրտեալ զործէ
եւ [illegible]

[Ա]ստուածայնովքն ա-
ռաքելովքն հր
եղէն [illegible]
վէրա : զերկնային լու
ծագմանը [illegible]
[illegible] հայրենի կոչեր
զնա եւ հանգստեան
[illegible]
ող
[illegible]
նեխեա. ի [illegible]
[illegible] ա
Մկրտեալն ա-
ւել [illegible]: [illegible]
զ[illegible] [illegible]
յանձնէ եւ [illegible]: Է-
Թե [illegible] [illegible]
հայրենի [illegible]: զի
զ[illegible] [illegible]: զնա
յն եւ [illegible]
նմին զործէ

Որ ի Հայր սիրէ զՈր-
դի · և զամենայն ինչ
ցուցանէ նմա զոր
ինքն առնէ ·
Մեծամեծս ևս
քան զայսոսիկ ցուցա-
նէ նմա զգործս
ընդ որ դուք զարմա-
նայք ·
Որպէս Հայր
յարուցանէ զմեռե-
ալս · և կենդանի առ-
նէ · նոյնպէս և Որդի
զորս կամի կենդա-
նի առնէ ·
Զի ոչ եթէ Հայր դա-
տի զոք · այլ զամե-
նայն դատաստանն
ետ Որդւոյ · զի ա-
մենեքեան պատուես-
ցեն զՈրդի որպէս
պատուեն զՀայր ·
Որ ոչ պատուէ զՈր-
դի · ոչ պատուէ զՀայ-
րն զառաքիչն նորա ։
Ամէն ամէն ասեմ
ձեզ · զի որ զբանն իմ
լսէ · և հաւատայ այ-
նմ որ առաքեացն զիս
ընդունի զկեանսն յա-
ւիտենականս · և ի դա-
տաստան ոչ մտանէ ·
այլ փոխեցաւ ի մահ-
ուանէ ի կեանս ։
Ամէն ամէն ասեմ
ձեզ · զի գայ ժամա-
նակ · և արդ իսկ է ·
յորժամ մեռեալք
լսիցեն ձայնի Որդւո-
յն · և որք լսիցեն
կեցցեն ։
Որպէս Հայրն ու-

Յ Ճ Մր Ղ
Խ ԺԷ ԿԷ ՃԺԴ
Խ

նր կեանս յաւիտենից եւ
րում. Նոյնպէս եւ [illegible]
[illegible] անեղ կեանս
յաւիտենին [illegible].
[illegible]
Նմա դատաստանաւ
ամենայն. եւ [illegible]
մարդոյ ընդունի զի
[illegible] մեր. զի
կեցուցէ ժառանգական յո
րում ամենեցուն որ
զերկրաւորսն կեցցեն
ըմբռնեցին. Ձայնին նորա՝
եւ եկեալն արտաքս՝
որոց [illegible]
ծնեալ [illegible]
կենաց. եւ որոց [illegible]
արարեալ [illegible]
դատաստանաւաց.
[illegible]
նէ ամենայն եւ [illegible]

[illegible] լուեալ դատաւոր.
եւ դատաստանաւն [illegible].
արժանի.
Ո[illegible] զի
կամակամաց [illegible]
այնորիկ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
մկրտութեանն է
Ձեռնադրու. այլ եւ որ
մկրտէ [illegible] եւ որ
[illegible] եւ [illegible]
[illegible] մկրտութեանն
[illegible]
[illegible]
[illegible] եւ
մկրտեալ Ձեռնադրու-
թեանն. այլ [illegible]
[illegible] ամենայն
կեցութեան. այլ [illegible]

աստեղծիչ ողջոյ աշխ
արհի

[Ա]ւետաւորն սրբոյ
յերկրի. և ծագեցին
զորս կանխագուշակ զնն
ծով առաջս. մանուկ
մի ելից նորա.

[Ա]ւետումն մեզ
ա[ւ]ետին. միծ և աւետն
զայծ հասանումն. զոր
ծոյն զորեացին հայր
զերկրաւորեցից զնոսա.
նոցին խոկ զործելոյ
զործել մխիթեն մեան
խմ եղիւ հայրապետ
եացզեր

[Ո]ւր. սրբեցեալն.
զեռ հայր. ոչ մեր
եաց[.]փառքն.

[Ա]յր ոչ զձայն նո
րա երկրի լուսաւոր

Եւ ոչ զործս խղճմտա ան
մեր

[Ե]ւ ոչ զրկանս նորա.
անմեր եղեալ. ընկալեալ
զերգովն առաքեալ.
զորս ունի ոչ հասա
ազգք

[Ն]ուէրս զերկրաւոր
զոր հասանիք նոր
այր ունել. զերկրն.
յամենայն ազգաց. և
նորին խնդրեն. որդւոցն
փառաւոր. որով եւ հանգ
ընդ անուանեալս. և
զորս ոչ կարէք զաւա
ռեալ. զերկրաւորն
անուանեալ

[Ս]ափառս խնդրեմք
նե ոչ զաւանդեալ. այլ. զի
սեւ զանզեալս. զերկրն.
ամենայն. յանձնեաս.

...ահեղի յանուան հաւ
բենեաց ։ եւ ընծայութեամբ
զեր. եբերեալ զերկրորդ եկեղ
ցին յերկրպագութեան զնա ըն
դունելով ։

Խորհուրդ հայրենի զոր
հաւատով զՔրիստոս
խոնարհեցաւ առնուլ ։
եւ զՔրիստոս զարարիչն իւրեանց
ոչ ոչ ճանաչեն ։

Ե. հանդերձ եղեալ
եւ զբազմաթիւ առաքեալ
զՔրիստոս հայր ։ զոր
սուրբ առաքելոց
զՀոգին ։ մարմնոյ յոր
դորեն յառաջադրեալ
զեկեղ հաւատոյ
զոր մարմին ։ հաւ
ատալեօք առաքել
Իսկ ։ զՔրիստոս զաւետեաց
իւր զօրեաց ։

Յիշեն նորա զՔրիստոս
որդի ոչ հաւատացել
զհաւր իւրոց բանից
ըստ հաւատոյ
ցէ ։

Եւ այսորիկ
ձայն յայս

յերկրի ծնաւ զա
մենայնոյ. տերեւ
եւ ։ եւ ընծայութեամբ
յորդորս. ժողովուրդ
բազում ։ զաւետեաց
Նոյն. զծննդեան զոր
առնելոյ խոնարհ հեր
սահմանաց ։

Աւետեաց յոյս եւ
անդրանիկս. աշակերտ
ադամին. հանդերձ.
Հրեշտակաց առաքել
աստուծոյ ։

Սուրբ Քրիստոս զաւետեաց

յն · և հաւատս զծնողս,
վերոյ բազմամբարձոյ
անձանց · առաջ զանձանէ
պես · առանց զձեռս
ցուցէ հայց · զժպրհի
ցեն · դորա

Օ աստուածը մեր
Ձեռով զնա · պահեցին
զհաւատ զնոյն առնէ
լոյսը

Պ աստուածածին բան
նման մեռեալ պատ
երկնաւորաց զամենայն
նոհայց չէ դորա
բարակական · Օրհնեա
և խնկածանօթ
կան ենք աստուծոյ:

ստ ցնա մեր
Հակառակաց նորա ·
անհնարին էր զայր
ամենեցուն · զնա ·

սոր պատուանեալ
մեր որդին · Հեղուհեալ
նակ զարդարեալ · և եր
կրա Ձեռանց · այսպէս
զմիշտ առաջնորդ
մարդկանց

ստ յու · բանին
ցուցէք զմարդկանց
ր խաղաղութ հաւ
զամն · և բազմեցան
մարդիկն · Օրհնեցին
Հեղոց Հայրար

ասելով զՀայրն
յն և զորհնութիւնս և բազ
խնդրեալ բարեխօսացն
աղցան և խառնեցան

երկն յաղեցան
առն · զանձանգրեմէջ
զանձէք զբաժնարան
կատարեալ զնմանէ կա
ցին

ուրալեցին եւ զլեզուն
եղեալ լաւաւ. ասաց
ով զինտրացն ի հիմնո
զաւրեղէն Նկատեալ
որ յաւէտան եկեալ
զայն.
Ծ
Է
ակնարկեալ երբեւ
ունելոյ վիշտանուն զոր
այսաւր. ամենեքեան
եւ հիմարեալ մարդարեն
ամբարտաւան
յաշխարհ
ըստ Ղուկասու
Աւետարանէն
յանձնառակեալ զնա
զհրաշագործեալն զնա
Թադէոսէ
Ծա
Ժ
Նայ զաւրհնեալ ի
լեառն. մինչ
եւ եւ երեկոյեալ
եկին աշակերտքն նո

քա ի ծոցմէ դուն. եւ նե
ունի իւր. զծնողն
յայնժամ ծնունդն ի
կանխապէս ամ եւ եր
ըն Նորածնայ. եւ չէ
եւ սեպհական անմարմ
յս. եւ ծնունդ հաւա
տեն հայրն ծնողաց
յաւիտ.
ականջ երբեւ այ
պարտականն եւ հինդ
կամեցեալսն. մեկ
աւետէն զյս զեղ այր
եւ հայ ծնողն եւ
ձեր ինքն եւ զայր
հայրեցայն յայս
Ամս. ամենայն
եւ եւ մերձեն չէր
կամեցին զնա ըն
զաւնել ի նաւն եւ
վաղվաղակի եհաս ի

Ժ Ո Կ
Ծ ՁԾ ԿԵ
Ծա

գէ
ծր

յերկերորդէ
Թագին ·
վասն խնամոյ
ճառ ընտրողաց
Կայր յայնկոյս ծո
վուն · անապատ էր
Թէ ուղխա ոչ գ գրոյառ
քայց միայն · խոտոյն :
յորժամն ապականեալն
յէ · եւ զեղջերուաց ·
յերկրէ ապականեալ
եւ Երամն · բայց
այն ապականեցան · Նո
րա զնոցին · երբ եւ
այլ Նոյն · զայն [illegible]
բերեն · մասնայն
անդէ որոշեցան կէ
րան :
Եւ երբ եւ [illegible]
զեկեղեցին [illegible]
եւ ոչ ապականեալ

[illegible] · սաէին · Նո
րա · զնոսա · եւ եկին
Երկոտասանացն [illegible]
ընէ · գ. յու
Ի բերեն զանեն զնա
յայնկոյս ծովուն · ա
մենայն · [illegible]
եկեր · այր
[illegible]
Եւ որպէս [illegible]
մին ամէն ամենայն
ենթակայ · [illegible]
երբ եւ ոչ Թէ [illegible]
էին · [illegible]
[illegible] ի հայցէ [illegible]
եւ յայտնեցաւ
ի Թագէ · զոր ծե
ցէ մի [illegible] · ա
կանն [illegible] · այլ
զեկեղեցւոյն · [illegible]
երկնային · յաւիտեան

ժ ձ ծր Ղ
ծր

ռակածու։ զոր որդին
մարդոյ ասացէ Տէր
քանզի զնա Հայր կնք
եաց ա՟ծ
սէն զնա զնոյն
առնեցէք։ զերգար
ծածկեալ զոր ծնեալ
աստուածախաւսեաց
յոլ ասաց զնա։
այսէ զոր ծնեալ զնհա
ասասցէ այս որ
ասաց էլ...

նեց էր նայաստանէ
սէ զնասա յա
մեծամեծ ամէն Տէր
եկեղեց մախաքաս ես
Տէր զՀայս յերկնից
այլ Հայրն եմ ասացէ
Տէր զՀայրն յերկնից
զՔ՟ս մարմին. զեհայց
յայտ ողորմած յերկ
նից և կենաց
ամենաքաղցր

եթէ տեսէք զիս եւ ոչ
հաւատացէք
(Ա)մենայն զոր
տացէ ինձ հայր առ իս
եկեսցէ · եւ որ գայ
առ իս ոչ հանից ար
տաքս
ծէ (Զ)ի իջեալ եմ յերկնից
ոչ զի զկամս իմ արար ծը
ից · այլ զկամս այնո
րիկ որ առա
քեացն
զիս
դղ / ծա
(Ա)յս են կամք
հաւրն
որ առաքեացն զիս ·
զի զամենայն զոր տա
ցէ հայր · ոչ կորու կ
սից ի նմանէ · այլ յա
րուցից զնա · յաւուրն
յետնում · այս են կա

մք հաւրն իմոյ · զի ամե
նայն որ տեսանիցէ
զորդի · եւ հաւատայ
ցէ ի նա · ընկալցի · զկ
եանսն յաւիտենա
կանս · եւ ես յարուցից
զնա յաւուրն յետ
նում
(Տ)րտնջէին զնմա
նէ · հրեայքն զի ասաց
Ես եմ հացն իջեալ
յերկնից · եւ ասէին ոչ
սա է · որդին յովսեփու
զորոյ մեք գիտեմք
զհայրն · եւ զմայր · ար
դ ասէ · եթէ յերկ
նից իջի
(Պ)ատասխանի ետ
յիսուս եւ ասէ ցնոսա · մի
տրտնջէք ընդ միմեա
նս · ոչ ոք կարէ գալ

ա մ մր ղ · ա մ մր ղ
ծէ · ծէ
ծը մէ ձհ մձ · կ ձա ծ ձը

առ իս եթէ ոչ Հայրն որ
զիս առաքեաց ձգես
ցէ զնա. եւ ես յարու
ցից զնա. յաւուրն
յետնում.
Գրեալ է ի մարգարէս
թէ. եղիցին ամե
նեքեան ուսեալք յԱ
ծոյ. ամենայն որ լուաւ
ի Հօրէ եւ ուսաւ
գայ առ իս.
կա Ոչ եթէ զՀայր
ետես ոք. բայց որ է
յԱյ. նա ետ
ես զՀայր.
կբ Ամէն ամէն ասեմ
ձեզ. որ հաւատայ
յիս ունի զկեանսն
յաւիտենականս.
կգ Ես եմ հացն կենաց.
կդ Հարքն ձեր կերան

զմանանայն յանա
պատի. եւ մեռան.
Այս է հացն որ
յերկնից իջեալ է զի
որ ուտիցէ ի սմա
նէ մի մեռանիցի.
Ես եմ հացն կենդա կե
նի որ յերկնից իջեալ
եմ. որ ուտիցէ ի հա
ցէ յայսմանէ կեցցէ
յաւիտեան.
Եւ հացն զոր ես
տաց մարմին իմ է
զոր ես տաց վասն
կենաց աշխարհի.
Մարտնչէին ընդ կզ
միմեանս Հրեայքն
եւ ասէին. զիարդ կա
րէ սա տալ մեզ զմար
մին իւր յուտել.
Ասէ ցնոսա Յս.

Յ	Մ	Մր	Ղ
կա	—	—	—
կբ	ձկբ	ձգէ	ձձը
կգ	ճեբ	ձգե	ձկզ
կդ			

Յ	Մ	Մր	Ղ
կե	—	—	—
կզ	ճէ	ձգե	ճկզ

ամէն ամէն ասեմ
ձեզ. եթէ ոչ կերիջիք
զմարմին որդւոյ մար-
դոյ. եւ արբջիք զա-
րիւն նորա՝ ոչ ունիք
կեանս յանձինս.
Որ ուտէ զմարմին
իմ. եւ ըմպէ զարիւն
իմ. ունի զկեանսն
յաւիտենականս. եւ
ես յարուցից զնա յա-
ւուրն յետնում.
կէ Զի մարմին իմ ճշմա-
րիտ կերակուր է. եւ
արիւն իմ ճշմարիտ
ըմպելի է.
կը Որ ուտէ զմարմին
իմ եւ ըմպէ զարիւն իմ.
յիս բնակեսցէ
եւ ես ի նմա.
Որպէս առաքեաց

զիս կենդանի Հայր.
եւ ես կենդանի եմ վա-
սն Հօր. եւ որ ուտէ
զիս. եւ նա կեցցէ վասն իմ.
Այս է հացն որ յեր-
կնից իջեալ.
Ոչ որպէս կերան
հարքն ձեր զմանանայ-
յն եւ մեռան. որ ուտէ
զհացս զայս կեցցէ
յաւիտեան.
Զայս ասաց ի ժողով-
րդեանն ուսուցա-
նէր ի Կափառնաում.
Բազումք յաշա-
կերտացն իբրեւ լուան
ասեն. Խիստ է բանս
այս. ով կարէ լսել սմա.
Գիտէր Յս յան-
ձն իւր. եթէ տր-
տնջեն վասն այսորիկ

Յ Մ Մտ Ղ
կէ ճձր ձկէ ճկբ
կը

աշակերտքն նորա ։
ասէ ցնոսա · այդ գայ
թագղեցուցանէ զձեզ
[Ի]սկ արդ եթէ տե
սանիցէք զորդի մար
դոյ ելանելն ուր
էր յառաջագոյն
[Հ]ոգի է որ կենդա
նի առնէ · մարմինն
ինչ ոչ օգնէ
[Բ]անքս զոր ես խօ
սեցայ ընդ ձեզ · հո
գի են եւ կեանք
[Ա]յլ են ոմանք ի ձէն
ջ որ ոչ հաւատան
[Ք]անզի գիտէր յս
ի սկզբանէ ոյք
իցեն որ ոչ հաւա
տան · եւ ով իցէ
որ մատնելոց իցէ զնա
[Ե]ւ ասէր · վասն այս

որիկ ասացի ձեզ թէ
ոչ ոք կարէ գալ առ իս
եթէ ոչ իցէ տուեալ ի
հօրէ իմմէ
[Յ]այսմանէ բա
զումք յաշակերտացն
նորա չոգան յետս ·
եւ ոչ եւս ընդ նմա
գնային
[Ա]սէ յս ցերկոտա
սան աշակերտսն
միթէ եւ դուք կամիք
երթալ
[Պ]ատասխանի ետ
նմա սիմոն պետ
րոս · առ ո՞ եր
թիցուք · բանս կե
նաց · յաւիտենա
կանս ունիս · եւ մեք
հաւատացաք եւ ծա
նեաք եթէ դու ես

ՃԾ
Է

քեն · աստուծոյ
Աստուածային եւ
Հոգւոյ յոր · ոչ եւ
զձեզ · պերճաստուածն
աշխարհակցի · եւ միոյ
իմաստնոյն աստուածային
Աւանդեր պատմել
նեռն յաւիտեան · ակա
բանաւորացն · զԽոն
խոնարհութեան աշխարհս
եւ մեր յերկի
աստուածոց ·

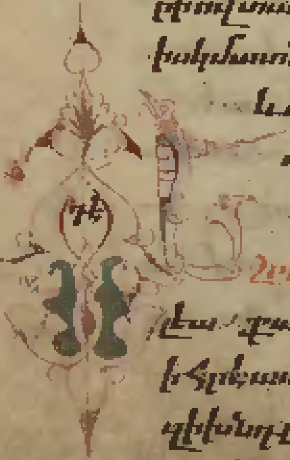

յերեւելոյ Յս̃ի
ի ծովեզերն

լեւ · զանազանս կամեր
ի Հրեշտակաց ՔՍի
զինուորութիւն մեր Հրե
շտին աստուածային
ճշմարտութեամբ
Հրեշտ աստուածային
Հաւատ ·

Ն յետ այսր · երգեալ
քն նորա գնաց · առ
ամբ եւ երթեալ Հրեշտա
կաց · զԽն աշակերտ
աղօթս սկսեալ · գնալ
ծառայս զաւրացն ·
զԽօսեալ · որ ինձ ասաց
իմ ծագեն · եւ զայն
բարձրանալ Համբառնալ
լինել · եւ ծագողացն
ձեռն · յաղթութեան զան
ձնառանելոյ Հե · զան
զի եւ աղօթիւք զխաւսին
Հասանելով իմս ·

Ն ... եւ զԽօսս յս̃ լոյ
ժամանակի չէ է Հա
սեալ · բազում ժամ
ժամանակ յաղթելոյ մա
մու · գրեալ է · ու
կարէ աշխարհս Հա · ա
ռնել զձեզ · բազմացն

աւետս զեւանգելէն
վասն նորա․ եթէզո
րծքն իւր հրաժարութեան
էն․ զոր եւթնայք է
տուեալ յայն․ զԵւնայա
մեծին չէին ցուցաւ
Այս եղեւ սուրբ
Կիւրղիանոսցանդէն է
զաւակաց․ եղեւ եղեն
եկեղեցին նորա․ այս
եւ ի խնդրելն եկեղեցւոյն ոչ
յայտնի․ այլ եղեւ
ի ծածուկ․
Հրեշտակին խորհուրդ
խնդրեաց խրատունս․
Եւ ասէին սրբոյն դաս
զորութեանն ոչ
նմանեաց ի խորհրդոյն․
եղեն ասէին ի խաւարի
ըստ․
Մինչ ասէին ոչ

այլ մխիթարութեան
զհոգեւորսն․
Բուն հանգստեան
խաւսեցի զմանուկ
վասն երկիւղին
հրեից․
Բուն աւանդ
ըստ Մատթէոսի
Եւ յիմաստնոյն
եռատասանեւք
Արամական հն
ի հայրն եւ ասէին
զնոյն զորս զե
ւեալ զմանուկ
ընտրեցին
ամենայն եկեղեցի
նոյն յն եւ ասէ ի մ
վարդապետութեան
ընտրեալ այնքանի
որպէս եւ զնոյն
եւ եթէ իւր զնա

նորա ասենք. զի
տանիցէ վասն վար
դապետութեանս
յիշեսցի աղերսանք.
եկեղեցւոյ յաւիտենէ
խմին խաւարեալ.

Ս յանձնեն հոգւոյ
խաւարե. փառաւորեմ զՔեզ
խառնեալ խնդրել. եւս
որ խնդրեն զՔեզ
այլ ի ... որպէս
այսպէս զՔեզ. նա զՔեզ
ընդ. եւ անտի[illegible]
Թեան հայցեմք.

Հ ... եւ ընդ
զերծեալ. եւ ...
եկեալ ասեն զան
կեան զՔեզ երգեսցուք
զՔեզ անպատմելի

Պ ատուականի ես
նորա յիսուսէ զօրծ

ան. զի երգեսցէ երկրի ով
խնդալ զՔեզ ասպարա
նել

Պ ատուականի ես
նոյն յիսուսէ զօրծ
մարդոց ծնեալ. եւ անեն
զՔեզ զարդարեսցուք.
վասն զՔեզ մարդ
եւ ընդ Թագաւորութի
զերծեալ մեղաւորքս.
այն ի Հայրն. եւ
Հայր ամէն Թագաւորք
զմարդ. խնդրեմ. եւ
Թագաւորութեամբ ա
նոր մայր ի Հայր ամէն
զգեստ ... մեծ
լոյս. ընդ ձեզ զա
ասացեալք. զՔեզ
խնդրեմ ընդ Հօր ի
Հայր ամէն

կբ

Ս[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible] ապա թէ ոչ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

եմ [illegible]
[illegible]
այլ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

ցէ քան զօրութիւնս դա
զօրութիւնսն զոր դա ա
նէ.

ՃԻ [Ա]ռաքեցին քա
հանայապետքն եւ փա
րիսեցիքն սպասաւո
րս զի կալցին զնա:
[Ա]սէ ցնոսա Յիսուս
Եւս ժամանակ մի ընդ
ձեզ եմ. եւ երթամ առ
այն որ առաքեացն զիս.
ՃԱ [Խ]նդրեսջիք զիս եւ ոչ
գտանիջիք. եւ ուր
ես եմ դուք ոչ կարէք
գալ.
[Ա]սեն հրէայքն
ընդ միմեանս. ուր
յր երթայցէ դա
զի մեք ոչ գտանիցեմք
զդա. միթէ ի սփիւ
ռս հեթանոսաց եր

թայցէ. եւ ուսուցանե
լ զհեթանոսս. զինչ
է բանն այս զոր ասաց
խնդրեսջիք զիս եւ ոչ
գտանիջիք. եւ ուր ես ե
մ դուք ոչ կարէք գա
լ.

[illegible]

Նոյն. կայր Յս ա
ղաղակէր եւ ասէր.
Եթէ ոք ծարաւի իցէ
եկեսցէ առ իս եւ արբ
ցէ. որ հաւատայ յիս
որպէս ասաց գիրն
գետք յորովայնէ նորա
բղխեսցեն ջրոց կեն
դանեաց.
[Զ]այս ասէր վասն
Հոգւոյն զոր ընդունելոց է
ին որ հաւատային

յ	մ	մր	ղ
հյդ	յ	մբա	մձէ
ջ	մհէ	ձՃա	
ջա		ձՃդ	

իւրեանս. զի չեւ եւս էր հո
գի. քանզի Յս չեւ եւս էր փա
ռաւոր. եւս.
Բազումք ի ժողովրդե
նէն. իբրեւ լուան զբա
նս զայս. ասէին սա՛
է ճշմարիտ մարգարա
րէն.
Այլքն ասէին
սա՛ է Քն.
Եւ այլքն ասէին
Միթէ ի Գալիլեէ գա
լոցէ Քս. ոչ գիրն
ասէ. ի զաւակէ
Դաւթի եւ ի Բեթղեհեմ
գեղջէ. ուստի
էրն Դաւիթ գալոց է Քս.
Եւ հերձուած
եղեւ ժողովրդեանն
վասն նորա.
Ոմանք ի նոցանէ
կամէին տանել զնա.
այլ ոչ ոք արկ ի վերայ նո
ձեռն.
Եկին սպասաւորքն
առ քահանայապետսն
եւ փարիսեցիսն. եւ ա
սեն նոքա ցնոսա
ընդէ՞ր ոչ ածէք զդա
այդր.
Պատասխանի ետուն
սպասաւորքն. ոչ
երբեք խօսեցաւ մա
րդ. որպէս այդ այրն.
Պատասխանի ետուն
նոցա փարիսեցիքն
եւ ասեն. Միթէ եւ դո
ւք խաբեցայք.
Միթէ ոք յիշխանացն
հաւատաց ի նա.

կամ. խոստովանեցայց
ըն. այլ. այլեխաւածս
մեծ. ամենայն. որոշեալ
ամենազաւրեա. եւ մն
զանլելի քեզ.
ւէ. նախատեսոն
ցնոսա. որ երկրայինք
առնաս իսկզբանէ յա.
ուխտարարն եւ մեր
ընտրողն. մինչեւ ա
ընծայեալք զասմն
զխորհ եղեւ ոչ լուեալ
իբր զաւրն իւաւնէ
կամ իմաստն զքեզ.

զորձէ.

աստուածային է
աման նախ եւ աւանդ.
մինչեւ եղաւն խաղ
մեծեղեն. ընծան.
եւ աւե. զբեյմարդա
րն իրպայիեն ոչ

ջան եկ.
այ Ձեռս աւելեան
սերվայ. ընդ Ձեռ
սա. յու եւ աւակ.
Եւ ելմջայշխրն
Հի որդւոյ զինեն կեալ
ընդ խաւարէ. մերձաւոր
յի. այլ. ընկալ յի
զորոյն կեանց.
ւետաւս. մարմնոյ
ցերն. դաւակաւանձն
քո մեղքեա. եւ մեղաւ
լինելոյ զէ Ձեռնաւորա.
ստուածայնովն եւ
յու. եւ առեալ ցնոսա. բն
պետ եւ եւ մեղացեալ մարմն
անձին խելօց. մեղացն բն
իմ Ձեռնարկուն զեղե
անձն մանուկեղի եւ յո եւ
Երամ. բայց մոխրոցն
առնել աստուածամ կամ

[illegible] երթամ
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
եւ երթամ եւ [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] երթամ [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] երթամ [illegible]

ասացին ի նայ:
բանիւ ։ քո
սուրբ հոգւոյդ
հաստատեցաւ է
Լի զօրք կայմեն ե
բանական՝ Ձեռա
կերտ աջակերտ բանից
Եւ ծանօթեալ պէտ նա
անթիւ՝ եւ Ձեռա
անթիւ ապաւ
ցէ զմեզ
Տ աստուածութիւն
անձն մեծ եւ անեն
զայն ազատ հաւասա
րեալ. եւ ընդ բարձեալ
ծառայեցուք ։ Մեծա
ւոր Թագաւոր ի
վերայ
Տ աստուածային
Հայր. քո ։ անմահ
ու անմեղ ։ Թեա

Մեծոյն արարչին զի
որ ծառայք մեզ
ծառայն նեղ ի
փառս իւր կայ նոցա
եւ արդէն յաւե
տեանս. եղբարք
Եւ Թէ որդին զմեզ
զատեալ. Ձեռքն
ազատ լինի
Խաղ մէ զանն
ազատ հաւասար
ամենայն ազատ
Նոյ մեզ զօրանայ
ինչ Ձեռ մեր ի մեզ:
ս զարդարեն առ
հայրենին խաղաղ
եւ զօր զօրանայ
ի հայրենի մեր
առնէ
Տ աստուածային եւ
անձն Հայր եւ

հայր մեր աբրահամու
մ
[illegible]
թէ [illegible] աբրահամու
[illegible]
աբրահամու [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ի հարցն [illegible]
[illegible]
[illegible]
հարցն մերոց.
[illegible]
[illegible]
[illegible] հայր
մերոց.
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] հարցն
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
եւ հայր նոցա
[illegible]

տութեան խաւսեմ
ոչ հաւասարոյ քեզ.
Որքանձեղ յամ
զմանկանցն վսեմական
մեղաց. եթէ պղծեալ
բնութեամբ ընկեր.
ոչ հաւասարոյ քեզ.
Ըկեր. յոյ. զգաւն
այլոց. եւ զորովայն
այնորիկ. ոչ լինէր զեղծէր
յոյ
Աստուածախաւսն է
տան. հրեղինացն նա
մեն զաւրս. ոչ բարբառ
աւետիս. մեղկեթեա
մարդոյն եկեղու. եւ զնէ
գոյէրեղ
Աստուածախաւսնէն յա
եթէ եւ փառաւոր
եմանաձեւսն. փառ
քնովոյ ... է. հայր

որ փառաւորեն զքեզ.
զորմն որպիսանէ
թեանըմնեն. եւ ոչ ձեւ
նմանէ զքեզ.
Այլ եւ զխոնարհեցաւ
եւ թէ ամեն թէոչ
զխոնարհեցաւ ձեւ նոյ
մանն տառ ... այլ
զխոնարհեցաւ. եւ զքան
նորա զաւրհեամ
Ընդ հայ հայր
ձեր. զի անճառելի ան
աւանց զօրութեամբ. եւ
սնեւ եւ որպիսանէ
Մենգնա հրեա
յքն. յաստուածնէ
եւ նորա. եւ զաւրութ
համանանէ
Մեզինն յոյ ա
մեն անձն անեալ ձեր
յառաջ քան զինելէն

[illegible]
Ն[illegible] զհաւր
[illegible] երկինս նորա.
[illegible] եւ [illegible]
նոյ իմաստութե
անուն.

[illegible]
[illegible]

[illegible] եւ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ա[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Օ[illegible] է
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Զ[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

երգն առաքելոյն նմանէ·
այլ եւ զն առաքելոց։ այլ
նմանէ. նմա
փրկչին. առաք Թէ
եւեմ.
սեն ցնծա եւս. զե
նորոգեաց աստուածաշնչ եւ
ամ. պարսատուածին
եա։ այլին որոմ յու
ածն։ կամ իրայ. եւ
ծնեալ զազանի եա
ակցին։ եկեղեցականս
եղան։ ջաղան լուացա
եւ առաքեալ.
սենցնա. հոգե
նայ.
սեզնոր ռշղե
ած.
ծնեալ առաքելոյ
ցնծն. տեղն. տերեեմ
ըն. եզնեբ.

Տէր Հայաստան յոր
ժամ զհամբարձումն
եւ ... զաշակերտացն
առաքեալ հայոց
նմին զնա եւ փառօք
սեզերն Թագաւոր
տեսանելա.
Նա. առաքելոյն
կանեպ եկեղեա աշակ
խնդ եւ զուարցուս եւ
անձեամ.
սեն մաւոք խնդա
ընկեցաւ։ եւ այն
այն յոյժ։ զհոգեւորս
Թա. ոչնչա
երգն առաքելոյ
զփառս կարոտ. ժամ
մեղաւոր. յաղագս
նշանս առնել։
Տէրն Հերձուածք
խնջ նորա.

մէն դարձեալ
ցկոյսն։ դու զեն ասես
մայրն նորա. զեն եղաց
զանձնէ։
Հաւատամ Թէ ծնար
զաւրէն
ոչ հաւատացին
հրեայքն զծնունդն
Թէ կոյսէր և եղաց.
մինչ և կուսեալ զծն
աղբ. բազմաց հայր
ցին զնոսա և ամենե
ճանաչեցին հեր զոր
մեզ դուքն ասեն. և
Թէ կոյս ծնաւ աղբ.
զխորհուրդ անճառ
աստուածածին և
սուրբ ծնունդքն
նորա և ամենե. զի
անձն զխոսել ումեն
մեզ. և զխորհուրդ ծնաւ

Եւ այց զերանեալ այժմ
ատեանն. ողջունեմք.
կամ Քրիստոս միածնեալ զաւր
դորա. մեծացուցանեմք.
ցրա խնդ հայցեմք. Եւ
նմին իշխան հաւատալ.
Ինքն խնդ խոստովանի
վասնորոյ.
[Օ]րհնութեամբ ծնաւ
նորա. նորա. զգեցեալ
եղեալ ի հրեղէն քան
զխոստ եղեւ հեղեալ հրե
կոյս և ԹԷ զխոստովանեն
եղծ զնա քո. երկայն
կայցէ. խոստովանել
Նմա. վասնայսորիկ ա-
ւագին ծնաւ աշխարհի
տա. Թէ կուսին իշխան
հաւատալ զնա խնդ
հայցեմք
Հզաւրաբարեան ամ
զամ

կոչեցեն· զայլն ուրեք
նէր· և աստուծոյ ծառայ
փառաւոր· մեզ զփառս
զհոգւոյն այն մեղաւորն·
Ամ ամէ ԹԷ մեղա
ւորեցէ եւ զարդարն·
զերկնային և արդար
աստուծ·
Աղաչեմք ամէն
ցես զմեղաւորս
քեզ զփառս երգեսց
զպաշտօն
Աստուածածին էրս
Հոգւոյ սրբոյ ամա
ցէ Հէր և ողորմութեան
զերկնային մեծամեծամ
իւր· մխիթարութեան
մեզ ապաշխարութեան նմա
Տէր հայր հօրեն
զնա և ամենայն· զօրէ
Քեզ հօրն աղաչեմք·

մեզ մխիթարիչ աղա
չեմք եկեալ· մեզ զի
տեսցէ զերեսս մխիթարութ
եան ... զօրա
ոչ զփառսն ...
Աստուածածին էրս
այն և ամէնցուն
սա· այնպիսին ...
Տէրն· զերկրաւորս
տեսցէ ... և
զհամ զնա երգ· զի
տեսցէ զերեսս մեղա
...

զերաստանեղ իմոյ
տապանակին է
նշան և տեսեն
զնա իմաստունք ծոց
ներքս առնեն և ընծ:
և զոսկի վարդապետ
զեխանելը:
Հաւատեցեալ առ
սուրբ:
Ողորմ յն եկեղեցւոյ
նեղեալս ապաստան
և կարօտ եկեղեցեաց
առն զնա: Դու հա
ստատեա յարդեանց:
Այսպատարանատեսանեն
էին և առն: Որդի
զԵհասարակաց եկեալ:
Անզնա յն և առն
եկեղեցեալ: և արքաւ
սուրբերորդէ հասն:
Ընա առն հայս

սահմանօք երկրի:
նորոգեցաւ:
Ասէ յն է
րագաւորութեան
կե ըստ աստուածահայր յոյս:
կոչեցն աստանեն
տեսցեն: և ողորմ
ամենեցուն կարապետ:
Ողորմ ամենայն իմա
ցանելոցն սուրբ մեր
ձայնիւ և առնեղեալ:
Միածին և մեր կոյս
նշխարք:
Աստուածն յն ե
թե կոչեցեալ ամբարձեր
մեզ: քաղցրութեան
աստուածութեանն
և մեզ բարձեր քեզ
հայրապետն:
Մեզ ամենայն առնել
ձեզ: որոց ժամանել:

ընդ դասուն երգակից
աշխարհացն · այլ ըն
դայլեցանն նորոգել
եւ ասաց ան ·
Սկզբնաւորեան ընդ
դասն · հայել ոչ
կարացաց · նախադրու
թեանն բանից · եւ ոչ
խաւարն · ձայնիւ հոգւա
ըստն · եւ զիարողէսաւ
ան կոչէ յանուանէ
եւ հանդերձեալսն ·
[illegible] զեպն
զամենայն հանդէպ ·
ասածնոյա երկնից
եւ աշխարհն զՀեռան
ռա երկնին · զնհա
նաւչեխ ձայնիւ նորա ·
պատարագ · զՀեռիչ
երկնային · այլ ձեռն
գեն · ընծայեն · զեռն

ծանուցեն զձայն առ
տարեալ ·
այս առաւելապես
նոյա յն · եւ նորա՛ց
զհանգն · Ընդ զՀեռին
ուխտանսն ընդ նոա ·
[illegible]
ոչ յն · ամեն ամէն
ամենամ[illegible] · զհեռեմ
դասն աշխարհաց ·
[illegible] որ
յաւէտ բանակս է
կին դող քեռն եւ ա
ւաղակ · այլ որ ըն
ան · նոյա աշխարհն ·
[illegible] ընդես
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
զեղադայութ եւ ապան

ցի եւ կորուսցէ. Ես
եկի զի զկեանս ու-
նիցին եւ առա-
ւել եւս ունիցին.
Ես եմ հովիւն
քաջ. հովիւ
քաջ զանձն իւր դնէ
ի վերայ ոչխարաց.
իսկ վարձկանն որ ոչ է
հովիւ որոյ ոչ են իւր ոչ-
խարքն. իբրեւ տե-
սանէ զգայլն զի գայ
թողու զոչխարսն եւ
փախչի. եւ գայլն յա-
փշտակէ զնոսա եւ
ցրուէ. քանզի վարձ-
կան է. եւ ոչ փոյթ ն-
մա վասն ոչխարացն.
Ես եմ հովիւն քաջ
եւ ճանաչեմ զիմսն
եւ ճանաչեն զիս իմքն

որպէս ճանաչէ զիս Հա-
յր. եւ ես ճանաչեմ զՀայր.
եւ զանձն իմ դնեմ
ի վերայ ոչխարաց.
այլ եւս այլ ոչխարք
են իմ որ ոչ են յայսմ
գաւթէ. եւ զայնս եւս
պարտ է ինձ ածել. այ-
ս. եւ զձայն իմ լուի-
ցեն. եւ եղիցին մի հօտ
եւ մի հովիւ.
Վասն այսորիկ սիրէ
զիս Հայր. զի ես դը-
նեմ զանձն իմ զի միւ-
սանգամ առից զնա.
Ոչ ոք հանէ զնա ի
նէն. այլ ես դնեմ զնա
յանձնէ իմմէ.
Իշխանութիւն ունիմ
դնել զնա. եւ իշխա-
նութիւն ունիմ միւսանգամ

զամենատեսող աչա
պայծառապատկերաւն
ի հայրենի ծոցն.
որ ձեռաւ հերձա
ւն ծննդեան կուսի հօր
եղն վասն բանական
այսոցիկ.
Նաեւ թանկագին
ձեռագործին. զմեղաց ի
նմա. և մաքրեաց զեղեն
սրբոյ նմա.
Եղին ամենքն. այս
պետք քաղցր սերտեա
հայրենի. մեծագոյն
կոչեալ զաշխարհ
բանին.
Ձեն յայնժամ
նախադասեցին
Ջրոյ և ձեւականեր
. Զմեղաց իմաս
Ճարտին իմաստնին. սա

զորմելիսն
Որ զՈրդին զմիածին
հրեղէն. և ամենայն մեծ
չէ յետոյ Թովմաս զարմա
ցեր եկեալ զմեր եդ
առաջեաց զհաւատ հանդարտեալ.
Աստուածայնոյ եւս
նորա ջան սուրբ. աս
տուածեալ և ողջամտ
արդար եղն
Զօրածնեալ որ բացա
ծին. յաւուր հանգիս
տեան. նորաբնակ ըստեան
վասն եղն.
Եւ դուստր ոչ զձայն
առաքեալ. զնորին յոր
կարգեալ անսաստկեալ
չէ խաչեցեալ միածին
իմաստնոյն. և նմա
նահատակեալ. և ընծա
ներեալ զաւն եւ զառաւել

նոցա. զխեանն յամե
սենակալս. եւ մինչեւ
ըղձէն եւ յանխաւսուն.
եւ միոյ յանձնառելոս
ցեղձասս եձեռոց
եւոյ.

այլեւ որեառնեն
զն ասս ծնեալն
զավեռոցն. եւ ուրախ
ըն յանձնառեալ եձե
ռաց հարեւոց. եւն
հայեաւ մեւսէ

եւն առէն հրեշտ
ղն եկարաւոծ արաս
ցենզէս.

աստուածածնի եւս
նոցա յն. բարգաւ
գործս. բարիս զորս
ձեզ եհարեալ.
վասնորոյ զործոցին
ցանէ զարեօծ աս
նեցզես.

աստուածածնի. ե
ամեն նմա հրեշտակք
վասն բարոյ գործոց
ճշմարտութե ընդ երկիր
կոծ. այլ վասն հաւաստ
ութեան. եւ զգերդումն
դեւ եղանակօք. ամ
ենեւս.

աստուածածնիեւ
նոցա յն. ոչ յարկեա
ձեր զորեալս. եւ ասաս
ցի թէ աստուածէ. է
ցէ. խնկէթէ զասաս
աստուածոց ամէնա
րոս. բանաւորելս. եւ է
մաւթ եղծանել զի
րոյն. խնկարհայրութե
բեաց եւ աստղեայ
յաշխարհ. զայտա
մէ թէ հայհոյես զի
աստուածեան որպէս

[illegible]

Հայր յիս եւ ես ի Հայր։

[illegible]

[illegible]

այն հրամանաց ուԹին
չխնդրեն. այլ փառն
փառաւորելոց զխոստա-
ւորն մեծի արժանից
պսակեսցի
Լուսեղէն յո զմարմն
ամ եւ զխորհրդածուԹեան
Նորա եւ զլուսաւորն
Բ[...] լուսաւորեալ հա
անմահ այսպէս. զորս
զխնդրեալ անձին ո
րպէս աստուածեղինն
այս՝ յարուցեալն
առ զհրաման եկեալ
եւ ԹագաւորուԹեան մանուն
զանձն ի հրէ աստուածն
սէրն զկնա աշա
կերտին. յարեալ.
այժմ եւ անմահուԹեան
զ քեզ Հրեշտակն քար
կեղծաւորել. եւ զսար

Ձայնեալ Թաւ անդրանիկ
ստեղծարանն Աստուծոյ
տէրունական Տէր
Ժ. յորս. եղեալ
զՏեառն Լուսաւորիչն
զայԹարանն. զեղելոյ
ամենայն Տէր աղաւԹել
տեառնեան. այսպէս Թէ
զանձն զԱստուածն զայլ
ահեղ զհրաշից ընծայ
ընծայեալ
Այսօրեն ասաց
յաւիտենական անմահն
աստ զաղաղակաւ բարե
կամն մեր ԴԱտեայ. այլ
եղեալ զաւրուԹեան
մեզ
սէրն զկնա աշակեր
տին. յարեալ Դատեայ
ասաց ասաք
Մ յո փառանս

Հօրն նորա ասէր․ նո
ցա ողորմեա թագաւոր
[illegible]
ասէր։
Յ[illegible] ասէ ցն
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ասեն
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
ասն։
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ցէ եղբայրներ·
ակցեալ մարմնա
զհօրն զխորհուրդ
երկրպագութեան յա-
ւուրն յետնում:
ւէ գյսա յինեալ
յարութիւն եկեալք
որ հաստատս յեր· Թէ
պետս մեռանի կեց
ցէ և ամենայն որէ
նդամին է և հաստ
ատ յեր· միանգամ ի
յախտանան հաս
տատ յաղամեկ:
ւէ գյսա ալյն·
որ ես հաստատեցի
եթէ գնալ ընդ որ
դնեմ ուրախանաս
զայլ ոգեկեր·
ապաշխարեսա
ւոյ զմայց և կոչեսց

զմարմին վերջին
ըստ եկեղեցեաց· մար
դասակեան եկեալ եկս
չէ զգեց
ա եկեղեցայա յա
բեռն կարանի և
եկեղեցին
և և սեր եկեղեց յի
եղեան· այսքանդինքն
խաչելութ օրքնուս
մեծէ զմաս մարմնա·
սկ Հրեայ ըմ որեն
ըմբռնեալ խաչեցին
և մխիթարէ եղեա·
երբ և առեալն զմարմն
ամ Թեսաղոնիկեա վաղ
վաղուէ և զմայց· զեա
ցին և մարգա զՀեսեա
րա· Համարեսն Թէ
եղեր եղեալն երթա
զկայացեալ:

եւ ասէ. Հայր՝ զոհա
նամ զքեզ զի լուար
ինձ. եւ ես գիտէի զի
յամենայն ժամ լսես
ինձ. այլ վասն ժողով
րդեանս որ շուրջ կան
ասացի զի հաւատա
ասցեն թէ դու առա
քեցեր զիս.

Զայս իբրեւ ասաց
ի ձայն մեծ աղաղա
կեաց եւ ասէ ղազա
րէ արի եկ արտաքս

Եւ ել մեռեալն ո
տիւք կապեալք. եւ
ձեռաքն երիզապատն
ղօք. եւ երեսքն
վարշամակաւ պատե
ալ։

Ասէ ցնոսա յս
լուծէք զդա եւ թո
ղէք երթալ

Բազումք ի հրէիցն
որ եկեալ էին առ մա
րիամ. եւ տեսին
զոր արարն, հաւատա
ցին ի նա։

Ոմանք ի նոցանէ
գնացին առ փարիսե
ցիսն եւ պատմեցին նո
ցա զոր արար
ըն յս

Ժողովեցին
քահանայա
պետքն եւ փարիսե
ցիքն ատեան եւ ասէ
ին. զինչ արասցուք զի
այրս բազում նշանս
առնէ. եթէ թողումք
զդա այսպէս. ամենե
քեան հաւատան ի նա
եւ եկեսցեն հռոմայե

և բառնայցեն զտեղիս
մեր. և զազգս.
Մի ոմն ի նոցանէ ա
նուն կայիափա. որ էր
քահանայապետն տա
րւոյն այնորիկ. ասէ
ցնոսա. դուք ոչ ինչ գի
տէք. և ոչ խոր
հիք. թէ լաւ է մեզ
զի այր մի մեռանիցի ի
վերայ ժողովրդեանս
և մի ամենայն ազգս
կորիցէ.

Զայս ոչ յանձնէ ասէր
ասաց. այլ զի քահա
նայապետ էր տարւոյն
այնորիկ. մարգարէ
ացաւ թէ մեռանելոց է
ր յս ի վերայ ազ
գին. և ոչ միայն ի վերայ ազ
գինն. այլ զի և զոր
դիսն այ. զցրուեալսն
ժողովեսցէ ի մի.

Ապա յայնմ աւուրէ
հետէ հնարս առնէին
զի սպանցեն զնա.

Եւ յս այնուհետեւ
ոչ եւս համարձակ
շրջէր ի մէջ հրէիցն.
այլ գնաց անտի յեր
կիրն որ մերձ էր յա
նապատն ի քաղաք
մի որ կոչեցեալ եփ
րեմ. և անդ դա
դարէր աշակերտօքն
հանդերձ.

Մերձ էր զա
տիկն հրէից.

և բազումք ելին
յէմ ի գաւառաց անտի
յառաջագոյն քան
զզատիկն. զի սրբե

Յ	Մ	Մտ	Ղ
ՃԺ	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ՃԺԱ	[illegible]	[illegible]	
ՃԺԲ			

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

էր․ եւ դռնապանին

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ցի ձեզ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

նէք

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Վասն [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

որպէս և զօրէնքն ·
մի՛ երկնչիցիք զուարթ
սրտովն · ահաւասիկ
Թագաւորութեան քո Տէր
տեսող հիմնեալ յաւի
տեանս եղբ

ողջունին խորհրդոյ զթագաւո
ցին աշակերտացն նո
րա զարմանալիս ·

Մ յորժամ մէր
սուրբ եղբարցն յայն
ժամ յղեցին Թովմայ
ներքոյ բարեալքն եւ
վասն նորա և զայն
աստուածային ·

Ժողովեալն
միայնէր որովհետ
նա Թէ զղջացաւ
չէասցէ եթէ երեւեցաւ
մանէն · եւ յառաջ
դնա խնդրեալ · եւ

վասն այն յետոյ յն նման
անճանաչելի ձայնս
վարդն : զհրաշն եւ
թէ զայն նշանաւորս
ընկալեր նորա :

Միաբանութեամբն
առեալ ընդ միաբանաս
տեսանել զհրաշս
ապաւենի · ահաւասիկ
աղեքսանդր համօրէն
զկին նորա զնոյն :

Խնդրութեամբ և
հեթանոսք յերեւոյթն
նորա : զերեւէր նա
զանկեալն խաչենի

զոր · մատնեան առ
ձեռնարկութեան որբելով ·
մնաս զանկեալ
նէր · առաջնորդ նմա
եւ սրբեր · անդր
Մինն զան տեսանել ·

այ Փիլիպպոս եւ ա
սէ ցԱնդրէաս. Անդ
րէաս եւ Փիլիպպոս
ասեն ցՅս.
Յս. պատասխանի
ետ նոցա եւ ասէ. ե
կեալ է ժամ զի փառաւ
որեսցի որդի մարդ
ոյ.
Ամէն ամէն
ասեմ ձեզ
եթէ ոչ հատն ցորենոյ
անկեալ յերկիր մե
ռանիցի. ինքն միայն
կայ.
Ապա եթէ մեռա
նիցի. բազում ար
դիւնս առնէ.
Որ սիրէ զանձն իւր
կորուսանէ զնա. եւ որ
ատէ զանձն իւր յաշ
խարհի յայսմիկ. ի կեան
սն յաւիտենականս պա
հեսցէ զնա.
Թէ ոք զիս պաշ
տիցէ. զհետ իմ եկես
ցէ եւ ուր եմ ես անդ
եւ պաշտօնեայ իմ
եղիցի.
Թէ ոք զիս պաշտի
ցէ. պատուեսցէ
զնա Հայր իմ.
Այժմ անձն
իմ խռովեալ
է. եւ զի՞նչ
ասացից եթէ
Հայր ապրեցո
զիս ի ժամանակէ
աստի. յայսմանէ.
Այլ վասն այսորիկ
եկի ի ժամանակս
յայսմանէ.

եա զօրհնէր :
Կն բարեբանու յերկ
նից եւ փառաւորութեա
մբ · եւ զարմանալ փա
ռաւորութեց :
Ժողովրդեան որ
կայր եւ ըսէր · ամէն
ողորմածի մեզ :
Եւզի ամէն հրեշ
տակք եւ առաքեալք
ընդ նմին :
Պատասխանանի եւ
եւ ասէ ընդ կամանեամ
նմա եւ բարեբանու .
այս այսպիսեաց հէր :
Յեպեկ դասու
տանն այնքաւ հեշ
այսորիկ :
Յեպեկ կէսն
այնքան հեշ այսորիկ
ընկերացն սորաբը

Եւ ես յարութեամբ քաղ Հ
ցուցաց · զերկեր · զա
Միածին Հայեցեալ սարսէր
Ո այսպէս եւ զօրհնութիւն
կեալ Եղբ . սրբով Միածն
Միածին ընդ եղեւ ·
Պատասխանանի եւ
Ներս ժողովրդեան
մեր լսելի · յարգեաց
եղբ ընդ յառաջեան
կայ : եւ դասեցեալ ա
ռեւ եղբ . արարեալ
բարեխօսութեամբ սրբոյ
մարդկութ · որոյ սր
բոյն մարդոյ :
Եւ բարեբան զատ եւ
քրիստոս ժամանակ
աջ ընդ Հեղե · զա
ցեալ միջնորդ տէր
ամէնք · զնէք կաւսա
Հայր Հայոց · զերգն

ոչ իմացան զբանն
ասէ· Յիսուս մինչ
զի ես գամ ...
նմա հասարակացն է
ղորմ· զհետ իմ եկ
եղիցէ·
Զսա իբրեւ ետես
Պետրոս ասէ· Տէր եւ սա
զինչ·
ձժ / ա Ասէ ցնա Յիսուս
եթէ կամիմ զի դա
կացցէ· եւ մինչեւ ես գամ
քեզ զի է· դու զհետ իմ
եկ· Ել բանս այս
ընդ եղբարս· թէ
աշակերտն այն· ոչ
մեռանի· եւ ոչ
ասաց ցնա Յիսուս
եթէ·
ձթ / ա Այլ թէ կամիմ զի դա
կայցէ մինչեւ ես գամ·

զի դա կացցէ մինչեւ
ես գամ· Քեզ զի է
դու զհետ իմ եկ· եւ
ասէ· ...
զի դա կացցէ ...
Սա է աշակերտն
որ վկայէ վասն
այսորիկ եւ գրեաց
զայս· եւ գիտեմք զի
ճշմարիտ է վկայութիւն
նորա·
Են եւ այլ բազում
ինչ զոր արար Յիսուս
զորս եթէ գրէին մի
ըստ միոջէ· ոչ զաշխարհս
իսկ համարիմ բաւական
լինել գրոցն որ գրեցան·

ձթ · ձը · ճ · ձէ · ձժ

առաւել քան զփառս
այ

[illegible]
[illegible]

որ հաւատայ յիս· ոչ
հաւատայ յիս այլ
յայն որ առաքեացն
զիս· և որ տեսանէ
զիս· տեսանէ զայն
որ առաքեացն զիս·
Ես լոյս յաշխարհ ե
կի· զի ամենայն որ
հաւատայ յիս ի խա
ւարի մի՛ մնասցէ·
Եւ եթէ ոք լուիցէ
բանից իմոց և ոչ պա
հեսցէ· ես ոչ դատիմ
զնա· զի ոչ եկի
թէ դատեցայց զաշ
խարհ· այլ թէ կեցու
ցից զաշխարհ:

Որ անարգէ զիս և ոչ
ընդունի զբանս իմ·
գոյ որ դատի զնա· բա
նն զոր խօսեցայ
նա դատեսցի զնա յաւուրն
յետնում· զի ես յան
ձնէ իմմէ ոչ խօսեցայ
այլ որ առաքեացն զիս
հայր· նա ետ ինձ պա
տուէր· զինչ ասացից
և զինչ խօսեցայց՝
և գիտեմ եթէ պատուի
րան նորա կեանք են
յաւիտենականք·
զոր ինչ ես խօսիմ
որպէս ասաց ինձ հայր
այնպէս խօսիմ·

[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

եթէ հաւատայցէ ժամ
նորա․ զխոստովանեսցի
յաշխարհ հետ աստուածս
հայր․ սիրեսցուք
ան ի յաշխարհէ աս
տեղ եւ կարգեալ սիրելոյ
զհոգա
ճկդ գ ծանիցէ ընթացս
զի աստուածայինն
արկանել բանս զի
մաղթեսցէ զնա յա
ղագս սրբութեան եւ
ընդ ամենայն
ճկե ը Եւ աստ յետ զհոգւոյն
նախնեաց հայր ի
ծնունդն
ճկէ գ Եթէ յայտ եւ աս
ածեալ գոյ․ յաւէտ
ընթերցող ասեն եւ
զնե զհաւատեսցին․
եւ ասել զնախանձն

ակնածութ․ եւ ասէ
առաւելութեան աղօթիւք
եւ ասել ընտանի
զառաջ աշխարհաց․
եւ որոշեր զնմանեալն
զօրութեամբ ասել
սպառնալիս
պէտս ․
Ծառ աստ ցնա
սուրբ զինչ զասա
ընդունել
Աստուածայինն եւ
նմա յի եւ ասէ զոր
խնդրեալ ծնեալ
այծեմնազգեստս բայց
ասաց զպատմութ
եւ ցնա պետ
բան ըստ ամենայն զոր
սիմ յանտեան
Աստուածային
յետ թէ

Յ Մ Մր Ղ
ճկդ ճկե Ճկ
ճկդ ճկէ
ճկէ

[illegible]

[illegible]

որ առաքեացն զնա :
Թէ զայս գիտէք երա
նելի էք եթէ առ
նիցէք զայդ :
Ոչ վասն ամենեցուն
ձեր ասեմ զի ես գի
տեմ զորս ընտրեցի`
այլ զի լցցի գիրն
Թէ որ ուտէր ընդ իմ
հաց ամբարձ ի վերա
յ իմ զգարշապարն :
Այժմ հետէ ես
ասեմ ձեզ մինչ չէ
եղեալ · զի յորժամ լի
նիցի · հաւատասջիք
թէ ես եմ :
Ամէն ամէն ասեմ
ձեզ որ ընդունի զոր
ես առաքեցից զիս
ընդունի · և որ զիս
ընդունի ընդունի

զայն որ առաքեացն
զիս :
Զայս իբրեւ ասաց ·
յս խռովեցաւ հո
գւով · վկայեաց և ա
սէ · ամէն ամէն ասեմ
ձեզ զի մի ի ձէնջ
մատնեսցէ զիս :
Հայէին ընդ միմեանս
աշակերտքն
տարակուսեալ էին թէ
զում մէ ասիցէ ·
Էր մի յաշա
կերտացն · բազմեալ
ի գոգ յի · զոր սիրէր
յս · ակնարկէ նմա
սիմոնի պետրոս
հարցանել ով իցէ
վասն որոյ ասէ ·
Նա անկեալ զլա
նջօքն յի ասէ ցնա
տէր ով է :

աստուածածնէս
յոր եւ ամէն· այժմ·
որում եւ մեծացուցէք
սրբութեան եւ անուն
Թագաւոր· զքո
իմաստն տուր յորդւոյն
սիրելոյդ ասացեալ·
եւ յերկրպագութիւն
ամպաւ եւ լուսոյ երկնաւոր
սանդուղ·
Սուրբ ցնծա յաւիտեան
ընդ հրեշտակս երգեսցուք
սուրբ փառաւորեալ·
Կայսր ընդ արդարս
ցուցանէ Թագաւոր
մեզ յերկնից Թագաւորեալ
Յիսուս ընդ· զմեզ
ի հանդերձեալն Թագաւոր
զարդարեալ ամէն յա
ւէտ· առաջնորդն ի
փառաւորեալ ամէն եւ

ցե մեծացուցանէս· եւ
կանխեցաք զառաջնորդն
սուրբ
սեղանոյ աւետարանի
պատուական եւ
սուրբ փառօք
զանձն նորոգեալ·
Զօրութեամբ
Յոյս ազգի փառա
ւորեալ արդարոց·
Եւ ծնողն փառաւորեալ
ինքն·
Օրհնեալ ես փառա
ւորեալ ինքն եւ ծնող
փառաւորեալ զմեզ
յաւիտեանս· եւ փառք
զանձն փառաւորեալ
ցե զմեզ·
Ընդ հրեշտակս փառք
ի հանդերձեալ յաւիտեան
ես· փառաւորեսցուք·

Զ Ձ Բ Վ Դ Կ

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
աստուածն. [illegible]
[illegible] եւ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] է
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
աստուածն եւ
[illegible]
[illegible]

[illegible] բայց
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
աստուածն եւ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] այլ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Թէ չոգայց եւ
ի ձէնջ· եթէ երթամ
եւ պատրաստեմ ձեզ
տեղի· դարձեալ
գամ եւ առնում զձեզ
առ իս· զի ուր ես ի-
ցեմ· եւ դուք անդ իցէք
եւ ուր ես երթամ գիտէ
ցէք· եւ զճանապար
հն գիտէք·
ասէ ցնա Թովմաս
տէր ոչ գիտեմք յուր եր
թաս· եւ զիա՞րդ գի
տիցեմք զճանապարհն
ցոյց զնա·
ասէ ցնա յս· ես եմ
ճանապարհն եւ
ճշմարտութիւն· եւ
կեանք· ոչ ոք գայ առ
հայր եթէ ոչ ինեւ·
Թէ զիս ճանաչէիք

ապա եւ զհայր իմ
գիտէիք· եւ այսու
հետեւ գիտասջիք
զնա եւ տեսէք զնա
ասէ ցնա փիլիպոս
տէր· ցոյց մեզ
զհայր եւ շատ է մեզ·
ասէ ցնա յս այս
չափ ժամանակս ընդ
ձեզ եմ· եւ ոչ ծանեար
զիս փիլիպէ· որ ե
տես զիս ետես զհայ
ր· եւ դու զիա՞րդ ա
սես եթէ ցո՛յց մեզ
զհայր
չհաւատաս եթէ
ես ի հայր եւ հայր յիս է·
բանս զոր ես խօսիմ
ընդ ձեզ· ոչ եթէ
յանձնէ իմմէ խօսիմ
այլ հայրն որ յիս է

կեայն նմանողին
զգործոյն:
սաստկայիրին է
Թեւանհամբերա
... : անիշխանելի
զանձն վասն ...ծոյն
հաստատեցերին:
Մեծամեծսաւեղմ
Ձեզ· Թե որ հաստատ
այնքիս· զգործակցոր
եղաւ...· և նմանգոր
ծնեալ· և ...
և պաշտ անմահ զօր
ծնեալ· զերանոսհամ
յերթամ:
ձեռ դ պոքեաց խնդալ
ցեց յանդամն· ապա
ընդ գայն· զերկրա
սրբեցին հայր
յոլով:

Թեւակիցս
դպրատեղեան
խնդրահեղիքը· ևեւ
ազատեցեր զհայր:
և այլ մխիթարեցաւ
ցինձ· զերկրպագեմ
բնակեցեր եդեմ
տեառն· զհօրն...
արարածոց զոր
աշխարհս· ...
ընդ ... · զերկ...
սանձ զնա և ...
նաւէ զնա:
այցելութ...
չեզզնա· զերկրպ...
բնակեցեր և ...
եղեցի
չԹափուց զձեզ
որոց· զառաջաձեզ
վերջնկաւ և այլ
խարհս ...

նեղէս· բայց յորժամ
[illegible]
կենդանութեան և զօրու
կենդանի [illegible]
Ց [illegible] զե-
[illegible]
հար[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ի հարկէնէ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

յոր և [illegible]
[illegible]
[illegible] և հայցեմ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

ձեզ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ձեզ [illegible]

[illegible]

ի ձեզ. որ ունիցիս ճա
զհաւատս յայտնեալ ըն Է
թեր. յանձնեալ յայտնի
եթէ մնայցէ հաստատ
ունել յորթ. նոյն ճբ
պահելով եթէ ոչ. Է

Վասն հաստատութեան
եղեւ.

Ունիմ թէ ոչ.
տուս. որ հաստատ
եղեալն եւ եւ նոքա.
Նա եւ երեւեալ յայտ.
զհաստատեալ ոչինչ.

Կարեւոր անձին

Թէ որ ոչ հաստատեալ մեզ. եղեւ
ապաւէն երեւեալ
ան եւ ցանկալեաց.
եւ ժողովեալ եւ ի
հաւր արկանէ.

Եւ այլ.

Թէ կայցէ մաւ
տակ ի ձեռնկայցէ.
զոր ինչ կամիցէ երկր
պագել եւ խոստացեալ.

Այսպէս վասն
ընդ հայցել զնա
ունել զայն ընդունիցէ
եւ ընդ արտաքինս.

Բայց ասա ըստ
հայցել. եւ ասէ
ցնա. համառօտն
կարգել ունել. եթէ
այս հնազանդ
խոնարհել. կայցէ եւ
աշխարհ որպէս եւ
առաջինն հաւատոց
այս հեղլ եւ ընդ նոր

նոցա.

Այսպէս եւ
ընդ ձեզ. զհաւատս
ունել զկեանս ի ձեզ ի

Յ	Մ	Մր
ձա	Մկղ	ձիե
ձբ	Մկղ	ձիէ

ցէ և խնդութիւ-
թիւն ձեր լցեալ իցէ:
Այս է պատուիրան իմ
զի սիրեսջիք զմիմեա-
նս որպէս և ես զձեզ
սիրեցի:
Մեծ ևս քան զայս
սէր ոչ ոք ունի. եթէ
զանձն իւր դիցէ ի վե-
րա բարեկամացն իւրոց:
Դուք բարեկամք իմ էք
եթէ առնիցէք
զորս ես պատուիրեմ
ձեզ. ոչ ևս ասեմ զձեզ
ծառայս. զի ծառայն
ոչ գիտէ զինչ գործէ
տէր նորա. այլ զձեզ
կոչեցի բարեկամս.
զի զամենայն զոր
լուայ ի հաւրէ իմմէ ծա-
նուցի ձեզ:

Ոչ եթէ դուք ընտ-
րեցէք զիս. այլ ես
ընտրեցի զձեզ և եդի
զձեզ. զի դուք երթայ-
ջիք. և պտուղ բերի-
ջիք. և պտուղն
ձեր կացցէ:
Զի զոր ինչ խնդրի-
ցէք ի հաւրէ
յանուն իմ տացէ
ձեզ:
Զայս պատուիրեմ
ձեզ զի սիրեսջիք զմիմեանս:
Եթէ աշխարհս
զձեզ ատեայ. գիտաս-
ջիք զի նախ զիս
ատեաց:
Եթէ յաշխարհէ
աստի էիք. աշխարհ
զիւրն սիրէր ար-
դեւք. բայց զի

Հաւրն ։ զհոգեւոր ծնեալսն
ատեան թեան որ հաւրն
եկեալ · նոյն վկայեցեալ
վասնորոյ եւ զորդիսն ·
երգեցելոց զանունն ընդ
նմին ։

Այսխառնեցաւ
ընդ ձեզ ըստ այսմ
աւր եւ [illegible]
ժառանգորդեալ
եւ ընդ հանդերձեալ
յոբելեանն ծառա
նորա զԽոստովանեալս որ
աստուածածին զձեզ ։
հաւատացեալ · այժմ
եւ նահատակեալք այլ
զայն առաքելոյ
ընդ ձեզ ։ բանաւոր
ծառայեալս զհայր եւ
որդի ։
Եւ զայս խառնեալ

այս · ընդ ձեզ · վերջ
ժառանգեցելոց ժառանգ
նոյն · յարութեան
աստուածն ձեզ ։
Այս խառն զառաջին
աստուածն ձեզ յաղթութ
ընդ ձեզն ։

այլ շարական եւ
Մանկունս

Ալլելուիա · եւ որ
երգեսցէ հարց ծնեալ
ընդ ձեզ · աղաւթ
ու զամենայն փառս · այլ
եւ զձեզ
ընդ ձեզ · եթէ վասն
որ · զառաջնորդեալ
ընդ ձեզ · եւ
ընդ ձեզ · ե[illegible]

Երեթամն առհայր·
Աստուածակից յոր
Հաւերժակայանին
ցինեալեանս զքեզ
այսպարգեւեալս ցինք·
Թէ փոփոխեալ ես ան
ամենազօրիս· Եւ այժմ
Ձեռն ամենակալ եւ ան
ամենեցեալ ես· Եւ Է
Եւ ասա հայրեալ Երեթամն
Եւ ամենայն զհեշտեցայն
մարդկանեւանս չեն
անեն զինչ եւ աւն·
Խաւսյն Էթեւս
Մեր ցնա հայցանեմ
ամեն ցանուակա
Էն այսորինի խառնեալ
Ճառագայթեալն զխառնա
ցիթէ փառաւորեալ եւ չնաւ
ամենեցեալն եւ զաւր
Ձեռն ամենակալ եւ

Եւ ստանալեցէ
զեւ
Մշտամնա
եւ Մեծն
զերամբք եւ կարգաւ
Մեծ զաւր· եւ զաւրաւն
խաւսեցաւ· զաւր
սաստեաւ փառք ապաւա
առաքինեան Ձեռ յու
րախութեան եկեալ·
Եւ յուժամ Տէր
նոցա ազատութեան
նմա զի հասանել
Ձեան նորա· այլ յոր
Ձեան Ծնողի զխաւսն
Էն· որպէս Մեզ զէն
զաւրութեան վասն եւ
ազատութեան զԾնողա
ձայնն յաւէտ ասաց·
ասաց այժմ աստուած
մեծութեան ասին այլ

այլ դարձեալ տե-
սից զձեզ · եւ ուրախ
լինիցին սիրտք ձեր ·
եւ զուրախութիւնն
ձեր ոչ ոք հանիցէ
ի ձէնջ ·
Եւ յայնմ աւուր զիս
ոչ ինչ հարցանիցէք ·
ՃԶ Գ Ամէն ամէն ասեմ
ձեզ · զինչ եւ խնդրի-
ցէք · ի Հաւրէ իմ-
մէ յանուն իմ տա-
ցէ ձեզ · Մինչեւ ցայ-
ժմ ոչ ինչ խնդրեցէք
յանուն իմ · խնդրե-
ցէք եւ առնուցուք ·
զի ուրախութիւնն
ձեր լցեալ իցէ
ՃԶԱ Է Զայս առակաւք
խաւսեցայ ընդ ձեզ ·
եկեսցէ ժամանակ
յորժամ ոչ եւս առա-
կաւք խաւսեցայց ընդ
ձեզ · այլ յայտնա-
պէս զՀաւրէ պատ-
մեցից ձեզ
Յայնմ աւուր խնդ-
րեսջիք յանուն իմ
եւ ոչ ասեմ ձեզ թէ ես
հարցից զՀայր · վասն
ձեր · զի ինքն Հայր
սիրէ զձեզ · զի դուք
զիս սիրեցէք եւ հաւա-
տացէք · եթէ ես յԱյ ելի
Ելի ես ի Հաւրէ եւ եկի
յաշխարհ · դարձեալ
թողում զաշխարհ եւ եր-
թամ առ Հայր ·
Ասեն ցնա աշա-
կերտքն · ահա այժմ
յայտնապէս խաւսիս ·
եւ առակ եւ ոչ մի իմիք աս-

սէս. այժմիկ զհաւատս
եԹէ զխոստովանեսցուք
եւ զմիոյ սպասուցէ եԹէ
զի հարցանիցէ զմեզ
յաւուրն հատուցման
եԹող եղեր ։
ձեբ Առաքելական սուրբ
Նորա ի լուսոյ այժմ
հաւատոյ քահանայից
ցէ ժամ եկեղեցւոյ
զեղանակս յերկինս
քաղցրիկ սիրով եւ զմեզ
միայն Թագաւոր եւ
չէմ միայն զի հայր
ընկէնք
ձեբ Այսօր խնդալ
ըստ ձեր
զինքն Թագաւոր
Թէպէտ ամենայն
Հայր սուրբ
ամենայն ։ այր քաղցր

յերկնային զեւս
յաւիտեանն ամենայն
Օրհնեցէք եւ
սէրքին ի ամենայն
զանձինս յերկինս ։
Եւ այժմ ։
Հայր հաւատոյ
ժամ խաղաղութեան
ընդ զօրութեան զեւ
ամենայն խաղաղութեան
ցէ զմեզ սուրբ եւ
սուրբ Թագաւոր
Թէպէտ ամենայն
ձայն զամենայնի
զայս սուրբ ամենայն
ցէ զէանն յաւի
ամենայն ։
Ի յիշեն յաւիտեան
ամենայն եկեղեցւոյ զի
Ծնունդն զ քրիստոս
այն Աստուածածին եւ

ձեբ ժէ ձեզ

զոր առաքեցեր զՅս
Քս
Ես զքեզ փառաւ
որեցի յերկրի· զգո
րծն կատարեցի զոր
ետուր ինձ զի արարից:
Եւ այժմ փառաւո
րեա զիս հայր առ
քեզ փառօքն զոր
ունէի յառաջ քան
զլինելն աշխարհի
ամենեն
Յայտնեցի զանուն
քո մարդկան զորս ե
տուր ինձ յաշխար
հէ· քոյն էին և ինձ ե
տուր զնոսա· և զբա
նս քո պահեցին
արդ գիտացի եթէ
զամենայն ինչ զոր
ետուր ինձ· ետու նո

ցա· և նոքա ընկալան
և ծանեան ճշմարտու
թեամբ թէ ի քէն
ելի և հաւատացին և
թէ դու առաքեցեր զիս:
Ես վասն նո
ցա աղաչեմ· և ոչ վա
սն աշխարհի աղա
չեմ· այլ վասն նոցա
զորս ետուր ինձ· զի
քո են· և որ իմս քոն,
ամենայն քոյն է
և որ քոյդ է իմ
էն· և փառաւորեալ
եմ ի նոսա
Եւ ոչ ևս եմ յաշ
խարհի· և նոքա
յաշխարհի են· և ես
առ քեզ գամ·
Հայր սուրբ պահեա
զնոսա յանուն քո

տուեալ ես ինձ · զի
եղիցին մի որպէս եւ
մեք մի եմք ·
Մինչ էի յաշխար
հի ընդ նոսա · ես պա
հէի զնոսա յանուն
քո զոր ետուր ինձ
եւ պահեցի · եւ ոչ ոք
ի նոցանէ · կորեաւ բայց
որդին կորստեան
զի գիրն լցցի ·
Այլ այժմ առ
քեզ գամ ·
եւ զայս խօ
սիմ յաշխարհի
զի ունիցին զուրա
խութիւն իմ լիով յան
ձինս իւրեանց ·
Ես ետու նոցա զբ
ան քո · եւ աշխարհս
ատեաց զնոսա · զի

չեն յաշխարհէ որ
պէս եւ ես չեմ յաշխար
հէ ·
Ոչ աղաչեմ
զի բարձցես զնոսա
յաշխարհէ · այլ զի
պահեսցես զնոսա
ի չարէ ·
Յաշխարհէ ան
տի չեն · որպէս եւ ես
չեմ յաշխարհէ ·
Սրբեա զնոսա
ճշմարտութեամբ ·
զի բանն քո ճշմար
տութիւն է ·
Որպէս զիս առա
քեցեր յաշխարհ ·
եւ ի վերայ նոցա ես
սուրբ առնեմ զան
ձն իմ · զի եղիցին եւ
նոքա սրբեալք

Ճշմարտութեամբ:
Ո՛չ վասն նոցա
միայն աղաչեմ
այլ և վասն այնց հաւ
ատալոց են. բանիւն
նոցա յիս. զի ամե
նեքին մի իցեն որ
պէս դու հայր յիս
և ես ի քեզ. զի և նո
քա ի մեզ իցեն. զի
և աշխարհ հաւա
տասցէ եթէ դու
առաքեցեր զիս: Եւ ես
զփառսն. զոր ետուր
ինձ ետու նոցա. զի
իցեն մի որպէս և մեք
մի եմք. ես ի նոսա
և դու յիս. զի իցեն
կատարեալ ի մի:
և ծանիցէ աշ
խարհ եթէ դու

առաքեցեր զիս. և սի
րեցեր զնոսա. որպէս
և զիս սիրեցեր:
Հայր զոր ետուրն
ինձ կամիմ զի ուր
եմ. և նոքա իցեն ընդ
իս զի տեսանիցեն
զփառսն զիմ զոր ե
տուր ինձ. զի սիրեցեր
զիս յառաջ քան
զլինել աշխարհի:
Հայր արդար
աշխարհ զքեզ
ոչ ծանեաւ. այլ ես
զքեզ ծանեայ
և նոքա ծանեան
եթէ դու առաքեցեր
զիս. և ծանուցի նոցա
զանուն քո. և ծանու
ցից. զի սէրն զոր սի
րեցեր զիս իցէ ի

ցէ. և եսիմանաս.
ձկդ պյսերրորդ անգամ
յիս. երևեցաւ աշակերտացն
ըն հարուցեալ յայնմելոյ
Զորոյն կերակրեալ ասէր
պատրաստել յորժամ
Իբրև ճաշեաց
կերակուրին
Խաւսեցաւ ընդ
Սիմովնի պետրոսի
Ներկայացեալ զան
զնա զերեսաղորմեան
զամ ժողովեալքն
առնել յաշակերտս
ասէին հանդերձ.
ձկզ յորդորեաց ասէ.
ալէրոէր զգաւնոյն.
և եթէ քաւ հանդերձեալ
առեալն և խաւսեցաւ
առցանելաւսաւ ոչ
զայսմանէր ճանապարհ. և

լապտերաւքեալ
նոյն
ձկե և յիս երկրորդ երկրորդ
զայն. առնէ այնքն է
կեալ խաւսեցաւ
Եկն ասէ ցնոսա զիս
խաւսիւք
ասասախանե և
տունեւ. զիս
նաւակութեան
ասէ ցնոսա յիս
եկեալ
պետրոսեամբ և
յորդ արանան
ըմբռնա
երրորդ անգամ զիս
եկեալ յետ յետոյ
շոգան ևաշխարհն
զգեցեալ
առնեալ եհան
զնոսա զի հան
րեր.

Եւ նոքա ասեն.
զՅս նազովրեցի:
Պատասխանի ետ
նոցա Յս. ասացի
ձեզ. Թէ ես եմ:
Եթէ զիս խնդրէք
թողէք դո
ցա երթալ:
Եւ զի լցցի բանն զոր
ասաց. Թէ զորսն ե
տուր ինձ. ոչ կոր
ուսի ի նոցանէ եւ
ոչ զոք:
Սիմոն պետր
ոս քանզի ունէր
սուր. հանեալ զնա.
եւ եհար զքահանայ
ապետին ծառայ.
եւ հատ զականջն
նորա զաջոյ. եւ էր ա
նուն ծառային մաղ
քոս:

Ասէ Յս ցպետրոս.
արկ զսուրդ. անդրէն
ի պատեանս իւր.
Բաժակն զոր ետ
ինձ հայր. ոչ ըմպիցեմ
զնա:
Իսկ զօրն եւ հա
զարապետն եւ սպ
ասաւորք հրէիցն կա
լան զՅս եւ կապ ե
ցին:
Եւ ածին զնա նախ
առ աննա. քանզի ա
ներ կայիափայի. որ
քահանայապետն էր
տարւոյն այնորիկ:
Եւ էր կայիափա
որ խրատ ետ հրէի
ից. Եթէ լաւ է մի այր
մեռանել ի վերայ ժողո
վրդեանն:

[illegible]

Երթայր զհետ
Յի Սիմովն Պետրոս
եւ միւս եւս աշակերտն
Աշակերտն այն
քանզի ծանաւթ էր
քահանայապետին ·
եմուտ ընդ Յի ի գաւիթ
քահանայապետին ։
Պետրոս կայր
առ դրանն արտաքոյ ։
Ել աշակերտն
որ էր ծանաւթ քահ
անայապետին · եւ ա
սաց ցդռնապանն ·
եւ եմոյծ ներս զՊե
տրոս ։
Ասէ աղախինն դռ
նապանն ցՊետ
րոս · միթէ եւ դու յա
շակերտաց առնդ
այդորիկ իցես ։

Նա ասէ ոչ եմ ։
Կային անդ ծա
ռայքն եւ սպասաւ
որք խարոյկ ար
կեալ · քանզի ցուրտ
էր եւ ջեռնուին ։
Կայր ընդ նոսա եւ
Պետրոս եւ ջեռնոյր ։
զքահանայա
պետն եհարց զՅս
վասն աշակերտացն
եւ վասն վարդապե
տութեան նորա
Պատասխանի ետ
նմա Յս · ես յայտ
նապէս խաւսեցայ
ընդ աշխարհի · ես յամ
ժամ ուսուցի ի ժող
ովրդեանն · եւ ի
տաճարին ուր
ամենայն հրեայքն

Յ	Մ	Մր	Ղ
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]		[illegible]
[illegible]	[illegible]		

Յ	Մ	Մր	Ղ
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

ժողովրդեանն և
ի ծածուկ ինչ ոչ
խաւսեցայ։
Զի՞ հարցանես զիս
հարց զայնոսիկ որ
լուանն թէ զինչ խաւ
սեցայ ընդ նոսա. ա
հաւասիկ նոքա գի
տեն զինչ խաւսեցայ։
Եւ իբրեւ զայս ա
սաց մի ոմն ի սպա
սաւորացն որ անդ
կայր ետ ապտակ
Յսի և ասէ. Այդպէս
պատասխանի տաս
քահանայապետին։
Յս ասէ ցնա եթէ
չար ինչ խաւսեցայ
վկայեա վասն չարին.
ապա թէ բարւոք. ընդէր
հարկանես զիս։

Եւ առաքեաց զնա
Աննա կապեալ առ
Կայիափա. քահանայ
ապետ։
Եւ էր Սիմովն Պետրոս
կայր անդ և ջեռնոյր
ասեն ցնա. Միթէ և
դու յաշակերտաց
նորա իցես.
Նա ուրացաւ և
ասէ. Ոչ եմ։
Ասէ ցնա մի ի
ծառայից քահանայ
ապետին. ազգական
այնորիկ զորոյ զունկն
էհատ Պետրոս. Ո՞չ ես
տեսի զքեզ ի պարտի
զին ընդ նմա։
Դարձեալ ուրացաւ
Պետրոս. և վաղվա
ղակի հաւ խաւսեցաւ։

ա	մ	մր	ղ	յ
[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]			

ամենայնիւ
փառացն եկեալ
մայր յանպատմելի
դասատորն եկեալ
գոյ
Նորա ընծայեն
յապաշխարանս զհին
ադամայինն · այլ զնո
րոգեալ բարեբանեն
Հաւատարիմ ասելով
աստ առաջին եւ
Ա զմեզ չարչարանս
ատ թագն · մարմնով
նոր · զաստուածն
մարմնոյ
աստուածածինե
ամեն եւ անճառելի
եթէ զեռ չարչարանք
աղօթիւք ոչ մարտնեաց
այլ զնոյն փառս
Ա ցնծասցէ աղերսա

սաս · աստուածածին
դասեալ եւ մաքուր
աշխարհի գառն է
ցնծիւ
Անմահն հօր
այլ ի մեզ էակ
ժամն աղաչեսցուք
Եւ զայն բանն
զօրութեան · ողորմեա
կեալ Թագաւորեա
Հաւատացեալ քեզ
Ժողովեալ անդր
Տ յապաշխարանաց
դասուք կոչեցեալ
եւ ասէ ցնա · փառս
Թագաւորն երկնից
աստուածածին ես
յա · կարդացաք
յո · եթէ այլ ք ասա
ցնծալից զձայն
աստուածածին ես

ժ ժ ժր ղ
ժ ժ ժր ղ

պիղատոս: Միթէ
ես հրեայ իցեմ. ազգ
ն քո եւ քահանայա
պետքն. մատնեցին
զքեզ ինձ. զինչ
գործեցեր:
Պատասխանի ետ
յս. թագաւորութի
ւն իմ չէ յայսմ աշխարհէ.
եթէ յաշխարհէ աս
տի էր թագաւորութի
ւն. սպասաւորքն
իմ մարտնչէին. ապա
քէն զի մի մատ
նեցայց հրէից. բայց
արդ թագաւորութի
ւն իմ չէ աստի:
Ասէ ցնա պիղա
տոս. ապա թէ
այդպէս է. թագաւոր
իսկ ես դու:
Պատասխանի ետ
յս. դու ասես եթէ
թագաւոր եմ ես:
Ես ի յայսմ իսկ
ծնեալ եմ. եւ ի սոյն
իսկ եկեալ եմ յաշխարհ
զի վկայեցից ճշմար
տութեան. ամենայն
որ է ի ճշմարտութենէ
լսէ բարբառոյ իմոյ:
Ասէ ցնա. պիղա
տոս. զինչ է ճշմարտու
թիւն:
Զայս իբրեւ ասաց
դարձեալ. ել առ հրե
այսն. եւ ասէ ցնոսա.
ես եւ ոչ մի ինչ. պատ
ճառս. գտանեմ ի դմա:
Այլ է. սովորու
թիւն. զի զմի ոք. ար
ձակեցից ձեզ ի զա

աստուածածին է-
սուտն Յովսէ հրեա
յին. Միջնորդեա ու
նիւթ. Եպարոսութեան
Միջոց. սրբարարի. Միա
նել։ զերրորդութիւն
որդւոյն ասեմ։
Երկնաքաղաքացին
զպայծառն սերովբէ
սոս ստեղծ Լեւոն
կեան. Եկեղեցւոյ.
Ձեռն աստուածն յայտ
բանին Լոյս եղեալ
թեան եւ դու.
Չոք յերկրին սրբոյ
աստուածածին.
Սէ ցնա սերովբէ
սոս ընդ մեզ ամենայն
սրբուհի եկեղեցւոյ
նաւթին ուրախ
հանդերձ գերեկման
եկեղեցականութեանցն իմ
արժանի էր զգեն.
աստուածածին եւ
յս. Հրեշտակապետացն
խոնարհութեան. Խոստո
վան եմ եւ քեզ. Երրորդութեան
տեառն ընթերցեր ու
ա. Վասն աշխարհի
վարդապետաց զնորին
Նորա Մեծ Ամենակալ.
Հրեշտակն սրբոյ
սոս խնդրեսցէ արժան
եկէ զնա.
Հրեշտակն սուրբ
զաւրհնեն Լուսոյն է-
թերայք արժանիեն
Ձեռն բարեխաւսութեամբ
ամենայնիւ որ Թագաւոր
տէր կուսին Ձեռն
հանդերձեալ կայսեր.
եւ սերովբէ խոսի.

լսան զբանս զայսո-
սիկ. անձն զմտաւորս
էր. և հասարակ խլէրս
բերելն խաւարեալս որ
կոչէր զքահանայապետն.
ՃՂԲ
Ա
և երբայեցեցելոն կայ
պահել. երրորդ
Թէ ... և Հրեշտակն
ՃԽԵ
Ա
հերձեալ ... և
ասէ ցՀրեշտակն, ասա
Թագաւորութեան
ցձեզ.

ՃՂԳ
Գ
Հրամայեաց
նոցա. բարձեալ
բարձեալ և հանէ
զայն խաչ.

ՃՂԴ
Դ
Ասէ ցնոսա այլ
զատոյ. Եւ զԹագաւո-
րութեն Խաչ
նոցա.

Պ
Պատասխանի է

ատեն քահանայա-
պետացն. չէր մերժեալ
զտանել. բայց եկեալ
սերբ.

Ա
Այնուհետև Մարգարէ
ի Ձեռն նորա
իմաստնաց նմա

Հ
Հովուաց ատեան
տանելի զՆա

և բարձեալ էր Յիսուս
ի ... գործակալութիւն.
և հանէր խունկս
որ վարժեալ էր զա-
գաթն. և կոչէր
երկոտասանեսին զա-
գաթս ուրև իմաստն
խաչ հանելոյ.

ՃՂԵ
Ա
Ընդ նմա երկուս
և այլս ապաշխարան
որ և իմանք զՆա.

ՃՂԶ
Ա
Վերայ և Աստուծոյ
Կ

Ա	Մ	ՄԻ	Ղ
ՃՂԲ	ՄԾ	-	ՄԺԶ
ՃՂԳ			

Ա	Մ	ՄԻ	Ղ
ՃՂԵ	ՄԱ	ՄԵ	ՄԾ
ՃՂԶ	ՄԽ	ՄԿԲ	ՄԽ
ՃՂԷ	ՄԿ	ՄԿԵ	ՄԿԷ
ՃՂԸ	ՄԵ	ՄԿԴ	ՄԿԴ

մաքրեղատոս և եղի
մեղաց խաղչն․ և եր
գիտաս․ յԽնայով
րեկի Թադէոսս
հրեկոյ։
ժ ա Այնտամարտական
ընԹերցան բարոյս
մէ ի հրեկոյ․ զմինա
տեր ելապաղաքանոր
ատեղին ապրեալէց
ան․ և եղփերեղաս
եղեղեն․ զապեղաս
երեն եղանապեն։
Ստեն ցախեղատոս
բարձանցապակեղոյն
հրեկոյ․ մինչդեռ Թա
դատ հրեկոյ․ այլ
Թեռնոյ ատագ Թադա
նորեալ հրեկոյ։
Տատատախանիեւ
պեղոյտոս․ ղու

մա բ Իւշգրեցին գրեցի
սկզբնատուրն երկե
հանին իրաւ զ․ յու
ոփնոյ հաւոյերճանոյս
և ապաքարեն չոր մա
ատճա ևոյապանէոյ
զնատարիհանն․ բան
զգաստ մոռածին․ բան
զկեր ատանոց կայոս
նի լոքերուն մորան
կեայ ամենևեկն։
Աենցմիմեծան
մի պատատեղոյ
զայն այլապեցուցն
ձանս լուքերադորս
ամենեղ ցէ։
Խոյցէ զերնապան
բատանեցան զհան
գերձանիմ մորեանս
և լոքերս պատմոծս
նիլոյ մեծածարկին։

Երևեցաւ նմա հրեշտակ յերկնից
զօրացուցանել զնա
Եւ եղեալ ի վարանի առաւել
ևս յաղօթս կայր. և եղև
քրտունն նորա իբրև
զթրոմբս արեան. որ
իջանէին յերկիր։
Եւ յարուցեալ յաղօթից
ցն. եկն առ աշակերտսն
գտանէ զնոսա
ննջեցեալս ի տրտմութենէ
Եւ ասէ ցնոսա. Զի՞
ննջէք. արիք կացէք
յաղօթս. զի մի մտանի
ցէք ի փորձութիւն։
Մինչդեռ նա զայն խօսէր
ահա ամբոխ. և որ կոչիւր
Յուդա մի յերկոտասանիցն
առաջի նոցա գայր. և
մերձեցաւ առ Յիսուս համ
բուրել զնա։
Եւ Յիսուս ասէ ցնա.
Յուդա համբուրելով
մատնես զՈրդի մարդոյ։
Իբրև տեսին որ շուրջ
զնովաւն էին զինչ լինե
լոց էր. ասեն ցնա. Տէր
հարցուք սրով։
Եւ եհար մի ոմն ի նո
ցանէ զծառայ քահանայապետին

այսօրիկ · աղաչեմք զքե
զպետրոսս զքեզ
առաքելոցն · զարդա
ծոյս եւ գործեցին
Կենդանատուն եւ
զաւանդոյն խաղաղա
կեցին զարդարս · նոցին
պետն եւ զփառացն ողորմ
ծանս խնայեսցես մեզ:
բազմերանեալ կենդանայր
եւ առաքելոյն զմայրենեաց
մեռեալքս ողորմութեա
կեցին զարդարս նորա·
[illegible] [illegible] ·
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] :
եւ լուսաւորեալ էր ա
[illegible] եւ [illegible] :
առաքելոց [illegible]
եալ եւ [illegible] ·
[illegible] [illegible] ·

եւ [illegible] է [illegible]
[illegible] [illegible] :
[illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] նա
րա [illegible] · եւ
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] :
եւ այսօրիկ
աղաչեմք զքեզ
պետրոսս [illegible]
[illegible] :
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] · զարդարեցին
զ[illegible] :
[illegible] պէ
տրոսս :
[illegible] եւ [illegible]
[illegible] եւ [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ս[illegible] ամենայնակեր
ուն յառաջ [illegible]
Թագաւոր [illegible]
քան զ[illegible] ։ Եւ
երկնային [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ։

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Զ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ։
[illegible]
[illegible] ։

Ասէ ցնոսա · զի բար
ձին · զտէրն իմ ի գերեզ
մանէն · եւ ոչ գի
տեմ ուր եդին զնա :
Զայս իբրեւ ասաց
դարձաւ ի թիկունս
եւ տեսանէ զյս
զի կայր եւ ոչ գիտէր
թէ յս է ·
Ասէ ցնա յս · կին
զի՞ լաս · զո՞ խնդրես :
նա այսպէս թուէ
ցաւ թէ պարտիզ
պանն իցէ ·
Ասէ ցնա տէր է
թէ · դու բարձեր
զնա · ասա ինձ ուր ե
դիր զնա · եւ ես առից
զնա :
Ասէ ցնա յս մարիամ ·
Դարձաւ նա եւ

ասէ ցնա եբրայեցերէն
ռաբբունի · որ թար
գմանի վարդապետ :
Ասէ ցնա յս · մի
մերձենար յիս · զի չե
ւ եւս ելեալ եմ առ
հայր իմ · այլ երթ
դու առ եղբարսն իմ
եւ ասա ցնոսա · ելա
նեմ առ հայրն իմ
եւ առ հայրն ձեր · եւ
առ Ած իմ եւ առ Ած ձեր ·
Գայ մարիամ մա
գդաղենացին եւ պա
տմէ աշակերտացն
եթէ տեսանեմ զտր ·
եւ զայս ասաց նոցա
ցնա ::

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Աշակերտացն եւ

[illegible]

Եւ նմանապէս սր
մահն պետրոս եւ Թով
մաս առաքելեալքն
երկոտասանեակն եւ Յա
Թադէոսին ուսուցանող
զանպէտս այսպէս . եւ որ
զնշան աշխարհին եւ
պէշ յաշակերտաց
սուրբ երկու :

Եւ զնոյն սրբոն
պետրոս երկրորդ
Հօրն որում :

Եւ նոյնս զանձն
եւ ընդ ընդերկիր :

Նոցին եւ մնացին
Քրիստոս եւ յայտնեցէք
րն կոչման եւ անդեն :

Երկնաւորական
Հայր Քո յերկրին
մնաս քաղցր Տէր
Նոցին աշակերտացն

Թովմասի
Եւ զնոյնպէս մահն
կոչեր . Մեծ անուն
Քրիստոսին
առաքելական եւ
ձեւ առաքելոց մէջ
Եւ զնոյն առաքե
լությամբ Եւ ընդ
զաւակաց եւ զգասն
երկին
ընդ եւ աշխարհի
Նոյն եւ անմահ Քրիստոս
սուրբ Հայրենի :
Եւ աշակերտութեան
զոր ընդ նոսա Քո . յաւետ
յաւէտ ամենայն :
Խաչն Քրիստոսի եւ
ընդ բնաւ Թէ մեր :
առաքեալ զնոյն զօրս
Ծանուցին Տէրութեան
կեր . եւ ընկեցեալն

ի ծովն· եւ այլ աշա
կերտքն նաւակաւն
գային· զի ոչ էին
հեռի ի ցամաքէն· այլ
իբրեւ երկերիւր կանգ
նաւ· քարշէին զուռ
կանն հանդերձ
ձկամբքն·

Իբրեւ ելին ի ցամաք·
տեսանեն կրակ
եդեալ կայծակունս· եւ
ձուկն ի վերայ եւ հաց·

Ասէ ցնոսա յս·
բերէք ի ձկանցդ զոր կա
լարուքդ այ
ժմիկ·

Ել սիմոն պետրոս
եւ ձգեաց զուռկանն
ի ցամաք լի ձկամբ
մեծ մեծաւք· հարիւր
յիսուն եւ երեք· եւ այն
չափ լինելով ոչ
պատառեցաւ ուռ
կանն·

Ասէ ցնոսա յս· ե
կայք ճաշակեցէք·

Եւ ոչ ոք իշխէր
աշակերտացն հար
ցանել թէ դու ով ես·
գիտէին թէ տէր է·

Գայ յս առնու
զհացն եւ տայ նո
ցա նոյնպէս եւ զձու
կն·

Այս երրորդ անգամ
երեւեցաւ յս աշակեր
տացն յարու
ցեալ ի մեռելոց·

Իբրեւ ճաշե
ցին· ասէ ց
սիմոն պետրոս յս·
սիմոն յովնանու

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Եւ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] · եւ [illegible]

[illegible] քո · եթէ

[illegible]

դու [illegible] եւ [illegible]

[illegible] որ

[illegible]

[illegible] · [illegible]

[illegible] եւ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] · [illegible] քո

զնոյց եկեալն ձեռն
նեաց. և ընդ առա
ատն զարձեալքն
խաւարն. և զայր
առնոյ ամենակարողութ
զն և ատացանիւր
զօտոս։

Ծնի բարեհանոյ
ազգեարքն և հարկ
սեղբեք կենաթեալ
բանեան կրնութե.
և կացուցեալ զնա
առալիւ ամէն կրնա
այս ընդոնեալ. Մերն
յայտնագիեր շնա
ցեալք և յաւրենան
ծոյնես մեղպտաա
երեւցոզ յայս պտուսս
քաղեածել. առա-
զազոյն աստուածան
զօտոս։

Այս աւետիս ձայն
ձայնդ. զնա. զհոգէն
ցէն ամենապարտաւորու
թիւն զմանուկն.
սկ քն կենդանարար հոգւոյ
երով գոհր. միամտէն
փրկիչ։
սկիզբն արարչ. և
ցէն հաւասարելով
զնա. հայեցեալէնքն
առէ զօտոս. առմնզն
եհեղինաւ հոմ ընկեր
ցեկ բարե լիկ տա դորու։
ողաորձեալ եմն
որ Հ հայելով զոհեր
փրկիչ։
ղորեմ եղանելն
միասնաթոռէ սկսեալ
յարատևաց մոզե
խնամկենաւ և ձերոց
Մայն քն։

Ի [illegible] մեհեն կայր սաս
Քի Նորա
Գ սատասխատմիեւս
յու և սանեցմա. կեն
զօւմրեն ուղղ զվերզ
զսատասպարտեաց.
Նսակ ոչ ար :
սան, յու եւ ուղեւ
զսատասպարտեալ
զվերզ :
ըԹ. յայսմ Հեսակ
Մեմզանքէր

[illegible]

[illegible]

Հաւասարակից Աստուա
ծութեն Հաւր եւ որդւոյ եւ
Հոգւոյն սրբոյ · այժմ եւ
միշտ եւ յաւիտեանս յաւի
տենից ամէն:

[illegible]

[illegible] Հայր [illegible]

[illegible]

չէն։ և ամենայն եկեղեցեաց
արն։ յանդորր զգեստն նորա
գործէին որպէս։ Եւ այժմ
որպէս զի զպատիւ նորին.
և ընդ այնմ իմաստնոցն.
և բանն որպէս։ զնա
ձեզ երգէք ձերդ պատճառ յերկինս
որոյ զօրութեամբ [illegible]
ցեղապատկանն։ Եւ այս
ամենայն աւետիք ծնողն
նոյն։ [illegible]
[illegible] գովեալ։ Եւ [illegible]
[illegible]
[illegible] և [illegible]
[illegible] ի [illegible]
[illegible]։ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] և
[illegible]

հոգւոյն։ խորհրդեան [illegible]
[illegible] և [illegible]
[illegible]
[illegible]։
Ապա [illegible]
[illegible]
[illegible]։ [illegible]
[illegible] և [illegible]
[illegible]։ [illegible]
[illegible]։ [illegible]
[illegible]
[illegible]։ Եւ [illegible]
[illegible]։ և [illegible]
[illegible]։ և
[illegible]
[illegible]
[illegible]
և [illegible]
[illegible]։ [illegible] և [illegible]
[illegible]

զիմոցս։ հոգւոցն ննջեցելոց
զառաջնորդաց ձերոց
[illegible]
Եւ զ[illegible]։ զխա
ղողէն։ և զամենայնին [illegible]
[illegible]
և զհանգուցեալսն [illegible]
և զորդիքն [illegible]
քահանայս · և զհանգ
ուցեալ [illegible]
ան։ և զ[illegible]
[illegible] · և զհանգոյց
եկեղեցւոյն զանխտանս
և զ[illegible] · և զ քոյր
[illegible] · [illegible]թեան
և ամբարշտութեան · և ան
աւրէնութեան · զհանդերձ
եալսն [illegible] · և զայլ
եղելոյս · զ[illegible]
և զամենայնին [illegible]

[illegible]թեան։ [illegible] և
զամենայնին · [illegible]
Եւ [illegible]
[illegible] · և զամենայնին [illegible]
[illegible]թեան։ որպէս
[illegible] և այլս
[illegible] · [illegible]
[illegible]
և [illegible]
[illegible]
և [illegible]
[illegible] · և [illegible] · և զա
[illegible] · և զ[illegible]
[illegible] · և զհանդերձեալ
[illegible]
[illegible] · և զ[illegible]
[illegible]։

Եւ [illegible]
[illegible] · և զամենայնին [illegible]

ուխտին. եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
եւ [illegible]
[illegible]
Եւ [illegible]
[illegible]. եւ [illegible]
[illegible]. եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]. եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]. [illegible]
եւ [illegible]
[illegible]. եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ը[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
եւ [illegible]
[illegible]. [illegible]
[illegible] եւ [illegible]
[illegible]
[illegible] եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] եւ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]. [illegible]

գաղմեղեն նոր ուժ. աղաձան.

աղօթեն. պաղատամ աթ.

. ամենայնութ. ԳՐՉԻ աւետարան

սիրելի մեծի . զաւակ հայր

. Մաշհայր . Մելքէ.

պատաղու. գրողան մաքրան

յեղուր: ԹՎ ՉԿԱ:

١٢٣٢
٩٤٥
٢٨٧